

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

(ΕΚΛΟΓΑΙ)

ΔΙΑ ΤΗΝ ΓΓ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Οργανισμός Εκδοσεώς Σχολικών Βιβλίων

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1950

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος Ἡρόδοτου.

Ο Ἡρόδοτος, υἱὸς τοῦ Λύξου καὶ τῆς Δρυοῦς, ἐγεννήθη περὶ τὸ 484 π. Χ. ἐν τῇ Ἀλικαρνασσῷ τῆς Καρίας, ἡ δποία ἦτο Δωρικὴ ἀποκαλία. Κατάγετο ἐξ ἑπτακανοῦς καὶ εὐπόρου οἰκογενείας.

Ο Ἡρόδοτος ἔτυχε λαμπρᾶς ἐκπαιδεύσεως. Ἐχων ὡς διδάσκαλον τὸν θείον του ποιητὴν Πανύασιν ἐδιδάχθη τὸν Ὅμηρον καὶ ἐμελέτησε τὰ ἔργα τῶν πρώτων Ἑλλήνων ἴστοριογράφων, τῶν καλουμένων λογογράφων, οἱ δποίοι συνέγραψον γεωγραφικὰς περιηγήσεις ἢ ἴστορίας πόλεων ἢ γενῶν κατὰ τοὺς μύθους καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἐν τῇ Ἀλικαρνασσῷ τύραννος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ὁ Λύγδαμις, ἔγγονος τῆς βασιλίσσης Ἀρτεμισίας, ἡ δποία συνεπολέμησε μετὰ τοῦ Ερέξου ἐν Σαλαμίνι. Κατὰ τοῦ τυράννου τούτου ἐγένετο στάσις, τῆς δποίας μετέσχε καὶ ὁ Ἡρόδοτος ἀλλ ἡ στάσις ἀπέτυχε καὶ ὁ Ἡρόδοτος ἥγανκασθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν τότε ἀκμάζουσαν γῆσαν Σάμιον. Βραδύτερον, πιθανῶς τὸ 454, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἀλικαρνασσὸν κατώρθωσε μὲν νὰ ἐκδιώξῃ τὸν τύραννον Λύγδαμιν, ἀλλ, ἐπειδὴ ἐξερράγησαν γέαι στάσεις, ἐγκατέλιπε διὰ παντὸς τὴν πατρίδα του.

Ποσ μετὰ τὴν ἀποδημίαν του ἀπῆλθεν ὁ Ἡρόδοτος, δὲν γνωρίζομεν εὑρίσκομεν διως κατὸν τὸ 445 ἐν Ἀθηναῖς, ὅπου ἀνέγνωσε μέρος τῆς ἴστορίας του, διὰ τοῦ δποίου τοσοῦτον συνεκίνησε καὶ ἔτερψε τοὺς Ἀθηναῖους, ὥστε ἔδωκαν εἰς κατὸν λαμπρὸν δωρεάν, 10 τάλαντα. Ἐν Ἀθηναῖς συνεδέθη διὰ φιλίας μετὰ τοῦ Ηερικλέους καὶ ἄλλων σπουδαίων ἀνδρῶν.

Οτε δὲ τὸ 444 οἱ Ἀθηναῖοι ἀπόκιναν ἐν τῇ Κάτω Ἰταλίᾳ τὴν πόλιν Θουρίους, μετέβη καὶ ὁ Ἡρόδοτος εἰς κατὴν καὶ ἐγκατεστάθη

ἐκεῖ καὶ ἐγένετο ἡ πόλις αὕτη δευτέρα πατρίς του· διὰ τοῦτο καὶ Θουρίος ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐκαλεῖτο.

Οἱ Ἡρόδοτος ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἴστοριῶν τῶν λογογράφων γραμμήν τοσοῦτον ἐνθουσιασμόν, ὥστε ἀπεφάσισε καὶ αὐτὸς νὰ συγγράψῃ τὴν ἴστορίαν τῶν πολέμων, τοὺς ὅπαιοὺς διεξήγαγον οἱ Ἑλληνες κατὰ τῶν Περσῶν. Θέλων δὲ νὰ γνωρίσῃ ἐξ ιδίας αὐτοψίας τὰ πράγματα ἐπεχείρησε μακρὰς περιηγήσεις εἰς διαφόρους μεμακρυσμένας χώρας. Ἡ συγκοινωνία τότε ἦτο ἀτελεστάτη καὶ λίαν ἐπικίνδυνος· ἐν τούτοις μὲ μεγάλους κόπους καὶ κινδύνους ἐπεσκέφθη τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον μέχρι τῆς Ἐλεφαντίνης πόλεως· τὴν Λιβύην, τὴν Φοινίκην, τὴν Βαθύλωνίαν, τὴν Ηερσίαν καὶ τὰς ἔλληνικας ἀποικίας τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου· τὴν γειτονικὴν μὲ αὐτὰς Σκυθίαν καὶ τὴν Κολχίδα. Περιῆλθε πρὸς τούτοις ἀνὰ τὴν Ἐλλάδα καὶ διέτριψεν εἰς πολλὰς αὐτῆς πόλεις καθὼς καὶ τῆς κάτω Ἰταλίας καὶ Σικελίας.

Ποῦ καὶ πότε ἀπέμανεν ὁ Ἡρόδοτος, εἶναι ἀγνωστον· κατὰ πάσαν πιθανότητα ἀπέθανε τὸ 424 ἐν Θουρίοις.

2. Τὸ ἴστορικὸν ἔργον τοῦ Ἡροδότου.

Τὸ ἴστορικὸν ἔργον τοῦ Ἡροδότου, τὸ ὅποιον ἐπόρισεν εἰς αὐτὸν τὸν τιμητικὸν τίτλον τοῦ πατρὸς τῆς ἴστορίας, διγρέθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων εἰς ἐννέα βιβλία, ἔκαστον τῶν ὅποιων ὀνομάσθη, μὲ τὸ δυναμικὸν τὸν ἐννέα Μουσῶν. Ἐν αὐτῷ περιέχεται πλοῦτος γνώσεων ἴστορικῶν, γεωγραφικῶν, φυσικῶν, ἀρχαιολογικῶν κλπ., ἀλλ᾽ ἡ κυρία ἰδέα, περὶ τῶν ὅποιων πλέκονται πάσαι· αἱ ἄλλαι γνώσεις, εἶναι οἱ πόλεμοι τῶν Ἐλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων.

Τοῦ ἔργου τοῦ προτάσσει ὁ Ἡρόδοτος βραχεῖαν εἰς αγωγὴν (κεφ. 1-5), ἐν τῇ ὅποιᾳ δηλοὶ τὸν σκοπὸν τῆς ὑπὸ αὐτοῦ συγγραφῆς τοῦ ἴστορικοῦ τοῦ ἔργου καθὼς καὶ τὰ αἰτία τῆς μεταξὺ Ἐλλήνων καὶ βαρβάρων ἔχθρας· ταῦτα ἀναγένει μέχρι τῶν μυθικῶν χρόνων, ἐν τούτοις ἀναφέρει, διειπράτησεν τὴν πρώτην καὶ κυρία ἴστορικὴν ἀφοριμὴν τῆς ἔχθρας ὑπῆρξεν ἡ ὑποταγὴ τῶν ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ ἔλληνικῶν πόλεων ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας Κροίσου. Ἐκ τούτου λαθὼν ἀφοριμὴν διηγείται ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ περὶ τῶν βασιλέων τῆς Λυδίας καὶ ἱδίως περὶ τοῦ Κροίσου, τὸν ὅποιον ὑπέταξεν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Κύρος. Κα-

τόπιν ίστορει, πώς τὸ περσικὸν κράτος προηγλήνει ἐκ τοῦ μηδικοῦ καὶ πῶς ὁ Κύρος βαθμηδὸν γῆγησεν αὐτὸν μὲ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν λαῶν τῆς Μ. Ἀσίας, ἔπειτα δὲ καὶ τοῦ μεγάλου καὶ πλουσίου κράτους τῶν Βασιλιώνιων. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ καὶ ἐφ' ὅσον οἱ Πέρσαι ἔρχονται εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ κάθε ἀλλο ἔθνος γράφει τὰ τῆς ιστορίας, τὰ τῶν γῆθων καὶ ἔθνων αὐτοῦ.

Μετά τὸν Κύρον μεταβαίνει εἰς τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον αὐτοῦ Καρθύσην. Ή ἐκστρατεία τοῦ Καρθύσου κατὰ τῆς Αἰγύπτου δίδει ἀφορμὴν εἰς τὸν Ἡρόδοτον νὰ περιγράψῃ ἐκτενῶς ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τὴν χώραν ταύτην καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῆς μὲ τὰ γῆθη, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰ μνημεῖα αὐτῶν.

Ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ ἐπανέρχεται εἰς τὴν περσικὴν ιστορίαν. Διηγείται ἐν αὐτῷ τὴν ὑποταγὴν τῆς Αἰγύπτου, Αιθύης, Κυρήνης, τὸν θάνατον τοῦ Καρθύσου, τὴν κυριαρχίαν τοῦ Ψευδοσιέρδοιος, τὴν εἰς τὸν Ηρόνον ἀνάδασιν τοῦ Δαρείου, τὴν ὑπὸ τούτου κοπιώδη ὀργάνωσιν τοῦ κράτους, καὶ ἐνδιατρίβει ἐν τῇ ιστορίᾳ τοῦ τυράννου τῆς Σάμου Ησιλυκράτους.

Ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ πραγματεύεται τὰ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Δαρείου ἐναντίον τῶν Σκυθῶν. Ιστορῶν δὲ τὰ τῆς Σκυθίας παρεγύθετε κατόπιν τὰ τῆς ἐκστρατείας τῶν Περσῶν εἰς τὴν Κυρηναϊκὴν χερσόνησον ἐν Ἀφρικῇ καὶ περιγράφει τὰ εἰς αὐτὸν γνωστὰ ἔθνη τῆς Λιθύης.

Ἀρχίζων ἔπειτα τὸ πέμπτον βιβλίον διηγείται τὰς κατακτήσεις τῶν Περσῶν εἰς τὴν Εὐρώπην (Θράκην, Μακεδονίας) καὶ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν τῶν Ἰώνων. Τὴν ἐπανάστασιν αὐτὴν παρουσιάζει ὡς εἰσαγωγὴν καὶ ως ἀφετηρίαν τοῦ μεγάλου ἀγῶνος τῶν Περσῶν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν τῷ ᾧ κατέβαλλεν τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰώνων, τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐκστρατείας τοῦ Μαρδονίου κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν γῆταν τοῦ Δάτιδος καὶ Ἀρταφέργους ἐν Μαραθώνῃ.

Ἐν τοῖς λοιποῖς βιβλίοις (έδδόμῳ, δγδόῳ καὶ ἐνάτῳ) ίστορει τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ξέρξου κατὰ τῆς Ἑλλάδος. ᘾν τῷ ἐθδόμῳ βιβλίῳ περιγράφει κατὰ πρώτον τὰ πρὸς τὸν πόλεμον συμβούλια καὶ τὰς μεγάλας προπαρασκευάς τοῦ Ξέρξου κατόπιν τὰ διάφορα ἔθνη, τὰ ὅποια συγῆλθον διὰ τὴν ἐκστρατείαν, τὴν καταγωγὴν των καὶ τοὺς ὅπλισμούς των· τελευταίον τὴν διὰ τῆς Μ. Ἀσίας, Θράκης, Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας παρείαν τοῦ περσικοῦ στρατοῦ καὶ τὴν ἐν Θερμοπόλαις μάχην.

Ἐγ τῷ δὲ γένει φίλοι ἀρχῖται ἀπὸ τὰς ναυμαχίας τοῦ Ἀρτεμίσιου. Ἐπειτα διηγεῖται τὰς ἐν Ἑλλάδι δημόσιες τῶν Ηεροῦ, τὴν ἐν Σαλαμῖνι: ναυμαχίαν καὶ τὴν φυγὴν τοῦ Θέρξου.

Τέλος ἐν τῷ ἐνάτῳ βιβλίῳ περιγράφει τὴν ἐν Ηλαταιαῖς μάχην, τὴν ἐν Μυκάλῃ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα καταρθίμια τὰ τῶν Ἑλλήνων μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Σηστοῦ (478).

Τοιοῦτο περιληπτικῶς τὸ περιεγόμενον τοῦ ιστορικοῦ ἔργου τοῦ Ἡρόδοτου.

Οἱ Ἡρόδοτος, ἥν καὶ Δωριεύς, ἔγραψε τὸ ἔργον του εἰς τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον καὶ δχι εἰς τὴν Δωρικήν εἰς τοῦτο ἡγαγκάσθη, διότι οἱ πρὸ αὐτοῦ λογογράφοι, πάντες σχεδὸν Ἰωνεῖς, εἶχον μεταχειρισθῆντας τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον ὃς γλωτταν τῶν συγγραφῶν των.

ΜΕΡΟΣ Α'
ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Αναρρίχηση = Επίβαση βαθέως.

Άριστοι γραπτοί αναρρίχηση στην ομάδα που περνούν την περίοδο που περνούν στην περιοχή της Αγριότητας.

Επίβαση στην Ελλάδα

Επίβαση στην Ελλάδα στην ομάδα που περνούν την περίοδο που περνούν στην περιοχή της Αγριότητας.

Επίβαση στην Ελλάδα

Επίβαση στην Ελλάδα

Επαί - Ελεφα - Τρογκόν
Οιανία - Καρπάσια - Λορζόντα
Σητεία - Βιρίβια - Αλιγαστρίνη

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΛΕΙΩ

1. Εἰσαγωγή. Σκοπὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου συγγραφῆς
τοῦ ἴστορικοῦ του ἔργου. — Πρῶται ἀφορμαὶ τῆς μεταξὺ^{της}
Ἐλλήνων καὶ βαρβάρων ἔχθρας.

(Κεφ. 1 - 5)

Ἡροδότου Ἀλικαρνῆσσεος ἴστορίης ἀπόδεξις γέδε, ὡς μήτε ί
τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα
μεγάλα τε καὶ θωμαστά, τὰ μὲν Ἐλληνοι, τὰ δὲ βαρβάροις ἀπο-
δεχθέντα, ἀκλεῖα γένηται, τά τε ἄλλα καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμη-
σαν ἀλλήλοισι.

Περσέων μέν νυν οἱ λόγιοι Φοίνικας αἰτίους φασὶ γενέσθαι
τῆς διαφορῆς· τούτους γὰρ ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλέσμενης θα-
λάσσης ἀπικομένους ἐπὶ τὴν διάλασσαν καὶ οἰκήσαντας τοῦ-
τον χῶρον, πόλιν καὶ νῦν οἰκέουσι, αὐτίκα ναυτιλίῃσι μακρῷσι
ἐπιθέσθαι, ἀπαγγένεστας δὲ φορτία Αἰγύπτια τε καὶ Ἀσσύρια τῇ τε
διλῃ ἐβαπτικέσθαι καὶ δὴ καὶ ἐς Ἀργος· τὸ δὲ Ἀργός τού-
τον χρόνον προείχε διπασι τῶν πολίων τῶν ἐν τῇ νῦν Ἐλλάδι
καλέσμενῃ.

Ἀπικομένους δὲ τοὺς Φοίνικας ἐς δὴ τὸ Ἀργός τοῦτο διατί-
θεσθαι τὸν φόρτον. Πέμπτη δὲ ἡ ἔκτη ἡμέρη, ἀπ' ἣς ἀπίκοντο,
ἐξεμπολημένων σφι σχεδὸν πάντων ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν διάλασσαν γυ-
ναῖκας ἄλλας τε πολλὰς καὶ δὴ καὶ τοὺς βασιλέος θυγατέρα· τὸ δέ
οἱ οὖνομα εἶναι· Ιοῦν τὴν Ἰνάχου. Ταῦτας στάσας κατὰ πρύμνην
τῆς νεότερης ὠνέεσθαι τῶν φορτίων, τῶν σφι ἡνὶ θυμὸς μάλιστα, καὶ

τοὺς Φοίνικας διακελευσαμένους ὅρησαι ἐπ' αὐτάς. Τὰς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν γυναικῶν ἀποφυγεῖν, τὴν δὲ Ἰοῦν σὺν ἄλλησι ἀρπασθῆναι ἐσθαλμιένους δὲ ἐς τὴν νέα σύγεσθαι ἀποπλέοντας ἐπ' Αἴγυπτου.

2 Οὕτω μὲν Ἰοῦν ἐς Αἴγυπτον ἀπικέσθαι λέγουσι Ηέρσαι καὶ τῶν ἀδικημάτων πρῶτον τοῦτο ἄρξαι· μετὰ δὲ ταῦτα Ἑλλήνων τινὰς (οἱ γὰρ ἔχουσι τοῦνορια ἀπηγγίσασθαι) φασὶ τῆς Φοινίκης ἐς Τύρον προσσχόντας ἀρπάσαι τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα Εὑρώπην εἰῆσαν δ' ἀν οὗτοι Κρήτες. Ταῦτα μὲν δὴ ἵστα πρὸς ἣσα σφι γενέσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα Ἑλληνας αἰτίους τῆς δευτέρης ἀδικίης γενέσθαι· Καταπλώσαντες γὰρ μακρῇ νηὶ ἐς Αἴαντε, τὴν Κολχίδα, καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν, ἐνθεῦτεν διαπρηξαμένους καὶ τάλλα, τῶν εἰνεκεν ἀπίκατο, ἀρπάσαι τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα Μηδείην. Πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχων βασιλέα ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυκα αἰτέειν τε δίκας τῆς ἀρπαγῆς καὶ ἀπαιτέειν τὴν θυγατέρα τοὺς δὲ ὑποκρίνασθαι, ὡς οὐδὲ ἐκεῖνοι Ἰοῦς τῆς Ἀργείης ἔδοσάν σφι δίκας τῆς ἀρπαγῆς· οὐδὲ ἦν αὐτοὶ δώσειν ἐκείνοισι.

3 Δευτέρῃ δὲ λέγουσι γενεῇ μετὰ ταῦτα Ἀλέξανδρον, τὸν Ηριάμου, ἀκηκόστα ταῦτα ἐθελῆσαι οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος δι' ἀρπαγῆς γενέσθαι γυναικα, ἐπιστάμενον πάντως, ὅτι οὐ δύσει δίκας οὐδὲ γὰρ ἐκείνους διδόναι. Οὕτω δὴ ἀρπάσαντος αὐτοῦ Ἐλένην τοῖς Ἑλλησι δέξαι πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτέειν τε Ἐλένην καὶ δίκας τῆς ἀρπαγῆς αἰτέειν. Τοὺς δέ, προσχοιμένων ταῦτα, προφέρειν σφι Μηδείης τὴν ἀρπαγήν, ὡς οὐ δόντες αὐτοὶ δίκας οὐδὲ ἐκδόντες ἀπαιτεόντων, βουλούσατο σφι παρ' ἄλλων δίκας γίνεσθαι.

4 Μέχρι μὲν ὧν τούτου ἀρπαγὰς μόννας ἔιναι παρ' ἄλλήλων, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου Ἑλληνας δὴ μεγάλως αἰτίος γενέσθαι· προτέρους γὰρ ἄρξαι στρατεύεσθαι ἐς τὴν Ἀσίγην ἥ σφεας ἐς τὴν Εὑρώπην.

Ουτω μὲν Πέρσαι λέγουσι γενέσθαι, καὶ διὰ τὴν Ἰλέου ἡ ἄλωσιν εἵρεσκουσι σφίσι ἐσῆσαν τὴν ἀρχὴν τῆς ἔχθρης τῆς ἐς τοὺς "Ελληνας. Ἐγδὲ δὲ περὶ μὲν τούτων οὐκ ἔργομαι ἐρέων, ως οὕτω ἡ ἄλλως κως ταῦτα ἐγένετο, τὸν δὲ οἰδα αὐτὸς πρῶτον ὑπάρξαντα ἀδίκων ἔργων ἐς τοὺς "Ελληνας, τούτον σημήνας προσθήσομαι ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου ὅμοίως σμικρὰ καὶ μεγάλα ἀστεα ἀνθρώπων ἐπεξιών. Τὰ γὰρ τὸ πάλαι μεγάλα ἦν, τὰ πολλὰ αὐτῶν σμικρὰ γέγονε τὰ δὲ ἐπ' ἐμεῦ ἦν μεγάλα, πρότερον γὰρ σμικρά. Τὴν ἀνθρωπήην ὥν ἐπιστάμενος ἐνδαιμονίην οὐδαίτικ ἐν τῷτερῳ μένουσαν ἐπικινήσομαι ἀμφοτέρων ὅμοιως.)

2. Κροῖσος καὶ Σόλων.

(Κεφ. 6, 28-33)

Κροῖσος ἦν Λυδὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω, τύραννος δὲ ἐθνέων τῶν ἐντὸς "Αλυος ποταμοῦ, δὲ δέ τοι μεσαμβρίης μεταξὺ Συρίων τε καὶ Παφλαγόνων ἔξει πρὸς βορέην ἀνεμον ἐς τὸν Εὔξεινον καλεόμενον πόντον. Οὗτος ὁ Κροῖσος βαρβάρων πρώτος, τὸν γῆμενος ἴδμεν, τοὺς μὲν κατεστρέψατο Ἐλλήνων ἐς φόροις ἀπαγωγήν, τοὺς δὲ φίλοις προσεποιήσατο. Κατεστρέψατο μὲν "Ιωνάς τε καὶ Αἰολέας καὶ Δωριέας τοὺς ἐν τῇ "Ασίῃ, φιλόους δὲ προσεποιήσατο Λακεδαιμονίους. Ήρὸς δὲ τῆς Κροῖσου ἀρχῆς πάντες "Ελληνες ἦσαν ἐλεύθεροι.

Χρόνον δὲ ἐπιγινομένου καὶ κατεστραμμένων σχεδὸν πάντων τῶν ἐντὸς "Αλυος ποταμοῦ οἰκημένων (πλὴν γὰρ Κιλίνων καὶ Λυκίων τοὺς ἄλλους πάντας ὑπ' ἐμοῦτῷ εἶχε καταστρεψάμενος ὁ Κροῖσος), ἀπικνέονται ἐς Σάρδις ἀκμαζούσας πλούτῳ ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἐλλάδος σφισταί, οἱ τοῦτον τὸν χρόνον ἐτύγχανον ἔρντες, ως ἔκαστος αὐτῶν ἀπικνέοιτο, καὶ δὴ

καὶ Σόλων ἀγήρ 'Αθηναῖς, ὃς 'Αθηναῖσι νόμοις κελεύσας ποιήσας ἀπεδήμησε ἔτεα δέκα κατὰ θεωρίης πρόφασιν ἐκπλάσας. ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λῦσαι, τῶν οὐδετέο. Αὗτοὶ γὰρ οὐκ οἰοί τε ἡσαν αὐτὸς ποιῆσαι 'Αθηναῖσι ὄρκοισι γὰρ μεγάλοισι κατείχοντο δέκα ἔτεα χρήσεσθαι νόμοισι, τοὺς ἀν σφι Σόλων θῆται.

30 Αὗτῶν δὴ ὁν τούτων καὶ τῆς θεωρίης ἐκδημίζας ὁ Σόλων εἶνεκεν ἐς Αἴγυπτον ἀπίκετο παρ' Ἀμασιν καὶ δὴ καὶ ἐς Σάρδις παρὰ Κροίσουν. Ἀπικόμενος δὲ ἐξεινίζετο ἐν τοῖσι βασιλείσιοι ὅπο τοῦ Κροίσου μετὰ δὲ ἡμέρῃ τρίτῃ ἡ τετάρτη κελεύσαντος Κροίσου τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον κατὰ τοὺς θησαυρούς, καὶ ἐπεδέκνυσαν πάντα ἔσντα μεγάλα τε καὶ δλεῖα. Θησάριενον δέ μιν τὰ πάντα καὶ σκεψάμενον, ὃς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἴρετο ὁ Κροίσος τάδε: « Εἰπε 'Αθηναῖς, παρ' ἡμέας περὶ σέο λόγος ἀπίκεται πολλὸς καὶ σοφίης εἶνεκεν τῆς σῆς καὶ πλάνης, ὡς φιλοσοφέων γῆγε πολλὴν θεωρίης εἶνεκεν ἐπελήλυθας· νῦν δὲν ἵμερος ἐπειρέσθαι μιν ἐπῆλθε, εἰ τινα ἥδη πάντων εἰδεις δλειώτατον ». Οἱ μὲν ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων δλειώτατος ταῦτα ἐπειρώτα.

Σόλων δὲ οὖδεν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ τῷ ἔσντι χρησάμενος λέγει: « Ὡ βασιλεῦ, Τέλλον 'Αθηναῖον ». Ἀποθιμάσας δὲ Κροίσος τὸ λεχθὲν εἴρετο ἐπιστρεφέως: « Κοίη δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι δλειώτατον; » Οἱ δὲ εἶπε: « Τέλλῳ τοῦτο μὲν τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης παιδεῖς ἡσαν καλοί τε καγαθοί, καὶ σφι εἰδεις ἀπασι τέκνα ἐκγενόμενα καὶ πάντα παραπειναντα· τοῦτο δὲ τοῦ βίου εὖ ἥκοντι, ὡς τὰ παρ' ημῖν, τελευτὴ τοῦ βίου λαμπροτάτη ἐπεγένετο· γενομένης γὰρ 'Αθηναῖοι μάχης πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας ἐν Ἐλευσίνι βωθήσας καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων ἀπέθανε κάλλιστα, καὶ μιν 'Αθηναῖοι δημοσίη τε ἔθαψαν αὐτοῦ, τῇ περ ἐπεσε, καὶ ἐτίμησαν μεγάλως ».

‘Ως δὲ ὁ Σόλων τὰ κατὰ τὸν Τέλλον, πολλά τε καὶ ὅλθια, 31 εἰπας προετρέψατο τὸν Κροῖσον, ἐπειρώτα, τίνα δεύτερον μετ' ἑκεῖνον ἴδοι, δοκέων πάγχυ δευτερεῖα γῶν σύσεσθαι.

‘Ο δὲ εἶπε· «Κλέοβίν τε καὶ Βίτωνα. Τούτοισι γάρ ἔούσι γένος Ἀργείοισι βίος τε ἀρκέων ὑπῆν καὶ πρὸς τούτῳ φύμη σώματος τοιῇδε ἀεθλοφόροι τε ἀμφότεροι δμοίως ἦσαν, καὶ δὴ, καὶ λέγεται ὅδε ὁ λόγος· ἔούσης ὁρτῆς τῇ “Ηρη τοῖσι Ἀργείοισι ἔδει πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγειον κομισθῆναι ἐξ τὸ ίρόν, οἱ δέ σφι βόες ἐκ τοῦ ἀγροῦ οὐ παρεγίνοντο ἐν ὥρῃ· ἐκκληγιόμενοι δὲ τῇ ὥρῃ οἱ νεγνίαι ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγηλην εἰλκον τὴν ἀμάξιν, ἐπὶ τῆς ἀμάξης δέ σφι ὠγέετο ἡ μήτηρ, σταδίους δὲ πέντε καὶ τεσσεράκοντα διακομίσαντες ἀπίκοντο ἐξ τὸ ίρόν.

» Ταῦτα δέ σφι ποιήσασι καὶ ὄφθεῖσι ὑπὸ τῆς πανηγύριος τελευτὴ τοῦ βίου ἀρίστη ἐπεγένετο, διέδεξέ τε ἐν τούτοισι ὁ θεός, ὃς ἄμεινον εἴη ἀνθρώπῳ τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζωειν. Ἀργεῖοι μὲν γάρ περιστάντες ἐμακάριζον τῶν νεγνιέων τὴν φύμην, αἱ δὲ Ἀργεῖαι τὴν μητέρα αὐτῶν, οἵων τέκνων ἐκύρησε. Ἡ δὲ μήτηρ περιχαρής ἔούσα τῷ τε ἔργῳ καὶ τῇ φήμῃ, στᾶσα ἀντίον τοῦ ἀγάλματος εὗχετο Κλεόβι τε καὶ Βίτωνι τοῖσι ἑωυτῆς τέκνοισι, οἱ μιν ἐτέμησαν μεγάλως, τὴν θεὸν δοῦναι, τὸ ἀνθρώπῳ τυχεῖν ἀριστόν ἔστι. Μετὰ ταῦτην δὲ τὴν εὐχὴν ὡς ἔθυσάν τε καὶ εὐωχήθησαν, κατακομηθέντες ἐν αὐτῷ τῷ ίρῷ οἱ νεγνίαι οὐκέτι ἀνέστησαν, ἀλλ' ἐν τέλει τούτῳ ἔσχοντο. Ἀργεῖοι δέ σφεων εἰκόνας ποιησάμενοι ἀνέθεσαν ἐξ Δελφοῦς ὡς ἀνδρῶν ἀρίστων γενομένων».

Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίης δευτερεῖα ἔνειμε τούτοισι, Κροῖσος δὲ σπερχθεὶς εἶπε· «³²Ω ἔεινε Ἀθηναῖε, ή δὲ ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι ἀπέρριπται ἐξ τὸ μηδέν, ὥστε οὐδὲ ἰδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίους ἡμέας ἐποίησας;» Ό δὲ εἶπε· «Ω Κροῖσε, ἐπιστάμενό με τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ ταρα-

γῳδες επειρωτᾶς ἀνθρωπηίνων πρηγμάτων πέρι. Ἐν γὰρ τῷ μακρῷ χρόνῳ πολλὰ μὲν ἔστι ίδειν, τὰ μή τις ἐθέλει, πολλὰ δὲ καὶ παθεῖν. Εἰς γὰρ ἑδομήκοντα ἔτεα οὖρον τῆς ζόης ἀνθρώπῳ προτίθημι. Ἀπασέων δὲ τῶν ήμερέων τῶν ἐς τὰ ἑδομήκοντα ἔτεα ή ἐτέρη, τῇ ἐτέρῃ ήμέρῃ τὸ παράπαν οὐδὲν ζητούν προσάγει πρῆγμα.

»Οὕτω δν, δ Κροῖσε, πᾶν ἔστι ἀνθρωπος συμφορή. Ἐμοὶ δὲ σὺ καὶ πλουτεῖν μέγα φαίνεαι καὶ βασιλεὺς εἶναι πολλῶν ἀνθρώπων· ἐκεῖνο δέ, τὸ εἰρέο με, οὐ κώ σε ἐγὼ λέγω, πρὶν ἂν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι. Οὐ γάρ τι διέγα πλούσιος μαλλὸν τοῦ ἐπ' ήμέρην ἔχοντος ὀλειώτερός ἔστι. εἰ μή οἱ τύχη ἐπίσποιτο πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὐτὸν βίον. Σκοπέειν δν χρὴ παντὸς χρήματος τὴν τελευτήν, καὶ ἀποθήσεται· πολλοῖσι γάρ δὴ ὑποδέξας ὅλουν διθέτεις προρρίζους ἀνέτρεψε.».

33 Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ οὐ κως ἔχαρξετο· διὸ δὲ λόγου μην ποιησάμενος οὐδενὸς ἀποπέμπεται, κάρτα δόξας ἀμαθέα εἶναι, διὸ τὰ παρεόντα ἀγαθὰ μετεῖς τὴν τελευτὴν παντὸς χρήματος δρᾶν ἐκέλεινε.

/>Ο Κροῖσος διαβάς τὸν "Αλον εἰσβάλλει εἰς τὴν Καππαδοκίαν, ἡ δοπία ἀνῆκεν εἰς τὸν Ηέρσαν. Τοῦτο μαθὼν διὰ Κῦδος, διὰ βασιλεὺς τὸν Ηέρσων, ἐπέρχεται κατὰ τὸν Κροίσουν μετὰ πεισματώδη δὲ μάχην τὸν δύο ἀντιπάλουν στρατευμάτων ἀναγκάζεται διὰ Κροῖσος νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς Σάρδεις. /

3. Κῦρος καὶ Κροῖσος.

(Κεφ. 86-88)

86 Οἱ δὲ Ηέρσαι τάς τε Σάρδις ἔσχον καὶ αὐτὸν Κροῖσον ἐζώγρησαν, ἀρξαντα ἔτεα τεσσερεσκαΐδενα καὶ τεσσερεσκαΐδενα ήμέρας πολιορκηθέντα, κατὰ τὸ χρηστήριόν τε καταπαύσαντα τὴν ἔωσιν μεγάλην ἀρχήν. Λαθόντες δὲ αὐτὸν οἱ

Πέρσαι ἥγαγον παρὰ Κύρον. Ὡ δὲ συνηγόρας πυρήν μεγάλην ἀνεβίβασε ἐπ' αὐτὴν τὸν Κροῖσόν τε ἐν πέδησι δεδεμένον καὶ δις ἐπτὰ Δυδῶν παρ' αὐτὸν παιδαρις, εἴτε δὴ ἐν νόφῳ ἔχων ἀκροθύνια ταῦτα καταγιεῖν θεῶν ὅτειρ δῆ, εἴτε καὶ εὐχὴν ἐπιτελέσαι θέλων, εἴτε καὶ, πυθόμενος τὸν Κροῖσον εἶναι θεοσεβέα, τοῦδε εἶνεκεν ἀνεβίβασε ἐπὶ τὴν πυρήν βουλόμενος εἰδέναι, εἰ τίς μιν δαιμόνων φύσεται τοῦ μὴ ζῶντα κατακαυθῆναι.

Τὸν μὲν δὴ ποιέειν ταῦτα τῷ δὲ Κροῖσῳ ἐστεῶτι ἐπὶ τῆς πυρῆς ἑσελθεῖν, καίπερ ἐν κακῷ ἔόντι τοσούτῳ, τὸ τοῦ Σόλωνος, ὃς οἱ εἶη σὺν θεῷ εἰρημένον, τὸ «μηδένα εἰναι τῶν ζωόντων ὅλων». Ὡς δὲ ἄρα μιν προστήναι τοῦτο, ἀνενεικάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης ἐς τρὶς οὐνομάσαι «Σόλων». Καὶ τὸν Κύρον ἀκούσαντα κελεῦσαι τοὺς ἑρμηνέας ἐπειρέσθαι τὸν Κροῖσον, τίνα τοῦτον ἐπικαλέοιτο, καὶ τοὺς προσελθόντας ἐπειρωτᾶν. Κροῖσον δὲ τέως μὲν σιγὴν ἔχειν εἰρωτώμενον, μετὰ δέ, ὃς ἦναγκάζετο, εἰπεῖν «Τὸν ἀνέγῳ πᾶσι τυράννοισι προετίμησα μεγάλων χρημάτων ἐς λόγους ἐλθεῖν». Ὡς δέ σφι ἀσημια ἔφραζε, πάλιν ἐπειρώτων τὰ λεγόμενα. Λιπαρεόντων δὲ αὐτῶν καὶ ὅχλον παρεχόντων ἔλεγε δῆ, ὃς ἤλθε ἀρχὴν δ Σόλων ἐὼν Ἀθηναῖος, καὶ θεησάμενος πάντα τὸν ἑωυτοῦ ὅλον ἀποφλαυρίσειε, οἷα δὴ εἶπας. ὃς τε αὐτῷ πάντα ἀποθεβήκοι, τῇ περ ἐκείνος εἶπε, οὐδέν τι μᾶλλον ἐς ἑωυτὸν λέγων ἢ ἐς ἄπαν τὸ ἀνθρώπινον καὶ μᾶλλον τοὺς παρὰ σφίσι αὐτοῖσι δλεῖσαντας εἶναι.

Τὸν μὲν Κροῖσον ταῦτα ἀπηγέεσθαι, τῆς δὲ πυρῆς ἥδη ἀμμίενης καίεσθαι τὰ περιέσχατα. Καὶ τὸν Κύρον ἀκούσαντα τῶν ἑρμηνῶν, τὰ εἰπε Κροῖσος, μεταγνόντα τε καὶ ἐννώσαντα. ὅτι καὶ αὐτὸς ἀνθρωπος ἐὼν ἄλλον ἀνθρωπον, γενόμενον ἑωυτοῦ εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐλάσσω, ζῶντα πυρὶ διδοίη, πρός τε τούτοισι δείσαντα τὴν τίσιν καὶ ἐπιλεξάμενον, ὃς οὐδὲν εἴη τῶν

ἐν ἀνθρώποις ἀσφαλέως ἔχον, κελεύειν σθεννύναι τὴν ταχίστην τὸ καὶ οἱρενόν πῦρ καὶ καταβιβάζειν Κροῖσόν τε καὶ τοὺς μετὰ Κροίσου. Καὶ τοὺς πειρωμένους οὐ δύνασθαι ἔτι τοῦ πυρὸς ἐπικρατῆσαι.

- 87 Ἐνθαῦτα λέγεται ὑπὸ Λυδῶν Κροῖσον μαθόντα τὴν Κύρου μετάγγισιν, ὃς ὥρα πάντα μὲν ἄνδρα σθεννύντα τὸ πῦρ, δυναμένους δὲ σύκετι καταλαθεῖν, ἐπιθώσασθαι τὸν Ἀπόλλωνα ἐπικαλεόμενον, εἴ τι οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη, παραστῆναι καὶ ῥύσασθαι μιν ἐκ τοῦ παρεόντος κακοῦ. Τὸν μὲν δακρύοντα ἐπικαλέεσθαι τὸν θεόν, ἐκ δὲ αἰθρίης τε καὶ νηγεμήης συνδραμεῖν ἔξαπίνης νέφεα καὶ χειρῶνά τε καταρραγῆναι καὶ ὅσα: Ὡδαὶ λαθροτάτῳ κατασθεσθῆναι τε τὴν πυρήν. Οὕτω δὴ μαθόντα τὸν Κύρον, ὃς εἶη ὁ Κροῖσος καὶ θεοφιλὸς καὶ ἀνὴρ ἀγαθός, καταβιβάσαντα αὐτὸν ἀπὸ τῆς πυρῆς εἰρέσθαι τάδε: «Κροῖσε, τίς σε ἀνθρώπων ἀνέγνωσε ἐπὶ γῆν τὴν ἐμὴν στρατευσάμενον πολέμιον ἀντὶ φίλου ἐμοὶ καταστῆναι;» Ό δὲ εἶπε: «Ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ ταῦτα ἐπρηξα τῇ σῇ μὲν εὐδαιμονίῃ, τῇ ἐμεωυτοῦ δὲ κακοδαιμονίῃ αἰτιος δὲ τούτων ἐγένετο δὲ Ἑλλήνων θεὸς ἐπαείρας ἐμὲ στρατεύεσθαι. Οὐδεὶς γάρ οὕτω ἀνόητος ἐστι, οἵτις πόλεμον πρὸ εἰρήνης αἰρέεται: ἐν μὲν γάρ τῇ οἱ παιδεῖς τοὺς πατέρας θάπτουσι, ἐν δὲ τῷ οἱ πατέρες τοὺς παιδας. Ἀλλὰ ταῦτα δακρυονίου φίλον ἦν οὕτῳ γενέσθαι.»

- 88 Ό μὲν ταῦτα ἔλεγε, Κύρος δὲ αὐτὸν λύσας κάτιοέ τε ἐγγὺς ἔωυτοῦ καὶ κάρτα ἐν πολλῇ προμηθήη εἶχε, ἀπεθώμαζέ τε δρέων καὶ αὐτὸς καὶ οἱ περὶ ἐκεῖνον ἐόντες πάντες.

4. Λυδικὰ ἔθιμα.—"Ιδρυσις ἀποικίας ὑπὸ τῶν Λυδῶν εἰς τὴν Τυρρηνίαν (Ἐτρουσκίαν).

(Κεφ. 93 - 94)

- 93 Θώματα ἡ Λυδίη ἐξ συγγραφὴν οὐ μάλα ἔχει, οἴτα γε

καὶ ἄλλη χώρη, πάρεξ τοῦ ἐκ τοῦ Τμώλου καταφερομένου ψῆ-
γματος.⁹ Εν δὲ ἔργον πολλὸν μέγιστον παρέχεται χωρὶς τῶν τε Αἰ-
γυπτίων ἔργων καὶ τῶν Βαθυλανίων· ἔστι αὐτόθι Ἄλυπάττεω τοῦ
Κροίσου πατρὸς σῆμα, τοῦ δὲ κρηπίς μέν ἔστι λίθων μεγάλων, τὸ
δὲ ἄλλο χῆμα γῆς.

Λυδοὶ δὲ νόμοισι μὲν τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται, τοῖσι καὶ Ἐλ- 94
ληνες, πρῶτοι δὲ ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἔδιεν, νόμισμα χρυσοῦ καὶ
ἀργύρου κοψάμενοι ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ καὶ κάπηλοι ἐγένοντο.
Φασὶ δὲ αὐτοὶ Λυδοὶ καὶ τὰς παιγνίας τὰς νῦν σφίσι τε καὶ Ἐλ-
ληνοι κατεστεῶσας ἐώστιν ἔξεύρημα γενέσθαι. "Αμα δὲ ταύτας τε
ἔξευρεθῆναι παρὰ σφίσι λέγουσι καὶ Τυρσηνίην ἀποικίσαι, ὡδε
περὶ αὐτῶν λέγοντες

Ἐπὶ βασιλέως Ἀτιος τοῦ Μάνεψ¹⁰ σιτοδεῖην¹¹ ἴσχυρὴν ἀνὰ τὴν
Λυδίην πᾶσαν γενέσθαι· καὶ τοὺς Λυδοὺς τέως μὲν διάγειν λιπα-
ρέοντας, μετὰ δέ, ὃς οὐ παύεσθαι, ἀκέδα διέγειται, ἄλλον δὲ ἄλλο
ἐπιμηχανᾶσθαι αὐτῶν. Ἐξευρεθῆναι δὴ τὸν τότε καὶ τῶν κύβων
καὶ τῶν ἀστραγάλων καὶ τῆς σφαιρῆς τὰς παιγνίας καὶ τῶν ἄλ-
λων πασέων παιγνιέων τὰ εἰδεῖ¹² πλὴν πεσσῶν· τούτων γάρ τοι
τὴν ἔξεύρεσιν οὐκ οἰκητεῦνται Λυδοί. Ποιέειν δὲ ὥδε πρὸς τὸν
λιμὸν ἔξευρόντας· τὴν μὲν ἑτέρην τῶν ἡμερέων παῖςειν πᾶσαν, ἵνα
δὴ μὴ ζητεοίεν σιτία, τὴν δὲ ἑτέρην¹³ σιτέεσθαι παυσαμένους τῶν
παιγνιέων. Τοιούτῳ τρόπῳ διάγειν ἐπ' ἔτει δυῆς¹⁴ δέοντα εἴκοσι

Ἐπείτε δὲ οὐκ ἀνιέναι τὸ κακόν, ἀλλ' ἔτι ἐπὶ μᾶλλον βιά-
ζεσθαι, οὕτω δὴ τὸν βασιλέα αὐτῶν δύο μοῖρας διελόντα Λυδοὺς
πάντων κληρώσαι τὴν μὲν ἐπὶ μονῇ, τὴν δὲ ἐπὶ εξόδῳ ἐκ τῆς γύ-
ρης, καὶ ἐπὶ μὲν τῇ μένειν αὐτοῦ λαγγανούσῃ¹⁵ τῶν μοιρέων ἐμού-
τὸν βασιλέα προστάσσειν, ἐπὶ δὲ τῇ ἀπαλλασσομένῃ¹⁶ τὸν ἐμούτοῦ
παιδία, τῷ οὐνομα είναι Τυρσηνόν. Λαχόντας δὲ αὐτῶν τοὺς ἑτέ-
ρους ἔξιέναι ἐκ τῆς γύρης καταβῆναι ἐς Σμύρνην καὶ μηχανή-
σασθαι πλοῖα, ἐς τὰ ἐσθειρέουσας τὰ πάντα, δσα σφινήν χρηστὰ
ἐπιπλα, ἀποπλέειν κατὰ βίου τε καὶ γῆς ζήτησιν, ἐς δὲ ἔθνεα

πολλὰ παραμειψαμένους ἀπικέσθαι ἐς Ὁμηρικούς, ἔνθα σφέας ἐνιδρύσασθαι πόλιας καὶ οἰκείειν τὸ μέχρι τοῦδε. Ἀντὶ δὲ Λυδῶν μετονομασθῆναι· αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ βασιλέος τοῦ παιδός, ὃς σφέας ἀνήγαγε· ἐπὶ τούτου τὴν ἐπωνυμίην ποιευμένους δονομασθῆναι Τυρσηγούς.

5. Περσικὰ ἔθιμα.

(Κεφ. 131 - 138, 140)

131 Πέρσας δὲ οὐδα νόμοισι τοῖσδε χρεωμένους ἀγάλματα μὲν καὶ νῆροὺς καὶ βαριοὺς οὐκ ἐν νόμῳ ποιευμένους ἰδρύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖσι ποιεῦσι μωρόγην ἐπιφέροντας, ὡς μὲν ἔμοι δοκεῖεν, ὅτι οὐκ ἀνθρωποφυέας ἐνόμισαν τοὺς θεούς, κατά περ οἱ "Ἐλληνες, εἰναι. Οἱ δὲ νομίζουσι Διὸν μὲν ἐπὶ τὰ ὑψηλέστατα τῶν οὐρανῶν ἀναβαίνοντες θυσίας ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες. Θύουσι δὲ ἥλιῳ τε καὶ σελήνῃ καὶ γῇ καὶ πυρὶ καὶ ὕδατι καὶ ἀνέμοισι. Τούτοισι μὲν δὴ θύουσι μούνοισι ἀρχῆθεν, ἐπιμειραθήκασι δὲ καὶ τῇ Οὐρανῇ θύειν, παρά τε Ἀσσυρίων μιθόντες καὶ Ἀραβίων.

132 Θυσίη δὲ τοῖσι Πέρσῃσι περὶ τοὺς εἰρημένους θεοὺς ἔδει κατέστηκε. Οὗτε βαριοὺς ποιεῦνται οὔτε πῦρ ἀνακαίσουσι μέλλοντες θύειν· οὐ σπουδῇ χρέωνται, οὐκὶς αὐλῷ, οὐ στέμμασι, οὐκὶς οὐλῇσι. Τῶν δὲ ὡς ἂν ἐκάστῳ τις θύειν θέλῃ, ἐς χώρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλέει τὸν θεόν, ἐστεφανωμένος τὸν τιήρην μυρσίνη μάλιστα. Ἔωυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ιδίη μούνῳ οὐ οἱ ἐγγύνεται ἀράσθαι ἀγαθό, ὁ δὲ πᾶσι τοῖσι Πέρσῃσι κατεύχεται εὖ γίνεσθαι καὶ τῷ βασιλέϊ ἐν γάρ δὴ τοῖσι ἀπασι Πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται. Ἐπεάν δὲ διαιμιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἵριον ἐψήσῃ τὰ κρέα, μποράσας ποιῆν ὡς ἀπαλωτάτην, μάλιστα δὲ τὸ τρίφυλλον, ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ών πάντα τὰ κρέα. Διαιθέντος δὲ αὐτοῦ, μάγος ἀνὴρ παρεστεὼς ἐπαείδει θεογο-

νέγην, οίην δὴ ἐκεῖνοι λέγουσι εἶναι τὴν ἐπαοιδήν· ἀνευ γὰρ δὴ μάγου οὐ σφι νόμος ἔστι θυσίας ποιεέσθαι. Ἐπισχών δὲ δλίγον χρόνον ἀποφέρεται ὁ θύσας τὰ κρέα καὶ χράται, ὃ τι μιν λόγος αἰρέει.

Ἡμέρην δὲ ἀπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, 133 τῇ ἔκαστος ἐγένετο. Ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαιτα τῶν ἄλλων δικαιεῖσι προτιθεσθαι· ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν βοῦν καὶ ἵππον καὶ κάμηλον καὶ ὅνον προτιθέαται· ὅλους διπτούς ἐν καμίνοισι, οἱ δὲ πένητες αὐτῶν τὰ λεπτὰ τῶν προθάτων προτιθέαται. Σίτοισι δὲ δλίγοισι χρέωνται, ἐπιφοργήμασι δὲ πολλοῖσι καὶ οὐκ ἀλέσι· καὶ διὰ τοῦτο φασι Πέρσαι τοὺς Ἕλληνας σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι, ὅτι σφι ἀπὸ δείπνου παραφορέεται οὐδὲν λόγου ἀξιον, εἰ δέ τι παραφέροιτο ἐσθίοντας ἀν οὐ παύεσθαι. Οἶνῳ δὲ κάρτα προσκέαται, μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων. Τὸ δ' ἀν ἀδηγ σφι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος, ἐν τοῦ ἀν ἔόντες βουλεύωνται· καὶ ἦν μὲν ἀδηγ καὶ νήφουσι, χρέωνται αὐτῷ, ἦν δὲ μὴ ἀδηγ, μετιεῖσι· τὰ δ' ἀν νήφοντες προθίουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι.

Ἐντυγχάνοντες δ' ἀλλήλοισι ἐν τῇσι ὁδοῖσι, τῷδε ἀν τις 134 διαγνοίη, εἰ ὅμοιοί εἰσι οἱ συντυγχάνοντες· ἀντὶ γὰρ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους φιλέουσι τοῖσι στόμασι. Ἡν δὲ ἥσσι οὔτερος ὑποδεέστερος δλίγιφ, τὰς παρετάς φιλέονται. Ἡν δὲ πολλῷ ἥσσι οὔτερος ἀγεννέστερος, προσπίπτων προσκυνέει τὸν ἔτερον.

Τιμῶσι δὲ ἔκ πάντων τοὺς ἄγχιστα ἐωυτῶν οἰκέοντας μετά 135 γε ἐωυτούς, δεύτερα δὲ τοὺς δευτέρους, μετὰ δὲ κατὰ λόγον προθαίνοντες τιμῶσι· ἥκιστα δὲ τοὺς ἐωυτῶν ἐκαστάτῳ οἰκημένους ἐν τιμῇ ἀγονται, νομίζοντες ἐωυτοὺς εἶναι ἀνθρώπων μακρῷ τὰ πάντα ἀρίστους, τοὺς δὲ ἀλλους κατὰ λόγον τὸν λεγόμενον τῆς ἀρετῆς ἀντέχεσθαι, τοὺς δὲ ἐκαστάτῳ οἰκέον-

τας ἀπὸ ἔωντῶν κακίστους εἶναι. Ξεινικὰ δὲ νόμαια Πέρσαι προσ-
ίενται ἀνδρῶν μάλιστα. Καὶ γάρ δὴ τὴν Μηδικὴν ἐσθῆτα νο-
μίσαντες τῆς ἔωντῶν εἶναι καλλίω φορέουσι καὶ ἐς τοὺς πολέ-
μους τοὺς Αἰγυπτίους θώρηκας.

136 Παιδεύουσι δὲ τὸν παιδαῖς ἀπὸ πενταέτεος ἡρξάμενοι μέ-
χρι εἰκοσαέτεος τρία μοῦνα, ἵππεύειν καὶ τοξεύειν καὶ ἀληθί-
ζεσθαι. Πρὶν δὲ ἦ πενταέτης γένηται, οὐκ ἀπικνέεται ἐς δψιν
τῷ πατρί, ἀλλὰ παρὰ τῇσι γυναιξὶ δίαιταν ἔχει· τοῦδε δὲ εἶνεκα
τοῦτο οὕτω ποιέεται, ἵνα, ἦγ ἀποθάνῃ τρεφόμενος, μηδεμίαν
137 ἀσηγ τῷ πατρὶ προσβάλῃ. Αἰνέω μὲν νυν τοῦτον τὸν νόμον,
αἰνέω δὲ καὶ τόνδε, τὸ μὴ μιῆς αἴτίης εἶνεκα μηδὲ αὐτὸν τὸν βα-
σιλέα μηδένα ἀνήκεστον πάθος ἔρδειν· ἀλλὰ λογιτάμενος, ἦγ
εὑρίσκῃ πλέω τε καὶ μέζῳ τὰ ἀδικήματα ἔόντα τὸν ὑπουργημά-
των, οὕτω τῷ θυμῷ χρᾶται.

138 "Ασσα δέ σφι ποιέειν οὐκ ἔξεστι, ταῦτα οὐδὲ λέγειν ἔξε-
στι. Αἰσχιστον δὲ αὐτοῖσι τὸ φεύδεσθαι νενόμισται, δεύτερα
δὲ τὸ δφείδειν χρέος, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων εἶνεκα, μάλιστα
δὲ ἀναγκαίην φασὶ εἶναι τὸν δφείδοντα καὶ τι φεῦδος λέγειν.
Ἐξ ποταμὸν δὲ οὔτε ἐπιπτύσσουσι οὔτε χείρας ἐναπονίζονται οὐδὲ
ἄλλον οὐδένα περισρῶσι, ἀλλὰ σέβονται τοὺς ποταμοὺς μάλιστα.

140 Ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω περὶ αὐτῶν εἰδὼς εἰπεῖν. Τάδε
μέντοι ὡς κρυπτόμενα λέγεται καὶ οὐ σαφηνέως περὶ τοῦ ἀπο-
θανόντος, ὡς οὐ πρότερον θάπτεται ἀνδρὸς Πέρσεω ὁ νέκυς,
πρὶν ἀν ὑπ' ὅρνιθος ἦ κυνὸς ἐλκυσθῆ. Μάγους μὲν γάρ ἀτρε-
κέως οἴδα ταῦτα ποιέοντας ἐμιφανέως γάρ δὴ ποιεῦσι. Κατα-
κηρύσσαντες δὲ ὧν τὸν νέκυν Πέρσαι γῆς κρύπτουσι.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΥΤΕΡΗ

1. Ἐκστρατεία τοῦ Καμβύσου κατὰ τῆς Αἰγύπτου. — Ἀπόπειρα τοῦ Ψαμμητίχου, ὅπως ἔξακριβώσῃ, τίνες οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων.

(Κεφ. 1 - 2)

Τελευτήσαντος δὲ Κύρου παρέλαθε τὴν βασιληγίην Καμβύσης, Κύρου ἐλὸν παῖς καὶ Κασσαγάνης τῆς Φαρνάσπεω θυγατρός, τῆς προαποθανούσης Κύρος αὐτός τε μέγα πένθος ἐποιήσατο καὶ τοῖς ἄλλοις προεῖπε πᾶσι, τῶν ἡροῖς, πένθος ποιέεσθαι. Ταύτης δὴ τῆς γυναικὸς ἐλὸν παῖς καὶ Κύρου Καμβύσης Ἰωνας μὲν καὶ Αἰολέας ὡς δούλους πατρῷοις ἐνόμιζε, ἐπὶ δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο στρατηλασίην, ἄλλους τε παραλαβόν, τῶν ἡροῖς, καὶ δὴ καὶ Ἐλλήνων, τῶν ἐπεκράτεες.

Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἣ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦσαι, ἐνόμιζον ἐωυτοὺς πρώτους γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ δὴ Ψαμμήτιχος βασιλεύσας γῆθέλησε εἰδέναι, οἰτινες γενοίατο πρῶτοι, ἀπὸ τούτου νομίζουσι Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἐωυτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἐωυτούς. Ψαμμήτιχος δέ, ὡς οὐκ ἐδύνατο πυνθανόμενος πάρον οὐδένα τούτου ἀνευρεῖν, ἐπιτεγχάται τοιόνδε παιδία δύο νεογνὰ ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυχόντων διδοῖ ποιεῖν τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια ἐντειλάμενος μηδένα ἀντίσιν αὐτῶν μηδεμίαν φωνὴν ξέναι, ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ ἐπ' ἐωυτῶν κέεσθαι αὐτὰ καὶ τὴν ὥρην ἐπαγινέειν σφι αἰγας, πλήσαντα δὲ τοῦ γάλακτος τάλλα δια-

πρήσσεσθαι. Ταῦτα δὲ ἐποίεε τε καὶ ἐνετέλλετο ὁ Ψαμμήτιχος θέλων ἀκούσαι τῶν παιδίων, ἀπαλλαχθέντων τῶν ἀσήμιων κνυζημάτων, ἥντινα φωνὴν ῥήξουσι πρότην. Τὰ περ ὅν καὶ ἔγένετο.

Ως γάρ διέτης χρόνος ἐγεγόνεε ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσσοντι, ἀνοίγοντι τὴν θύρην καὶ ἐσιόντι τὰ παιδία ἀμφότερα προσπίπτοντα βεκός ἐφώνεον ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. Τὰ μὲν δὴ πρῶτα ἀκούσας ἦσυχος ἦν ὁ ποιμήν, ὃς δὲ πολλάκις φοιτέοντι καὶ ἐπιπελομένῳ πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ ἔπος, οὕτω δὴ σημιήνας τῷ δεσπότῃ ἥγανε τὰ παιδία καλεύσαντος ἐς δψιν τὴν ἐκείνου. Ἀκούσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμήτιχος ἐπυγθάνετο, οἵτινες ἀνθρώπων βεκός τι καλέουσι, πυνθανόμενος δὲ εὑρίσκει Φρύγας καλέοντας τὸν ἄρτον. Οὕτω καὶ τοιούτῳ πρήγματι σταθμησάμενοι Αἰγύπτιοι σωνεχόρησαν τοὺς Φρύγας πρεσβυτέρους εἶναι ἐθυτῶν. Οὕτω μὲν γενέσθαι τῶν ἵρεων τοῦ Ἡφαίστου τοῦ ἐν Μέμφι ἦκουον. "Ελληνες δὲ λέγουσι ἄλλα τε μάταια πολλὰ καὶ ὃς γυναικῶν τὰς γλώσσας ὁ Ψαμμήτιχος ἐκταιρίων τὴν διαιταν οὕτω ἐποιήσατο τῶν παιδίων παρὰ ταύτησι τῇσι γυναιξί.

2. Φύσις τοῦ ἑδάφους τῆς Αἰγύπτου.—"Ἡθη καὶ ἔθιμα τῶν Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 4-5, 10-12, 35-36, 78, 80)

4 Βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου ἀνθρώπον ἔλεγον Μίνα.
5 Ἐπὶ τούτου, πλὴν τοῦ Θηβαϊκοῦ νομοῦ, πᾶσαν Αἴγυπτον είναι ἔλος, καὶ αὐτῆς εἶναι οὐδὲν ὑπερέχον τῶν νῦν ἔνερθε λίμνης τῆς Μοίριος ἔντων, ἐς τὴν ἀνάπλοος ἀπὸ θαλάσσης
5 ἐπτὰ ἡμερέων ἐστὶ ἀνὰ τὸν ποταμόν. Καὶ εὗ μοι ἐδόκεον λέγειν περὶ τῆς χώρης. Δῆλα γάρ τινι καὶ μὴ προακούσαντι,
6 θέντι δέ, ζτις γε σύνεσιν ἔχει, ὅτι Αἰγυπτος, ἐς τὴν "Ελληνες

ναυτίλλονται, ἐστὶ Αἰγυπτίοισι ἐπίκτητός τε γῆ καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὰ κατύπερθε ἔτι τῆς λίμνης ταύτης μέχρι τριῶν ἡμερών πλάνου ἔστι ἔτερον τοιοῦτο. Αἰγύπτου γάρ φύσις ἐστὶ τῆς χώρης τοιήδε· προσπλέων, ἔτι καὶ ἡμέρης δρόμον ἀπέχων ἀπὸ γῆς, κατεῖς καταπειρηγτηρίην πηλόν τε ἀνοίσεις καὶ ἐν ἔνδεικα δρυγιῇσι ἔσεσαι. Τοῦτο ἐπὶ τοσοῦτο δηλοὶ πρόχυσιν τῆς γῆς ἐσένσαν.

Ταῦτης δὲ τῆς χώρης ἡ πολλή, κατά περ οἱ ἴρεες ἔλεγον, 10 ἐδόκεε καὶ αὐτῷ μοι εἶναι ἐπίκτητος Αἰγυπτίοισι. Τῶν γάρ οὐρέων τῶν ὑπὲρ Μέμφιν πόλιν κειμένων τὸ μεταξὺ ἐφαίνετο μοι εἶναί κοτε κόλπος θαλάσσης, ὥσπερ τά τε περὶ Ἰλιον καὶ Τευθρανίην καὶ Ἐφεσόν τε καὶ Μαιάνδρου πεδίον, ὃς γε εἶναι σιμικὸν ταῦτα μεγάλοισι συμβαλεῖν. Τῶν γάρ ταῦτα τὰ χωρία προσγωνάντων ποταμῶν ἐνὶ τῶν στοιχάτων τοῦ Νεῖλου, ἔσοντος πενταστόλιου, οὐδεὶς πλήθεος πέρι ἔξιος συμβληγθῆναι ἐστι.

"Εστι δὲ τῆς Ἀραβίης χώρης, Αἰγύπτου δὲ οὐ πρόσω, 11 κόλπος θαλάσσης ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης. Ἐτερον τοιοῦτον κόλπον καὶ τὴν Αἰγυπτον δοκέω γενέσθαι κοινὸν καὶ ὁ μὲν ἐκ τῆς βορηγέης θαλάσσης ἐσεῖγε ἐπ' Αἰθιοπίης, ὁ δὲ Ἀράβιος ἐκ τῆς νοτίης ἔφερε ἐπὶ Συρίης. Εἰ δὲ θελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον δὲ Νεῖλος ἐς τοῦτον τὸν Ἀράβιον κόλπον, τί μιν κωλύει ῥέοντος τούτου ἐκχωσθῆναι ἐντός γε δισμαρίων ἐτέων; Ἐγὼ μὲν γάρ ἐλπομαί γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἀν. Κοῦ γε δὴ ἐν τῷ προανατιμωμένῳ χρόνῳ πρότερον ἦ ἐμὲ γενέσθαι οὐκ ἀν χωσθείη κόλπος καὶ πολλῷ μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτω ἐργατικοῦ;

Τὰ περὶ Αἰγυπτον δὲ καὶ τοῖσι λέγουσι αὐτὰ πείθομαι 12 καὶ αὐτὸς οὗτος κάρτα δοκέω εἶναι, ἵδων τὴν τε Αἰγυπτον προκειμένην τῆς ἔχομένης γῆς κογχύλιά τε φαινόμενα ἐπὶ τοῖσι

ούρεσι και ἀλμηνὴ ἐπανθέουσαν, ὥστε και τὰς πυραμίδας δηγέλεσθαι, και φάμπιον μοῦνον Αἰγύπτου οὐρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφιος ἔχον, πρὸς δὲ τὴν χώρην σύτε τῇ Ἀραβίῃ προσεούρῳ ἐούσῃ τὴν Αἰγυπτον προσεικέλην σύτε τῇ Λιβύῃ, οὐ μὲν σύδε τῇ Συρίῃ (τῆς γὰρ Ἀραβίῃς τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται), ἀλλὰ μελάγγαιόν τε και καταρρηγγυμένην ὥστε ἐούσαν ιλύν τε και πρόχυσιν ἐξ Αιθιοπίης κατενηνεγμένην ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. Τὴν δὲ Λιβύην ἴδιαν ἐρυθροτέρην τε γῆν και ὑποφαμπιοτέρην, τὴν δὲ Ἀραβίην τε και Συρίην ἀργιλωδεστέρην τε και ὑπόπετρον ἐούσαν.

35 Ἐρχομαι δὲ περὶ Αἰγύπτου μηκυνέων τὸν λόγον, ὅτι πλεῖστα θωμάσια ἔχει και ἔργα λόγου μέζω παρέχεται πρὸς πάσαν χώρην· τούτων εἰνεκα πλέω περὶ αὐτῆς εἰρήσεται. Αἰγύπτιοι ἄμα τῷ οὐρανῷ τῷ κατὰ σφέας ἔντι ἐτερούρι και τῷ ποταμῷ φύσιν ἀλλοίγην παρεχομένῳ η̄ οἱ ἀλλοι ποταμοί, τὰ πολλὰ πάντα ἔμπαλιν τοῖσι ἀλλοισι ἀνθρώποισι ἐστήσαντο η̄θεά τε και νόριους. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναικες ἀγοράζουσι και καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἀνδρες κατ' οἰκους ἔοντες ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἀλλοι ἀνω τὴν κρόκην ὁμέοντες, Αἰγύπτιοι δὲ κατω. Τὰ ἀγθεά οἱ μὲν ἀνδρες ἐπὶ τῶν κεφαλέων φορέουσι, αἱ δὲ γυναικες ἐπὶ τῶν ὄμψων.

36 Οἱ ἱρέες τῶν θεῶν τῇ μὲν ἀλλῃ κοιμῶσι, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ἔνυρέονται. Τοῖσι ἀλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἄμα κῆδει κεκάρθαι τὰς κεφαλάς, ἐς τοὺς μάλιστα ἰκνέεται, Αἰγύπτιοι δὲ ὑπὸ τοὺς θανάτους ἀνιεῖσι τὰς τρέχας αὐξεσθαι τάς τε ἐν τῇ κεφαλῇ και τῷ γενεύῳ τέως ἔξυργημένοι. Τοῖσι μὲν ἀλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων η̄ δίαιτα ἀποκέριται. Αἰγυπτίοισι δὲ δῆμοι θηρίοισι η̄ δίαιτα ἔστι. Ἀπὸ πυρῶν και κριθέων ὄλλοι ζώουσι, Αἰγυπτίων δὲ τῷ ποιευμένῳ ἀπὸ τούτων τὴν ζόγην ὄντεδος μέγιστόν ἔστι, ἀλλὰ ἀπὸ δλυρέων ποιεῦνται σιτία, τὰς ζειάς μετεξέτεροι καλέουσι. Φυρῶσι τὸ μὲν σταῖς τοῖσι ποσί,

τὸν δὲ πηγὴν τῆς χερσὸς. Εἶματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἔκαστος ἔχει δύο, τῶν δὲ γυναικῶν ὃν ἔκάστη. Τῶν ἐστίων τοὺς κρίκους καὶ τοὺς κάλους οἱ μὲν ἄλλοι ἔξιθεν προσθέουσι, Αἰγύπτιοι δὲ ἔσωθεν. Γράμματα γράφουσι καὶ λογίζονται ψήφοισι "Ελληνες μὲν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ φέροντες τὴν χεῖρα, Αἰγύπτιοι δὲ ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά· καὶ ποιεῦντες ταῦτα αὐτοὶ μέν φασι ἐπὶ δεξιὰ ποιέειν. "Ελληνας δὲ ἐπ' ἀριστερά. Διφασίοισι δὲ γράμματις χρέωνται, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἱρά, τὰ δὲ δημοτικὰ καλέσται.

"Ἐν δὲ τῇσι συνουσίγησι τοῖσι εὑδαίμοσι αὐτῶν, ἐπεὰν ἀπὸ 78 δείπνου γένωνται, περιφέρει ἀνὴρ νεκρὸν ἐν σορῷ ἔντονος, μεμιμηγμένον ἃς τὰ μάλιστα καὶ γραψῃ καὶ ἔργῳ, μέγαθος δέσσον τε πηγυαλίον ἦ δίπηγυν δεικνὺς δὲ ἔκάστῳ τῶν συμποτέων λέγει: «Ἐξ τούτον δρέων πὶνέ τε καὶ τέρπευ ἔσεαι γάρ ἀποθανόν τοιούτος».

Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτῶνται. 80 Συμφέρονται δὲ τόδε "Ελλήνων ιεύνοισι Λακεδαιμονίοισι" οἱ νεώτεροι αὐτῶν τοῖσι πρεσβύτεροισι συντυγχάνοντες εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται· καὶ ἐπισῦσι ἐξ ἔδρης ὑπανιστέαται. Τόδε μέντοι ἄλλοισι εὐδαιμονίσι συμφέρονται· ἀντὶ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους ἐν τῇσι ὁδοῖσι προσκυνέουσι κατιέντες μέχρι τοῦ γούνατος τὴν χεῖρα.

3. "Α μ α σις.

(Κεφ. 177 - 179)

"Ἐπ' Ἀιμάσιος βασιλέος λέγεται Αἰγυπτίος μάλιστα δὴ τότε 177 εὐδαιμονῆσαι καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τῇ χώρῃ γινόμενα καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρης τοῖσι ἀνθρώποισι, καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι τὰς ἀπάσας τότε δισμυρίας τὰς οἰκεομένας. Νόμον τε Αἰγυπτίοισι τόνδε "Αιμασίς ἐστι ὁ καταστήσας, ἀποδεικνύαι ἔτεος ἔκάστου τῷ νομάρχῃ πάντα τινὰ Αἰγυπτίων, δθεν βιοῦται· μὴ δὲ ποι-

εῦντα ταῦτα μηδὲ ἀποφαίνοντα δικαίην ζόγην θύμνεσθαι θανάτῳ. Σέλων δὲ ὁ Ἀθηναῖς λαθὸν ἐξ Αἰγύπτου τοῦτον τὸν νόμον Ἀθηναίοις ἔθετο· τῷ ἐκεῖνοι ἐς αἰεὶ γρέωνται, ἔσντι ἀμύνην νόμφη.

178 Φιλέλλην δὲ γενόμενος ὁ Ἀμασίς ἄλλα τε ἐς Ἑλλήνων μετεξετέρους ἀπεδέξατο, καὶ δὴ καὶ τοῖσι ἀπικνεομένοισι ἐς Αἴγυπτον ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν ἐνοικῆσαι· τοῖσι δὲ μὴ βουλομένοισι αὐτῶν σίκεσιν, αὐτοῖς δὲ ναυτιλλομένοισι ἔδωκε γάρους ἐνιδρύσασθαι· βοιοὺς καὶ τειμένεα θεοῖσι. Τὸ μὲν νῦν μέγιστον αὐτῶν τέμενος καὶ σύνοιαστότατον ἔὸν καὶ γρηγορώτατον, καλεόμενον δὲ Ἑλλήνιον, αἵδε πόλιές εἰσι αἱ ἰδρυμέναι κοινῇ, Πάνων μὲν Χίος καὶ Τέως καὶ Φόκαια καὶ Κλαζομεναί, Δωριέων δὲ Ρόδος καὶ Κυθρός καὶ Ἀλικαρνησσὸς καὶ Φάργης, Αἰολέων δὲ Μυτιληναίων μισύνη. Τούτων μὲν ἔστι τοῦτο τὸ τέμενος, καὶ προστάτας τοῦ ἐμπορίου αὗται κι πόλιές εἰσι αἱ παρέχουσαι· δισαὶ δὲ ἄλλαι πόλιες μεταποιεῦνται, οὐδέν σφι μετεὸν μεταποιεῦνται. Χωρὶς δὲ Αἰγαίης ἐπὶ ἐωτῶν ἴδρυσαντο τέμενος Δίος, καὶ ἄλλο Σάμιος· Ἡρῆς καὶ Μιλήσιος Ἀπόλλωνος.

179 Ἡν δὲ τὸ παλαιὸν μισύνη ἡ Ναύκρατις ἐιρπόριον καὶ ἄλλο σύδεν Αἰγύπτου. Εἰ δέ τις ἐς τῶν τι ἄλλο στοιχάτων τοῦ Νεῖλου ἀπίκοιτο, χρῆγ όμοσαι μὴ μὲν ἐκόντα ἐλθεῖν, ἀπομέσαντα δὲ τῇ νηὶ αὐτῇ πλέειν ἐς τὸ Κανωβικόν· ἢ εἰ μὴ γε οἰά τε εἴη πρὸς ἀνέμιους ἀντίους πλέειν, τὰ φορτία ἔδει περιάγειν ἐν βάροις περὶ τὸ Δέλτα, μέχρι οὗ ἀπίκοιτο ἐς Ναύκρατιν. Οὕτω μὲν δὴ Ναύκρατις ἐτετίμητο. Κυρηναίοις δὲ Ἀμασίς φιλότητά τε καὶ συμμαχίην συνεθήκατο. Ἀνέθηκε δὲ καὶ ἀναθήματα ὁ Ἀμασίς ἐς τὴν Ἑλλάδα.

BIBLION TRITON

ΘΑΛΕΙΑ

/* Ο Καμβύσης τικῆ τὸν νῖὸν καὶ διάδοχον τοῦ Ἀμάσιος Ψαμμήντον παρὰ τὸ Ηγλούσιον — πόλιν τῆς Αἰγύπτου ἐν τῷ Λέλτα — καὶ ἀραγκάζει αὐτὸν ὥς ἀποσυρθῆ μετὰ τοῦ στρατοῦ του εἰς τὴν Μέμφιν πολιορκήσας δὲ αὐτὴν καὶ κυριεύσας συλλαμβάνει τὸν Ψαμμήντον ἀχμάλωτον. /

1. Καμβύσης καὶ Ψαμμήντος.

(Κεφ. 14-15)

Ἡμέρῃ δὲ δεκάτῃ, ἀπ' ἣς παρέλαβε τὸ τεῖχος τὸ ἐν Μέμφι 14 Καιρύσης, κατίσας ἐς τὸ προάστειον τὸν βραστόντα τῶν Αἰγυπτίων Ψαμμήντον, βασιλεύσαντα μῆνας ἔξι, τοῦτον κατίσας σὺν ἄλλοισι Αἰγυπτίοισι διεπειράτῳ αὐτοῦ τῆς ψυχῆς ποιέων τοιάδε: στείλας αὐτοῦ τὴν θυγατέρα ἐσθῆτι δουληγῆ ἔξεπειρε ἐπ' ὅδωρ ἔχουσαν ὑδρήιον, συνέπειρε δὲ καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας ἀνδρῶν τὸν πρώτων, δροσίως ἐσταλμένας τῇ τοῦ βασιλέος. Ως δὲ βοῇ τε καὶ κλαυθμῷ παρήισαν αἱ παρθένοι παρὰ τοὺς πατέρας, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἀνεβόντες τε καὶ ἀντέκλαιον δρέοντες τὰ τέκνα κεκακωμένα, ὁ δὲ Ψαμμήντος προϊδὼν καὶ μαθὼν ἔκυψε ἐς τὴν γῆν.

Παρελθουσέων δὲ τῶν ὑδροφόρων, δεύτερα αὐτοῦ τὸν παῖδα ἐπειρε μετ' ἄλλων Αἰγυπτίων δισχιλίων τὴν αὐτὴν ἡλικίην ἔχόντων, τούς τε αὐχένας κάλῳ δεδεμένους καὶ τὰ στόματα ἐγκεχαλινωμένους. Ἡγοντο δὲ ποιηγῆν τείσοντες Μυτιληναῖον

τοῖς ἐν Μέμφι ἀπολογιένοις: σὺν τῇ γῇ ταῦτα γὰρ ἔδικασαν οἱ βασιλῆιοι δικαιοτάται, ὑπὲρ ἀνδρὸς ἐκάστου δέκα Λίγυπτίων τῶν πρώτων ἀνταπόλλυσθαι. Ὁ δὲ ἵδην παρεξέστας καὶ μαθὼν τὸν παιδα ἀγόμενον ἐπὶ θάνατον, τὸν ἄλλον Λίγυπτίων τῶν περικατημένων αὐτὸν κλαιόντων καὶ δεινὰ ποιεύντων, τοῦτὸν ἐποίησε, τὸ ἐπὶ τῇ θυγατρὶ.

Παρελθόντων δὲ καὶ τούτων, συγήγεικε ὡςτε τῶν συμποτέρων αὐτοῦ ἀνδρα ἀπηλικέστερον, ἐκπεπτωκότα ἐκ τῶν ἔσοντων ἔχοντά τε οὐδέν, εἰ μὴ δσα πτωχός, καὶ προσαπιέοντα τὴν στρατιήν, παριέναι Ψαμψήνιτόν τε τὸν Ἀμάσιον καὶ τοὺς ἐν τῷ προσαστείῳ κατημένους τῶν Λίγυπτίων. Ὁ δὲ Ψαμψήνιτος ὡς εἰδε, ἀνακλαύσας μέγα καὶ καλέσας ὀνομαστὶ τὸν ἑταίρον ἐπλήξατο τὴν κεφαλήν. Ἡσαν δὲ ἀρα αὐτοῦ φύλακοι, οἱ τὸ ποιεύμενον πᾶν ἐξ ἑκείνου ἐπ' ἐκάστῃ ἐξόδῳ Καμβύση ἐσῆμαίνον.

Θωμάσας δὲ ὁ Καμβύσης τὰ ποιεύμενα πέμψας ἄγγελον εἰρώτα αὐτὸν λέγων τάδε: «Δεσπότης σε Καμβύσης, Ψαμψήνιτε, εἰρωτᾷ, διότι δὴ τὴν μὲν θυγατέρα ὄρέων κεκακωμένην καὶ τὸν παιδα ἐπὶ θάνατον στείχοντα οὔτε ἀνέβωσας οὔτε ἀπέκλαυσας, τὸν δὲ πτωχὸν οὐδέν σοι προσήκοντα, ὃς ἄλλων πυνθάνεται, ἐτίμησας;» Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἐπειρώτα, ὁ δὲ ἀμείθετο τοῖσδε: «Ὦ παῖ Κύρου, τὰ μὲν οἰκήια ἦν μέζω κακὰ ἢ ὅστε ἀνακλαίειν, τὸ δὲ τοῦ ἑταίρου πένθος ἄξιον ἦν δακρύων, διὸ ἐκ πολλῶν τε καὶ εὐδαιμόνων ἐκπεσόντων ἐς πτωχήγην ἀπικται ἐπὶ γίραος οὐδῆρ». Καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἕπει τούτου ἤκουσε, εὖ δοκέειν οἱ εἰρῆσθαι. Λέγεται δὲ ὑπὸ Λίγυπτίων δακρύειν μὲν Κροῖσον (ἐτετεύχεε γὰρ καὶ οὗτος ἐπισπόμενος Καμβύση ἐπ' Λίγυπτον), δακρύειν δὲ Περσέων τοὺς παρεόντας, αὐτῷ τε Καμβύσῃ ἐσελθεῖν οἰκτόν τινα καὶ αὐτίκα κελεύειν τόν τε αὐτοῦ παιδα ἐκ τῶν ἀπολλυμένων σώζειν καὶ αὐτὸν ἐκ τοῦ προσαστείου ἀναστήσαντας ἥγειν παρ' ἑωυτόν.

Τὸν μὲν δὴ παῖδα εὑρον οἱ μετιόντες σύκετι περιεόντα 15 ἄλλὰ πρῶτον κατακοπέντα, αὐτὸν δὲ Ψαμψήνιτον ἀναστήσαντες ἥγον παρὰ Καιμόνεσσι· ἔνθα τοῦ λοιποῦ διαιτάτῳ ἔχον σύδεν βίᾳον.

2. Ὁ δακτύλιος τοῦ Πολυκράτους.

(Κεφ. 39-43)

Καιμόνεω δὲ ἐπ' Αἴγυπτον στρατευσμένου ἐποίησαντο 39 καὶ Λακεδαιμόνιοι στρατηγήν ἐπὶ Σάμιον τε καὶ Πολυκράτεα τὸν Αἰάκεος, δις ἔσχε Σάμιον ἐπαναστάς. "Ισχων δὲ ξεινήν Αιράσι, τῷ Αἰγύπτῳ βασιλέϊ, συνεθήκατο πέμπιν τε δῶρα καὶ δεκόμενος ἄλλα παρ' ἐκείνου. Ἐν γρόνῳ δὲ ὀλίγῳ αὐτίκα τοῦ Πολυκράτεος τὰ πρήγματα ηὗξετο καὶ ἦν βεβωμένα ἀνά τε τὴν Ἰωνίην καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα· ὅκου γάρ ιθύσειε στρατεύεσθαι, πάντα οἱ ἐχώρεες εὐτυχέως. Ἔκτητο δὲ πεντηκοντέρους τε ἑκατὸν καὶ χιλίους τοξότας. Ἐφερε δὲ καὶ ἡγε πάντας, διακρίνων δὲ σύδενα· τῷ γάρ φίλῳ ἔφη γαριεῖσθαι μᾶλλον ἀποδιδούς, τὰ ἔλαθε, ἢ ἀρχὴν μηδὲ λαβόν. Συγκὰς μὲν δὴ τῶν νήσων ἀραιρήκει, πολλὰ δὲ καὶ τῆς ἡπείρου ἀστεα. Ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους παντρατῇ βιθύρεοντας Μιλησίοις ναυμαχήν κρατήσας εἶλε, οἱ τὴν τάφρον περὶ τὸ τείχος τὸ ἐν Σάμῳ πάσαν δεδεμένοις ἤρυξαν.

Καί κως τὸν "Αιασιν εὐτυχέων μεγάλως ὁ Πολυκράτης 40 οὐκ ἐλάνθανε, ἄλλα οἱ τοῦτ' ἦν ἐπιμελές. Πολλῷ δὲ ἔτι πλεῦνός οἱ εὐτυχίης γινομένης γράψας ἐς βιθλίον τάδε ἐπέστειλε ἐς Σάμον· «Ἄιασις Πολυκράτεϊ δέε λέγει. Ήδη μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδρα φίλον καὶ ξείνον εὖ πρήσσοντα· ἐισὶ δὲ αἱ σαὶ μεγάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι, ἐπισταμένην τὸ θεῖον ὡς ἔστι φθονερόν. Καί κως βούλομαι καὶ αὐτὸς καί, τῶν ἂν κήδωμαι, τὸ μέν τι εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων, τὸ δὲ προσπταίειν, καὶ οὕτω διαφέρειν τὸν αἰῶνα ἐναλλάξ πρήσσων ἢ εὐτυχέειν τὰ

πάντα. Οὐδένα γάρ κω λόγῳ οἶδα ἀκούσας, δοτις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἔτελεύτησε πρόρριζος, εὐτυχέων τὰ πάντα. Σὺ δὲ νῦν ἐμοὶ πειθόμενος ποίησον πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδε· φροντίσας, τὸ ἀν εὑργῆς ἐόν ται πλείστου ἀξιον καὶ ἐπ' ἦ σὺ ἀπολογέντο μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλγήσεις, τούτο ἀποβαλεῖσθαι, ὅκως μητέ κέτι ἥξει ἐς ἀνθρώπους. "Ην τε μὴ ἐναλλάξ ἥδη τῷποτε τούτου αἱ εὐτυχίαι τοι τῇσι πάθησον προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐισηγούμενῳ ἀκέο».

41 Ταῦτα ἐπιλεξάμενος δὲ Πολυκράτης καὶ νόρι λαβών, ὃς οἱ εὗ ὑπετίθετο "Αἰματις, ἐδίζητο, ἐπ' ἦ ἀν μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀστηθείη ἀπολογέντο τῶν κευητῶν, διέζημενος δὲ εὑρίσκει τόδε· ἡν οἱ σφρηγίς, τὴν ἐφόρε, χρυσόδετος, σμιαράγδου μὲν λιθού ἔοισα, ἔργον δὲ Θεοδώρου τοῦ Τηγελέος Σαμίου. Ἐπεὶ δὲ ταύτην οἱ ἐδόκεε ἀποβαλεῖν, ἐποίεε τοιάδε· πεντηκόντερον πληρώσας ἀνδρῶν ἐσένη ἐς αὐτήν, μετὰ δὲ ἀναγαγεῖν ἐκέλευε ἐς τὸ πέλαγος· διὸ δὲ ἀπὸ τῆς νήσου ἐκάς ἐγένετο, περιελόμενος τὴν σφρηγίδα πάντων δρεόντων τῶν συμπλόων δίπτει ἐς τὸ πέλαγος. Τούτο δὲ ποιήσας ἀπέπλεε, ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰ οἰκία συμφορῇ ἐχράτο.

42 Ηέμπτη δὲ ἡ ἔκτη ἥμέρῃ ἀπὸ τούτων τάδε οἱ συνήνεικε γενέσθαι· ἀνὴρ ἀλιεὺς λαβὼν ἵχθυν μέγαν τε καὶ καλὸν ἥξειν μιν Πολυκράτει δῶρον δοθῆγας· φέρων δὴ ἐπὶ τὰς θύρας Πολυκράτει ἔφη ἐθέλειν ἐλθεῖν ἐς ὅψιν, χωρῆσαντος δέ οἱ τούτου ἔλεγε διδοὺς τὸν ἵχθυν· «Ω βασιλεῦ, ἐγὼ τόνδε ἐλῶν οὐκ ἐδικαίωσα φέρειν ἐς ἀγορήν, καίπερ γε ἐών ἀποχειροβίστος, ἀλλά μοι ἐδόκεε σεῦ τε εἶναι ἀξιος καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς· σοὶ δὴ μιν φέρων δίδωμι». Ό δὲ ἥσθεις τοῖσι ἐπεσι ἀμείθεται τοῖσδε· «Κάρτα τε εὗ ἐποίησας, καὶ χάρις διπλόη τῶν τε λόγων καὶ τοῦ δώρου· καὶ σε ἐπὶ δεῖπνον καλέομεν». Ό μὲν δὴ ἀλιεὺς μέγα ποιεύμενος ταῦτα ἥκει ἐς τὰ οἰκία, τὸν δὲ ἵχθυν τάμινοντες οἱ θεράποντες εὔρισκουσι· ἐν τῇ νηδύι αὐτοῦ ἐνεοῦσαν τὴν

Πολυκράτεος σφρηγγίδα. Ὡς δὲ εἰδόν τε καὶ ἔλαθον τάχιστα, ἔφερον κεχαρηκότες παρὰ τὸν Πολυκράτεα, διδόντες δέ οἱ τὴν σφρηγγίδα ἔλεγον, ὅτεῳ τρόπῳ εὑρέθη. Τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρήγμα, γράψει ἐς βιβλίον πάντα, τὰ ἐποίησε, καὶ οἴλα μιν καταλελαθήκεε, γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέστειλε.

Ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ἀμασίς τὸ βιβλίον τὸ παρὰ τοῦ Πολυκράτεος ἥκον ἔμαθε, ὅτι ἐκκομίσαι τε ἀδύνατον εἴη ἀνθρώπῳ ἀνθρωπον ἐκ τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι πρήγματος καὶ ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσειν μέλλοι Πολυκράτης εὐτυχέων τὰ πάντα, δις καί, τὰ ἀποθάλλει, εὑρίσκει. Ηέριψας δέ οἱ κήρυκα ἐς Σάριον διαλύεσθαι ἔφη τὴν ἔεινάγην. Τοῦδε δὲ εἶνεκεν ταῦτα ἐποίεε, ἵνα μὴ συντυχίης δεινῆς τε καὶ μεγάλης Πολυκράτεα καταλαθούσης αὐτὸς ἀλγήσειε τὴν ψυχὴν ὡς περὶ ἔείνου ἀνδρός.

{Τὸ ἀπάσιον προώσθημα τοῦ Ἀμάσιος ἐξεπληρώθη. Ὁ Πολυκράτης βραδύτερον — τὸ 522 — ὑπέστη σκληρὸν θάνατον συλληφθεὶς δολίως ὑπὸ τοῦ Πέρσου σατράπον Ὁρούτον ἐφορεύθη ἀνακρεμασθεὶς ἐπὶ σταυροῦ.}

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΤΕΡΨΙΧΩΡΗ

Ι' Ο 'Αρισταγόρας, δ τύραννος τῆς Μιλήτου, παρακυρηθεὶς ἀπὸ τὸν πενθερὸν τον Ἰστιαῖον ἐξεγέρθει τὰς Ἰονίας πόλεις εἰς ἑπανάστασιν κατὰ τὸν Ηρόδοτον. Συγχρόνως δ' ἔρχεται εἰς τὴν Σπάρτην, διὰ τὰ ζητήσῃ βοήθειαν.]

1. Ο 'Αρισταγόρας εἰς τὴν Σπάρτην.

(Κεφ. 49·51)

49 Απικνέεται: όν δ 'Αρισταγόρης δ Μιλήτου τύραννος ἐξ τὴν Σπάρτην Κλεομένεος ἔχοντος τὴν ἀρχήν τῷ δὴ ἐξ λόγους γρε, ὃς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων γάλκειν πίνακα ἐν τῷ γῆς ἀπάτης περίσσος ἐνετέμητο καὶ θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. Απικνέόμενος δὲ ἐξ λόγους δ 'Αρισταγόρης ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε:

«Κλεόμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωμάσῃς τῆς ἐνθαῦτα ἀπίξιος: τὰ γὰρ κατήκοντά ἔστι τοιαῦτα: Ιώνων παιδας δούλων εἰναι: ἀντ' ἐλευθέρων διειδος καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖς: γῆμιν, ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, δισφ προέστατε τῆς Ἐλλάδος. Νῦν δὲν πρὸς θεῶν τῶν Ἐλληνίων δύσασθε "Ιωνας ἐκ δουλοσύνης, ἀνδρας δημιουροας. Εὑπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα οἴά τε χωρέειν ἔστι: οὕτε γὰρ οἱ βάρδαροι ἀλκιμοί εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐξ τῶν πόλεμον ἐξ τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς πέρι. "Η τε μάχη αὐτῶν ἔστι τοιάδε, τόξα καὶ αἰχμὴ βροχέα: ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται: ἐξ τὰς μάχας καὶ κυρθασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῆσι: οὗτοι εὐπετέες γειρωθῆσαι εἰσι.

»"Εστι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἡπειρον ἐκείνην νειμομένοις, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοισι, πρῶτον μὲν γρισός, ἔπειτα δὲ ἄργυρος καὶ χαλκὸς καὶ ἑσθῆτις ποικίλη καὶ ὑποζύγια τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ θυμῷ βουλόμενοι αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. Κατοίκηγται δὲ ἄλλήλων ἔχομενοι, ὡς ἐγὼ φράσω, Ἰώνων μὲν τῶνδε οἵδε Λυδοί, οἰκέοντές τε χώρην ἀγαθὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἔσοντες». Δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τῆς γῆς τὴν περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πάντακι ἐντετμημένην. «Λυδῶν δέ»,, ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης, «οἵδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἥρη, πολυπροθατότατοι τε ἔσοντες πάντων, τῶν ἐγὼ οἶδα, καὶ πολυχαρπότατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοις δὲ πρόσσουροι Κιλικες, κατήκοντες ἐπὶ Ήλασσον τήνδε, ἐν τῇ ἥδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἱ πεντακόσια τάλαντα βασιλέϊ τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελέουσι. Κιλικῶν δὲ τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἵδε, καὶ οὗτοι ἔσοντές πολυπρόθατοι, Ἀρμενίων δὲ Ματιγνοὶ χώρην τήνδε ἔχοντες. "Εγεται· δὲ τούτων γῆ ἥδε Κισσέη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποταμὸν τόνδε Χοάσπην κείμενά ἔστι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἔνθα βασιλεύς τε μέγας δίαιταν ποιέεται, καὶ τῶν χρυμάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι· ἔλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν θαρσέοντες ἥδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι ἐρήσετε.

»'Αλλὰ περὶ μὲν χώρης ἄρα οὐ πολλῆς οὐδὲ οὕτω χρηστῆς καὶ οὔρων σιμικρῶν γρεόν ἔστι ὑμέας μάχας ἀναβάλλεσθαι· πρός τε Μεσσηνίους ἔσντας ισοπαλέας καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους, τοῖσι οὔτε γρυσοῦ ἔχόμενόν ἔστι οὐδὲν οὔτε ἄργυρου, τῶν πέρι καὶ τινα ἐνάγει προθυμίῃ μαχόμενον ἀποθνήσκειν· παρέχον δὲ τῆς Ἀσίης πάσης ἄρχειν εὑπετέως, ἄλλο τι αἰρήσεσθε;»

»'Αρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε, Κλεομένης δὲ ἀμείθετο 50 τοῖσδε· «Ὥ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομαι τοι ἐς τρίτην γηρέρην ὑποκρινέεσθαι!». Τότε μὲν ἐς τοσοῦτο ἥλασαν· ἐπείτε δὲ ἡ κυ-

ρίη γηιέρη ἐγένετο τῆς ὑποκρίσιος καὶ ἥλθον ἐς τὸ συγκείμενον, εἰρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην, ὄκδσων γηιερέων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰόνων ὅδος εἴη παρὰ βασιλέα. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρης, τὸν ἄλλα ἔδων σοφὸς καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὑ, ἐν τούτῳ ἐσφάλη γρεδὸν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ έδν, βουλόμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέγει δ' ὅν τριῶν μηνῶν φάς εἶναι τὴν ἔνοδον. Ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Ἀρισταγόρης ὥριμτο λέγειν περὶ τῆς ὅδου, εἶπε: «⁵¹Ω ἔστιν Μιλήσιε, ἀπαλλάσσος ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἥλιου· οὐδένα γάρ λόγον εὑεπέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὅδὸν ἀγαγεῖν».

«Ο μὲν δὴ Κλεομένης ταῦτα εἶπας ἦιε ἐς τὰ σικία· ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαθὼν ἵκετηρίην ἦιε ἐς τοῦ Κλεομένεος, ἐσελθὼν δὲ ἔστι ἀτε ἵκετεύων ἐπακοῦσαι ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· προσεστήκεε γάρ δὴ τῷ Κλεομένεῃ ἡ θυγάτηρ, τῇ οὔνομα ἦν Γοργώ· τοῦτο δέ οἱ καὶ μοῦνον τέκνον ἐτύγχανε ἔδων ἐτέων δικτὸν ἢ ἐννέα γηικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε, τὰ βούλεται, μηδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἰνεκα. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Ἀρισταγόρης ἤρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑπισχνεόμενος, ἦν οἱ ἐπιτελέση, τῶν ἐδέετο. Ἄνανεύοντος δὲ τοῦ Κλεομένεος προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρισταγόρης, ἐς ὁ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑπεδέδεκτο καὶ τὸ παιδίον γηδάξατο· «Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ἔστινος, ἷγη μὴ ἀποστᾶς ἵηξ». «Ο τε δὴ Κλεομένης ἡσθεὶς τοῦ παιδίου τῇ παραινέσι ἦιε ἐς ἔτερον οὐκημα, καὶ ὁ Ἀρισταγόρης ἀπαλλάσσετο τὸ παράπον ἐκ τῆς Σπάρτης, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο ἐπὶ πλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλέα.

2. Ὁ Ἀρισταγόρας εἰς τὰς Ἀθήνας.—Ἐκστρατεία τῶν Ἰώνων κατὰ τῶν Σάρδεων καὶ πυρπόλησις αὐτῶν.

(Κεφ. 97, 99-103, 105)

Ἄπελαινόντες δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐκ τῆς Σπάρτης ἦιε ἐς 97 τὰς Ἀθήνας· αὐτῇ γάρ ή πόλις τῶν λοιπέων ἐδυνάστευε μέγιστον. Ἐπελθόν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης ταῦτα ἔλεγε, τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ τοῦ πολέμου τοῦ Περσικοῦ, ὃς οὗτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι εὑπετέες τε χειροθῆγαι εἶησαν. Ταῦτα τε δὴ ἔλεγε, καὶ πρὸς τοῖς τάδε, ὃς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ ἀποικοι, καὶ οἰκός σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμιένους μέγα. Καὶ οὐδέν, ὃ τι οὐκ ὑπίσχετο οἷα κάρτα δεόμενος, ἐς ὃ ἀνέπεισέ σφεας. Ηολλοὺς γάρ οἷς εἰναι εὑπετέστερον διαβάλλειν γῆ ἔνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μισοῦνον οὐκ οἵς τε ἐγένετο διαβάλλειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέντες ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθοὺς Ἰωσι, στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτῶν εἰναι Μελάνθιον, ἄνδρα τῶν ἀστῶν ἐόντα τὰ πάντα δόκιμον. Αὗται δὲ αἱ νέες ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἐλλησί τε καὶ βαρβάροισι.

Ἀρισταγόρης δέ, ἐπειδὴ οἱ τε Ἀθηναῖοι ἀπίκοντο εἴκοσι 99 νηματί, ἀμια ἀγόμενοι Ἐρετριέων πέντε τριγύρεας, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποιέετο στρατηγὴν ὁ Ἀρισταγόρης ἐς Σάρδις. Αὕτης μὲν δὴ οὐκ ἐστρατεύετο, ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ, στρατηγὸν δὲ ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἰναι, τὸν ἐμούτον τε ἀδελφεὸν Χαροπίνον καὶ τῶν ἄλλων ἀστῶν Ἐρισφαντον.

Ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἰωνες ἐς Ἐφεσον πλοῖα 100 μὲν κατέλιπον ἐν Κορησῷ τῆς Ἐφεσίης, αὐτοὶ δὲ ἀνέθαινον χειρὶ πολλῇ, ποιεύμενοι Ἐφεσίους ηγεμόνας. Πορεύόμενοι δὲ

παρὰ ποταμὸν Καῦστριον, ἐνθεῦτεν ἐπείτε οὐπερβάντες τὸν Τιμόλον ἀπέκοντο, αἰρέουσι: Σάρδις οὐδενός σφι ἀντιωθέντος, αἰρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος τὰλλα πάντα τὴν δὲ ἀκροπολιν ἔρρυτο αὐτὸς Ἀρταφέρνης ἔχων δύναμιν ἀνθρῶν οὐκ ὀλίγην.

- 101 Τὸ δὲ μὴ λεγλατῆσαι ἑλόντας σφέας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε. "Ισαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι αἱ μὲν πλεῦνες καλάμιαι, οἵσαι δ' αὐτέων καὶ πλινθίαι: ἡσαν, καλάμιοι εἰχον τὰς ὁροφάς. Τούτων δὴ μίαν τῶν τις στρατιωτέων ὡς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκήης ἐξ οἰκίην ἵην τὸ πῦρ ἐπενέιετο τὸ ἀστυ πᾶν. Καισαρίου δὲ τοῦ ἀστεος οἱ Λυδοὶ τε καὶ οἵσαι Ηέρσεων ἐνήσαν ἐν τῷ πόλι. ἀπολαμψθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ περιέγατα γειτονεύοντα πυρός, καὶ οὐκ ἔχοντες ἐξήγλυσιν ἐκ τοῦ ἀστεος, συνέρρεον ἐς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Ηακτωλὸν ποταμὸν, οἵσι φύγηται γροσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τιμόλου διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει καὶ ἐπειτα ἐς τὸν "Εριον ποταμὸν ἐκδιδοῖ, οὐδὲ ἐς θάλασσαν ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Ηακτωλὸν καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροιζόμενοι οἱ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Ηέρσαι ἡναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. Οἱ δὲ "Ιωνες δρέσσοντες τοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀμυνομένους, τοὺς δὲ οὓς πλήθει πολλῷ προσφερομένους, ἔξανεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ οὔρος τὸ Τιμόλου καλεόμενον, ἐνθεῦτεν δὲ οὐπερβάντα ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς γέας.

- 102 Καὶ Σάρδιες μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ ἕρων ἐπιχωρίης θεοῦ Κυδήθης, τὸ σκηνπτόμενοι Ηέρσαι: ὕστερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν "Ελλησι ἱρά. Τότε δὲ οἱ Ηέρσαι οἱ ἐντὸς "Αλυος ποταμοῦ νομοῦς ἔχοντες, προσπυνθανόμενοι ταῦτα συνηλίξοντο καὶ ἐθέωσον τοῖσι Λυδοῖσι. Καὶ κως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἔσντας τοὺς "Ιωνας εὑρίσκουσι, ἐπόμενοι δὲ κατὰ στίθιον αἰρέουσι: αὐτοὺς ἐν Ἐφέσῳ. Καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ "Ιωνες, συγιθαλάντες δὲ πολλὸν ἐσσώθησαν. Καὶ πολλὸν αὐτῶν οἱ Ηέρσαι φονεύουσι: ὅλλους τε οὐνομαστούς, ἐν δὲ δὴ

καὶ Εὐαλκίδεα στρατηγέσωντα Ἐρετριέων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας ἀναραιρηκότα καὶ ὑπὸ Συμωνίδεω τοῦ Κηέου πολλὰ αἰνεθέντα. Οἱ δὲ αὐτῶν ἀπέψυχον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλιες.

Τότε μὲν δὴ οὕτω ἡγωνίσαντο· μετὰ δὲ Ἀθηναῖς μὲν τὸ πα- 103 ράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἰωνας ἐπικαλεσούμενοι σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρεω οὐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφι. Ἰωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμπιαιχήσεως στερηθέντες, οὕτω γάρ σφι ὑπῆρχε πεποιημένα ἐς Δαρεῖον, οὐδὲν δὴ ἔσσον τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον ἐσκευάζοντο. Πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἐλλήσποντον Βιζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλιες πάσας τὰς ταύτην ὑπ' ἐμούτοισι ἐποιήσαντο, ἐκπλάσαντές τε ἔξω τὸν Ἐλλήσποντον Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι σύμπιαχον εἶναι· καὶ γάρ ή Καῦνος πρότερον οὐ βουλομένη συμπιαχεῖν, ὃς ἐνέπρηγσαν τὰς Σάρδιες, τότε σφι καὶ αὗτη προσεγένετο. Κύπροι δὲ ἐθελούνται σφι πάντες προσεγένεντο πλὴν Ἀμαθουσίων.

Βασιλέϊ δὲ Δαρεῖῳ ὡς ἐξηγγέλθη Σάρδιες ἀλούσας ἐμιπεπρῆ- 103 σθικούς τε Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα γενέσθαι τῆς συλλογῆς, ὃστε ταῦτα συνυφανθῆναι, τὸν Μιλήσιον Ἀρισταγόρην, πρῶτα μὲν λέγεται αὐτόν, ὃς ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώνων οὐδένα λέγον ποιησάμενον, εὖ εἰδέτα, ὃς οὗτοί γε οὐ καταπροΐξονται ἀποστάντες, εἰρέσθαι, οἵτινες εἴεν οἱ Ἀθηναῖοι· μετὰ δὲ πυθόμενον αἰτήσαι τὸ τόξον, λαβόντα δὲ καὶ ἐπιτεθέντα διεσθὸν ἀνω πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι, καί μιν ἐς τὸν ἥρεα βάλλοντα εἰπεῖν· «὾ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τείσασθαι». Εἰπαντα δὲ ταῦτα προστάξαι ἐνὶ τῶν θεραπόντων δείπνου προκειμένου αὐτῷ ἐς τρίς ἐκάστοτε εἰπεῖν· «Δέσποτα, μέινεο τὸν Ἀθηναίων».

BIBLION EKTON

ΕΡΑΤΩ

1. "Αλωσις τῆς Μιλήτου καὶ τῶν ἄλλων Ἰωνικῶν πόλεων.—
Τέλος τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰώνων.

(Κεφ. 6-7, 18, 20-21, 31-33, 42)

- 6 Συστραφέντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσέων καὶ ἐν ποιήσαν-
τες στρατόπεδον γῆλανον ἐπὶ τὴν Μὲλητον, τὰλλα πολέμιατα
7 περὶ ἐλάσσονος ποιησάμενοι. "Ιωσὶ δὲ πυνθανομένοις ταῦτα
ἔδοξε πεζὸν μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν ἀντίξουν Πέρσῃσι, ἀλ-
λὰ τὰ τείχεα ῥευσθαι αὐτοὺς Μιλησίους, τὸ δὲ ναυτικὸν πληγ-
ροῦν ὑπολειπομένους μηδεμίαν τῶν νεῶν, πληγρώσαντας δὲ συλ-
λέγεσθαι τὴν ταχίστην ἐς Λάδην προναυμαχήσοντας Μιλή-
του· ἡ δὲ Λάδη ἔστι νῆσος σημιρῇ ἐπὶ τῇ πόλι τῇ Μιλησίου
κειμένη.
- 18 Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπείτε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων τοὺς Ἰωνας, τὴν
Μὲλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ὑπορύσσον-
τες τὰ τείχεα καὶ παντοῖας μηχανὰς προσφέροντες, αἱρέουσι
κατ' ἀκρηγες ἔκτιψ ἔτει ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρισταγόρεω
20 καὶ ἡγεμονίαν πολιν. Ἐγθεῦτεν οἱ ζωγρηγέντες τῶν
Μιλησίων ἥγοντο ἐς Σοῦσα. Βασιλεὺς δέ σφεας Δαρεῖος κακὸν οὐ-
δὲν ἄλλο ποιήσας κατοίκισε ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ καλεομένη θαλάσσῃ,
ἐν Ἀμπη πόλι, παρ' ἧν Τίγρης ποταμὸς πυραρρέων ἐς θά-
21 λασσαν ἔξει. Αθηγαῖοι δὲ δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες
τῇ Μιλήτου ἀλώσι τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιή-
σαντι Φρυνήχῳ δράμα Μιλήτου ἀλωσιν καὶ διδάξαντι ἐς δάκρυα τε

ἔπειτε τὸ θέητρον, καὶ ἐζημίωσάν μιν ὡς ἀναμνήσαντα οἰκήια κακὰ χιλίησι δραχμῆσι, καὶ ἐπέταξαν μητρέτι μηδένα χρῆσθαι τούτῳ τῷ δράματι.

Οὐ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ηερσέων χειριστίας περὶ Μιλητον, 31 τῷ δευτέρῳ ἔτει ὡς ἀνέπλωσε, αἵρεει εὐπετέως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἡπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον. Αἵρεον δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ ἡπείρῳ πόλιας τὰς Ἰάδας. Ταῦτά τε δὴ ἐποίευν 32 καὶ τὰς πόλιας ἐνεπίμπρασαν αὐτοῖς τοῖς ἵροῖς. Οὕτω δὴ τὸ τρίτον Ἱωνες κατεδουλώθησαν, πρῶτον μὲν ὑπὸ Λιδῶν, δις δὲ ἐπεξῆς τότε ὑπὸ Ηερσέων.

Απὸ δὲ Ἱωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς στρατὸς τὰ 33 ἐπὶ ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου αἴρεε πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ αὐτοῖς τοῖς Ηέρσῃσι ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ' ἡπειρον. Εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ Εύρωπῃ χῶραι τοῦ Ἑλλησπόντου αἵδε, Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλιες συγκατέσχεται, καὶ Ηέρινθος καὶ τὰ τείχεα τὰ ἐπὶ Θρηίκης καὶ Σηλυμιθρίη τε καὶ Βυζάντιον.

Μετὰ δὲ Ἀρταφέρνης, ὁ Σαρδίων ὅπαρχος, μεταπειμφάμενος 42 ἀγγέλους ἐκ τῶν πολίων συνθήκας σφίσι αὐτοῖς τὸν Ἱωνας ἡγάγκασε ποιέεσθαι, ἵνα δωσθεῖν εἰλεν καὶ μὴ ἀλλήλους φέροιεν τε καὶ ἄγοιεν. Ταῦτά τε ἡγάγκασε ποιέειν καὶ τὰς χώρας σφέων μετρήσας κατὰ παραστάγγας, τοὺς καλέοντας οἱ Ηέρσαι τὰ τριήκοντα στάδια, κατὰ δὴ τούτους μετρήσας φόρους ἔταξε ἐκάστοισι, οἱ κατὰ χώρην διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου αἰεὶ ἔτι καὶ ἐξ ἐμέ, ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφέρνεος· ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ ταῦτα, τὰ καὶ πρότερον εἶχον. Καὶ σφι ταῦτα μὲν εἰρηγναῖα ἦν.

2. Ἐκστρατεία τοῦ Μαρδονίου κατὰ τῆς Ἑλλάδος (492).

(Κεφ. 43-45)

Αμα δὲ τῷ ἔαρι, τῶν ἄλλων καταλελυμένων στρατηγῶν 43

ἐκ βασιλέως, Μαρδόνιος ἐ Γωθρύει πατέθαινε ἐπὶ θάλασσαν,
στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν ἄμικ ἀγόμενος πολλὸν δὲ ναυ-
τικόν. "Αγων δὲ τὸν στρατὸν τοῦτον ὁ Μαρδόνιος, ἐπείτε ἐγέ-
νετο ἐν τῇ Κιλικίῃ, αὐτὸς μὲν ἐπιθάκε ἐπὶ νεὸς ἐκοιμίζετο ἄμικ
τῆσι ἀλλησι· νηροῦ, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγειρόνες ἦ-
γον ἐπὶ τὸν Ἐλλήσποντον. Ως δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπί-
κετο ὁ Μαρδόνιος ἐξ τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα τοὺς τυράννους τῶν
Ιώνων καταπαύσας πάντας δημιουργίας κατίστη ἐξ τὰς πόλεις.
Ταῦτα δὲ ποιήσας ἡπείγετο ἐξ τὸν Ἐλλήσποντον. Ως δὲ συν-
ελέγκθη μὲν γρῆμα πολλὸν νεῶν, συνελέγκθη δὲ καὶ πεζὸς
στρατὸς πολλές, διαβαλόντες τῆσι νηροῦ τὸν Ἐλλήσποντον ἐπο-
ρεύοντο διὰ τῆς Εὔρωπης, ἐπορεύοντο δὲ ἐπὶ τε Ἐρέτριαν καὶ
Ἀθῆνας.

44 Αὗται μὲν ὧν σφι πρόσχημα ἦσαν τοῦ στόλου· ἀτάρ ἐν
νόφῳ ἔχοντες ὅσας ἀν πλείστας δύναιντο καταστρέψεσθαι· τῶν
Ἐλληνίδων πολίων, τοῦτο μὲν δὴ τῆσι νηροῦ Θασίους οὐδὲ γει-
ρας ἀνταειραμένους κατεστρέψαντο, τοῦτο δὲ τῷ πεζῷ Μακε-
δόνας πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι δούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ
ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἥδη ἦν ὑποχείρια γεγονότα.
Ἐκ μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην ὑπὸ τὴν ἡπειρον ἐκοιμί-
ζοντο μέχρι Ἀκάνθου, ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὁριώμενοι τὸν Ἀθων
περιέθαλλον. Ἐπιπεδῶν δέ σφι περιπλέουσι βορέης ἀνεμοῖς μέ-
γας τε καὶ ἅπορος κάρτα τριγχέως περιέσπε πολλὰς τῶν
νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν Ἀθων. Λέγεται γὰρ κατὰ τριηκοσίας
μὲν τῶν νεῶν τὰς διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας
ἀνθρώπων· ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης ἐόντης τῆς θαλάσσης ταῦ-
της τῆς περὶ τὸν Ἀθων, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθεί-
ροντο ἀρπαζόμενοι, οἱ δὲ πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἱ δὲ
αὐτῶν νέειν οὐκ ἤπιστέατο, καὶ κατὰ τοῦτο διεφθείροντο, οἱ
δὲ ῥίγει.

45 Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἐπρησσε, Μαρδονίῳ δὲ

καὶ τῷ πεζῷ στρατοπεδευομένῳ ἐν Μακεδονίῃ νυκτὸς Βρύγοι Θρήικες ἐπεχείρησαν· καὶ σφεων πολλοὺς φονεύουσι οἱ Βρύγοι. Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν τρωματίζουσι. Οὓς μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ δουλοσύνην διέψυγον πρὸς Ηερσέων· οὐ γάρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν γυνέων τούτων Μαρδόνιος, πρὸν ἣ σφεας ὑποχειρίους ἐποιήσατο. Τούτους μέντοι καταστρεψάμενος ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὅπισθ, ἀτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας πρὸς τοὺς Βρύγοις καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ τὸν Ἀθων. Οὗτος μέν νυν ὁ στόλος αἰσχρῶς ἀγνοισάμενος ἀπαλλάχθη ἐς τὴν Ἀσένη.

3. Ἐκστρατεία τοῦ Δάτιδος καὶ Ἀρταφέρονος κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

(Κεφ. 94-97, 100-103, 105-117, 119-120)

α') Πλοῦς τοῦ Περσικοῦ στόλου διὰ τῶν νήσων τοῦ Αιγαίου πελάγους.—
"Αλωσις τῆς Ἐρετρίας.

(Κεφ. 94-97, 100-101.)

Δευτέρῳ δὲ ἔτει τούτων ὁ Δαρεῖος Μαρδόνιον μὲν φλαύρως 94 πρόξαντα τῷ στόλῳ παραλύει τῆς στρατηγίης, ἄλλους δὲ στρατηγοὺς ἀποδέξας ἀπέστειλε ἐπὶ τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας, Δάτιν τε, ἐντα ταῦτα Μῆδον γένος, καὶ Ἀρταφέρνεα, τὸν Ἀρταφέρνεος παῖδα, ἀδελφόδεον ἐωυτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπειπε ἐξανδραποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἐρέτριαν ἀγαγεῖν ἐωυτῷ ἐς δψιν τὰ ἀνδράποδα.

"Ως δὲ οἱ στρατηγοὶ εὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πορευόμενοι παρὰ 95 βασιλέος ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ Ἀλήιον πεδίον, ἡμια ἀγόμενοι πεζὸν στρατὸν πολλόν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδευομένοισι ἐπῆλθε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἐκάστοισι, παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἱππαγωγοὶ νέες, τὰς τῷ προτέρῳ ἔτει προείπε τοῖσι ἐωυτοῦ δασιμοφόροισι Δαρεῖος ἔτοι-

μιάζειν. Ἐσθαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἔξακοσίης τριήρεος ἐς τὴν Ἰωνίην. Ἐνθεῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν ἥπειρον εἶχον τὰς νέας ίθυ τοῦ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Θρηίκης, ὅλλας ἐκ Σάριου ὁρμώμενοι παρά τε Ἰκαρον καὶ διὰ νήσων τὸν πλόσον ἐποιεῦντο, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, δείσαντες μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ "Αθω, διτρίτῳ πρότερον ἔτει ποιεῦμενοι ταύτη τὴν κομιδὴν μεγάλως προσέπταισαν· πρὸς δὲ καὶ ἡ Νάξος σφέας ἡγάγκαζε πρότερον οὐκ ἀλοῦσα.

96 Ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσφερόμενοι προσέμειξαν τῇ Νάξῳ (ἐπὶ ταύτην γάρ δὴ πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι οἱ Ηέρσαι μεμνημένοι τῶν πρότερον), οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ σύρεα σύχοντο φεύγοντες οὐδὲ ὑπέμειναν. Οἱ δὲ Ηέρσαι ἀνδραποδισάμενοι, τοὺς κατέλαθον αὐτῶν, ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱρὰ καὶ τὴν πόλιν. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἐπὶ τὰς ἀλλας νῆσους ἔντιγοντο.

97 Ἐν φῷ δὲ εἴτε ταῦτα ἐποίευν, οἱ Δῆλοι εἰκλιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον σύχοντο φεύγοντες ἐς Τῆνον. Τῆς δὲ στρατιῆς καταπλεούσης ὁ Δᾶτις προπλώσας οὐκ ἔα τὰς νέας πρὸς τὴν νῆσον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ πέρηγεν ἐν τῇ 'Ρηγαίῃ' αὐτὸς δὲ πυθόμενος, ἵνα ἦσαν οἱ Δῆλοι, πέμπων κύρυκα ἡγέρευε σφι τάδε: «Ἄνδρες Ἱροί, τί φεύγοντες σύχεσθε οὐκ ἐπιτήδεα καταγγόντες κατέμευ; Ἐγὼ γάρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοσοῦτῷ γε φρονέω καί μοι ἐκ βασιλέος ὅδε ἐπέσταλται, ἐν τῇ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν τὴν χώρην μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς. Νῦν δὲν καὶ ἀπίτε ἐπὶ τὰ διμέτερα αὐτῶν καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε». Ταῦτα μὲν ἐπεκηρυκεύσατο τοῖσι Δηλίσιοι, μετὰ δὲ λιθανωτοῦ τριγκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βοητοῦ ἐθυμίγησε.

100 Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας ἔπλεε ἄμα τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἐρέτριαν πρῶτα, ἄμα ἀγόμενος καὶ Ἰωνας καὶ Αἰολέας. Ἐρε-

τριέες δὲ πυνθανόμενοι τὴν στρατιὴν τὴν Ηερσικῆν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσαν Ἀθηναῖσιν ἔδεήθησαν σφίσι βιογθοὺς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἀπείπαντο τὴν ἐπικουρέην, ἀλλὰ τοὺς τετρακισχιλίους τοὺς κληρουχέοντας τὸν ἵπποθοτέων Χαλκιδέων τὴν χώρην, τούτους σφι διδοῦσι τιμωρούς. Τῶν δὲ Ἐρετριέων ἦν ἄρα οὐδὲν ὑγιὲς βουλευμα, οἷς μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνεον δὲ διφασίας ἰδέας οἱ μὲν γάρ αὐτῶν ἐθουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὔβοίης, ἄλλοι δὲ αὐτῶν ἴδια κέρδεα προσδεκόμενοι παρὰ τοὺς Ηέρσεων οἰσεσθαι προδοσίην ἐσκευάζοντο. Μαθὼν δὲ τούτων ἑκάτερα, ὡς εἶχε, Αἰσχίνης ὁ Νέθωνος, ἐδὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρώτα, φράζει τοῖσι ηκουσι τῶν Ἀθηναίων πάντα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα, προσεδέετο τε ἀπαλλάσσεσθαι σφέας ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσαπόλωνται. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα Αἰσχίνη ουκευλεύσαντι πειθοῦνται.

Καὶ οὗτοι μὲν διαβάντες ἐς Ωρωπὸν ἔσωζον σφέας αὐτούς· οἵ δὲ Ηέρσαι πλέοντες κατέσχον τὰς νέας τῆς Ἐρετρικῆς χώρης κατὰ Ταμύνας καὶ Χοιρέας καὶ Αἴγιλια, κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία αὐτίκα ἵππους τε ἐξεβάλλοντο καὶ παρεσκευάζοντο ὡς προσοισόμενοι τοῖσι ἐχθροῖσι. Οἱ δὲ Ἐρετριέες ἐπεξελθεῖν μὲν καὶ μαχέσασθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλήν· εἴ τινος δὲ διαφυλάξειαν τὰ τείχεα, τούτου σφι πέρι ἔμελε, ἐπείτε ἐνίκα μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. Προσθολῆς δὲ γινομένης καρτερῆς πρὸς τὸ τείχος ἐπὶ ἔξ μὲν ἡμέρας ἐπιπτον πολλοὶ ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἔβδομῃ Εὔφορβός τε δὲ Ἀλκιμάχου καὶ Φύλαγρος ὁ Κυνέω, ἄνδρες τῶν ἀστῶν δόκιμοι, προδιδοῦσι τοῖσι Ηέρσησι. Οἱ δὲ ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν τοῦτο μὲν τὰ ἱρὰ συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτιγνύμενοι τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἵρων, τοῦτο δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἡγεμονοδίσαντο κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.

β') Ἀπόβασις τῶν Περσῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν.—Προπαρασκευαὶ τῶν Ἀθηναίων πρὸς μάχην.—Μιλτιάδης.

(Κεφ. 102 - 103, 105 - 109)

102 Χειρωτάμενοι δὲ τὴν Ἐρέτριαν καὶ ἐπισχόντες δλίγας ἡμέρας ἔπλεον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν κατεπείγοντές τε πολλὸν καὶ δοκέοντες ταῦτὰ τοὺς Ἀθηναῖους ποιήσειν, τὰ καὶ τοὺς Ἐρετριέας ἐποίησαν. Καὶ ἦν γάρ ὁ Μαραθὼν ἐπιτηδεύτατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι καὶ ἀγχοτάτῳ τῆς Ἐρετρίης, ἐς τοῦτο σφι κατηγέετο Ἰππίης ὁ Ηεισιστράτου. Ἀθηναῖοι δέ, ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐθόθεον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. Ἡγον δέ σφεας στρατηγοὶ δέκα, τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα Κέμωνα τὸν Στησαγρόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀθηνέων Ηεισιστρατον τὸν Ἰπποκράτεος. Οὗτος δὴ ὁ Μιλτιάδης ἦκαν ἐν τῇς Χερσονήσοι ἑστρατήγεες Ἀθηναῖον.

105 Καὶ πρῶτα μὲν ἔσοντες ἔτι ἐν τῷ ἀστεῖ οἱ στρατηγοὶ ἀποπέμπουσι ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην, Ἀθηναῖον μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμους τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Τότε δὲ περιφθεῖς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιππίδης οὗτος δευτεροῖς ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἀστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ, ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τοὺς ἀρχοντας ἔλεγε: «Ὦ Λακεδαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι ὑμέων δέσονται σφίζει βωθῆσαι καὶ μὴ περιιδεῖν πόλιν ἀρχαιοτάτην ἐν τοῖς: Ἐλλῆσι δουλοσύνῃ περιπεσοῦσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ γάρ νῦν Ἐρέτριά τε ἥγινδρα πόδισται καὶ πόλις λογίμῳ η Ἐλλὰς γέγονε ἀσθενεστέρη!».

106 Ὁ μὲν δὴ σφι τὰ ἐντεταλμένα ἀπήγγειλε, τοῖς δὲ ἔαδε μὲν βωθέειν Ἀθηναίοις, ἀδύνατα δέ σφι ἦν τὸ παραντίκη ποιέειν ταῦτα οὐ βουλομένοις λύειν τὸν νόμον· γάρ ἵσταμένου τοῦ μηδὸς εἰνάτη, εἰνάτη δὲ οὐκ ἔξελεύσεσθαι ἔφασαν 107 μὴ οὐ πλήρεος ἔσοντος τοῦ κύκλου. Οὗτοι μὲν νῦν τὴν πανσέληγον ἔμενον, τοῖς δὲ βαρβάροις κατηγέετο Ἰππίης ὁ Ηεισιστράτου ἐς τὸν Μαραθῶνα. Ἀθηναῖοι δὲ τεταγμένοις: ἐν

τεμένει Ἡρακλέος ἐπῆλθον βωθέοντες Πλαταιέες πανδημεῖ· καὶ γάρ καὶ ἐδεδώκεσσαν σφέας αὐτοὺς τοῖς: Ἀθηναῖσις οἱ Πλαταιέες, καὶ πόνους ὑπὲρ αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖσι συγνός ἥδη ἀναριάρεστο.

Τοῖς δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖς ἐγίνοντο δύχα αἱ γυνῶμαι, 108 τῶν μὲν οὐκ ἔρντων συμβαλεῖν (ἀλιγους γάρ εἶναι) στρατιῇ τῇ Μήδων, τῶν δὲ καὶ Μιλτιάδεων κελευσόντων. Ως δὲ δύχα τε ἐγίνοντο καὶ ἐνίκα ἡ χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γάρ ἐνδέκατος φύγοις φόρος δ τῷ κυάλῳ λαχόν Ἀθηναίων πολέμιαρχέειν (τὸ παλαιὸν γάρ Ἀθηναῖσι διάφηφον τὸν πολέμιαρχον ἐποιεῦντο τοῖς: στρατηγοῖσι) — ἦν δὲ τότε πολέμιαρχος Καλλίμαχος Ἀφιδναῖος —, πρὸς τούτον ἐλθὼν Μιλτιάδης ἔλεγε τάδε:

«Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐστὶ γῆ καταδουλῶσαι Ἀθῆνας 109 ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα μηνηδόσυνον λιπέσθαι: ἐξ τῶν ἀπαντα ἀνθρώπων βίον, οἷον οὐδὲ Ἀριόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων. Νῦν γάρ δὴ, ἐξ οὐ ἐγένοντο Ἀθηναῖσι, ἐξ κίνδυνον ἥκουσι μέρι- στον, καὶ ἦν μέν γε ὑποκύψωσι τοῖς: Μήδοισι, δέδεκται, τὰ πείσονται παραδεδομένοι Ἰππίῃ, ἦν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πό- λις, οἵη τέ ἐστι πρώτη τῶν Ἑλληνιδῶν πολίων γενέσθαι. Καὶ δὴ ταῦτα οἴά τέ ἐστι γενέσθαι, καὶ κῶς ἐξ σέ τοι τούτων ἀνήκει τῶν πρηγμάτων τὸ κύρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσων. Ἡμέων τῶν στρατηγῶν ἔρντων δέκα δύχα γίνονται αἱ γυνῶμαι, τῶν μὲν κελευσόντων συμβάλλειν, τῶν δὲ οὐ. »¹ Ήν μέν νῦν μὴ συμβάλλωμεν, ἔλπομαί τινα στάσιν μεγάλην διασείσειν ἐπιπεσσού- σαν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα, διστε μηδίσαι: ἦν δὲ συμβάλλω- μεν, πρίν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἵσα γειρόντων οἰοί τέ εἰμεν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ. Ταῦ- τα δὲ πάντα ἐξ σὲ νῦν τείνει καὶ ἐκ σέος ἥρτηται: ἦν γάρ σὺ γνωμή τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρίς τε ἐλευθέρη καὶ πό- λις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι: ἦν δὲ τὴν τῶν ἀποσπευδόντων

τὴν συμβολὴν ἔλη, ὑπάρξει τοι, τῶν ἐγὸν κατέλεξα ἀγαθῶν, τὰ
ἐναντία ».

Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης προσκτάται τὸν Καλλίμαχον·
προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς γνώμης ἐκεκύρωτο συμ-
βάλλειν.

γ') Ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ (490).

(Κεφ. 110-117, 119-120)

110 Μετὰ δὲ οἱ στρατηγοί, τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν, ὃς
ἐκάστου αὐτῶν ἐγίνετο πρυτανηγένη τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδη πα-
ρεδίδοσαν· ὁ δὲ δεκάριενος οὕτι κω συμβολὴν ἐποιέετο, πρὶν
111 γε δὴ αὐτοῦ πρυτανηγένη ἐγένετο. Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιήλθε,
ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσσοντο ὅδε οἱ Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες·
τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ
νόμιος τότε εἶχε οὕτω τοῖς· Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν
κέρας τὸ δεξιόν. Ἡγεομένου δὲ τούτου ἐξεδέκοντο, ὃς ἥριθμε-
οντο, αἱ φυλαὶ ἐχόμεναι ἀλλήλων τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχον-
τες τὸ εὐδύνυμον κέρας Πλαταιέες. Ἀπὸ ταύτης δὲ τῆς μά-
χης, θυσίας Ἀθηναίοιν ἀναγόντων ἐς τὰς πανηγύριας τὰς ἐν
τῇσι πεντετηρίαις γινομένας, κατεύχεται ὁ κῆρυξ ὁ Ἀθηναῖος
ἄμια τε Ἀθηναίοισι λέγων γίνεσθαι τὰ ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῖσι.
Τότε δὲ τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι ἐγίνετο
τοιόνδε τι· τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέ-
δῳ, τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξις ὀλίγας, καὶ ταύτῃ
ἥν ἀσθενέστατον τὸ στρατόπεδον, τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἔρρωτο
πλήθεϊ.

112 Ὡς δέ σφι διετέτακτο καὶ τὰ σφάγια ἐγίνετο καλά, ἐνθαῦτα,
ὃς ἀπειθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἵεντο ἐς τοὺς βαρβάρους. Ἡ-
σαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίγμιον αὐτῶν ἦ δικτό.
Οἱ δὲ Ηέρσαι δρέοντες δρόμῳ ἐπιόντας παρεσκευάζοντο ὃς
δεξόμενοι, μανίην τε τοῖς Ἀθηναίοισι ἐπέφερον καὶ πάγχυ

ὅλεθρίην, ὁρέοντες καὶ τὸν δὲ λίγους, καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγοιλένους οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι οὔτε τοξευμάτων. Ταῦτα μὲν νῦν οἱ βάρβαροι κατεῖκαν· Ἀθηναῖοι δέ, ἐπείτε ἀθρόοι προσέμειξαν τοῖς βαρβάροις, ἐμάχοντο ἀξιώς λόγου. Πρῶτοι μὲν γάρ Ἕλληνων πάντων, τῶν γῆραις ἔθιεν, δρόμῳ ἐξ πολεμίους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά τε Μηδικὴν ὁρέοντες καὶ ἄνδρας τοὺς ταύτην ἐσθητιένους· τέως δὲ ἦν τοῖς Ἑλλησι καὶ τὸ σύνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκούσας.

Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι χρόνος ἐγίνετο πολλός. Καὶ 113 τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι, τῇ Ηέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχαστο· κατὰ τοῦτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι καὶ ῥήξαντες ἐδίωκον ἐξ τὴν μεσόγαιαν, τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοι τε καὶ Πλαταιέες. Νικῶντες δὲ τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔων, τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξασι αὐτῶν συναγαγόντες τὰ κέρεα ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. Φεύγουσι δὲ τοῖσι Ηέρσῃσι εἰποντο κόπτοντες, ἐξ δὲ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀπίκοντο· ἀπικόμενοι δὲ πῦρ τε αἴτεον καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν. Καὶ τοῦτο μὲν ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμιαρχος 114 διαφθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός, ἀπὸ δὲ ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύλεως· τοῦτο δὲ Κυνέγειρος ὁ Εὐφορίωνος ἐνθαῦτα ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάστων νεός, τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς πελέκει πίπτει, τοῦτο δὲ ἀλλοι Ἀθηναῖοι πολλοί τε καὶ σύνομαστοί.

Ἐπιτὰ μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπῳ τοιούτῳ Ἀθη- 115 ναῖοι· τῆσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι ἔξανακρυσάμενοι καὶ ἀναλαθόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλιπον τὰ ἐξ Ἑρετρίης ἀνδράποδα, περιέπλεον Σούνιον, βουλόμενοι φθῆγαι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐξ τὸ ἀστυ. Αἰτίη δὲ ἔσχε ἐν Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμεωνίδεων μηχανῆς αὐτοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆναι· τούτους γάρ συνθεμένους τοῖσι Ηέρσῃσι ἀναδέξαι ἀσπίδα ἐօντις γῆδη ἐν τῇσι νηυσί. Οὗτοι μὲν δὴ περιέπλεον Σούνιον· Ἀθηναῖοι δέ, ὡς ποδῶν εἶχον, 116

- ἐξώθεον ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ἔφθησάν τε ἀπικόμενοι, πρὶν γὰρ τοὺς βαρβάρους γῆκειν, καὶ ἑστρατοπεδεύσαντο ἀπιγμένοι· ἐξ Ἡρακλείου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακλείῳ τῷ ἐν Κυνοσάργει. Οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ οὐεραιωρηθέντες Φαλήρου (τούτῳ γάρ γην ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθηναίων) ὑπὲρ τούτου ἀνακωχεύσαντες
 117 τὰς νέας ἀπέπλεον διπέσω ἐς τὴν Ἀσίγην. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μιάγη ἀπέθανον τῶν βαρβάρων κατὰ ἔξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας, Ἀθηναίων δὲ ἐκατὸν καὶ ἐνενήκοντα καὶ δύο.
- 119 Τοὺς δὲ τῶν Ἑρετριέων γηνδραποδισμένους Δατίς τε καὶ Ἀρταφέρνης, ὃς προσέσχον ἐς τὴν Ἀσίγην πλέοντες, ἀνήγαγον ἐς Σοῦσα. Βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰγιαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἑρετριέας ἐνειχέσθαι σφι δεινὸν γόλον, οἷα ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ἑρετριέων· ἐπειτέο δὲ εἰδέ σφεας ἀπαγθέντας παρ' ἐωυτὸν καὶ οὐ ποκειρίους ἐωυτῷ ἐόντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο σύδεν, ἀλλά σφεας τῆς Κισσίης γχώρης κατοίκισε ἐν σταθμῷ ἐωυτοῦ, τῷ σύνομα ἐστι Ἀρδέρικκα, ἀπὸ Σούσων δέκα καὶ διηκοσίους σταδίους ἀπέχοντι. Ἐνθαῦτα τοὺς Ἑρετριέας κατοίκισε βασιλεὺς, οἵ καὶ μέχρι ἐμέρος εἶχον τὴν γχώρην ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην γῆλοτσαν. Τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑρετριέας ἔσχε οὕτω.
- 120 Λακεδαιμονίων δὲ ἡκον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχιλίοι μετὰ τὴν πανεζληνού, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν καταλαθεῖν οὕτω, ὅστε τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ. "Γετεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς ἴμεροντο ὅμιλος θεήσασθαι τοὺς Μῆδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μαραθῶνα ἐθεήσαντο. Μετὰ δὲ αἰνέοντες Ἀθηναίους καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἀπαλλάσσοντο ὑπέσω.

BIBLION EBDOMON

ΠΟΛΥΜΝΙΑ

ΤΟ Λαρούς μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἥρχισε τὸ παρασκευάζεται εἰς νέαν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἐγ τῷ μεταξὺ ὅμοις ἀπέθανε καὶ διεδέζθη ἀντὸν ὁ νιός του Ξέρξης. Οὗτος ἀποφασίζει ἀποποσθίως τὸ ἐπιχειρήμα τὴν τρίτην κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείαν. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐπὶ τέσσαρα ἔτη προητοιμάσθη, ἀνεγέρθησε τὸ 480 ἀπὸ τὰς Σάρδεις μὲ δῆλον τὸ στρατόν του διενθυνόμενος πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον, ὅπου εἶχε συναθροισθῆ καὶ δῆλος ὁ στόλος.

Ο περοικὸς στρατὸς διαβάλλει τὸν Ἑλλήσποντον μετὰ πορείας δύλγων ἡμερῶν συνημμοίσθη εἰς τὸν Δορίσκον, μεγάλην παραθαλάσσιον πεδιάδα τῆς Θράκης, ὅπου πλεύσας ἐν τοῦ Ἑλλήσποντον εἶχε φύσει καὶ δο στόλος. Ἐδῶ δὲ Ξέρξης παρατάσσει καὶ ἀριθμεῖ τὸν στρατόν του καὶ τὸ μὲν πλῆθος τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ ἐνδέθη ἐν ἐκατομμάσιον ἐπιακόσιαι χιλιάδες, καὶ τοῦ ἵππικοῦ ὄγδοικοντα χιλιάδες, δὲ ἀριθμὸς τῶν πολεμικῶν πλοίων ἔφθασεν εἰς χίλια διακόσια ἑπτά, καὶ τὸν φροντιγῶν καὶ ἴππαγωγῶν εἰς τρέες χιλιάδας.]

1. Ο Ξέρξης ἐπιθεωρεῖ ἐν Δορίσκῳ τὸν πεζικὸν καὶ ναυτικὸν στρατόν.—Διάλογος Ξέρξου καὶ Δημαράτου.

(Κεφ. 100-105)

Ξέρξης δέ, ἐπεὶ ἡριθμήθη τε καὶ διετάχθη ὁ στρατός, ἐπεὶ 100 θύριησε αὐτός τρεῖς διεξελάσσεις θείσασθαι. Μετὰ δὲ ἐποίεε τοῦτο, καὶ διεξελέγων ἐπὶ ἀριματος παρὰ ἔθνος ἐν ἐκαστον ἐπιυθάνετο, καὶ ἀπέγραψον οἱ γραμματισταί, ἕως ἦσε ἐσχάτων ἐς ἐσχάτα ἀπίκετο καὶ τῆς ἵππου καὶ τοῦ πεζοῦ. Ως δὲ ταῦτα οἱ ἐπεποίητο, τῶν νεῶν κατελκυσθεισέων ἐς θάλασσαν, ἐνθαῦτα δὲ Ξέρξης μετεκβάς ἐν τοῦ ἀριματος ἐς νέα Σιδωνίγην ἔζετο

ύπὸ σκηνὴν χρυσέην καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς πρόφρας τῶν νεῶν, ἐπειρωτῶν τε ἑκάστας δίισίως καὶ τὸν πεζὸν καὶ ἀπογραφόμενος. Τὰς δὲ νέας οἱ ναῦαρχοι ἀναγαγόντες δέον τε τέσσερα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγαλοῦ ἀνεκόχευον, τὰς πρόφρας ἐξ γῆς τρέφαντες πάντες μετωπηδὸν καὶ ἔξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὡς ἐξ πόλεμον. Οὐ δ' ἐντὸς τῶν προφρέων πλέων ἐθηγέετο καὶ τοῦ αἰγαλοῦ.

101 Ως δὲ καὶ ταῦτας διεξέπλωσε καὶ ἔξένη ἐκ τῆς νεός, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος συστρατευόμενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καλέσας δ' αὐτὸν εἰρέτο τάδε· «Δημιάρητε, νῦν μοὶ σε ἥδυ ἔστι εἰρέσθαι, τὰ θέλω. Σὺ εἰς Ἑλλήνην τε καὶ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι· σεῦ τε καὶ τῶν ἀλλων Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἐξ λόγους ἀπικνεομένων, πόλιος οὗτ' ἐλαχίστης οὗτ' ἀσθενεστάτης. Νῦν διὰ μοι τόδε φράσον, εἰ Ἑλληνες ὑπομενούσι γεῖρας ἐμοὶ ἀνταειρόμενοι. Οὐ γάρ, ὡς ἐγὼ δοκέω, οὐδὲ εἰ πάντες Ἑλληνες καὶ οἱ λοιποὶ οἱ πρὸς ἑσπέρης οἰκέοντες ἀνθρώποι συλλεγθείησαν, οὐκ ἀξιόμαχοί εἰσι ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι μὴ ἔόντες ἄρθριμοι. Θέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὅκιδόν τι λέγεις περὶ αὐτῶν, πυθέσθαι». Οἱ μὲν ταῦτα εἰρώτα, δὲ δὲ ὑπολαθὸν ἔφη· «Βασιλεῦ, κότερος ἀληθείῃ χρήσασθαι πρὸς σὲ τὴν ἥδοντα;». Οἱ δέ μιν ἀληθείῃ χρήσασθαι ἐκέλευε, φὰς οὐδέν οἱ ἀγδέστεροι ἔσεσθαι τὴν πρότερον ἥγη.

102 Ως δὲ ταῦτα ἦκουε Δημάρητος, ἔλεγε τάδε· «Βασιλεῦ, ἐπειδὴ ἀληθείῃ χρήσασθαι πάντως με κελεύεις ταῦτα λέγοντα, τὰ μὴ φευδόμενός τις ὑστερον ὑπὸ σεῦ ἀλώσεται, ἵσθι, ὅτι τῇ Ἑλλάδι πενήν μὲν αἰεὶ κοτε σύντροφός ἔστι, ἀρετὴ δὲ ἐπακτός ἔστι, ἀπό τε σοφίης κατεργασιένη καὶ νόμου ἴσχυρος· τῇ διαχρεωμένη τῇ Ἑλλάς τὴν τε πενήνην ἀπαλμύνεται καὶ τὴν δεσποσύνην. Αἰνέω μέν νυν πάντας Ἑλληνας τοὺς περὶ ἐκείνους τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους, ἔρχομαι δὲ λέξιν οὐ περὶ πάντων τούσδε τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ Λακεδαιμονίων

μιούνων, πρώτα μὲν ὅτι οὐκ ἔστι ὅκως κοτὲ σοὺς δέξονται λόγους δουλοσύνην φέροντας τὴν Ἑλλάδι, αὗτις δὲ ὡς ἀντιώσονται τοι ἐς μάχην, καὶ ἦν οἱ ἄλλοι Ἑλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι. Ἀριθμοῦ δὲ πέρι μὴ πύθη, ὅσαι τινὲς ἔσοντες ταῦτα ποιεῖν οἰοί τέ εἰσι· ἦν τε γάρ τύχωσι ἔξεστρατευμένοι γίλιοι, οὗτοι μαχήσονται τοι, ἦν τε ἐλάσσονες τούτων, ἦν τε καὶ πλεῦνες».

Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης γελάσας ἔφη· «Δημιάργητε, οἶσν 103 ἐφθέγξαο ἔπος, ἀνδρας χιλίους στρατιῇ τοσῆδε μαχήσεσθαι. Κῶς ἂν δυναίτο χθιοι ἢ καὶ μύριοι ἢ καὶ πεντακισιμύριοι, ἔσοντες γε ἐλεύθεροι πάντες ὄμοιώς καὶ μὴ ὑπὸ ἐνὸς ἀρχόμενοι, στρατῷ τοσῆδε ἀντιστῆναι; Ἐπεὶ τοι πλεῦνες περὶ ἕνα ἔκαστον γινόμεθα ἢ χθιοι, ἔσοντων ἐκείνων πέντε χιλιάδων. Τὸν μὲν γάρ ἐνὸς ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον γενοίσατ' ἄν, δευταίνοντες τοῦτον, καὶ παρὰ τὴν ἐωτῶν φύσιν ἀμείνονες, καὶ ἵσιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἔσοντες ἀνεψιένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον οὐκ ἀν ποιέοιεν τούτων οὐδέτερα. Δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωμέντας πλήθεϊ χαλεπῶς ἄν Ἑλληνας Πέρσῃσι μούνοις μάχεσθαι».

Πρὸς ταῦτα Δημιάρητος λέγει· «Ὦ βασιλεῦ, ἀρχῆθεν ἥπι- 104 στάμην, ὅτι ἀληθεῖη χρώμενος οὐ φίλα τοι ἐρέω. Σὺ δὲ ἐπεὶ ἡνάγκασας λέγειν τῶν λόγων τοὺς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτησι. Καίτοι ὡς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἐστοργώς ἐκείνους, αὐτὸς μάλιστα ἐξεπίστεαι, οἵ με τιμήν τε καὶ γέρεα ἀπελόμενοι πατρώια ἀπολέν τε καὶ φυγάδα πεποιήκασι, πατήρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος βίον τέ μοι καὶ οἰκον ἔδωκε. Οὐκ δύ οἰκός ἔστι ἀνδρας τὸν σώφρονα εὔνοιαν φαινομένην διωθέεσθαι, ἀλλὰ στέργειν μάλιστα. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι κατὰ μὲν ἔνα μαχόμενοι οὐδαμιῶν εἰσι κακίονες ἀνδρῶν, ἀλέες δὲ ἀριστοὶ ἀνδρῶν ἀπάντων. Ἐλεύθεροι γάρ ἔσοντες οὐ πάντα ἐλεύθεροί εἰσι· ἔπεστι γάρ σφι δεσπότης νόμιος, τὸν ὑποδειμάνουσι πολλῷ ἔτι μᾶλλον

η, οἱ σοὶ σέ. Ποιεῖσθαι γάρν, τὰ ἀνέκεινος ἀνώγγῃ ἀνόγγει δὲ τῷτε αἰεί, οὐκ ἐδον φεύγειν οὐδὲν πλῆθος ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν η ἀπόλλησθαι. Σοὶ δὲ εἰ φαίνοιται ταῦτα λέγων ψλυηρέειν, τάλλα συγάν θέλω τὸ λοιπόν· νῦν δὲ ἀναγκασθεὶς ἔλεξε. Γένοιτο μέντοι κατὰ γένον τοι, βασιλεῦ».

105 Ό μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο, Ξέρξης δὲ ἐς γέλωτά τε ἔτρεψε καὶ οὐκ ἐποιήσατο δργήν οὐδεμίαν, ἀλλ᾽ ἡ πίνως κατὰ ἀπέμψατο.

[Ἄπὸ τὸν Αργίονορ δὲ Ξέρξης ἐξαπολούθει τὴν διὰ τῆς Θράκης πρὸς τὴν Μακεδονίαν πορείαν. Οἱ Ἑλληρες καταροήσαντες τὸν ἐπιφεμέμενον κατὰ τῆς Ἑλλάδος κίνδυνον συνῆλθορ εἰς σύνοδον ἐν τῷ Ἰοθυῆ τῆς Κορίνθου ἐδῶ ἀποφασίζεται 1) νὰ καταληφθῇ διὰ σιρατοῦ τὸ στενόν τῶν Θερμοπυλῶν, ἵνα ἐμποδισθῇ ἡ πρὸς τὰ πρόσωπα πορεία τοῦ Ξέρξου, ὁ δποῖος ἐν τῷ μεταξὺ εἰζεγει σύβιάκει διὰ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Μαλίδα χώραν, καὶ 2) νὰ πλεύσῃ ὅλος ὁ Ἑλληνικὸς στόλος εἰς τὸ Αρτεμίσιον, ἵνα ἀποταχθῇ κατὰ τοῦ περσικοῦ.]

2. Ἡ ἐν Θεομοπύλαις μάχη (480).

(Κεφ. 201-213, 215-228)

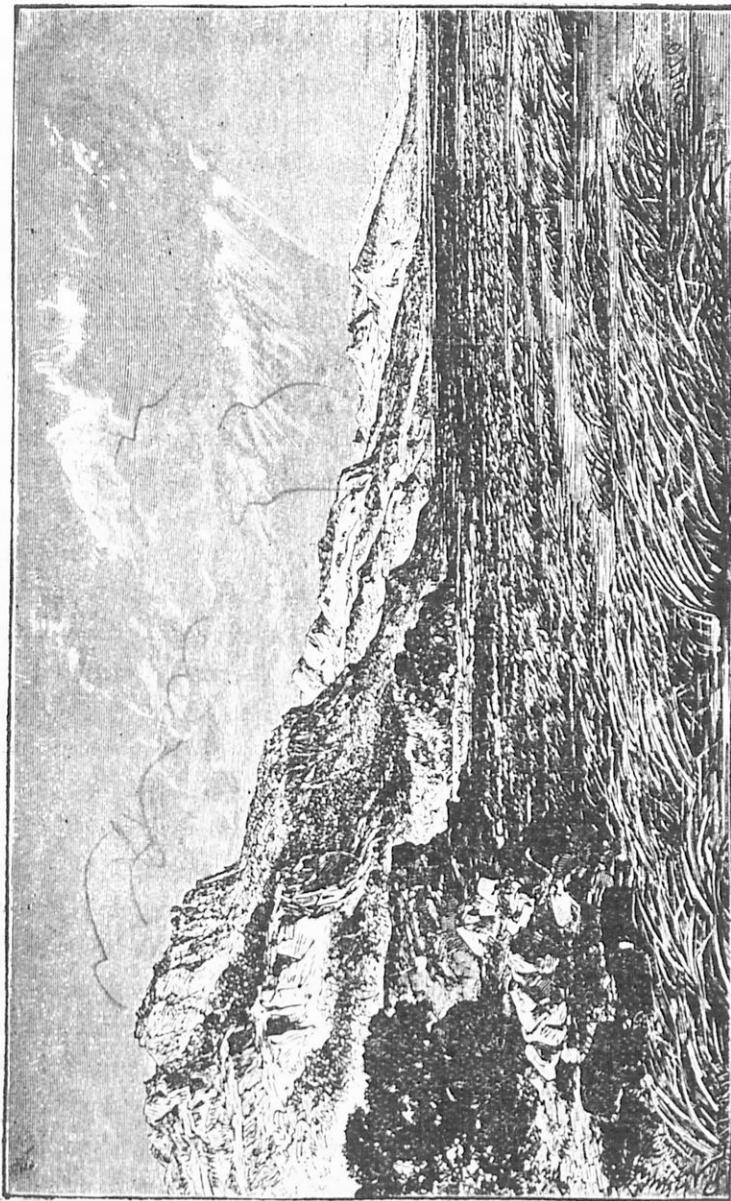
α') Τὰ πρὸ τῆς μάχης.

(Κεφ. 201-209)

201 Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἐστρατοπεδεύετο τῆς Μηλίδος ἐν τῇ Τρηχιγινή, οἱ δὲ Ἕλληρες ἐν τῇ διόδῳ καλέεται δὲ ὁ γθρος οὐτος ὅπερ μὲν τῶν πλεύσιν Ἑλλήνων Θερμοπύλαι, ὅπερ δὲ τῶν ἐπιγερόντων καὶ περισόκων Ηὔλαι. Ἐστρατοπεδεύοντο μέν νυν ἐκάτεροι ἐν τούτοις: τοῖσι: γθρίσισι, ἐπεκράτεε δὲ ὁ μὲν τῶν πρὸς βορέην ἄνεμοιν ἐχόντων πάντων μέχρι Τρηχιγίνος, οἱ δὲ τῶν πρὸς νότον καὶ μεσαμβρίην φερόντων ἐπὶ ταῦτης τῆς ἡπείρου.

202 Ἡσαν δὲ οὗτοι Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Ηέρσην ἐν

Θεοφάνεια

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τούτῳ τῷ χώρῳ. Σπαρτιητέων τε τριγκόσιοι ὀπλίται καὶ Τεγεητέων καὶ Μαντινέων χλιοι, ἡμίσεες ἑκατέρων, ἐξ Ὀρχομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίης εἰκοσι καὶ ἑκατὸν καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίης χλιοι τοσοῦτοι μὲν Ἀρκάδων, ἀπὸ δὲ Κορίνθου τετρακόσιοι καὶ ἀπὸ Φλεισθίους διηκόσιοι καὶ Μυκηναίων ὄγδώκοντα. Οὗτοι μὲν ἀπὸ Ηελοπονήσου παρῆσαν, ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι.

203 Ήρδος τούτοισι ἐπίκληγτοι ἐγένοντο Λοκροί τε οἱ Ὀπούντιοι πανστρατιῇ καὶ Φωκέων χλιοι. Αὗτοι γάρ σφεας οἱ Ἑλληνες ἐπεκαλέσαντο λέγοντες δι' ἀγγέλων, ώς αὐτοὶ μὲν ἥκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων προσδόκιμοι πᾶσαν εἶεν ἥμέρην, η ὥλασσά τε σφι εἴη ἐν φυλακῇ ὑπ' Ἀθηναίων τε φρουρεομένη καὶ Αἰγινητέων καὶ τῶν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντων, καὶ σφι εἴη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἀνθρωπον· εἰναι δὲ θνητὸν οὐδένα οὐδὲ ἔσεσθαι, τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινομένῳ οὐ συνεμέίχθη, τοῖσι δὲ μεγίστοις αὐτῶν μέγιστα· διφελειν δὲν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ώς ἐόντα θνητόν, ἀπὸ τῆς δέξης πεσεῖν. Οἱ δὲ ταῦτα πυνθανόμενοι ἐθέωσον ἐξ τῆς Τρηχίνα.

204 Τούτοισι ἡσαν μέν νυν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ κατὰ πόλις ἑκάστων, δὲ θωμαζόμενος μάλιστα καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος Λακεδαιμόνιος ἦν Λεωνίδης δ' Ἀναξανθρίδεω, κτηγοριενος τὴν βασιληίην ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδοκή-
205 τού. Οὗτος ὁ Λεωνίδης τότε ἦτος ἐξ Θερμοπύλας ἐπιλεξάμενος ἔνδρας τε τὸν κατεστεῶτας τριγκοσίους καὶ τοῖσι ἐτύγχανον παιδες ἐόντες. Παραλαβὸν δὲ ἀπίκετο καὶ Θηβαίων, τὸν δὲ τὸν ἀριθμὸν λογισάμενος εἶπον, τῶν ἐστρατήγες Λεοντιάδης δὲ Εὔρυμάχου. Τοῦδε δὲ εἶνεκεν τούτους σπουδὴν ἐποιήσατο Λεωνίδης μούνους Ἑλλήνων παραλαβεῖν, διτι σφέων μεγάλως κατηγόρητο μηδείσειν παρεκάλεσε δὲν τὸν πόλεμον θέλων

εἰδέναι, εἴτε συμπέμψουσι εἴτε καὶ ἀπερέουσι ἐκ τοῦ ἔμφα-
νέος τὴν Ἑλλήνων συμμιαχίην. Οἱ δὲ ἄλλα φρονέοντες ἔ-
πειπον.

Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην πρώτους ἀπέπειψαν Σπαρτοί
τιθται, ἵνα τούτους ὀρέοντες οἱ ἄλλοι σύμμιαχοι στρατεύοντα: μηδὲ
καὶ οὗτοι μηδίσωσι, ἵνα αὐτὸς πυνθάνονται: ὑπερβαλλομέ-
νους· μετὰ δέ, Κάρνεια γάρ σφι ἡνὶ ἐμποδόν, ἐμελλον ὀρτάσαν-
τες καὶ φυλακὰς λιπόντες ἐν τῇ Σπάρτῃ κατὰ τάχος βωθέειν
πανδημεῖ. "Ως δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων ἐνένωντο καὶ αὐ-
τοὶ ἔτερα τοιαῦτα ποιήσειν: ἡνὶ γάρ κατὰ τοῦτὸν Ὀλυμπιακὸς τού-
τοισι τοῖσι πρήγμασι συμπεσοῦσα: οὐκ ὅν δικέοντες κατὰ τάχος
οὕτῳ διακριθήσεσθαι: τὸν ἐν Θερμοπύλῃσι πόλεμον ἔπειπον τοὺς
προδρόμους.

Οὗτοι μὲν δὴ οὕτῳ διενέγνωντο ποιήσειν: οἱ δὲ ἐν Θερμο- 207
πύλῃσι "Ἑλληνες, ἐπειδὴ πέλας ἐγένετο τῆς ἐσθιολῆγος ὁ Πέρ-
σης, καταρρωδέοντες ἐθούλεύνοντο περὶ ἀπεκλαγῆς. Τοῖσι μὲν
νινι ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἐδόκεε ἐλθοῦσι ἐς Πελοπόννησον
τὸν Ισθμὸν ἔχειν ἐν φυλακῇ: Λεωνίδης δέ, Φωκέων καὶ Λο-
κρῶν περισπερχθέντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ τε μένειν ἐ-
ψηφίζετο πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλις κελεύοντάς σφι
ἐπιβιθέειν, ως ἐόντων αὐτῶν ὀλόγων στρατὸν τῶν Μῆδων
ἀλέξασθαι.

Ταῦτα βουλευομένων σφέων ἔπειπε Ξέρξης κατάσκοπον ἴπ- 208
πέα ἰδέσθαι, ὀκόσοι εἰσὶ καὶ ὅ τι ποιέοιεν ἀκηκόες γάρ ἔτι ἐδὺν ἐν
Θεσσαλίῃ, ως ἀλισμένη εἴη ταύτη στρατιὴ δλέγη, καὶ τοὺς ἥγε-
μόνας, ως εἴησαν Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Λεωνίδης, ἐδὺν γένος
Ἡρακλείδης. "Ως δὲ προσήλασε ὁ ἵππεὺς πρὸς τὸ στρατόπε-
δον, ἐθηεῖτο τε καὶ κατώρα πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον: τοὺς
γάρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορθώσαντες εἶχον ἐν φυ-
λακῇ, οὐκ οἰά τε ἡνὶ κατιδέσθαι: ὁ δὲ τοὺς ἔξι ωράνθιαν, τοῖς
πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα ἐκέστο. "Ἐτυχον δὲ τοῦτον τὸν χρόνον

Λακεδαιμόνιοι ἔξω τεταγμένοι. Τοὺς μὲν δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κέρμας κτενιζομένους. Ταῦτα δὴ θηεύμενος ἐθύμαζε καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε. Μαθὼν δὲ πάντα ἀτρεκέως ἀπήλαυνε ὅπισθι κατ' ἡσυχίην· οὕτε γάρ τις ἐδίωκε ἀλογίης τε ἐκύρησε πολλῆς ἀπελθόν τε ἔλεγε πρὸς Ξέρξην, τά περ ὅπωπες πάντα.

- 209 ’Ακούων δὲ Ξέρξης οὐκ εἶχε συμβολέσθαι τὸ ἑόν, ὅτι παρεκευάζοντο ως ἀπολεόμενοί τε καὶ ἀπολέοντες κατὰ δύναμιν· ἀλλ’ αὐτῷ γελοῖα γάρ ἐφαίνοντο ποιέειν, μετεπέμψατο Δημάρχητον τὸν Ἀρίστωνας ἐόντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Ἀπικόριενον δέ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἔκαστα τούτων, θέλων μαθεῖν τὸ ποιεύμενον πρὸς τῶν Λακεδαιμονίων. Οὐ δὲ εἶπε· «”Ηκουσας μέν μει καὶ πρότερον, εὗτε δριμέοιεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων” ἀκούσας δὲ γέλωτά με ἔθει λέγοντα, τῇ περ ὥρων ἐκβησόμενα τὰ πρήγματα ταῦτα· ἐμοὶ γάρ τὴν ἀλγθεύην ἀσκέειν ἀντία σεῦ, ὡς βασιλεῦ, ἀγάλν μέγιστός ἐστι. ”Ακούσον δὲ καὶ νῦν. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπέκατα· μικρησόμενοι γῆμιν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦτα παρακευάζονται. Νόμος γάρ σφι οὗτοι ἔχουν ἐστί· ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς κοσμίεσσι· Ἐπίστασο δὲ ὅτι, εἰ τούτους τε καὶ τὸ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψει, ἔστι οὐδὲν ἄλλο ἔθνος ἀνθρώπων, τὸ σέ, βασιλεῦ, ὑποιεινέει· χειρας ἀνταειρόμενον· νῦν γάρ πρὸς βασιλεύην τε καὶ πόλιν καλλίστηγν τῶν ἐν Ἑλλασὶ προσφέρει· καὶ ἄνδρας ἀρίστους». Κάρτα τε δὴ ἀπιστα Ξέρξη ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἰναι· καὶ δεύτερα ἐπειρώτα, δητινα τρόπον τοσοῦτοι ἐόντες τῇ ἐωτοῦ στρατιῇ μικρήσσονται. Οὐ δὲ εἶπε· «”Ω βασιλεῦ, ἐμοὶ γράσθαι ως ἀνδρὶ ψεύστῃ, ἢν μὴ ταῦτα τοι ταύτη ἐκβῇ, τῇ ἐγὼ λέγω». Ταῦτα λέγουν οὐκ ἐπειθεῖ τὸν Ξέρξην.

β') Διήμερος μάχη ἐν τῷ στενῷ.

(Κεφ. 210-212)

Ἐέρενης τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε νῆμέρας, ἐλπίζων αἰεὶ 210 σφεας ἀποδρήσεσθαι· πέμπτη δέ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο, ἀλλὰ οἱ ἔφαίνοντο ἀναιδείη τε καὶ ἀθευλίη διαχρεώμενοι μένειν, πέμπτη ἐπ' αὐτοὺς Μήδους τε καὶ Κισσίους θυμωθείς, ἐντειλάμενός σφεας ζωγρήσαντας ἄγειν ἐς ὅψιν τὴν ἐωντοῦ. Ὡς δ' ἐσέπεισον φερόμενοι ἐς τοὺς "Ἐλληνας οἱ Μῆδοι, ἔπιπτον πολλοί, ἀλλοι δ' ἐπεσήσαν, καὶ οὐκ ἀπῆλαυνον, καίπερ μεγάλως προσπταίοντες. Δῆλον δ' ἐποίευν παντί τεφ καὶ οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέϊ, δτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἰεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. Ἐγίνετο δὲ η συμβολὴ δι' ἥμέρης.

Ἐπείτε δὲ οἱ Μῆδοι τρυγέως περιείποντο, ἐνθαῦτα οὔτοι 211 μὲν ὑπεξήσαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεξάμενοι ἐπήσαν, τοὺς ἀθανάτους ἐκάλεσε βασιλεύς, τῶν ἦργες Γέρανης, ὃς δὴ οὗτοί γε εὑπετέως κατεργασόμενοι. Ὡς δὲ καὶ οὗτοι συνέλιμοι τοῖσι "Ἐλληνοι, οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς, ἀλλὰ τὰ αὐτά, ἅτε ἐν στεινοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι καὶ δούρασι βραχυτέροις· χρεώμενοι ἥπερ οἱ "Ἐλληνες, καὶ οὐκ ἔχοντες πλήθεϊ χρήσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάγοντο ἀξίως λόγου, ἀλλὰ τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοιςι μάχεσθαι ἐξεπιστάμενοι καὶ, δκως ἐντρέψειαν τὰ νητα, ἀλέες φεύγεσκον δῆθεν· οἱ δὲ βάρδαροι δρέσοντες φεύγοντας βοῇ τε καὶ πατάγῳ ἐπήσαν· οἱ δ' ἀν καταλαμβανόμενοι ὑπέστρεψον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροις, μεταστρεψόμενοι δὲ κατέβαλλον πλήθεϊ ἀναριθμήτους τῶν Ηερσέων ἔπιπτον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Σπαρτιητέων ἐνθαῦτα ὀλίγοι. Ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἐδύνετο παραλαβεῖν οἱ Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρώμενοι καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπῆλαυνον δπίσω.

Ἐν ταύτησι τῇσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλέα 212 θηγεύμενον τρὶς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δείσαντα περὶ τῇ

στρατιών. Τότε μὲν οὕτω γηγωνίσαντο, τῇ δὲ ὑστεραίη σι βάρβαροι οὐδὲν ἀμεινὸν ἀέθλεον· ἀτε γάρ ὅλιγων ἐόντων, ἐλπίσαντές σφεας κατατετρωματίσθαι τε καὶ οὐκ οἶους τε ἔσεσθαι ἔτι χειρας ἀνταείρασθαι συνέθαλλον. Οἱ δὲ Ἐλληνες κατὰ τάξις τε καὶ κατὰ ἔθνα κεκοσμημένοι ἦσαν, καὶ ἐν μέρει ἔκαστοι ἐμάχοντο πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὔρος ἐτάχθησαν φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. Ός δὲ οὐδὲν εὑρίσκουν ἀλλοιότερον οἱ Ηέρσαι, ἵτη προτεραίη ἐνόρμου, ἀπήλαυνον.

γ) Ηροδοοία τοῦ Ἐφιάλτου.

(Κεφ. 213, 215-218)

213 Ἀπορέοντος δὲ βασιλέος, ὃ τι γράψηται· τῷ παρεόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εὐρυδήμοιο, ἀνὴρ Μηλιεύς, ἡλιθέ οἱ ἐς λόγους· δεις μέρα τι παρὰ βασιλέος δοκέων οἰσθαι· ἔφρασέ τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ οὔρος φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας καὶ διέψθειρε τοὺς ταύτης ὑπομείναντας Ἐλλήνων. "Τσερον δὲ δείσας Λακεδαιμονίους ἔψυχε ἐς Θεσσαλίην, καὶ οἱ φυγόντι ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων τῶν ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγοιτένων ἀργύριον ἐπεκγρύθη. Χρόνῳ δὲ ὑστερον (κατῆλθε γάρ ἐς Ἀντικύρην) ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηνάδεω, ἀνδρὸς Τρηγιγίου.

215 Ξέρηγες δέ, ἐπειὶ οἱ ἥρεσε, τὰ ὑπέσχετο Ἐπιάλτης κατεργάσεσθαι, αὐτίκα περιγράψῃς γενόμενος ἔπειτε Ἄδάρνεα καὶ τῶν ἐστρατήγων Ἄδάρνης· ὥριμέστο δὲ περὶ λύγνων ἀφάς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξενόροι μὲν οἱ ἐπιγρύποι Μηλιέες, ἐξευρόντες δὲ Θεσσαλοίσι· κατηγγήσαντο ἐπὶ Φωκέας τότε, οἵτε οἱ Φωκέες φράξαντες τείχει τὴν ἐσθολήν ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου· ἐκ τόσου δὴ κατεδέδεκτο ἐσῆσαν οὐδὲν γρηγορή Μηλιεῦσι.

216 "Εχει δὲ δῆς ἣ ἀτραπὸς αὕτη· ἅρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος βέοντος, οὕνομα δὲ τῷ οὔρει τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῇ τούτῳ κέεται, Ἀνόπαια· τείνει

δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη κατὰ δάχιν τοῦ οὔρεος, λήγει δὲ κατὰ Ἀλπηγὸν πόλιν, πρώτην ἐσῦσαν τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων. Κατὰ ταῦτην δὴ τὴν ἀτραπὸν οἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσωπὸν 217 διαβάντες, ἐπορεύοντο πάσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχοντες οὔρεα τὰ Οἰταίων, ἐν δριστερῇ δὲ τὰ Τρηγυινίων. Ἡώς τε δὴ διέφανε, καὶ οὖν ἐγένοντο ἐπ’ ἀκρωτηρίῳ τοῦ οὔρεος. Κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ οὔρεος ἐψύλασσον, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, Φωκέων γῆιοι δπλίται, δυόμενοι τε τὴν σφετέρην γάρην καὶ φρουρέοντες τὴν ἀτραπόν. Ἡ μὲν γάρ κάτω ἐσθελὴ ἐψυλάσσετο ὑπὸ τῶν εἰργαταί· τὴν δὲ διὰ τοῦ οὔρεος ἀτραπὴν ἐθελονταί Φωκέες ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐψύλασσον.

Ἐμπαθον δέ σφεας οἱ Φωκέες ὅδε ἀναθεθηκότας· ἀναθαί- 218 νοντες γάρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ οὔρος πάν ἐδὲ δρυῶν ἐπίπλεον. Ἡν μὲν δὴ νηνεμίη, ϕόφου δὲ γινομένου πολλοῦ, ὡς οἰκὸς ἦν φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τοῖσι ποσί, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες καὶ ἐνέδυνον τὰ δπλα, καὶ αὐτίκα οἱ βάρθαροι παρῆσαν. Ως δὲ εἶδον ἀνδρας ἐνδυομένους ὅπλα, ἐν θύματι ἐγένοντο· ἐλπίενοι γάρ οὐδέν σφι φανήσεσθαι ἀντίξουν ἐνεκύργασαν στρατῷ. Ἐγθυατα Υδάρηνς καταρρωδήσας, μιγὴ οἱ Φωκέες ἔτοι Λακεδαιμόνιοι, εἰρετο Ἐπιάλτην, διποδαπὸς εἴη ὁ στρατός, πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως διέτασσε τοὺς Πέρσας ὡς ἐς μάχην. Οἱ δὲ Φωκέες, ὡς ἐθάλλοντο τοῖσι τοξεύμασι πολλοῖσι τε καὶ πυκνοῖσι, οὔχοντο φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὔρεος τὸν κόρυμβον ἐπιστάμενοι, ὡς ἐπὶ σφέας δριμήθησαν ἀργήν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀπολεόμενοι. Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφέροντες, οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτην καὶ Υδάρενα Πέρσαι Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ δὲ κατέβαινον τὸ οὔρος κατὰ τάχος.

δ') Ἡ ὑπὸ τοῦ Λεωνίδου ἀποπομπὴ τῶν συμμάχων.

(Κεφ. 219-222)

Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι Ἐλλήνων πρώτον μὲν ὁ 219

μάντις Μεγιστίης ἐσιδόνιν ἐς τὰ ἱρὰ ἔφρασε τὸν μέλλοντα ἕσεσθαι ἡμικήροις σφι θάνατον. Ἐπὶ δὲ καὶ αὐτόισι λοις ἡσαν οἱ ἔξαγγειλαντες τῶν Περσέων τὴν περίσσον. Οὗτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσήμηγαν, τρίτοι δὲ οἱ ἡμιεροσκόποι καταδραμύντες ἀπὸ τῶν ἀκρων ἥδη διαφαινούσῃς ἥμέρης. Ἐνθαῦτα ἐθουλεύοντο οἱ "Ελληνες, καὶ σφεων ἑσχίζοντο αἱ γυνώμαι" οἱ μὲν γάρ οὐκ ἔων τὴν τάξιν ἐκλιπεῖν, οἱ δὲ ἀντέτεινον. Μετὰ δὲ τοῦτο διακριθέντες οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο καὶ διασκεδασθέντες κατὰ πόλις ἔκαστοι ἐτράποντο, οἱ δὲ αὐτῶν ἡμικήροις Λεωνίδης μένειν αὐτοῦ παρεσκευάδατο.

220 Λέγεται δὲ καὶ, ως αὐτός σφεας ἀπέπεμψε Λεωνίδης, μὴ ἀπόλωνται, κηδομένοις αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρτιητέων τοῖσι παρεσύσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν, ἐς τὴν ἥλιθον φυλάξσοντες ἀρχήν. Ταῦτη καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστος εἴη μι, Λεωνίδην, ἐπείτε αἰτήθετο τοὺς συμψάχους ἐόντας ἀπροθύμους καὶ οὐκ ἐθέλοντας συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσαί σφεας ἀπαλλάσσεσθαι,, αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν. Μένοντι δὲ αὐτοῖς κλέος μέγα ἐλείπετο, καὶ γη Σπάρτης εὐδαιμονίη οὐκ ἐξηλεῖφτο. Ἐκέγρηστο γάρ ὅπλα τῆς Ηὐθίης τοῖσι Σπαρτιηταῖς γρεωμένοις περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἔγειρομένου, γη Λακεδαιμονία ἀνάστατον γενέσθαι ὅπλα τῶν βαρβάρων γη τὸν βασιλέα σφέων ἀπολέσθαι. Ταῦτα τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην καὶ βουλέμενον κλέος καταθέσθαι μούνων Σπαρτιητέων, ἀποπέμψει τοὺς συμψάχους δοκέω μᾶλλον γη γνώμῃ διενειγθέντας οὕτω ἀκόσιως οὐχεῖσθαι τοὺς οἰκομένους.

221 Μαρτύριον δέ μις καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τούτου πέρι γέγονε, ὅτι καὶ τὸν μάντιν, ὃς εἶπετο τῇ στρατιῇ ταύτῃ, Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα, λεγόμενον εἶναι τὰ ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμποδος, τοῦτον τὸν εἶπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκθαίνειν, φανέρος ἐστι Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ

συναπόληταί σφι. ‘Ο δὲ ἀποπεμπόμενος αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπέλιπε, τὸν δὲ παῖδα συστρατευόμενον, ἔσντα σὲ μουνογενέα, ἀπέπεμψε.

Οἱ μὲν νῦν σύμμαχοι ἀποπεμπόμενοι οὕχοντό τε ἀπιόντες καὶ 222 ἐπείθοντο Λεωνίδη, Θεσπιέες δὲ καὶ Θηραῖοι κατέμειναν μοῦνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι. Τούτων δὲ Θηραῖοι μὲν ἀέκοντες ἔμενον καὶ οὖθις βουλόμενοι (κατεῖχε γάρ σφεας Λεωνίδης ἐν διμήρων λόγῳ ποιεύμενος), Θεσπιέες δὲ ἑκόντες μάλιστα, σὲ οὐκ ἔφασαν ἀποιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ’ αὐτοῦ ἀπαλλάξεσθαι, ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθηκον. Ἐστρατήγες δὲ αὐτῶν Δημιόφιλος Διαδρόμεω.

ε) Ὁ υστατος ἄγών. Τιμητικὰ ἐπιγράμματα εἰς τοὺς πεσόντας.

(Κεφ. 223-228)

Ἐέρξης δέ, ἐπεὶ ήλιος ἀνατείλαντος σπονδάς ἐποιήσατο, 223 ἐπισχὼν χρόνον ἐξ ἀγορῆς κοῦ μάλιστα πληθώρην πρόσοδον ἐποιέετο· καὶ γάρ ἐπέσταλτο ἐξ Ἐπιάλτεω οὕτω· ἀπὸ γάρ τοῦ οὔρεος ἡ κατάβασις συντομωτέρη τέ ἐστι καὶ βραχύτερος ὁ χώρος πολλόν, ἥπερ ἡ περίσσος τε καὶ ἀνάβασις. Οἱ τε δὴ βάρθαροι εἰ ἀμφὶ Ξέρξην προσήγισαν, καὶ εἰ ἀμφὶ Λεωνίδην Ἐλληνες, ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξεοδον ποιεύμενοι, ἥδη πολλῷ μᾶλλον ἡ κατ’ ἀρχὰς ἐπεξήισαν ἐξ τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐχένος. Τὸ μὲν γάρ ἔρυμα τοῦ τείχεος φυλάσσοντες ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας ὑπεξίοντες ἐξ τὰ στεινόπορα ἐμάχοντο. Τότε δὲ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν ἐπιπτον πλήθεϊ πολλοὶ τῶν βαρθάρων· ὅπισθε γάρ οἱ ἥγειρόνες τῶν τελέων ἔχοντες μάστιγας ἐρράπιζον πάντα ἄνθρα, αἱὲ· ἐξ τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες. Πολλοὶ μὲν δὴ ἐσέπιπτον αὐτῶν ἐξ τὴν θάλασσαν καὶ διεφθείροντο, πολλῷ δ’ ἔτι πλεῦνες κατεπατέοντο ζωοὶ ὑπ’ ἀλλήλων· ἦν δὲ λόγος οὐδεὶς τοῦ ἀπολλυμένου. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀτε ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντα σφίσι ἔσεσθαι θάνατον ἐκ τῶν περισσότων τὸ οὔρος, ἀπεδείκνυντο,

βρώμης ὅσον εἶχον μέγιστον, ἐξ τοὺς βαρβάρους παραγρεόμενοί τε καὶ ἀτέοντες. Δούρατα μὲν νῦν τοῖς πλέοσι χίτῶν τηγνικαῦτα ἥδη ἐτύγχανε κατεγγότα, οἱ δὲ τοῖς ξέφεσι διεργάζοντα τοὺς Πέρσας.

224 Καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος, καὶ ἔτεροι μετ' αὐτοῦ οὐνομαστοί Σπαρτιητέων, τῶν ἐγὼ διὸς ἀνδρῶν ἀξέων γενομένων ἐπιθύμην τὰ οὖν ματα, ἐπιθύμην δὲ καὶ ἀπάντων τῶν τριηκοσίων. Καὶ δὴ καὶ Περσέων πίπτουσι ἐνθαῦτα ἄλλοι τε πολλοί καὶ οὐνομαστοί, ἐν δὲ δὴ καὶ Δαρείου δύο παιδες, Ἀθροκόρης τε καὶ Υπεράνθης.

225 Ξέρεσθε τε δὴ δύο ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχόμενοι καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὥθισμάς ἐγίνετο πολλός, ἐξ ὅ τοῦτον τε ἀρετῆς οἱ "Ελληνες" ὑπεξείρυσαν καὶ ἐτρέψαντο τοὺς ἐναντίους τετράκις. Τοῦτο δὲ συνεστήκεε, μέχρι οὗ οἱ σὺν Ἐπιάλτῃ παρεγένοντο. Ως δὲ τούτους ἡκεινούς ἐπύθοντο οἱ "Ελληνες", ἐνθεύτεν ἥδη ἐτροιοῦτο τὸ νεῖκος· ἐξ τε γάρ τὸ στεινὸν τῆς δύοις ἀνεγκύρεον δύσιν, καὶ παραπλεύσαντες τὸ τεῖχος ἐλθόντες ἔπι τὸν κολωνὸν πάντες ἀλέες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηραίων. Ό δὲ κολωνός ἐστι ἐν τῇ ἐσόδῳ, ὃκου νῦν ὁ λίθινος λέων ἔστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. Ἐν τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρησι, τοῖσι αὐτῶν ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέγρωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἱ μὲν ἐξ ἐναντίης ἐπισπόμενοι καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγγράσαντες, οἱ δὲ περιελθόντες πάντοιθεν περισταδόν.

226 Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιέων τοιούτων γενομένων, διμως λέγεται ἄριστος ἀνὴρ γενέσθαι Σπαρτιήτης Διηγένεις· τὸν τόδε φασὶ εἰπαὶ τὸ ἔπος, πρὶν γὰρ συμμετέξαι σφεας τοῖσι Μήδοισι, πυθόμενον πρός τεν τῶν Τρηγινίων, ὡς, ἐπεὰν οἱ βάρβαροι ἀπιέωσι τὰ τοξεύματα, τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος

τῶν δὲ στῶν ἀποκρύπτουσι· τοσοῦτο πλῆθος αὐτῶν εἶναι· τὸν δέ, οὐκ ἐκπλαγέντα τούτοισι, εἰπαί, ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενον τὸ Μήδων πλῆθος, ὃς πάντα σφι ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ξεῖνος ἀγγέλλοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον ὑπὸ σκιῇ ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη καὶ οὐκ ἐν ἥλιῳ. Ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα τοιουτότροπα ἔπειά φασι Διηγένεια τὸν Λακεδαιμόνιον λιπέσθαι μηγμόσυνα. Μετὰ δὲ τοῦτον ἀριστεῦσαι λέγονται Λακεδαιμόνιοι δύο 227 ἀδελφοί, Ἄλφεός τε καὶ Μάρων, Ὁρσιφάντου παῖδες. Θεσπιεών δὲ εὐδοκίμες μάλιστα, τῷ οὖνομα ἦν Διθύραμβος Ἄρματίδεω.

Θαψθεῖσι δέ σφι αὐτοῦ ταύτῃ, τῇ περ ἔπεισον, καὶ τοῖσι πρό- 228 τερον τελευτήσασι, ἢ τοὺς ὑπὸ Λεωνίδεω ἀποπεμφθέντας οὕκεσθαι, ἐπιγέγραπται γράμματα λέγοντα τάδε·

*Μνημάσιν ποτὲ τῇδε τριηκοσίαις ἐμάχοντο
ἐκ Πελοποννάσου χιλιάδες τέτορες.*

Ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται, τοῖσι δὲ Σπαρτιήτησι ιδίῃ·

"Ω̄ ξεῖν", ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίους, ὅτι τῇδε κείμεθα τοῖς κείνων δῆμασι πειθόμενοι.

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ τούτο, τῷ δὲ μάντι τόδε·

*Μηῆμα τόδε κλειτοῦ Μεγιστία, δν ποτε Μῆδοι
Σπερχειὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι,
μάντιος, δς τότε κῆρας ἐπερχομένας σάφα εἰδὼς
οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.*

Ἐπιγράμμασι μέν νυν καὶ στήλῃσι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ μάντιος ἐπίγραμμα, Ἀμφικτυόνες εἰσὶ σφεας οἱ ἐπικοσμήσαντες τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγιστίεω Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπεός ἐστι κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράψας.

BIBLION OGDOON

OYRANIA

[Μετὰ τὴν μάζην τῶν Θερμοπυλῶν ὁ πεζὸς στρατὸς τῶν Ηεροσῶν ἐκχυθεὶς εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα ἐρημώνει τὴν Φωκίδα, καί εἰ τὰς Θερμαὶς καὶ Πλαταιᾶς καὶ προχωρεῖ εἰς τὴν Ἀττικήν.]

1. Κατάπλους τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου εἰς τὴν Σαλαμῖνα.—
Ἐκκένωσις τῶν Ἀθηνῶν.

(Κεφ. 40 - 42)

40 Ο δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου Ἀθηναίων δειγμέντων ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει τὰς νέας. Τῶνδε δὲ εἶναι καν προσεδεήθησαν αὐτῶν σχεῖν πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθηναῖς, ἵνα αὐτοὶ παιδάς τε καὶ γυναικας ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ καὶ βουλεύσωνται, τὸ ποιητέον αὐτοῖς ἔσται. Ἐπὶ γὰρ τοῖς κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἔμελλον ποιήσεσθαι ως ἐψευσμένοι γνώμης. Δοκέοντες γὰρ εὑρήσειν Πελοποννησίους πανδημεῖ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ὑποκατηγένους τὸν βάρθαρον, τῶν μὲν εὗρον οὐδὲν ἔόν, οἱ δὲ ἐπινυθάνοντο τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου τε ποιευμένους περιεῖναι καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν φυλακῇ, τὰ ἄλλα δὲ ἀπιέναι. Ταῦτα πυνθανόμενοι οὕτω δὴ προσεδεήθησάν σφεων σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα.

41 Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖς δὲ ἐς τὴν ἐωυτῶν. Μετὰ δὲ τὴν ἀπιξιν κήρυγμα ἐποιήσαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σώζειν τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. Ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλείστοι ἐς Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ ἐς

Αλγιναν, οἱ δὲ ἑς Σαλαμῖνα. "Εσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέ-
σθαι, τῷ γρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν καὶ δὴ καὶ
τοῦδε εἶνεκεν οὐκ ἥκιστα λέγουσι. Αθηναῖοι δὲ μέγαν φύ-
λακα τῆς ἀκροπόλιος ἐνδιαιτᾶσθαι ἐν τῷ ἥρῳ. Λέγουσί τε
ταῦτα καὶ δὴ καὶ ὡς ἔόντι ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες·
τὰ δὲ ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἔστι. Αὕτη δὲ γέ μελιτόεσσα ἐν τῷ
πρόσθιε αἰεὶ γρόνῳ ἀναισιμούμενη τότε ἡν ἄφαντος. Σημη-
νάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης μᾶλλόν τι οἱ Αθηναῖοι καὶ προ-
μηιότερον ἔξελιπον τὴν πόλιν ὡς καὶ τῆς θεοῦ ἀπολελοιπούης
τὴν ἀκρόπολιν. Ως δέ σφι πάντα ὑπεξεκέστο, ἔπλεον ἑς τὸ στρα-
τόπεδον.

"Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἑς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς ⁴²
νέας, συγέρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνθανόμενος ἐ τῶν Ἑλλήνων
ναυτικὰς στρατὸς ἐκ Τροιζῆνος· ἑς γὰρ Πώγωνα, τὸν Τροιζῆ-
νιών λιμένα, προείρητο συλλέγεσθαι. Ναύαρχος μέν νυν ἐπὶ τὴν
ωώτός, διπερ ἐπ' Ἀρτεμισίφ, Εὔρυθιάδης Εύρυκλείδεω, ἀνὴρ
Σπαρτιήτης, οὐ μέντοι γένεός γε τοῦ βασιληίου ἔών. Νέας δὲ
πολλῷ πλείστας τε καὶ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο Αθη-
ναῖοι ὅγδωνοντα καὶ ἔκατόν. Αριθμὸς δὲ ἐγένετο δὲ πᾶς τῶν
νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, τριηκόσιαι καὶ ἑδομήκοντα
καὶ δικτώ.

2. Πολεμικὸν συμβούλιον τῶν Ἑλλήνων.—Οἱ Πέρσαι εἰς
τὴν Ἀττικήν.—"Αλωσις τῶν Αθηνῶν καὶ πυρπόλησις
τῆς Ακροπόλεως αὐτῶν.

(Κεφ. 49-55)

"Ως δὲ ἑς τὴν Σαλαμῖνα συνήλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν ⁴⁹
πολίων, ἐθουλεύοντο προθέντος Εύρυθιάδεω γνώμην ἀποφαί-
νεσθαι τὸν βουλόμενον, ὃκου δοκέοι ἐπιτηδεότατον εἶναι ναυ-
μαχίην ποιεέσθαι, τῶν αὐτοὶ χωρέων ἐγκρατέες εἰσὶ· ἡ γὰρ
Ἀττικὴ ἀπείτο ἥδη, τῶν δὲ λοιπέων πέρι προετίθεε. Αἱ γνῶ-

μαὶ δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται συνεξέπιπτον πρὸς τὸν Ἰσθμίον πλώσαντας ναυπιαχέειν πρὸ τῆς Ηελοποννήσου, ἐπιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε, ὡς, γὰν νικηθέωσι τῇ ναυπιαχίᾳ, ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἔοντες πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφι τιμωρίῃ σὺδεμίᾳ ἐπιφανήσεται, πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἐς τοὺς ἑωυτῶν ἔξοίσονται.

50 Ταῦτα τῶν ἀπὸ Ηελοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλεγμένων ἐληγλύθεε ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἀγγέλλων γίκειν τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέεσθαι. Ο γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἅμα Ξέρξῃ, ἐμπρήσας Θεσπιέων τὴν πόλιν, αὐτῶν ἐκλελοιπότων ἐς Ηελοπόννησον, καὶ τὴν Ηλαταιέων ὥσταύτως, γίκει τε ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ πάντα ἐκεῖνα ἐδηγίου. Ἐνέπρησε δὲ Θέσπειάν τε καὶ Ηλαταιαῖν πυθόμενος Θηραίων, ὅτι οὐκ ἐμήδιζον. Ἀπὸ δὲ τῆς διαθάσιος τοῦ Ἐληγησπόντου, ἔνθεν πορεύεσθαι γίρξαντο οἱ βάρβαροι, ἵνα αὐτοῖς διατρίψαντες μῆνα, ἐν τῷ διέθαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἑτέροισι μηρὶσι ἐγένοντο ἐν Ἀττικῇ, Καλλιάδεω ἀρχοντος Ἀθηναῖοισι.

51 Καὶ αἱρέουσι ἔργμον τὸ ἀστυ, καὶ τινας ὀλίγους εὑρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἥρῳ ἔοντας, ταρίχας τε τοῦ ἥρου καὶ πένητας ἀνθρώπους, οἵ φραξάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρησί τε καὶ ξύλοισι γίμνοντο τοὺς ἐπιόντας, ἅμα μὲν ὑπὸ ἀσθενείης βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα, πρὸς δὲ αὐτοὶ δοκέοντες ἔξευρηκέναι τὸ μαντήιον, τὸ ἡ Πυθέη σφι ἔχρησε, τὸ ξύλινον τείχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι· αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον κατὰ τὸ μαντήιον καὶ οὐ τὰς νέας.

52 Οἱ δὲ Ηέρσαι ἵζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ἔχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρήιον πάγον, ἐπολιόρκεον τρήπον τοιόνδε· ὅκως στυππεῖον περὶ τοὺς δεστοὺς περιθέντες ἀψειαν, ἐτόξευον ἐς τὸ φράγμα. Ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκεόμενοι διμωρὶς γίμνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον κα-

κοῦ ἀπιγμένοι καὶ τοῦ φράγματος προδεδωκότος. Οὐδὲ λόγους τῶν Πεισιστρατίδεων προσφερόντων περὶ διμολογήσης ἐνεδέκοντο, ἡμιυνόμενοι δὲ ἄλλα τε ἀντειμηχανώντο καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, ὥστε Ξέρξην ἐπὶ χρόνον συγνὸν ἀπορίησι ἐνέχεσθαι· οὐ δυνάμενόν σφεας ἔλεῖν.

Χρόνῳ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔξοδος τοῖσι βαρ- 53
βάροισι· ἔδεε γάρ κατὰ τὸ θεοπόριον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσησι. Ἐμπροσθε δὲν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, ὅπισθε δὲ τῶν πυλέων καὶ τῆς ἀνόδου, τῇ δὴ οὕτε τις ἐφύλασσε οὔτ' ἀν ἥλπισε, μὴ κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίη ἀνθρώπων, ταῦτη ἀνέθησάν τινες κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Κέρκυρος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίπερ ἀποκρήμινοι ἔσνοτος τοῦ χώρου. Ως δὲ εἴδον αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἔρριπτον ἐωυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. Τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, ταῦτας δὲ ἀνοίξαντες τοὺς ἵκετας ἐφόνευον· ἐπεὶ δὲ σφι πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱρὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

Σχῶν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης ἀπέπειρψε ἐς Σοῦσα 54 ἄγγελον ἵππεα Ἀρταβάνῳ ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι εὐ- πρηξίην. Ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κύρους δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἐωυτῷ δὲ ἐπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἱρὰ ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν, εἴτε δὴ διὰ ὅψιν τινὰ ἰδῶν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν. Οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα.

Τοῦ δὲ εἰνεκεν τούτων ἐπειμήσθην, φράσω. "Ἐστι ἐν τῇ 55 ἀκροπόλι ταῦτη Ἐρεγθέος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νηός, ἐν τῷ ἐλαίη τε καὶ θάλασσα ἔνι, τὰ λόγος παρ' Ἀθηναίων

Ποσειδέωνά τε καὶ Ἀθηναίην ἐρίσαντας περὶ τῆς χώρης μαρτύρια θέσθαι. Ταύτην δὲ τὴν ἐλαίην ἡμικατέλαθε ἐμπρησθῆναι· ὑπὸ τῶν βαρβάρων δευτέρῃ δὲ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἐμπρήσιος Ἀθηναίων οἱ θύειν ὑπὸ βασιλέος κελευσμενοὶ διέθεσαν τὰ πηγαῖαν ἀναδεδραμηκότα. Οὗτοι μέν γαν ταῦτα ἔφρασαν.

3. Νέον πολεμικὸν συμβούλιον τῶν Ἑλλήνων.

(Κεφ. 56-64)

56 Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι· Ἐλληνες, ὃς σφι ἐξηγγέλθη, ὃς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσοῦτον θύρων ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι· ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἐς τε τὰς νέας ἐσέπιπτον καὶ ιστία ἀείροντο διέποθενοι· τοῖσι τε ὑπολειπομένοις αὐτῶν ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμίου ναυμαχέειν. Νύξ τε ἐγίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τῶν συνεδρίου ἐσέδαινον ἐς τὰς νέας.

57 Ἔνθεῦτα δὴ Θεμιστοκλέα ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νέα εἰρετοῖς Μνησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃ τι σφι εἶη βεβουλευμένον. Πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ, ὃς εἶη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν καὶ πρὸ τῆς Ηελοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε· «Οὕ τοι ἄρα, ἦν ἀπαείρωσι τὰς νέας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις· κατὰ γὰρ πόλις ἔκκαστοι τρέψονται, καὶ οὕτε σφέας Εὐρυθιάδης κατέχειν δυνήσεται οὕτε τις ἀγθρώπων ἄλλος, ὥστε μὴ οὐ διατεθασθῆναι τὴν στρατιήν· ἀπολέεται τε ἡ Ἐλλὰς ἀθιουλήψις. Ἄλλ' εἴ τις ἔστι μηχανή, ἢθι καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα, ἦν καὶ δύνη ἀναγνωσταί Εὐρυθιάδην μεταθεουλεύσασθαι, ὥστε αὐτοῦ μένειν».

58 Κάρτα τε τῷ Θεμιστοκλεῖ ἦρεσε γῆ ὑποθήκη, καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος ἦιε ἐπὶ τὴν νέα τὴν Εὐρυθιάδεων·

Απικόμενος δὲ ἔφη ἐθέλειν οἱ κοινόν τι πρῆγμα συμψεῖξαι. Ο δ' αὐτὸν ἐς τὴν νέα ἐκέλευε ἐσθάντα λέγειν, εἰ τι θέλει. Εὐθαῦτα ὁ Θεμιστοκλέγος παριζέμενός οἱ καταλέγει ἐκεῖνά τε πάντα, τὰ γῆκοις Μνησιφίλου, ἐμοῦτον ποιεύμενος, καὶ ἀλλα πολλὰ προστιθείς, ἐς ὃ ἀνέγνωτε χρητίζων ἐκ τε τῆς νεὸς ἐκβήγα: σιγάλεξαι τε τοὺς στρατηγοὺς ἐς τὸ συνέδριον.

Ως δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν γη τὸν Εὔρυθιάδην προθεῖναι: οἱ τὸν λόγον, τῶν εἶνεκεν συνήγαγε τοὺς στρατηγούς, πολλὸς γην ὁ Θεμιστοκλέγος ἐν τοῖσι λόγοισι οἰκα κάρτα δεόμενος. Λέγοντος δὲ χώτου ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ωκύτοι εἶπε: « Ὡ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖσι ἀγώνισι οἱ προεξανιστάμενοι ῥαπίζονται ». Ο δὲ ἀπολυόμενος ἔφη: « Οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οἱ στεφανοῦνται ».

Τότε μὲν γηπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, πρὸς δὲ τὸν βο Εὔρυθιάδην ἔλεγε ἐκείνων μὲν σύκετι σύδεν τῶν πρότερον λεγθέντων, ως, ἐπεὰν ἀπαείρωσι ἀπὸ Σαλαμίνος, διαδρήσονται: παρεγνώτων γάρ τῶν συμπάγων σύκηπερέ οἱ κόσμοιν σύδένα κατηγορέειν: ο δὲ ἄλλου λόγου εἶχετο, λέγων τάδε:

α) « Ἐν τοῖς νῦν ἑστὶ σώσαι τὴν Ἑλλάδα, γην ἐμοὶ πειθῇ ναυμαχήναντοῦ μένων ποιεέσθαι, μηδὲ πειθόμενος τούτων τοῖσι λόγοισι ἀνατεύξῃς πρὸς τὸν Ισθμὸν τὰς νέας. Αντίθες γάρ ἐκάτερον ἀκούσας. Πρὸς μὲν τῷ Ισθμῷ συμβάλλων ἐν πελάγει ἀναπεπτακόμενη ναυμαχήσεις, τῷ γηκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἑστι νέας ἔχουσι βαρυτέρας καὶ ἀριθμὸν ἐλάττωνας: τοῦτο δὲ ἀπολέεις Σαλαμίνα τε καὶ Μέγαρα καὶ Αἴγιναν, γηπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐντυγχήσωμεν. "Αμα γάρ τῷ ναυτικῷ αὐτῶν ἔψεται καὶ ὁ πεζὸς στρατός, καὶ σύτῳ σφέας αὐτὸς ἀξεις ἐπὶ τὴν Ηελοπόννησον, κινδυνεύσεις τε ἀπάση τῇ Ἑλλάδι.

β) » "Ην δέ, τὰ ἐγὼ λέγω, ποιήσῃς, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρητὰ εὑρήσεις πρῶτα μὲν ἐν στεινῷ συμβάλλοντες νησὶ ὅληγησι πρὸς πολλάς, γην τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνη, πολ-

λὸν κρατήσομεν· τὸ γὰρ ἐν στεινῷ ναυπιαχέειν πρὸς ἡμέων ἔστι, ἐν εὐρυχωρῷ δὲ πρὸς ἑκείνων. Αὗτις δὲ Σαλαμῖς περιγίνεται, ἐξ τὴν ἡμῖν ὑπεκκέεται τέκνα τε καὶ γυναικες. Καὶ μὲν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖς ἔνεστι, τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα· ὅμοιῶς αὐτοῦ τε μένων προναυπιαχήσεις Ηελοποννήσου καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ, οὐδέ σφεας, εἰπερ εἴ φρονέεις, ἀξεῖς ἐπὶ τὴν Ηελοπόνησον.

γ) » "Ην δέ γε καί, τὰ ἐγρὸς ἐλπίζω, γένηται καὶ νικήσωμεν τὴσι ηγούσι, οὕτε διμὴν ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσονται οἱ βάρδαροι οὕτε προσήγοροιται ἐκαστέρῳ τῆς Ἀττικῆς, ἀπίστι τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισι τε κερδανέσσιν περιεσύσι καὶ Αἰγαίῳ καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἔστι τὸν ἐγχθρῶν κατύπερθε γενέσθαι. Οἰκότα μὲν νῦν βουλευομένοισι ἀνθρώποισι· ὃς τὰ ἐπίπαν ἔθέλει εἴ γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰκότα βουλευομένοισι οὐκ ἔθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχωρέειν πρὸς τὰς ἀνθρωπηίας γνώμας».

61 Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέος αὗτις ὁ Κορίνθιος Ἀδείμαντος ἐπεφέρετο, σιγὰν τε κελεύων, τῷ μὴ ἔστι πατοῖς, καὶ Εὐρυδιάδην οὐκ ἐδιν ἐπιψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρί· πόλιν γὰρ τὸν Θεμιστοκλέα παρεγόμενον οὕτω ἐκέλευε γνώμας συμβάλλεσθαι. Ταῦτα δέ οἱ προσφέρε, ὅτι ἥλωκεσάν τε καὶ κατείχοντο Ἀθῆναι. Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλέγις κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε, ἐμοτοῖσι τε ἐδήλων λόγωφ, ὃς εἶη καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἦπερ ἑκείνοισι, ἔστ' ἀν διγκάσσαι νέες σφι ἔσσοι πεπληρωμέναι· οὐδαμοὺς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρύσσεσθαι·

62 Σγημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λόγῳ διέβαινε ἐς Εὐρυδιάδην, λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα· «Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσσαι ἀνὴρ ἀγαθός, καλῶς ἔχει· εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα· τὸ πάν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νέες. Ἄλλ' ἐμοὶ πείθεο. Εἰ δὲ ταῦτα μὴ ποιήσεις, ἡμεῖς μέν, ὃς ἔχομεν, ἀναλαβόντες

τοὺς οἰκέτας κομιεύμεθα ἐς Σῆριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη τέ ἔστι ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει ὑπ' ἡμέων αὐτὴν δεῖν κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ συμφάχων τοιιδυνδε μουνωθέντες μεμνήσεσθε τῶν ἐμδυν λόγων».

Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλέος λέγοντος ἀνεδιδάσκετο Εὑρυθιά-⁶³ δηγς δοκέειν δέ μου, ἀρρωδήσας μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μή σφεας ἀπολίπωσι, ἵν πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ τὰς νέας ἀπολιπόντων γάρ Ἀθηναίων οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι οἱ λοιποί. Ταῦτην δὴ αἰρέεται τὴν γνώμην, αὐτοὺς μενοντας διακανημιαχέειν. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα ἔπεισι ἀκρο-⁶⁴ θολισάμενοι, ἔπειτε Εὑρυθιάδῃ ἔδοξε, αὐτοὺς παρεσκευάζοντο ὡς ναυμιαχήσοντες. Ἡμέρη τε ἐγίνετο καὶ ἅμα τῷ ἥγιον ἀνιόντι σεισμὸς ἐγένετο ἐν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ. Ἔδοξε δέ σφι εὑξασθιαι τοῖσι θεοῖσι καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας συμφάχους. Ως δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίευν ταῦτα εὐξάμενοι γάρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι αὐτόθιν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο, ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νέα ἀπέστελλον ἐς Αἴγιναν.

Ι'Ο περσικὸς στόλος ἀκολουθῶν τὰ ἵχρη τοῦ ἐλληνικοῦ φθάνει εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ἀττικῆς καὶ ἀγκυροβολεῖ εἰς Φάληρον ἐκεῖ καταβαίνει δὲ Ξέρξης καὶ συγκαλέσας εἰς συνέδριον τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ στόλου ἐρωτᾷ αὐτοὺς διὰ τοῦ Μαρδονίου, ἀν ἐγκρίνουσι τὴν συγκρότησιν τανυμαχίας. Ο Ξέρξης ἀκολουθῶν τὴν γνώμην τῶν περισσοτέρων ἀποφασίζει νὰ τανυμαχήσῃ.

4. Ο περσικὸς στόλος πλέει εἰς τὴν Σαλαμῖνα, ὁ δὲ πεζὸς στρατὸς πορεύεται κατὰ τῆς Πελοποννήσου.—

Οχύρωσις τοῦ Ἰσθμοῦ.

(Κεφ. 70-72)

Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελλε ἀναπλέειν, ἀνῆγον τὰς νέας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέντες κατ' ἡσυχίην.

Τότε μέν νυν οὐκ ἔξέχρησέ σφι ἡ γῆραγη ναυμαχίην ποιήσασθαι (νῦξ γάρ ἐπεγένετο), οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. Τοὺς δὲ Ἐλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρρωδήγη, οὐκ ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Ηελοποννήσου. Ἀρρώδεον δέ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι ὑπὲρ γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχέειν μελλοιεν, νικηθέντες τε ἐν νήσῳ ἀπολαμψθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν ἑπούτην ἀφύλακτον.

71 Τὸν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ τὴν παρεσκευὰν γύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Ηελοπόννησον καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμειγχάνητο, ὅκως κατ' ἄπειρον μὴ ἐσθάλοιεν οἱ βάρβαροι. Ὡς γάρ ἐπύθοντο τάχιστα Ηελοποννήσοις τοὺς ἀκριβῶς Λεωνίδην ἐν Θερμοπόλιγγι τετελευτηκέναι, συνδροκισόντες ἐκ τῶν πολίων ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἕζοντο, καὶ σφι ἐπῆν στρατηγὸς Κλεόβιροτος ὁ Ἀναξανδρίδεω, Λεωνίδεω δὲ ἀδελφεός. Ἱέριενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ καὶ συγχώσαντες τὴν Σκειρωνίδα ὁδόν, μετὰ τοῦτο, ὃς σφι ἔδοξε βουλευομένοισι, οἰκοδόμειον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τείχος. Ἄτε δὴ ἐουσέων μυριάδων πολλέων καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου γένετο τὸ ἔργον· καὶ γάρ λίθοις καὶ πλίνθοις καὶ ξύλα καὶ φορητοὶ φάρμου πλήρεες ἐσεφορέοντο, καὶ ἐλένυσον οὐδένα γρόνον οἱ βιθύσαντες ἐργαζόμενοι, οὕτε νυκτὸς οὕτε γῆραγης.

72 Οἱ δὲ βιθύσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδημεῖ οἵδε ἦσαν Ἐλλήνων· Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Ἀρκάδες πάντες καὶ Ἡλεῖοι καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Ἐπιδαύριοι καὶ Φλειάσιοι καὶ Τροικήνιοι καὶ Ἐριμόνεες. Οὗτοι μὲν ἦσαν οἱ βιθύσαντες καὶ ὑπεραρρωδέοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ· τοῖς δὲ ἄλλοισι Ηελοποννησίοις ἔμελε οὐδέν. Ολύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παρουγώκες ἥδη.

5. Ό Θεμιστοκλῆς διὰ τεχνάσματος ἀναγκάζει τοὺς
Ἐλληνας νὰ ναυμαχήσουν ἐν Σαλαμῖνι.

(Κεφ. 74 - 76, 78 - 82)

Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ τοιεύτῳ πόνῳ συνέστασαν, ὅτε 74 τὸν περὶ τοῦ παντὸς ἥδη δρόιον θέοντες καὶ τῇσι ηγούσι οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάξιψεθαι· οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι ὅμιλος ταῦτα πιν-θανόμενοι ἀρρώδεσσι, οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνον-τες, ὃς περὶ τῇ Ηελοποννήσῳ. Τέως μὲν δὴ αὐτῶν ἀνὴρ ἀν-δρὶ παραστὰς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θῷοια ποιεύμενοι τὴν Εὐ-ρυθίαδειρ ἀδουλίην· τέλος δὲ ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον. Σύλλογός τε δὴ ἐγίνετο, καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτῶν, οἱ μὲν, ὃς ἐς τὴν Ηελοπόννησον γρεὸν εἴη ἀποπλέειν καὶ περὶ ἐκείνης κινδυνεύειν, μιγδὲ πρὸ γάρης δοριαλῶτου μένοντας μάχεσθαι, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται καὶ Μεγαρέες αὐτού μένοντας ἀμύνεσθαι.

Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλέης, ὃς ἔτεσσοντο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν 75 Ηελοποννησίων, λαθὸν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου, ἐξελθὼν δὲ πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μῆδων ἄνδρα πλοιῷ ἐντειλά-μενος, τὰ λέγειν γρεόν, τῷ οὖνοικα μὲν ἦν Σίκιννος, οἰκέτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν Θεμιστοκλέος πατέων· τὸν δὴ ὑστε-ρον τούτων τῶν πργγιάτων Θεμιστοκλέης Θεσπιέα τε ἐποίησε, ὃς ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπιέες πολιιγήτας, καὶ γρήμασι ὅλθιον. Ὅς τότε πλοιῷ ἀπικόμενος ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν βαρ-θάρων τάδε· «Ἔπειμψέ με στρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάθρη τῶν ἄλλων Ἐλλήνων (τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασιλέος καὶ βου-λόμενος μᾶλλον τὰ ὑιέτερα κατύπερθε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἐλ-λήνων πρήγματα) φράσοντα, ὅτι οἱ Ἐλληνες δρησμὸν βου-λεύονται καταρρωδηκότες, καὶ νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμέας ἔργον ἀπάντων ἐξεργάσασθαι, ἢν μὴ περιβήγετε διαδράντας αὐ-τούς. Οὕτε γὰρ ἀλλήλοισι διμοφρονέουσι οὕτ' ἔτι ἀντιστήσονται

ύμην, πρὸς ἐωυτούς τε σφέας ὅψεσθε ναυτιαχέοντας τοὺς τὰ ὑπέτερα φρονέοντας καὶ τοὺς μή». Ὁ μὲν ταῦτα σφι σημιήνας ἔμποδὸν ἀπαλλάσσετο.

76 Τοῖσι δὲ ὡς πιστὰ ἐγίνετο τὰ ἀγγελθέντα, τούτο μὲν ἐς τὴν γησίδα τὴν Ψυττάλειαν, μεταξὺ Σαλαμίνός τε καιριένην καὶ τῆς ἡπείρου, πολλοὺς τῶν Ηερσέων ἀπεβίβασαν· τοῦτο δέ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἐσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμίνα, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀλιρὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμένοι, κατείχόν τε μέχρι Μουνιχίης πάντα τὸν πορθμὸν τῇσι νηρούς. Τῶνδε δὲ εἶνεκεν ἀνῆγον τὰς νέας, ἵνα δὴ τοῖσι "Ἐλλαγις μηδὲ φυγεῖν ἐξῃ, ἀλλ' ἀπολαμψθέντες ἐν τῇ Σαλαμίνι ծοίεν τίσιν τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων. Ἐες δὲ τὴν γησίδα τὴν Ψυττάλειαν καλεοιένην ἀπεβίβασκον τῶν Ηερσέων τῶνδε εἶνεκεν, ὡς, ἐπεὰν γίνηται ναυτιαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἔξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυγρίων (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυτιαχίης τῆς μελλούσης ἔσεσθαι ἐκέετο ἢ νῆσος), ἵνα τοὺς μὲν περιποιέωσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι. Ἐποίευν δὲ σιγῇ ταῦτα, ὡς μὴ πυνθανούσατο οἱ ἐναντίοι. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα τῆς νυκτὸς οὐδὲν ἀποκοινωθέντες παραρτέοντο.

78 Τῶν δὲ ἐν Σαλαμίνι στρατηγῶν ἐγίνετο ὠθισμὸς λόγων πολλός. "Ηδεσαν δὲ οὕκω, δτι σφέας περιεκυκλοῦντο τῇσι νηρούσι οἱ βάρθαροι, ἀλλ' ὥσπερ τῆς ὑμέρης ὄρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χώρην εἰναι. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν ἐξ Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μέν, ἐξωστρακισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δύτιου, τὸν ἐγὼ γενέμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἀριστον ἀνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνησι καὶ δικαιότατον. Οὗτος δημήρι στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλέα, ἔόντα μὲν ἐωυτῷ οὐ φίλον, ἐχθρὸν δὲ τὰ μάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάθεος τῶν παρεόντων κακῶν λήθηγη ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέετο, θέλων αὐτῷ συμμετέξαι.

Προσκηκόεε δέ, ὅτι υπεύθουν οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμόν. Ὡς δὲ ἐξῆλθε οἱ Θεμιστοκλέης, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε· « Ἡμέας στασιάζειν χρεόν ἔστι ἐν τῷ ἄλλῳ καιρῷ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε περὶ τοῦ ὁκότερος γῆμέων πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται. Λέγω δέ τοι, ὅτι ἵσσον ἔστι πολλά τε καὶ δλίγα λέγειν περὶ ἀποπλόσου τοῦ ἐνθεύτεν Πελοποννησίου. Ἔγὼ γάρ αὐτόπτης τοι λέγω γενόμενος, ὅτι νῦν οὐδ', ἦν θέλωσι, Καρίνθιοι τε καὶ αὐτὸς Εὔρυθιάδης οἰοί τε ἔσσονται ἐκπλᾶσαι περιεχόμεθα γάρ οὐδὲ τῶν πολεμίων κύκλῳ. Ἄλλ' ἐσελθόν σφι ταῦτα σήμηγον ».

Ο δ' ἀμείβετο τοῖσδε· « Κάρτα τε χρηστὰ διακελεύεαι καὶ 80 εῦ γῆγειλας· τὰ γάρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι, αὐτὸς αὐτόπτης γενόμενος γῆκεις. Ἰσθι γάρ ἐξ ἑμέος τὰ ποιεύμενα οὐδὲ Μήδων. Ἔδεις γάρ, ὅτε οὐκ ἔκσόντες γῆθελον ἐς μάχην κατίστασθαι οἱ Ἐλληνες, ἀέκοντας παραστήσασθαι. Σὺ δέ, ἐπείπερ γῆκεις χρηστὰ ἀπαγγέλλων, αὐτός σφι ἄγγειλον. Ἡν γάρ ἐγὼ αὐτὰ λέγω, δόξω πλάσας λέγειν καὶ οὐ πείσω ὡς οὐ ποιεύντων τῶν βαρθάρων ταῦτα. Ἄλλα σφι σήμηγον αὐτὸς παρελθών, ως ἔχει. Ἐπεὰν δὲ σημήνης, ἦν μὲν πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἦν δὲ αὐτοῖσι μὴ πιστὰ γένηται, δημοιον γῆμην ἔσται· οὐ γάρ ἔτι διαδρήσονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ως οὐ λέγεις ». Ταῦτα ἔλεγε παρελθόν δ' Ἀριστείδης, φάμενος ἐξ Αἰ- 81 γίνης τε γῆκειν καὶ μόρις ἐκπλῶσαι λαθόν τοὺς ἐποριμέοντας περιέχεσθαι γάρ πάν τὸ στρατόπεδον τὸ Ἐλληνικὸν οὐδὲ τῶν νεῶν τῶν Ξέρξεω παραρτέοσθαι τε συνεδρίγλευε ως ἀλεξησομένους. Καὶ δ' μὲν ταῦτα εἴπας μιτεστήκεε, τῶν δὲ αὗτις ἐγίνετο λόγων ἀμφισβατή· οἱ γάρ πλεῦνες τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπείθοντο τὰ ἐσαγγελθέντα.

Απιστεόντων δὲ τούτων ἦκε τριήρης ἀνδρῶν Τηγίων αὐ- 82 τομισλέουσα, τῆς ἥρχε ἀνήρ Ηαναίτιος δ' Σωσιμένεος, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθείην πᾶσαν. Διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφη-

σαν Τήγνιος ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τῷ ποδαρίῳ ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατελοῦσι.

6. Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία (480).

(Κεφ. 83-93, 95-96)

83 Τοῖσι δὲ "Ελλησι ως πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα γῆν τῶν Τηγνίων
βρύματα, παρεσκευάζοντο ως ναυμαχήσοντες. Ἐκδότες τοῖσι δὴ διέφανε,
καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπιθατέων ποιησάμενοι, προηγόρευε εὐ¹
ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης. Τὰ δὲ ἔπει τὰ λεγόμενα γῆν πάντα τὰ
κρέσσων τοῖσι ἔσσοσι ἀντιτίθεμενα, δισκούσι δὴ ἐν ἀνθρώπου φύσις καὶ
καταστάσις ἐγγίνεται· παρανιέσας δὲ τούτων τὰ κρέσσων αἰρέε²
σθαι καὶ καταπλέξας τὴν δῆσιν, ἐσθαίνειν ἐκάλευε ἐς τὰς νέας.
Καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέθαινον, καὶ γένεται ἀπ' Αἰγαίης τριήρης, γῆ
κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε.

84 Ἐνθύμια ἀνῆγον τὰς νέας ἀπάστας οἱ "Ελληνες. Ἀναγο³
μένοισι δέ σφι αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ βάρβαροι. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι
"Ελληνες πρύμνην ἀνεκρούοντο καὶ δικελλον τὰς νέας, Ἀμεινής
δὲ Παλληνεύς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἔξαναχθεὶς νηὶ ἐμβάλλει. Συμ-
πλακείσης δὲ τῆς νεὸς καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ
οἱ ἄλλοι Ἀμεινή βωθέοντες συνέμισγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὕτω λέ-
γουσι τῆς ναυμαχίης γενέσθαι τὴν ἀρχήν, Αἰγινῆται δὲ τὴν
κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσασαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἰναι τὴν
ἀρξασαν. Λέγεται δὲ καὶ τάδε, ως φάσια σφι γυναικὸς ἐφάνη,
φανεῖσαν δὲ διακελεύσασθαι, ὅστε καὶ ἀπαν ἀκοῦσαι τὸ τῶν "Ελ-
λήνων στρατόπεδον, διειδίσασαν πρότερον τάδε· «Ω δαιμόνιοι,
μέγρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούσεσθε; »

85 Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες (οὗτοι γάρ
εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνός τε καὶ ἐσπέρης κέρας), κατὰ δὲ Λα-
κεδαιμονίους "Ιωνες· οὗτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν γῆν τε καὶ

τὸν Πειραιέα. Ἐθελοκάκεον μέντοι αὐτὸν κατὰ τὰς Θεμιστοκλέους ἐντολὰς δλίγοι, οἱ δὲ πλεῦνες οὗ. Ἔχω μέν νυν συγγῶν οὐνόματα τριηράρχων καταλέξαι τῶν νέας Ἐλληνίδας ἔλόντων, χρήσομαι δὲ αὐτοῖς οὐδὲν πλὴν Θεομήστορός τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. Τοῦδε δὲ εἰνεκεν μέμνημαι τούτων μούνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάριου ἐτυράννευσε καταστησάντων τῶν Περσέων, Φύλακος δὲ εὑεργέτης βασιλέος ἀνεγράψη καὶ γάρη οἱ ἐδωρήθη πολλῇ.

Ἡερὶ μέν νυν τούτων οὕτω εἶχε· τὸ δὲ πλῆθος τῶν νεῶν ἐν τῇ Σαλαμίνι ἐκερατίζετο, αἱ μὲν ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι, αἱ δὲ ὑπ' Αἰγινητέων. Ἀτε γὰρ τῶν μὲν Ἐλλήνων σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὕτε τεταγμένων ἔτι οὕτε σὺν νόρῳ ποιεόντων οὐδέν, ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσσεσθαι, οἷόν περ ἀπέδη. Καίτοι ἡσάν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἥμιέργην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἐώστων, πᾶς τις προθυμεότεινος καὶ δειμαίνων Ξέρξην, ἐδέκετε τε ἔκαστος ἐισήπειρος θεήσασθαι· βασιλέα.

Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἀτρεκέως, ὡς 87 ἔκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἐλλήνων ἥγανοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο, ἀπ' ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλέϊ. Ἐπειδὴ γὰρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βασιλέος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἢ νηῦς ἢ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νεὸς Ἀττικῆς· καὶ ἢ οὐκ ἔχουσα διαφυγεῖν (ἔμπροσθεν γὰρ αὐτῆς ἡσαν ἄλλαι νέες φίλιαι, ἢ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολειμίων μάλιστα ἐτύγχανε ἐοῦσα) ἐθουλεύσατο τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήνεικε ποιησάσῃ· διωκομένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς φέρουσα ἐνέθαλε νηὶ φιλέη ἀνδρῶν τε Καλυνδέων καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασιλέος Δαμασιθύμου. Εἰ μὲν καὶ τι νεῖκος πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνεε ἔτι περὶ Ἐλλήσποντον ἐσήτων, οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἰπεῖν, οὕτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ

ἐποίησε, οὕτε εἰ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσοῦσα νηῆς. Ὡς δὲ ἐνέθαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ γρηγοριανή διπλόα ἐσιτὴν ἀγαθὴν ἐργάσατο· ὃ τε γάρ τὴς Ἀττικῆς νεδὸς τριήραρχος, ὃς εἰδέ μιν ἐμβάλλουσαν νηὶ ἀνδρῶν βαρθάρων, νομίσας τὴν νέα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἐλληνίδα εἶναι· ἡ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρθάρων καὶ αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας πρὸς ἄλλας ἑτράπετο.

88 Τοῦτο μὲν τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέσθαι, διαψυγεῖν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ συνέβη, ὅστε κακὸν ἐργασκιενῆν γίππο τούτου αὐτὴν μάλιστα εἰδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξην. Λέγεται γάρ βασιλέα θηγεύμενον μαθεῖν τὴν νέα ἐμβαλοῦσαν καὶ δή τινα εἶπαι τῶν παρεόντων· «Δέσποτα, δρᾶς Ἀρτεμισίην, ὃς εὖ ἀγωνίζεται καὶ νέα τῶν πολεμίων κατέδυσε;» καὶ τὸν ἐπειρέσθαι, εἰ ἀληθέως ἔστι Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον, καὶ τοὺς φάναι, σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νεδὸς ἐπισταμένους· τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν ἥπιστέατο εἶναι πολεμίην. Τά τε γάρ ἄλλα, ὃς εἰργται, αὐτῇ συνήνεικε ἐξ εὐτυχίην γενόμενα καὶ τὸ τῶν ἐν τῇ Καλυνδικῇ νηὶ μηδένα ἀποσωθέντα κατέγορον γενέσθαι. Ξέρξην δὲ εἶπαι λέγεται πρὸς τὰ φραζόμενα· «Οἱ μὲν ἀνδρες γεγόνασι μοι γυναικες, αἱ δὲ γυναικες ἀνδρες». Ταῦτα μὲν Ξέρξην φασὶ εἶπαι.

89 Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς Ἀριασίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρξεω ἐδὺν ἀδελφεός, ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοὶ τε καὶ οὐνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, ὀλίγοι δέ τινες καὶ Ἐλλήνων· ἀτε γάρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νέες διεφθείροντο, καὶ οἱ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπώλυντο, ἐς τὴν Σαλαμίνα διένεον. Τῶν δὲ βαρθάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. Ἐπεὶ δὲ αἱ πρώται ἐς φυγὴν ἑτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται διεφθείροντο. Οἱ γάρ διπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῆς νηυσὶ ἐπαριέναι πειρώμενοι ὡς ἀποδεξόμενοι τι καὶ αὐτοὶ ἕρ-

Η εν Σαλαμίνι ναυμαχία.

γον βασιλέϊ, τῇσι σφετέρησι νγυσὶ φευγούσῃσι περιέπιπτον.

90 Ἐγένετο δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ· τῶν τινες Φοίνικων, τῶν αἱ νέες διεψήθαρτο, ἐλθόντες παρὰ βασιλέα διέβαλλον τοὺς Ἱωνας, ὃς δι' ἐκείνους ἀπολίσατο αἱ νέες, ὃς προδόντων. Συνήγεικε δὲ οὕτω, ὅστε Ἱώνων τε τοὺς στρατηγοὺς μὴ ἀπολέσθαι, Φοίνικων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοιόνδε μισθόν· ἔτι τούτων ταῦτα λεγόντων ἐνέθαλε νηὶ Ἀττικῇ Σαμοθρηγικῇ νηῆς. "Η τε δὴ Ἀττικῇ κατεδύετο, καὶ ἐπιφερομένη Αἰγιναίῃ νηῆς κατέδυε τῶν Σαμοθρηγίκων τὴν νέα. "Ατε δὲ ἔσντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρηγικες τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νεὸς βάλλοντες ἀπήραξαν καὶ ἐπέθησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. Ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἱωνας ἐρρύσατο· ὃς γάρ εἰδέ σφεας Ξέρειης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοίνικας οἷα ὑπερλυπεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος, καὶ σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν, ἵνα μὴ κύτοι κακοὶ γενόμενοι τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι. "Οκοις γάρ τινα ἴδοι Ξέρειης τῶν ἑωμοῦ ἔργον τι ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ οὔρεϊ τῷ ἀντίον Σαλαμίνος, τὸ καλέεται Αἰγάλεως, ἀνεπυνθάνετο τὸν ποιήσαντα, καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραψον πατρόθεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν.

91 Τῶν δὲ βαρδάρων ἐς φυγὴν τραπομένων καὶ ἐκπλεόντων πρὸς τὸ Φάληρον Αἰγινῆται ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἀξία. Οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκεράϊζον τὰς τε ἀντισταμένας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νεῶν, οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλεούσας ὅκως δέ τινες τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινῆτας.

92 Ἐνθαῦτα συνεκύρεον νέες ἦ τε Θεμιστοκλέος διώκουσα νέα καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ, ἀνδρὸς Αἰγινῆτεω, νηὶ ἐμβαλοῦσα Σιδωνίη. Ως δὲ ἔσειδε τὴν νέα τὴν Ἀττικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω τὸ σημήιον ἴδων τῆς στρατηγίδος, καὶ βώσας

τὸν Θεμιστοκλέα ἐπεκερτόμησε ἐξ τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδι-
σμὸν δινειδίζων. Ταῦτα μέν νυν τῇ νηὶ ἐμβαλὼν δὲ Πολύκρι-
τος ἀπέρριψε ἐξ Θεμιστοκλέα· οἱ δὲ βάρβαροι, τῶν αἱ νέες
περιεγένοντο, φεύγοντες ἀπίκοντο ἐξ Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν
στρατόν.

Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτη ἥκουσαν Ἐλλήνων ἀρισταὶ Αἰ- 93
γινῆται, ἐπὶ δὲ Ἀθηναῖοι, ἀνδρῶν δὲ Πολύκριτός τε δὲ Αἰγι-
νῆτης καὶ Ἀθηναῖοι Εὑμένης τε δὲ Ἀναγυράσιος καὶ Ἀιμε-
νῆς Παλληγεύς, ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. Εἰ μέν νυν ἔ-
μαθε, ὅτι ἐν ταύτῃ πλέοι Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρό-
τερον, ἢ εἴλε μιν ἢ καὶ αὐτὸς ἥλω. Τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τρι-
ηγάρχοισι παρεκεκέλευστο, πρὸς δὲ καὶ ἀεθλον ἐκέετο μύριαι
δραγμαῖ, ὃς ἄν μιν ζωὴν ἔλγει· δεινὸν γάρ τι ἐποιεῦντο γυναῖκα
ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι. Αὕτη μὲν δή, ὡς πρότερον εὗρη-
ται, διέψυγε· ἥσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ νέες περιεγεγόνεσαν,
ἐν τῷ Φαλήρῳ.

Ἀριστεῖδης δὲ ὁ Λυσιπάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοὺς καὶ ὀλίγῳ 96
τι πρότερον τούτων ἐπεινῆσθην ως ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος ἐν
τῷ θορύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τάδε ἐποίεε·
παραλαβόν πολλοὺς τῶν δπλιτέων, οἵ παρετετάχατο παρὰ τὴν
ἀκτὴν τῆς Σαλαμινῆς χώρης, γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι, ἐς
τὴν Μυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἵ τοὺς Πέρσας τοὺς
ἐν τῇ νηὶ ταύτῃ κατεφόνευσαν πάντας. Ὡς δὲ ἡ ναυμαχίη 96
διελέλυτο, κατειρύσαντες ἐξ τὴν Σαλαμῖνα οἱ Ἐλληνες τῶν
ναυγράιων, ὃς ταύτῃ ἐτύγχανε ἔτι ἐξόντα, ἔτοιμοι ἥσαν ἐς ἀλ-
ληγεναῖς ναυμαχίην, ἐλπίζοντες τῇσι περιεόσησσι νηῦσι ἔτι γρήσε-
σθαι· βασιλέα.

Γ' Ο Ξέρξης μετὰ τὴν ἥπται τοῦ στόλου τὸν ἀποφασίζει νὰ ἐπιστρέ-
ψῃ εἰς τὴν Ἀσίαν ἀφήνει δῆμος εἰς τὴν Ἐλλάδα τὸν γαμβρὸν τὸν
Μαρδόνιον μὲ λοχρόῳ στρατόν, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν πόλεμον. *Ο
Μαρδόνιος ἐπέρασε τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἀπὸ ἐκεῖ, πρὶν

ἀρχίσῃ τὰς ἔχθρον πραξίας, στέλλει εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας Ἀλέξανδρον, διὰ νὰ πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους νὰ συμμαχήσουν μὲ τοὺς Πέρσας.]

7. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ Λακεδαιμόνιοι πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας.—Λόγοι τούτων καὶ ἀπαντήσεις τῶν Ἀθηναίων.

(Κεφ. 140 - 144)

140 Ἀλέξανδρος δὲ ως ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς ὑπὸ Μαρδόνιου, ἔλεγε τάδε·

α) »Ἀνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρδόνιος τάδε λέγει· ἐμοὶ ἀγγελή γίκει παρὸν βασιλέος λέγουσα σύτῳ Ἀθηναίοις τὰς ἀμιαρτάδας τὰς ἐξ ἐκείνων ἐς ἐμὲ γενομένας πάσας μετίημι. Νῦν τε ὅδε, Μαρδόνιε, ποίεε. Τοῦτο μὲν τὴν γῆν σφι ἀπόδος, τοῦτο δὲ ἄλλην πρὸς ταύτην ἔλεσθιν αὐτοῖς, γίντινα ἀν ἔθελωσι, ἔόντες αὐτόνομοι. Ἱρά τε πάντα σφι, ἣν δὴ βούλωνταί γε ἐμοὶ διμολογέειν, ἀνόρθωσον, δῖσα ἐγὼ ἐνέπρησα.

»Τούτων δὲ ἀπιγμένων ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιέειν ταῦτα, γην μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται. Λέγω δὲ ὑμῖν τάδε νῦν· τί μαίνεσθε πόλεμον βασιλέϊ ἀνταειρόμενοι; Οὔτε γάρ ἀν ὑπερβάλλοισθε, οὔτε οἱοί τέ ἔστε ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. Εἰδετε μὲν γάρ τῆς Ξέρξεω στρατηγασίης τὸ πλῆθος καὶ τὰ ἔργα, πυνθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ' ἐμοὶ ἐσύσαν δύναμιν, ὥστε καὶ γην ἡμέας ὑπερβάλλησθε καὶ νικήσητε, τούπερ ὑμῖν οὐδεμία ἐλπίς, εἰπερ εὖ φρονέετε, ἀλλη παρέσται πολλαπλησίη. Μὴ δύν βούλεσθε παρισούμενοι βασιλέϊ στέρεσθαι μὲν τῆς χώρης, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμέων αὐτῶν, ἀλλὰ καταλύσασθε. Ηαρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα καταλύσασθαι, βασιλέος ταύτην ὀρμημένου. Ἐστε ἐλεύθεροι, γημῖν ὁριαγμένην συνθέμειενοι ἀνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης.

β) »Μαρδόνιος μὲν ταῦτα, ὁ Ἀθηναῖοι, ἐνετεῖλάτο μοι εἰπεῖν πρὸς ὑμέας. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐγονίης τῆς πρὸς ὑμέας

ἐσύσης ἐξ ἐμεῦ οὐδὲν λέξω (οὐ γάρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε), προσχρηστῶ δὲ ὑμέων πείθεσθαι Μαρδονίφ. Ἐνορέω γάρ ὑμῖν οὐκ οἶσι τε ἐσομένοις τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν Ξέρξη. Εἰ γάρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ ἀν κοτε ἐξ ὑμέας ἥλθον ἔχων λόγους τούσδε· καὶ γάρ δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον η̄ βασιλέος ἐστὶ καὶ χειρίς ὑπεριμήκης. "Ὕν μη αὐτίκα διμολογήσῃτε, μεγάλα προτεινόντων, ἐπ' οἷς ὁριστογέειν ἐθέλουσι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων ἐν τρίθῳ τε μάλιστα σίκημένων τῶν συμμάχων πάντων, αἰεὶ τε φθειρομένων μούνων, ἐξαίρετόν τι μετατίχμιον τὴν γῆν ἐκτημένων. Ἀλλὰ πείθεσθε πολλοῦ γάρ ὑμῖν ἀξια ταῦτα, εἰ βασιλεύς γε ὁ μέγας μούνοιςι ὑμῖν Ἑλλήνων τὰς ἀμαρτάδας ἀπιεὶς ἐθέλει φίλος γενέσθαι». Ἀλέξανδρος μὲν ταῦτα ἔλεξε.

Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι ἤκειν Ἀλέξανδρον ἐξ Ἀθηναίων ἐξ ὁριστογίην ἀξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίοις, ἀναρινησθέντες τὸν λογίων, ὃς σφεας χρέον ἐστι ἀμια τοῖσι ἀλλοισι Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Ηλειποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν, μὴ διμολογήσωσι τῷ Ηέρσῃ Ἀθηναίοις, αὐτίκα τέ σφι ἔδοξε πέριπειν ἀγγέλους. Καὶ δὴ συνέπιπτε, ὃστε ὅμοι σφέων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. Ἐπανέμιεναν γάρ οἱ Ἀθηναίοι διατρίβοντες, εὗ ἐπιστάμενοι, δτι ἔπιελλον Λακεδαιμόνιοι πεύσεσθαι ἤκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἀγγελον ἐπ' ὁμολογήη, πυθόμενοι τε πέμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. Ἐπίτηδες δὲ ἐποίειν, ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι τὴν ἐωυτῶν γνώμην.

'Ως δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, διαδεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἀγγελοι· «Ἡμέας δὲ ἔπειμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμέων μήτε νεώτερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα μήτε λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. Οὔτε γάρ δίκαιον οὐδαμόδις, οὔτε κόσμον φέρον οὔτε γε ἀλλοισι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἤκιστα πολλῶν εἴνεκεν· ἡγεί-

ρατε γάρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς οὐδὲν γῆμέων βουλομένων, καὶ περὶ τὴν ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλως τε τούτων ἀπάντων αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης τοῖς· Ἐλλησι· Ἀθηναίοις οὐδαμῶς ἀνασχετόν, οἵτινες αἱεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε πολλοῖς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων.

» Πιεζομένοις μέντοι ὑμῖν συναγθόμεθα, καὶ ὅτι καρπὸν ἐστερήθητε διξόν τῇδη, καὶ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον τῇδη πολλόν. Ἀντὶ τούτων δὲ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοι τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται γυναικάς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἀγρηστα οἰκετέων ἔχόμενα πάντα ἐπιθρέψειν, ἔστ' ἀν δὲ πόλεμος δέδε συνεστήκη. Μηδὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος δὲ Μακεδόνιον ἀναγγώσῃ, λεγήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. Τούτῳ μὲν γάρ ταῦτα ποιητέα ἔστι· τύραννος γάρ ἐὸν τυράννῳ συγκατεργάζεται· ὑμῖν δέ γε οὐ ποιητέα, εἴπερ εὖ τυγχάνετε φρονέοντες, ἐπισταμένοιςι, ὡς βαρθάροισι ἔστι· οὕτε πιστὸν οὕτε ἀληθὲς οὐδέν». Ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι.

143 Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε· «Καὶ αὗτοὶ τοῦτό γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολλαπλησίη ἔστι τῷ Μήδῳ δύναμις τῇπερ ἡμῖν, ὃστε οὐδὲν δεῖ τοῦτό γε διειδίζειν. Ἀλλ᾽ οἱως ἐλευθερίης γλιχόμενοι ἀμυνεύμεθα οὕτω, ὅκως ἀν καὶ δυνάμεθα. Όμολογήσαι δὲ τῷ βαρθάρῳ μήτε σὺ ὑμέας πειρῷ ἀναπείθειν οὕτε ἡμεῖς πεισόμεθα. Νῦν δὲ ἀπάγγελλε Μαρδονίῳ, ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ' ἀν δὲ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵη, τῇ καὶ νῦν ἔρχεται, μήκοτε δριολογήσειν ὑμέας Εέρη· ἀλλὰ θεοῖσι τε συμμάχοισι πίσυνοι μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδειμίαν ὅπιν ἔχων ἐνέπρησε τούς τε οἰκους καὶ τὰ ἀγάλματα. Σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούτος μὴ ἐπιφανέο Ἀθηναίοις, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν ἀθέμιτα ἔρδειν παραίνεε. Οὐ γάρ σε βουλό-

μεθα σύδεν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθεῖν, ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον».

Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο, πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ 144 Σπάρτης ἀγγέλους τάδε: «Τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαιμονίους, μὴ ὅμιλοι γῆστριεν τῷ βαρβάρῳ, κάρτα ἀνθρωπήσιν γέν. Ἀτὰρ αἰσχρῶς γε οἴκατε ἔξεπιστάλιενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνηια ἀρρωδῆσαι, ὅτι οὔτε χρυσός ἔστι γῆς οὐδαμόθι τοσοῦτος οὔτε χώρη κάλλει καὶ ἀρετῇ μέγα οὐπερφέρουσα, τὰ γῆιας δεῖξάμενοι ἐθέλοιμεν ἂν μηδίσαντες καταδουλῶσαι τὴν Ἑλλάδα. Πολλά τε γάρ καὶ μεγάλα ἔστι τὰ διακωλύοντα ταῦτα μὴ ποιέειν, μηδ' γέν εὐθέλωμεν πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα, τοῖσι γημέας ἀναγκαῖως ἔχει τιμωρέειν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον ἥπερ ὁμολογέειν τῷ ταῦτα ἐργαστηένῳ, οὕτις δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ἐὸν δημιαριόν τε καὶ δηρόγλωσσον, καὶ θεῶν ἐδρόμιατά τε κοινὰ καὶ θυσίαι γῆθεά τε δημότροπα, τῶν προδότας γενέσθαι: Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. Ἐπίστασθέ τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, ἔστ' ἂν καὶ εἰς περιηγῆ Ἀθηναίων, μηδαμὰ διμολογήσοντας γημέας Ξέρξῃ.

» Γημέων μέντοι ἀγάμεθα τὴν πρόνοιαν τὴν πρὸς γημέας ἐσύσταν, ὅτι προείδετε γημέων οἰκοφθορηγιένων οὕτω, ῥστε ἐπιθρέψαι ἐθέλειν γημέων τοὺς οἰκέτας. Καὶ οὗτον μὲν γέ χάρις ἐκπεπλήρωται, γημεῖς μέντοι λιπαρήσοιεν οὕτω, δικοῖς ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες γημέας.

» Νῦν δέ, ὡς οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν ὡς τάχιστα ἐκπέμπετε. Όμοις γάρ γημεῖς εἰκάζοιεν, οὐκ ἐκάς χρόνου παρέσται ὁ βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν γημετέρην, ἀλλ' ἐπεὰν τάχιστα πύθηται τὴν ἀγγελίην, ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν, τῶν ἐκεῖνος γημέων προσεδέετο. Ηρίν δὲ παρεῖναι ἐς τὴν Ἀττικήν, γημέας καιρός ἔστι προσθωθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην». Ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλοι ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

ΜΕΡΟΣ Β'

-
- I. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ
 - II. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

γενικότερης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα

I. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

A'. ΦΩΝΗΣ Η ΕΝΤΑ

*Ανταλλαγὴ φωνηέντων.

α') Παρὸ Ἡροδότῳ διπάρχει η ἀντὶ τῶν παρὸ Ἀττικοῖς καὶ καὶ ἀντιστρόφως: σοφίη, ψεύσιμαι, ἡήρ, πρήσσω, Θρῆιξ, τρυη-
κόσιοι, πέρην, νηός, νηῦς, νηυσί.—πρώην, ἀληθείη.—μεσαμ-
βρίη.—α ἀντὶ ο διπάρχει ἐν τοῖς ἀρρωδίᾳ, ἀρρωδέω.

β') ε ἀντὶ α καὶ ει καὶ ἀντιστρόφως: τέσσερες.—κρέσσων,
μεζων, ἔργω, ἔδέχην, δεδέχθαι (τοῦ ρ. δείκνυμι), ἔωθα, (εἰς τὰ
θηλυκὰ τῶν εἰς ως ἐπιθέτων) θήλεα, ταχέα.—τράπω, τάμνω.—
κεινός, ξεῖνος, στεινός, εἰδωτάω, εῖνεκεν, εἰρύω, εἰρέσθαι.

γ') ω ἀντὶ αυ, ου, οη: τρῶμα, θῶμα, θωμάζω.—ῶν, γῶν
(=οὖν, γοῦν).—όγδωκοντα, ἔβωσα, βωθέω.—ων ἀντὶ αυ:
έμεωστοῦ, σεωυτοῦ, ἐώυτοῦ.

δ') ου ἀντὶ ο: μοῦνος (= μόνος), νοῦσος, οῦρος (=օρος),
ούνομα, ούνομάζω.

Συναίρεσις.

Η συναίρεσις παραλείπεται συχνάκις παρὸ Ἡροδότῳ καὶ ἐν τῇ κλί-
σει καὶ ἐν τῇ ρίζῃ: πλόος, χρύσεος, βασιλέι, βασιλέες, όγγει, γέ-
νεος, ἀληθέα, Θεμιστοκλέης.—μενέομεν, ἀποβαλέεις, φαίνεαι,
πείθεο, φανέωσι, ποιέω, ποιέεις, ποίεε.—ἔαρ, διῆστός, δηιόω,
ὅηιδιος, βασιληήη, ἀνθρωπήιος, οἰκηήη, ἀνδρήιος, ἄεθλος κτλ.

Χασμωδία, ἔκθλιψις, κράσις.

Ἡ χασμωδία εἶναι: συγγηθεστάτη: ὅμεν

1) ἐλλείπει:

α') τὸ εὐφωνικόν ν·

β') τὸ σ ἐν τοῖς ἄχρι, μέχρι, οὕτω·

2) τὸ οὐ εὑρίσκεται πρὸ φωνήντος καὶ ἀνεν τοῦ κ.

Ἡ δ ἔκθλιψις καὶ ἡ κράσις εἶναι σπανία παρ' Ἡροδότῳ: ἴδεις ζουσα παρ' αὐτῷ εἶναι ἡ κράσις τοῦ ο-α εἰς ω· ώνήρ, ωύτός, τωύτο.

Β. ΣΥΜΦΩΝΑ

α') Ἀγτὶ π ὑπάρχει: κ εἰς ὅλα τὰ ἀντωνυμικὰ ἐπίθετα καὶ ἐπιρρήματα τὰ σχηματιζόμενα ἐκ θέματος πο: ποῖος, ὄκοιος, κόσοι, κότερος, κῆ, κότε, ποῦ, ὄκως κτλ.—ἄλλα όποδαπός.

β') Ἀγτὶ χ ὑπάρχει: κ: δέκομαι, οὐκί.

γ') Ἀγτὶ σ ὑπάρχει: δ: ὁδμή, ἕδμεν.

δ') Ἀγτὶ θ ὑπάρχει: τ ἐν τῷ αὔτις.

ε') Μετάθεσις τοῦ δασέος γίνεται ἐν τοῖς : ἐνθεῦτεν (= ἐντεῦθεν), ἐνθαῦτα (= ἐνταῦθα), αιθῶν (= χιτών).

ζ') Τὰ ψιλὰ πρὸ δασυνομένου φωνήντος δὲν τρέπονται εἰς δασέα οὕτε ἐν τῷ μέσῳ οὕτε ἐν τέλει: λέξεως: ἐπεξῆς, αὐτημερόν, ἀπικνέομαι, ἀπῆκε, μετίημι.—ἀπ' οὐ, μετ' οὐ, οὐκ ἔτερος.

*Ο Δινήσαδιθμὸς ἐλλείπει καὶ ἐν τοῖς δρόμαισι καὶ ἐν τοῖς ρήμασι.

Γ. ΚΛΙΣΕΙΣ

Πρώτη κλίσις.

α') Ἡ ἐνικὴ γενν. τῶν εἰς -ης λήγει: εἰς -εω, τῶν εἰς -εης εἰς -εω: Πέρσης, γενν. Πέρσεω, Ξέρης - Ξέρξεω, πολιητης - πολιητεω. -θιρέης, γενν. βιθέω, Εριμέης - Εριμέω.

β') Ἡ ἐνικὴ αἰτ. πολλῶν κυρίων ὀγομάτων εἰς -ης λήγει ἄλλοτε μὲν εἰς -ην: Ξέρξην, Λεωνίδην, ἄλλοτε δὲ εἰς -εα: Ξέρξεα, Λεωνίδεα.

γ') Ἡ γενν. πληθ. λήγει: εἰς -εων: γνωμέων, πολιητέων-λοιπέων, πολλέων - αὐτέων - έουσέων.

*Ἐξαίρεσις: Νέαριροῦνται τὰ θηλυκά τῶν βαρυτίνων ἐπιθέτων, μεταγόνων καὶ ἀντωνυμικῶν εἰς -ος, -η, -ον, τῶν ἀποίων ἡ γενν. πληθ. εἶναι δροῖα τῷ τῶν ἀρσενικῶν: ἄλλων, φύλων, ἐκείνων, ἀλισκομένων, τούτων.

δ') Η δοτκ. πληγή. λύγει εἰς -ησι (-ῆσι) : γνώμησι, τιμῆσι, λοιπῆσι, αὐτῆσι.

Δευτέρα κλίσις.

Η δοτκ. πληγή. εἰς -οισι (-οῖσι) : λόγοισι, θεοῖσι.

Τὰ οὐσιαστικὰ καὶ τὰ ἐπίθετα εἰς -οος, -έος δὲν συγχρούνται : πλόος, ἀπλόος, διπλόος, διπλόη, χρύσεος, χρυσέη, ὁστέον.

Σημ. Κατά τὴν δευτέραν Ἀττικὴν κλίσιν δλίγα ὄντατα κλίνονται :

α') Τὰ κύρια ὄντατα τὰ καταλήγοντα εἰς -λεως : Μενέλεως, Χαρίλεως, Ἀρκεσίλεως, Θρασύλεως, β') τὰ Μίνως, "Αθως, Ἀμφιάρεως. Ἀντὶ δὲ τῶν λεώς, νεώς, κάλως, λαγὼς μεταχειρίζεται δὲ Ήρ. τοὺς Ἰωνικοὺς τόπους : ληός, νηός, κάλος, λαγός καὶ ἡντὶ τῶν ἐπιθέτων πλέως, ἔλεως, ἀξιόχρεως τοὺς Ἰωνικοὺς τόπους πλέος, η, ον - ἔλεος, ον - ἀξιόχρεος, ον.

Τρίτη κλίσις.

α') Τὰ κύρια ὄντατα εἰς -κλέης κλίνονται οὕτω : Θεμιστο-
κλέης, -κλέος, -κλέι, -κλέα, -κλεες.

β') Τὰ εἰς -ις λήγοντα ὄντατα κλίνονται οὕτω : πόλις, πόλιος,
πόλι, πόλιν πόλιες, πολίων, πόλισι, πόλις ή πόλιας.

γ') Τὰ οὐσιαστικὰ εἰς -εὺς κλίνονται οὕτω : βασιλεύς, βασι-
λέος, βασιλεί, βασιλέα, βασιλεῦ -έες, -έων, -εῦσι, -έας.

δ') Τὸ κέρας κλίνεται οὕτω : κέρας, κέρεος, κέρεῃ, κέρεα,
κερέων.

ε') Τὸ νηῦς (=ἀττ. ναῦς) κλίνεται οὕτω : νηῦς, νεός, νηί, νέα-
νεές, νεῶν, νηυσί, νέας.

Ἐπίθετα, παραθετικά, ἀριθμητικά.

α') Ἀντὶ τοῦ πολὺς ὑπάρχει πολλάκις πολλός· τὸ δὲ οὐδέτερον
εἶναι πολλὸν καὶ πολύ.

β') Ἐπίθετα εἰς -εος καὶ -ηιος (=ἀττ. -εῖος) διατηροῦν ἐν τοῖς
παραθετικοῖς τὸ ο καὶ προηγουμένης βραχείας συλλαβής : ἐπιτηδεό-
τερος, -ότατος (διότι=ἀττ. ἐπιτηδείστατος), ἀνδρηιότερος, οἰκηι-
ότερος (διότι τὸ ηι θεωρητέον ὡς δίφθογγος).

γ') Τοῦ ταχὺς συγκριτικὸν ταχύτερος καὶ θάσσων ὑπερθ.
τάχιστος.

δ') Τὸ πολλὸς ἐν τῇ ὁνομ. τοῦ συγκριτ. ἔχει πλέων, πλέον καὶ

πλεῦν, ἐν δὲ ταῖς ἀλλαις πτώσεσι: πλέονι, πλέονα (πλέω), πλεόνων, πλέοσι, ἀλλὰ καὶ: πλεῦνος, πλεῦνα, πλεῦνες, πλεῦνων, πλεῦνας.

ε') Τὸ ἀριθμ. δύο ἀλλοτε μὲν εἶγαι ἀκλιτον, ἀλλοτε δὲ κλίνεται: δύο, δυῶν, δυοῖσι, δύο.

Ἄγτι τοῦ δώδεκα λέγει ὁ Ἡρ. δυώδεκα, ἀντὶ τοῦ τέσσαρες, τέσσερες, ὥσπερ τεσσερεσκαίδεκα.

Αντωνυμίαι.

α') Ἀγτὶ τῆς γενκ. ἐμοῦ, σοῦ ἀπαντοῦν σι τύποι ἐμέο ἢ ἐμεῦ, σέο ἢ σεῦ.

Ἡ δοτκ. τῆς προσωπικῆς ἀντων. τοῦ ἡ' προσ. ἀπαντῷ σοὶ ἀριθμονομένη καὶ τοι ἐγκλιτική. Ἡ αἰτ. τοῦ γ' προσ. ἀπαντῷ μιν (ἐγκλιτική) ἀντὶ αὐτόν, αὐτὴν καὶ ἔαυτόν, ἔαυτήν, ἢ δὲ δοτκ. πληθ. σφίσι ἀντὶ ἔαυτοῖς, ἔαυταις, καὶ σφι (ἐγκλ.) ἀντὶ αὐτοῖς, αὐταις. Ἐκτὸς τούτου ὁ Ἡρ. ἔχει καὶ οὐδ. πληθ. σφέα = αὐτά.

β') Τῶν ἀναφορικῶν ἀντων. σχηματίζονται, πλὴν τῶν ὀνομαστικῶν ὅ, ἥ, οὖ, αἴ, ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι τύποι ἀπὸ τὸ ἀρχόμενοι: τοῦ, τῆς, τῶν, τά.

Μετὰ τὰς προθέσεις δημος ἐκθλιβομένας κείνται σι ἀπὸ φωνήγεντος ἀρχόμενοι τύποι: ἀντ' ὕν, ἀπ' οὖ, μετ' ἥς κτλ.

Ωσαύτως ἐν χρονικαῖς ἐκφράσεσιν οὐδέποτε ἀπαντοῦν σι ἀπὸ τὸ ἀρχόμενοι τύποι: ἐν φ, ἐξ οὖ, ἐς ὅ, ἔως οὔ.

γ') Ἡ δοτις σχηματίζει τοὺς ἑξῆς τύπους: ἐν τῇ γενκ. τοῦ ἐνικοῦ δτευ, ἐν τῇ δοτκ. δτεψ* ἐν τῇ πληθυντ. γενκ. δτεων, δοτκ. δτέοισι οὐδ. πληθ. ἄσσα.

δ') Ἡ ἐρωτηγματική ἀντωνυμία τίς ἔχει γενκ. τεῦ, δοτκ. τέψ καὶ τίνι πληθ. τέων, δοτκ. τέοισι· τοὺς αὐτοὺς τύπους (ἄλλ' ἐγκλιτικοὺς) ἔχει καὶ ἢ ἀόριστος ἀντωνυμία.

Δ'. ΡΗΜΑΤΑ

Αϋξησις.

α') Οἱ παρατατικοὶ εἰς -σκον καὶ -σκόμην τῶν θαμιστικῶν ρημάτων δὲν λαμβάνουν αὕξησιν οὔτε συλλαβικήν οὔτε χρονικήν: φεύ-

γεσκον, ἄγεσκον, ποιέεσκον, ὁδυρέσκετο· καὶ ἐν τῷ ὑπερσυντλ. ἐλλείπει πολλάκις ἡ συλλαβικὴ αὐξησις: δέδοκτο, καταλέλειπτο.

Τὰ ρήματα βιούλομαι, δύναμαι καὶ μέλλω ἔχουν ε.

β') Ἡ χρονικὴ αὐξησις παρὰ τις ρήματιν ἐλλείπει πάντοτε, ώς ἀγινέω, ἀμείβομαι κ. ὅλ., ιδίως παρὰ πᾶσι τοῖς ἀπὸ αι, αυ, ει, ευ καὶ οι ἀρχομένοις ρήμασι.

γ') Ὁ παρατατικὸς τοῦ ὄρέω (=έράω) ἀπαντᾷ ὕρων.

Καταλήξεις.

α') Μένουσιν ἀσυγαίρετοι αἱ καταλήξεις -αο, -εαι, -εο (ἢ τελευταία συναιρεῖται μόνον εἰς -ευ): ἔργασσαο, οἴχεαι, ἐγένεο. Ὡσάντως ἡ -εω ἐν τῇ ὑποτακτικῇ τοῦ παθ. ἀστίστου (αἰρεθέω, αἰρεθέωμεν) καὶ τοῦ ἀσφ. β' ἐνεργ. (θέω, θέωμεν κτλ.): ὅμοιως ἡ -εω καὶ -εομεν ἐν τῷ μέλλοντι τῶν ὑγρολήγτων ρημάτων (σημανέω, σημανέομεν).

β') Ὁ ἐνεργ. ὑπερσυντ. ἔχει τὰς καταλήξεις -εα, -εας, -εε, -εατε: ἐώθεα, ἐώθεας, ἐώθεε, ἐώθεατε.

γ') Ἀγτὶ τῶν καταλήξεων -νται καὶ -ντο ἀπαντοῦνται καὶ -ατο 1) ἐν τῷ παθ. παραχμ. καὶ ὑπερσυντ. (ἀπίκατο = ἀφιγμένοις ἦσαν, ἐτετάχατο, τετύφαται, ἐσκευάδαται, δεδέχαται) 2) ἐν τῇ δριστικῇ τοῦ παθ. ἐνεστῶτος καὶ παρατκ. τῶν εἰς -μι ρημάτων (τιθέαται, ίστεαται, δυνέαται, ἐδεικνύατο, ἐκέατο) 3) ἐν τῇ εὐκτικῇ (γενοίατο, ἀγοίατο, τεισαίατο).

Συνηρημένα.

α') Τὰ εἰς -εο μένουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀσυγαίρετα: καλέω, καλέεις, καλέης, καλέοιμι, κάλεε, καλέειν κτλ. Ἄλλὰ καὶ δεῖν, δεῖν, παρατκ. δημως ἔδεε.

Πολλάκις τὸ -εο συναιρεῖται εἰς -ευ: ποιεῦσι, ποιεύμενος, ἐποιεῦντο.

Ἡ κατάληξις τῆς προστακτικῆς -εεο βραχύνεται εἰς -εο: ἥγέο, λυπέο, ποιέο καὶ ἡ -εεαι εἰς -εαι: φοβέαι.

β') Τὰ εἰς -αω συναιροῦνται ὡς ἐν τῇ Ἀττικῇ διαλέκτῳ: εἰς τινα δημως ρήματα εἰς -αω τὸ α πρὸ ἐπομένου ο ἔξασθεγοῦται εἰς ε: ὄρέω, ὄρέων, φοιτέω, εἰρωτέω, ὄρέομεν κτλ. Εἰς τὸ χράομαι τὸ

-αω πανταχοῦ γίνεται -εω (χρέωνται, χρεώμενος), τὸ δὲ -αε, -αη τούγαντίν εἰς ἄ (χρᾶται, χρᾶσθαι). Άλλὰ χρεὸν ἀντὶ χρεών.

γ') Καὶ τὰ εἰς -οω συγαιροῦνται ώς ἐν τῇ Ἀττικῇ, διαφέρουν μόνον ὅτι ἀντὶ τοῦ -ου ἔχουν καὶ -ευ (έδικαίευ, ἀξιεῦμεν, ἀξιεῦσι).

Ρήματα εἰς -μι.

Τὰ εἰς -μι ρήματα ἔχουν τύπους τινὰς κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -αω, -εω, -οω καὶ -ύω: τιθεῖ, ἔξει, ὑποθέοιτο, διδοῖ, ἐδείκνυε. Τὸ γέ πληθ. πρόσ. τοῦ τίθημι ἀπαντᾷ τιθεῖσι, ὃ παρατκ. ἐτίθεα, ἐτίθεις, ἐτίθει.

Τοῦ εἰμὶ τὸ βέ έν. πρόσ. εἰναι: εἶς, τὸ α' πληθ. είμεν· ἡ ὑποτακτ. ἔω, ἔης, ἔη καὶ ἔωσι, ἡ μτχ. ἔών, ἔοῦσα, ἔόν· ὃ παρατκ. ἔσα καὶ ἔστε, πολλάκις ἔσκε, ἔσκον καὶ ἔην.

Τὸ εῖμι σχηματίζει τὸν παρατκ. ἦια, ἦιε καὶ ἦισαν· σῦτω καὶ τὰ σύνθετα.

'Ανώμαλά τινα ρήματα παρ' Ἡροδότῳ.

1. αἰρέω, παρκμ. ἀραιόηκα, ἀραιόημα.

2. εἴπα, ἀπαρέμφ. εἴπαι, μτχ. εἴπας· εἴπασθαι. Παθ. ἀόρ. α' εἰρέθην, μτχ. ὄηθείς· μέλλ. παθ. εἰρήσεται (ἀντὶ ἔηθησεται).

3. ἕημι, ἐκ τοῦ ἀπίημι: ἀπίεσαν, ἀπειμένος, ἀπεῖτο, ἀπείθη· ἐκ τοῦ ἀνίημι: ἀνειμένος· ἐκ τοῦ μετίημι: μεμετιμένος, μετείθη.

4. λαγχάνω, μέλλ. λάξομαι, παρακμ. βέ λέλογχα.

5. λαμβάνω, μέλλ. λάμψομαι, παρακμ. λελάβηκα, λέλαμμαι (διαλεκλαμένος), ἐλάμφθην.

6. οἰδα, οἰδας, οἰδε, ιδμεν (καὶ οἰδαμεν), ᾧστε, οἰδασι (καὶ ᾧσασι). Τοπ. εἰδέω, εὑκτ. εἰδείην, παρτκ. ἥδεα, ἥδεε - ἥδεατε, ἥδεσαν. Μέλλ. εἰδήσω.

7. οἶκα (ἀττ. ἔοικα), οἶκε, οἶκασι, οἰκώδ, οἰκός.

8. ὄράω, ὄπωπα, ὄπωπειν. Παρτκ. ὄρων.

9. φέρω, ἥνεικα, ἐνεῖκαι, ἥνεικάμην, ἐνήνειγμαι, ἥνείχθην (ἐνεικθείς).

II. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Κεφ. 1. ίστορίη ἔρευνα.—ἀπόδεξις = ἀττικῶς ἀπόδειξις ἔκθεσις· Ἡροδότου ίστορίης ἀπόδεξις ἥδε (δηλ. ἐστὶ ὁ Ἡρόδοτος ἔκθέτει ἔδω τὰς ἔρευνας του.—ώς, τελκ.—τὰ γενόμενα ἔξ—τὰ ποιηθέντα ύπο.—ἔξιτηλος γίνομαι λησμονοῦμαι.—θωμαστὰ = ἀττ. θαυμαστά.—"Ελλησι· βαρβάροισι, δτκ. ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ ἀποδεχθέντα (= ἀττ. ἀποδειχθέντα) πραγμάτηντα.—ἀκλεής γίνομαι παραμένω ἀδοξος, δὲν ἔξυπνουμαι.—τά τε ἄλλα καὶ ἐκτὸς δὲ τούτων (ἐκθέτει) καί.

νυν=ἀττ. τοίνυν.—διαφορὰ διένεξις, ἔχθρα.—ἐπὶ τήνδε τὴν θ., δηλ. τὴν Μεσόγειον θάλασσαν.—τὸν = ἀττ. ὅν.—ναυτιλίη τὸ ταξιδεύειν μὲ πλοῖα, θαλασσοπλοῖα.—ἐπιθέσθαι, ἐκ τοῦ φασί· ἐπιτίθεμαί τινι ἐπιθίδομαι εἰς τι, ἐπιχειρῶ τι.—ἀπαγινέω ἔξάγω, μετακομίζω.—φορτία ἐμπορεύματα.—τῇ ἄλλῃ ἄλλαχοῦ, εἰς ἄλλα μέρη.—καὶ δὴ καὶ καὶ προσέτι.—ἄπασι εἰς ὅλα, καθ' ὅλα.—πολίων = ἀττ. πόλεων.

διατίθεσθαι, τὸ ἀπριμφ. τοῦτο—καθὼς καὶ τὰ ἐπόμενα—ἐκ τοῦ φασί· διατίθεμαι ἐκθέτω πρὸς πώλησιν, πωλῶ.—ό φόρτος = τὰ φορτία.—ἔξεμπόλημαι (= ἀττ. ἔξημπόλημαι), πιθκ. πρκμ. τοῦ ἔξεμπολῶ πωλῶ ἐντελῶ, ἔπουσλῶ.—σφι (= ἀττ. σφίσι), δτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—οἱ = αὐτῆς.—Ιοῦν = ἀττ. Ιώ.—τῶν = ἀττ. ὅν.—θυμός μοι ἐστί τινος ἐπιθυμῶ τι, μοῦ ἀρέσει τι.—διακελεύονται ἐνθαρρύνει ὁ εἰς τὸν ἄλλον.—πλεῦνες = ἀττ. πλέονες.—ἐσβαλομένους ἀφοῦ ἔθαλαν (οἱ Φοίνικες αὐτὰς) μέσα.—νέα = ἀττ. ναῦν.—ἐπ' Αἰγύπτιον πρὸς (κατὰ) τὴν Αἴγυπτον.

Κεφ. 2. ἀρχω τινὸς κάμινο ἀρχήν τινος.—ούκ ἔχω (μετ'

ἀπριμφ.) δὲν ἡξεύρω νά.—φασί, οἱ Πέρσαι.—προσέχω προσεγγίζω εἰς τινα τόπον, ἀράζω.—καταπλώσαντας = ἀττ. καταπλεύσαντας.—μακραὶ νῆες ἐκαλοῦντο τὰ πολεμικὰ πλοῖα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς στρογγύλας ναῦς (τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα).—Αīα, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Κολχίδος, χώρας τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὰ ἀνατολικὰ παράλια τοῦ Εὔξείνου Πόντου.—Φᾶσις ποταμὸς ὁ σημερινὸς Ριὸν ἐν Καυκάσῳ.—ἐνθεῦτεν = ἀττ. ἐντεῦθεν.—εἴνεκεν = ἀττ. ἔνεκεν ἢ ἔνεκα.—ἀπίκατο = ἀττ. ἀφιγμένοι ἥσαν.—τάλλα, δηλ. τὴν ἀρπαγὴν τοῦ χρυσομάλλου δέρατος.—δίκη (ἢ δίκαι) ἵκανοποίησις.—ὑποκρίνομαι = ἀττ. ἀποκρίνομαι.—ῶν = ἀττ. οὖν.

Κεφ. 3. δευτέρῃ γενεῇ, τρεῖς γενεῖς ἀποτελοῦν ἑκατὸν ἔτη.—'Αλέξανδρος, τιμητικὸν ὄνομα τοῦ Ηλέιδος.—έπισταμαι, παρ' Ἡρόδοτῷ πολλάκις: νομίζω, φρονῶ.—τοὺς δέ, δηλ. τοὺς Τρωας.—προϊσχομένων, δηλ. αὐτῶν, τῶν ἀγγέλων προϊσχομαι ἴσχυρίζομαι.—προφέρω τι ὡς ἀναφέρω τι καὶ λέγω θτι.—έκδόντες, δηλ. τὴν Μήδειαν ἐκδίδωμι παραδίδω.—ἀπαιτεόντων, δηλ. τῶν Κόλχων.—βουλοίατο = ἀττ. βούλοιντο.

Κεφ. 4. εἶναι, ἐκ τοῦ λέγουσι (Πέρσαι).—αἰτίους, δηλ. τῆς διαφορῆς.—σφέας, δηλ. τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας.

Κεφ. 5. ἔοῦσαν = ἀττ. οὖσαν.—έρέων = ἀττ. ἐρῶν.—κως = ἀττ. πως.—ὑπάρχω (μετὰ γν.) κάμινω ἀρχήν τινος, ἀρχίζω τι.—προβαίνω ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου προχωρῶ εἰς τὴν ἔξακολούθησιν τῆς διηγήσεώς μου.—έπειξέρχομαι τι ἔξετάζω τι ἐν λεπτομερείᾳ, διηγοῦμαι περὶ τινος.—ἐπ' ἐμεῦ ἐπὶ τῶν ἥμιερῶν μου.—οὐδαμὰ οὐδόλως, οὐδέποτε.—μένω ἐν τωύτῳ (= ἐν τῷ αὐτῷ) διαμένω εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν.—έπιμιμνήσκομαι (μετὰ γν.) κάμινω μνείαν τινός.

Κεφ. 6. Ἀλυάττεω, ὁ Ἀλυάττης ἔβασίλευσε τῶν Λυδῶν ἀπὸ τοῦ 617-560 π. Χ.—ἐντὸς "Ἀλυος" ἐντεῦθεν τοῦ "Ἀλυος" (θταν παρατηρῇ τις ἐκ τῆς Ἱωνίας) ἐπομένως: πρὸς Δ. τοῦ "Ἀλυος".—ἔξει = ἀττ. ἔξιησι ἐκβάλλει.—τῶν, καθ' ἔλξιν ἀντί: τοὺς = ἀττ. οὓς.—ἴδμεν = ἀττ. ἵσμεν (τοῦ οίδα).—καταστρέφομαι ὑποτάσσω—ἀπα-

γωγὴ πληρωμή· ἐξ φόρου ἀπαγωγὴν ὥστε νὰ πληρώνουν φόρον.—προσποιοῦμαι καθιστᾶ, κάτινω.

Κεφ. 28-29. ἐπιγίνομαι, ἐπὶ χρόνου: παρέρχομαι.—οἶκημαι (πθκ. πρκμ.) = οἰκῶ.—ύπ' ἔωστῷ ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν του.—σοφιστὴς σοφός.—ώς ἔκαστος αὐτῶν ἀπικνέοιτο, νὰ συναφθῇ μὲ τὸ ἀπικνέονται (ἴστρκ. ἐνεστώς): ἥλιθον, ὅποτε δήποτε καὶ διὸ οἰαδήποτε αἰτίαν ἔκαστος ἐξ αὐτῶν ἥρχετο· κατ' ἔννοιαν: ἥλιθον κατὰ διαφόρους ἐποχάς καὶ διὰ διαφόρους αἰτίας.—κατὰ πρόφασιν θεωρίης μὲ τὴν πρόφασιν νὰ ἴδῃ (ἐπισκεψθῇ) διαφόρους τόπους.—ἴνα δὴ πράγματι ὅμιλως ἵνα.—τῶν, καθ' ἔλξιν ἀντί: τούς.—(τὸ) δρκιον δρκος.

Κεφ. 30. ὁν = ἀττ. οὖν.—Ἄμασιν, βασιλέα τῆς Αἰγύπτου (570 - 526).—τὰ βασίλεια τὰ ἀνάκτορα.—μετὰ δὲ (ἐπιρρ.) μετὰ δὲ ταῦτα.—ὅλβιος, ἐπὶ προσ.: εὐδαίμων, εὐτυχής· ἐπὶ πραγμ. κατ' οὐδ. γένος ἐν τῷ πληθ.: ὅλβια πρόξενα εὐδαίμονίας.—μιν=αὐτόν.—σκεψάμενον, τοῦ σκοπῶ παρατηρῶ.—ώς, αἰτλγκ.—οἱ=αὐτῷ.—κατὰ καιρόν ἔστι εἶναι εὐκαιρία.—εἰρετο=ἀττ. ἥρετο.—λόγιος φήμη.—πολλὸς=ἀττ. πολύδ.—πλάνη περιπλάνησις, περιήγησις.—φιλοσιφῶ ἐπιδιώκω τὴν κτήσιν γνώσεων: ἐπιθυμῶ νὰ πλουτίσω τὰς γνώσεις μου.—ἐπέρδοχομαι γῆτην πολλὴν ἐπισκέπτομαι πολλὰ μέρη.—ἴμερος ἐπιθυμία.—ἐπειρέσθαι=ἔρεσθαι.

ὑποθωπεύω κολλακεύω.—τὸ ἐὸν (= ἀττ. τὸ οὖν) ἡ ἀλήθεια.—ἀποθαυμάζω τι ἐκπλήγτομαι διά τι.—ἐπιστρεφέως=ἀττ. ἐπιστρεφῶς μὲ ζωηρότητα.—κοίη=ἀττ. ποίᾳ (ώς ἐπίρρ.) πῶς.—τοῦτο μέν... τοῦτο δὲ ἀφ' ἐνδὸς μὲν... ἀφ' ἐτέρου δέ.—εῦ ἥκω εἰμαι καλά, ἀκμάζω.—ἐκγίνομαι (μετὰ δτκ.) γεννῶμαι εἰς τινα.—εῦ ἥκω τοῦ βίου (=τοῦ βιότου, τῶν χρημάτων) καλῶς ἔχω ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν, ᔹχω σημαντικὴν περιουσίαν, εὐπορῶ.—ώς τὰ παρ' ἡμῖν (δηλ. ἔστι) σχετικῶς πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν· κατ' ἔννοιαν: τοῦλάχιστον κατὰ τὴν ἴδικήν μας ἀντίληψιν.—πρὸς τοὺς ἀστυν., πιθανῶς τοὺς Μεγαρεῖς.—κάλλιστα ἐνδόξως.—αὐτοῦ, τῇ (=ἀττ. ἦ) ἐκεῖ, δπου.

Κεφ. 31. εἴπας = ἀττ. εἰπών.—προετρέψατο τὸν Κ., δηλ. εἰρωτᾶν.—ἐπειρώτα, ὑποκμ.: ὁ Κροῖσος.—πάγχυ = ἀττ. πάνυ πάντως, χωρὶς ἄλλο.—δευτερεῖα φέρω λαμβάνω τὴν δευτέραν

θέσιν (τῆς εὐδαιμονίας). — γῶν = ἀττ. γοῦν τούλαχιστον.

βίος = βίοτος (κεφ. 30). — ύπτην = ύπτηρχε. — ἀειθλοφόρος ὁ ἀποκομίζων τὸ βραχεῖον, νικητὴς (εἰς ἀγῶνα). — ὅρτὴ = ἀττ. ἔορτή. — ζευγίος ἀξιαξα συρομένη ὑπὸ δύο βιοῦν. — ίρδον = ἀττ. ιερόν. — ἐν ὕρῃ ἐγκαίρως. — ἐκκλήσιμαι ἐμποδίζομαι: ἐκκλησιδεμενοι τῇ ὥρῃ (δηλ. τοῦ ἐπισχεῖν) ἐπειδὴ δὲν είχον πλέον κατέρρεν νὰ περιμένουν. — ζευγήη τὸ κακιπύλον μέρος τοῦ ζυγοῦ, εἰς τὸ δόποιον ἐμβαίνει: ὁ τράχηλος τοῦ ζώου. — σφι ὑπ' αὐτῷ. — διακομίζω μεταφέρω.

διέδεξε = ἀττ. διέδειξε: διαδείκνυμι δεικνύω φανερά. — ἐν τούτοισι διὰ τούτων: διὰ τούτου, τὸ δόποιον συγένη, εἰς αὐτοὺς. — ζώειν = ἀττ. ζῆν. — μακαρίζω τινός τι μακαρίζω τινὰ διὰ τοῦ. — οἵων τέκνων = ὅτι τοιούτων τέκνων. — ἐκύρησε, τοῦ κυρεώ τυγχάνω. — φήμη ἐπαινετικοὶ λόγοι. — ἀντίον ἀπέναντι. — μιν αὐτήν. — ἐν τέλει τούτῳ (δηλ. τοῦ βίου) ἔσχοντο προσεκόλληθησαν (ἔμειναν) εἰς τοῦτο τὸ τέλος τῆς ζωῆς των: εὑρογ τοῦτο τὸ τέλος τῆς ζωῆς των.

Κεφ. 32. σπερχθεὶς δργισθεὶς τοῦ σπέρχομαι. — **τοι** = ἀττ. **σοι** (δτκ. τοῦ ποιητκ. αιτίου). — ἀπορρίπτω ἐς τὸ μηδὲν θεωρῶ ὡς μηδεμιγδὸν πρᾶγμα, περιφρονῶ. — ποιῶ τινα ἄξιον τινος θεωρῶ τινα ἄξιον νὰ συγκριθῇ μὲ τινα. — ταραχώδης ἀγαπῶν νὰ ταράττῃ. — οὐδος = ἀττ. δρος δριον. — ζόη = ἀττ. ζωή. — προτίθημι θέτω. — ή ἐτέρη τῇ ἑτέρῃ ή μία τὴν ἀλληγ. — τὸ παράπαν παντελῶς συχνὰ μετ' ἀρνήσεως: τὸ παράπαν οὐδὲν οὐδόλως.

πᾶν ἔστι ἄνθρωπος συμφορῇ ἐξ δλοκλήρου ὁ ἄνθρωπος εἶναι τύχη (παίγνιον τῆς τύχης): πᾶν δτι είναι, ἔχει καὶ πράττει: ὁ ἄνθρωπος, ἔξαρτάται ἐκ τῆς τύχης. — μέγα (ἐπίρρ.) πολύ, οὐπερβολικά. — ἐκεῖνο, τὸ εἴρεο (= ἀττ. ηρον) με = ὅλβιον είναι. — οὔκω = ἀττ. οὔπω. — αἰώνιον βίος. — οὐ... τι οὐδόλως. — ὁ ἐπ' ήμερην ἔχων ἐξων τὸ καθημερινόν του. — εἰ μή οἱ (= αὐτῷ) ή τύχη ἐπίσποιτο ἐκτὸς ἐὰν ηθελεν ἔχει τὴν τύχην (κυρ.: ηθελε τὸν παρακολουθήσει: ή τύχη). — τελευτῶ εῦ τὸν βίον τελειώνω καλὰ τὴν ζωήν μου. — χρῆμα πρᾶγμα. — κῆ = ἀττ. πῆ πᾶς. — ύποδείκνυμι ὅλβον δεικνύω μικράν τινα ἀκτίνα εὐτυχίας. — πρόδοριζος ἐκ τῆς οἰζης, καθ' δλοκληρίαν.

Κεφ. 33. οὐ κως (= ἀττ. οὐ πως) κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδόλως. — χαρίζομαι τινι λέγω εὐάρεστον εἰς τινα, εὐχαριστῶ τινα.

οὐδενὸς λόγου ποιοῦμαί τινα θεωρῶ τινα ἀγάξιον λόγου, περιφρονῶ τινα.— ἀποπέμπομαι ἀποικιαρύνω ἀπὸ πλησίον μου.— κάρτα λίαν, πολύ.— ἀμαθῆς ἀνόητος.— μετεῖς (= ἀττ. μεθεῖς), τοῦ μεθίημι ἀφήγω κατὰ μέρος, παραθλέπω.

Κεφ. 86. ἔσχον κατέλαθον, ἐκυρίευσαν.— ἄρξαντα ἔτεα τ., δηλ. ἀπὸ τοῦ 560-546 π. Χ.— χρηστήριον χρησιμός εἰς τὸν Κροῖσον πρὸ τῆς ἐκστρατείας του κατὰ τὸν Κύρου εἶχε δοθῆ ἀπὸ τὸ μαντείον τῶν Δελφῶν ὁ ἔτης διφορούμενος χρησιμός: ἦν στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.— καταπαύω καταλύω.— συννήσας, τοῦ συννέω συσσωρεύω.— πυρὴ ἔωλα διὰ πυράν.— πέδαι δεσμά.— ἀκροδομίνια (κτυρμ.) ὡς ἀπαρχὰς τῶν λαζαρύρων.— ταῦτα, καθ' ἔλξιν ἔντι: τούτοις (δηλ. τοὺς 14 Λυδοὺς καὶ τὸν Κροῖσον).— καταγίζω (= ἀττ. καθαγίζω) ἀφιερώνω.— ὅτεῳ = ἀττ. ὅτῳ δὴ ἔνας οἰστήποτε.— ἐπιτελῶ εὐχὴν ἐκπληρῶ τάξιμον.— δαιμῶν θεός.— ὁύομαί τινά τινος λυτρώνω, σφῆκω τινὰ ἀπό τι.

ἔσέρχεται τινί τι ἔρχεται εἰς τὸν γοῦν τιγος κατεῖται.— οἱ ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ Σόλ.).— σὺν θεῷ κατὰ θείαν ἔμπιγευσιν.— ἄρα λοιπόν.— προσίσταται τινά τι = ἔσέρχεται τινί τι.— ώς - μιν προσστήναι, ἐν πλαγίῳ λόγῳ κεῖται οὐχὶ σπανίως παρ' Ἡροδότῳ μετὰ χρονικὸν σύνδεσμον ἀπαρέμφατον: καθὼς τοῦ ἥλθεν εἰς τὸν γοῦν.— ἀνενεικάμενον = ἀττ. ἀνενεγκάμενον* ἀναφέρομαι βαθιὰ ἀναπνέω.— ἐκ, ἐδῶ κεῖται χρονικ.: ὑστερά ἀπό.— τίνα τοῦτον = τίς οὗτος εἴη, δν.— καὶ τοὺς = καὶ τούτους.— τέως ἐπὶ τινα χρόνον.— μετὰ δέ, βλ. κεφ. 30.— ώς, κιτλγκ.— τὸν ἄν... ἔλθειν = (τοῦτον ἐπικαλέομαι), τὸν (= ὃν) πᾶσι τυράννοισι ἐς λόγους ἐλθεῖν προετίμησα ἀν μεγάλων χρημάτων ἐκείνον, τοῦ δποίου μίαν συνδιάλεξιν μὲ δλους τοὺς βασιλεῖς ἥθελον θεωρήσει ὑπερτέραν πολλῶν χρημάτων.— ἄσημος ἀσκόφης, ἀκατανόητος.— τὰ λεγόμενα τί ἐσήμαινον οἱ λόγοι του.— λιπαρῶ ἐπιμόνως παρακαλῶ.— ὄχλος ἐνόχλησις.— ἀρχὴν (ἐπίρρ.) κάποτε.— ἀποφλαυρόζω ἐξευτελίζω, περιφρονῶ.— οἷα δὴ εἴπας = εἴπας οἶα δὴ εἰπεν ἀφοῦ εἰπεν ὅ, τι εἰπεν (δηλ.; βλ. κεφ. 32).— ὡς τε = καὶ ως: ἐκ τοῦ ἔλεγε.— τῇ (= ἀττ. ἥ) ὅπως, καθὼς.— οὐδέν τι οὐδὲλως.— ἐς ἑωυτὸν ἀναφορικῶς πρὸς αὐτὸν (δηλ. τὸν Κροῖσον).— λέγων, δ Σόλων.— παρὰ σφίσι τινα κατὰ τὴν κρίσιν των.

ἀμμένης (= ἀττ. ἡμμένης), πιθκ. πρκμ. μτχ. τοῦ ἄπτω.— τὰ

περιέσχατα τὰ πέριξ κάτω μέρη.—μεταγινώσκω μεταβάλλω γνώμην, μετανοῶ.—έννωσαντα = ἀττ. έννοήσαντα έννοω σκέπτομαι.—τίσις τιμωρία, ἐκδίκησις (τῶν θεῶν).—έπιλεγομαι ἀναλογίζομαι.—έστι ἀσφαλέως ἔχον = ἀσφαλέως ἔχει = ἀσφαλές έστι.—τὴν ταχίστην (όδὸν) τάχιστα.—καὶ τοὺς π. = καὶ τούτους π.

Κεφ. 87. ὕστα = ἀττ. ἔώρα.—καταλαμβάνω «σταματῶ», ἐμποδίζω.—έπιβώσασθαι (= ἀττ. ἐπιβοήσασθαι), τοῦ ἐπιβοῶ.—κεχαρισμένος εὐάρεστος, εὐρόσδεντος.—τὸν μὲν = τοῦτον μέν.—έκ, χρονικῶς πρότι. κεφ. 86 «ἐκ πολλῆς ήσυχίης».—συντρέχω συνθροῖζω, συσταρεύομαι.—έξαπίνης ἔξαργα.—καταρρήγνυνται χειμῶν γίνεται μεγάλη κακοκαιρία.—λάβρος ἔρημητικός.—ὕει ὕδατι πίπτει βροχή.—άνέγνωσα (ἀόρ. α' τοῦ ἀναγινώσκω) ἔπεισα.—αἰτιος ὁ Ἑλλ. θεός, ὑπαινίσσεται τὸν χρησιμόν, περὶ τοῦ ὅποιου βλ. κεφ. 86.—έπαειρας = ἀττ. ἐπάρας: ἐπαίρω παρακινῶ, προτρέπω.—κου = ἀττ. που ἵσως.

Κεφ. 88. κάτισε = ἀττ. καθίσε (τοῦ καθίζω).—έν πολλῇ προμηθίη ἔχω τινὰ ἐν μεγάλῃ ὑπολήψει: ἔχω τινά, σέθομαι, ἐκτιμῶ τιγα.

Κεφ. 93. θώματα (= ἀττ. θαύματα) ἀξιοθαύμαστα πράγματα.—οὐ μάλα οὐδαιμῶς, οὐδόλως.—πάρεξ (μετὰ γν.) ἐκτός, πλήν, ἔξαιρέσει τινός.—Τυδλος ὅρος ἐν Δυδίᾳ.—καταφέρομαι φέρομαι πρὸς τὰ κάτω.—ψῆγμα (χρυσοῦ) κόνις χρυσοῦ.—πολλὸν = ἀττ. πολύ.—παρέχομαι ἔχω.—χωρίς = πάρεξ.—Ἄλυττεω, βλ. κεφ. 6.—σῆμα τάφος, μνημεῖον.—κρηπὶς βάσις, θειέλιον.—τὸ ἄλλο τὸ λοιπὸν μέρος.

Κεφ. 94. νόμος συνήθεια, ἔθιμον.—χρέωνται = ἀττ. χρῶνται.—τῶν ἔδμεν, βλ. κεφ. 6.—κάπτηλος μικρέμπορος, μεταπράτης.—παίγνια παιγνίδειον.—κατεστεώσας (= ἀττ. καθεστώσας) σ νήθεις, ἐν χρήσει.—έξευρον μα ἐφεύρεσις.—Τυρογηνία = Τυρρηνία αὔτη — καλουμένη καὶ Ἐτρουρία — χώρα κατὰ τὰ δυτικὰ τῆς μέσης Ἰταλίας ἀπαποκρινομένη περίπου πρὸς τὴν σημειερινὴν Τοσκάνην.

Μάνεω, ὁ Μάνης καὶ ὁ Ἀτης μυθικοὶ βασιλεῖς τῶν Λυδῶν.—τέως, βλ. κεφ. 86 (ἐν σελ. 235).—διάγω λιπαρῶν ζῷ μὲν ὑπόμονή, διπομένω.—ώς οὐ παύεσθαι ἀφοῦ δὲν ἔπαυεν: περὶ τοῦ ἀπρημφ. μετὰ

τὸν σύγδεσμον ὡς βλ. κεφ. 86 «ώς - μιν προσστήναι». — ἄκος, εος (τὸ) θεραπεία.— δίζημαι ζητῶ.— ἐπιμηχανῶμαι μηχανῶμαι, ἐπιγοῶ σχέδια ἐναντίον τινάς.— εἴδεα=ἀττ. εἴδη.— πεσσὸς ψῆφος φοειδῆς, στρογγύλου ἢ ἄλλου σχήματος (κν. πέτρα, βόλι, ποῦλο).— οἰκητεῦνται=ἀττ. οἰκειοῦνται· οἰκειοῦμαι οἰκειοποιοῦμαι. — ἡ μὲν ἑτέρη... ἡ δὲ ἑτέρη ἡ μὲν μία... ἡ δὲ ἄλλη.— σιτία τροφαῖ.— δυῦν (=ἀττ. δυοῖν) δέοντα πλὴν δύο.

ἐπείτε (=ἀττ. ἐπεὶ) δὲ οὐκ ἀνιέναι - ἀλλ'... βιάζεσθαι, βλ. ἀνωτέρῳ «ώς οὐ παύεσθαι».— ἀνίημι μετριάζω, παύω.— βιάζομαι στενοχωρῶ, πιέζω.— διαιρῶ δύο μοίρας Λυδῶν πάντων χωρίζω δύους τοὺς Λυδούς εἰς δύο μοίρας (μέρη).— ἐπὶ μονῇ διὰ γὰ μένη (ἐν Λυδίᾳ).— ἐπὶ τῇ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων=ἐπὶ ταύτῃ τῶν μοιρέων, ἢ ἔλαγχανε.— ἡ μοῖρα λαγχάνει μένειν πίπτει ὁ κλῆρος εἰς τὴν μοίραν γὰ μένη.— προστάσσω ἐμάκυτὸν ἐπί τινι τάσσω τὸν ἑαυτόν μου γὰ εἶναι ἀρχιγγός (ἐπὶ) τινος.— ἐπὶ δὲ τῇ...=ἐπὶ δὲ τῇ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων ἀπαλλάσσεσθαι τὸν βασιλέα προστάσσειν τὸν ἑωυτοῦ παῖδα· ἀπαλλάσσομαι ἀναχωρῶ. — ἔξιέναι, ἐκ τοῦ λαχόντας.— μηχανῶμαι κατασκευάζω. — χρηστὸς χρήσιμος.— ἐπιπλα σκεύη.— κατὰ ζήτησιν διὰ γὰ ζήτησουν.— βίος πάρος ζωῆς.— ἔς ὁ ἔως ὅτου.— παραμείβομαι παραπλέω.— Ὁμβριοί ἢ Ὅμβροι λαὸς τῆς Ἰταλίας κατὰ τὰ βόρεια τοῦ Ἀπεγγλίου ὅρους. — τὸ μέχρι τοῦδε μέχρι σήμερον. — ἐπὶ τοῦ παιδὸς ἀπὸ τοῦ υἱοῦ. — ἀνάγω φέρω (διὰ θαλάσσης εἰς τινα τόπον). — ποιοῦμαι τὴν ἐπωνυμίαν λαμβάνω τὸ ὄνομα.

Κεφ. 131. ἐν νόμῳ ποιεῦμαι θεωρῶ (ώς) γόμψιον, συνηθίζω.— νηοὺς = ἀττ. ναούς. — μωρίην ἐπιφέρω τινὶ ἀποδίδω μωρίαν εἰς τινα, θεωρῶ τινα μωρόν.— ὡς μὲν (=γε) ἐμοὶ δοκέειν, τὸ ἀπαρέμφ. ἀπολύτως : καθὼς ἐγὼ τούλαχιστον νομίζω. — ἀνθρωποφυῆς ἀνθρωπόμορφος. — κατά περ = ἀττ. καθ’ ἀπερ ἀκριθῶς ώς (ὅπως). — νομίζω ἔχω τὴν συνήθειαν. — ἔρδω πράττω. ἔρδω θυσίας προσφέρω θυσίας.— Δία, ὑπὸ τὸν Δία ἐννοεῖ ὁ Ἡρόδ. τὸν ὑπέρτατον θεὸν τοῦ φωτὸς παρὰ τοῖς Ηέρσαις Ἀχουρα Μασδά.— ἡλίῳ, δηλ. τῷ Μίθρᾳ.— ἐπιμανθάνω μαγθάνω μετὰ ταῦτα. — Οὐρανή, ἐπώνυμον τῆς Ἀφροδίτης τὸ περσικὸν ὄνομα τῆς θεᾶς ἡτο Ἀναΐτις.

Κεφ. 132. ἥδε κατέστηκε εἶναι τοιαύτη, γίνεται ως ἔξης.—άνακαίουσι ἀγάπτουν (δηλ. ἐπὶ τῶν βωμῶν).—οὐ σπονδῆ... οὐλῆσι, ἐν ἀγτιθέσει πρὸς τοὺς Ἑλληγας.—στέμματα στέφανοι.—όλαι χονδροκλεισμέναι κριθαὶ (διὰ τῶν ὅποιων ἐπασπαλίζετο—παρ' Ἑλλησιν—ἢ κεφαλὴ τοῦ θύματος πρὸ τῆς θυσίας).—τῶν δέ... = ως ἀν (= ὅταν) θέλῃ τις θύειν ἑκάστῳ τούτων (τῶν θεῶν).—καλῶ ἐπικαλοῦμαι.—ό τιήρης = ὁ τιάρας ἢ ἡ τιάρα κάλυψι τῆς κεφαλῆς φερόμενον παρὰ τῶν ἀρχαίων Ηέρσων εἰς ἐπισήμους ιδίας περιστάσεις.—έστεφανωμένος τὸν τιήρην μυροσ. μ., κατὰ ταῦτα παρὰ Ηέρσαις μόνον οἱ θυσιάστων ἔφερε στέφανον καὶ τοῦτον ὅχι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ μηῆς—ως ἔφέρετο παρ' Ἑλλησιν—, ἀλλὰ περὶ τὴν τιάραν.—οὐ οἱ = οὐκ οἱ (= αὐτῷ).—έγγινεται (ἀπρόσ.) ἐπιτρέπεται.—έωντῷ... ιδίη = ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ ιδίη ἔωντῷ μούνῳ ἀρδμαι εὔχομαι.—ό δὲ = ἀλλά.—γίνομαι ἐν περιέχομαι (περιλαμβάνομαι) εἰς.—έπειν = ἀττ. ἐπάν.—διαμιστύλλω κατὰ μέρη κόπτω εἰς τεμάχια.—ἰοήιον = ἀττ. ιερεῖον.—ἔψω βράζω.—ύποπάσσω πάττω (σκορπίω, στρώνω) ὑποκάτω.—ποίη = ἀττ. πόσα χλόη, χόρτον.—ἀπαλὸς τρυφερός.—τριφυλλον, τὸ νῦν λεγόμενον «τριφύλλι».—ἔμθητε (γνωμικ. ἀδρ.) τῶν, ὁ Ήρόδ. πολλάκις συνδέει τὸν γνωμικὸν ἀδρ. μετὰ τοῦ ὄντος (= οὗν), ὅταν θέλῃ γὰρ δηλώσῃ τὴν ἐνέργειαν ως ταχέως ἐπακολουθοῦσαν: ἔπειτα θέτει.—διατίθημι διευθετῶ.—μάγος, οὕτω παρὰ τοῖς Ηέρσαις ἐκαλεῖτο ὁ ιερεὺς.—ἐπαείδω (= ἀττ. ἐπάρδω) ψᾶλλω.—ἐπαοιδὴ (= ἀττ. ἐπωδὴ) ὕμνος, προσευχή.—οἴην... τὴν ἐπαοιδήν, κατ' ἔγγοναν: ὅπως ὅνομάζουν ἐκείνοις τὸν ὕμνον (κύτόν): ἐν τούτῳ τῷ ὕμνῳ, δηλ. τῇ θεογονίᾳ, ἐγίνετο ἐπίκλησις ὅλων τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων.—ἐπέχω περιμένω.—ἀποφέρομαι λαζίθαν ρακένι που.—χρᾶται (αὐτοῖς) ὅ τι μιν λόγος αἰρέει μεταχειρίζεται κατὰ εἰς ὅ, τι: θέλει: (κυρ.: εἰς ὅ, τι: τὸν πείση εἰς οἰοσδήποτε λόγος).

Κεφ. 133. τῇ (= ἀττ. ἥ), δικα. χρονν.—πλέω = ἀττ. πλείω.—δαις, δαιτὸς φαγητόν, γεῦμικ.—τῶν ἄλλων = ἥ ἐν τῇσι ἄλλησι ἡμέρησι.—δικαιῶ κρίγω δίκαιον.—εύδαιμων πλεύσιος.—προτιθέαται = ἀττ. προτίθενται.—ὅλος ὅλοκληρος, ἀκέραιος.—ὅπτὸς φητός.—τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων τὰ μικρὰ ἵψα, δηλ. πρόβατα καὶ αἴγες (κν.: γιδοπρόβατα).—σῖτος (ἐν τῷ πληθ.: τὰ σῖτα) τροφή, φαγητόν.—ἐπιφορήματα πρόσθετα ἐδέσματα, τραγήματα μετὰ τὸ δεῖ-

πνιον (γλυκύσματα, καρύδια, ἀηιδύδαλα, σῦκα κ.τ.τ.).—άληγε εἰς ἐλον
γῆθροισμένος, διὰ μᾶς.—σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι ὅτι
τρώγοντες (φαγγητὰ) παύουν μόνον γὰ πεινοῦν (δὲν χορταίνουν).—ἀπὸ
δείπνου μετὰ τὸ δεῖπνον.—παραφορῶ=παραφέρω φέρω καὶ θέτω
ἐμπρός τινος, παραθέτω.—έσθιοντας...=οὐκ ἀν παύεσθαι ἔσθι-
οντας.—κάρτα, βλ. κεφ. 33.—προσκέαται=πρόσκεινται· πρόσ-
κειμαι οὖν φείμαι ἔκδοτας εἰς τὸν οἶνον.—ἄδη, ἀστρ. τοῦ ἀνδάνω
ἀρέσκω.—νήφω φείμαι νηφάλιος, δὲν ἔχω πίει οἶνον.—προτιθεῖ=
ἀττ. προτίθησι.—στέγαρχος οἰκοδεσπότης.—ἐν τοῦ=οὗ ἐν τῷ
οἴκῳ.—μετιεῖσι=ἀττ. μεθιᾶσι· μεθίημι ἀφήνω κατὰ μέρος, ἀπορ-
ρίπτω.—προβούλεύομαι συζητῶ, συσκέπτομαι.—ἐπιδιαγνώσκω
ἐκ γέου κρίνω, ἔξετάζω.

Κεφ. 134. διαγνώσκω τινὶ διακρίνω ἀπό τι.—δύμοιοι τῆς αὐ-
τῆς (χοιρωγικῆς) θέσεως ἢ τάξεως.—προσαγορεύω χαιρετίζω.—οὐ-
τερος=ό ἔτερος.—ἀγεννής ὁ ἐκ ταπεινῆς καταγωγῆς.

Κεφ. 135. ἐκ πάντων ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους.—ἄγκι πλη-
γίσιον.—τοὺς δευτέρους, δηλ. τοὺς γείτονας τῶν πληγιέστατα οἰκούν-
των.—κατὰ λόγον κατ' ἀναλογίαν (τῆς ἀποστάσεώς των).—προβαίνω
προχωρῶ.—οἴκημαι, βλ. κεφ. 28.—έκαστάτω, ἐπίρρ. ὑπερθτκ. τοῦ
ἐκάς μακράν.—μακρῷ=πολύ.—ἀντέχομαι τῆς ἀρετῆς=μετέχω
τῆς ἀρετῆς.—νόμαια = νόμιμα (ἔθιμα).—προσίεμαι (παρα)δέχο-
μαι.—ἀνδρῶν μάλιστα=ἐκ πάντων.

Κεφ. 136 - 137. ἀπὸ πενταέτεος (δῆλ. παιδός), κατ' ἔννοιαν:
ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς γλυκίας.—ἀληθίζομαι = ἀληθεύω λέγω
τὴν ἀλήθειαν.—δίαιταν ἔχει=διαιτάται.—ἄση, κυρ.: κόρος, ἀγ-
δία: ἔδη: λύπη, προσβάλλω προξενῶ.—νυν = τοίνυν.—νόμος
συγήθεια.—ἔρδω τινὰ ἀνήκεστον πάθος πράττω εἰς τινα πρᾶξιν,
ἢ ὅποια εἰναι: ἀνεπανόρθωτος βλάβη: φονεύω τινά.—ὑπούργημα ὑπη-
ρεσία, ἐκδούλευσις.

Κεφ. 138. ἄσσα = ἄτινα.—νενόμισμαι θεωροῦμαι.—ἀναγ-
καίη = ἀνάγκη.—ἐναπονίζω (ἰέσ. ἐναπονίζομαι) τι ἀπονίπτω,
ἐκπλύνω τι μέσα εἰς τι.—περιορῶ ἐπιτρέπω, ἀνέχομαι.

Κεφ. 140. ἀτρεκέως μετὰ βεβαιότητος. — ως κρυπτόμενα ώς μυστικά. — σαφηνέως = σαφῶς. — νέκυς = νεκρός. — ὅρνις δργεον. — ἔλκω σπαράσσω. — κατακηρώ (-ώ) περικαλύπτω (περιαλείψω) μὲ κηρόν. — δὲ ὅν ἐν πάσῃ περιπτώσει.

BIBLION ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Κεφ. 1. τῆς = ἀττ. ἡς. — προεῖπε, ἀρ. β' τοῦ προαγορεύω δημιοσίᾳ παραγγέλλω, διατάσσω. — νομίζω ως θεωρῶ ώς. — στρατηλασίη = στρατεία. — ἐπικρατῶ τινος εἰμι κύριός τινος.

Κεφ. 2. πρὸν ἦ = ἀττ. πρίν. — Ψαμμήτιχος ἔθασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 663 - 609 π.Χ. — γενοίατο = ἀττ. γένοιντο. — ἀπὸ τούτου (τοῦ χρόνου) ἀπὸ τότε, ἔκτοτε. — πόρον τούτου ἀνευρεῖν ν̄ ἀνεύρη μέσον, διὰ νὰ μάθῃ τοῦτο (δηλ. τίνες ήσαν οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων). — ἐπιτεχνῶμαί τι μηχανῶμαι, ἐπιγοῦρω τι. — ὁ ἐπιτυχῶν δι πρῶτος ἀνθρωπος, τὸν ὅποιον ἀπαντᾷ τις: δι τυχόν. — ἀντίον (μετὰ γεν.) ἐνώπιόν τινος. — ἥημι ἦ δι γένυσμι φωνὴν ἐκβάλλω φωνήν. — στέγη τόπος κεκαλυμμένος διὰ στέγης, δωμάτιον. — ἐπ' ἐωστῶν καθ' ἔσυτά, μόνα. — τὴν ὕθην κατὰ τὴν ὑρισμένην ὥραν. — ἐπαγινέειν, ὑποκρ.: τὸν ποιμένα· ἐπαγινέω κομίζω. — πλήσαντα, ὑποκρ. τὸν ποιμένα· τοῦ πίμπλημι. — τάλλα διαπρήσσεσθαι νὰ ἐκτελῇ τὰς ἀλλας του ἐργασίας. — ἄσημος ἀναρθρος, ἀκατάλγητος. — ανύζημα φωνή, κλαυθυρισμὸς (γηρίου).

ορέγω ἐκτείνω. — ἥσυχος ἦν δὲν εἶπε τίποτε. — πολλὸν (= ἀττ. πολὺ) συχνάκις ἐπαναλαμβανόμενον. — ἔπος λέξις. — σημαίνω φανερώνω. — ἔς ὅψιν ἐνώπιον. — πρῆγμα, ἔδω: ἀπόπειρα, δοκιμή. — σταθμῶμαί τινι συμπεραίνω ἀπὸ τι. — συγχωρῶ συγκινῶ, παραδέχομαι. — γενέσθαι δι της ἔγινε τὸ πρᾶγμα. — ἴρεων = ἀττ. ίερέων. — τοῦ Ἡφαίστου, οἱ Ἑλλ. πρὸς τὸν Ἡφαίστον ἐταύτιζον τὸν θεὸν τῶν Αἰγυπτίων Φθά. — μάταιος ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος. — ἐκτάμνω (= ἀττ. ἐκτέμνω) ἀποκόπτω. — ποιοῦμαι τὴν δίαιταν τῶν παιδίων διατάσσω νὰ ζοῦν τὰ παιδία.

Κεφ. 4-5. ἔλεγον, οἱ Αἰγύπτιοι ιερεῖς. — Μὴν ἦ Μήνης ἔθασίλευσε περὶ τὸ 3400 π. Χ. πρὸ τοῦ Μήνη ἔθασίλευσον θεοί. — νομοῦ,

ὅλη ἡ Αἴγ. ἦτο διηγημένη εἰς νομούς, οἱ ὅποιοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φρίξοντο διὰ διωρύγων· Θηβαϊκὸς νομὸς = ἡ ἄνω Αἰγυπτος.—ὑπερέχοντα ἔστι εἶναι ὑπὲρ τὸ θῦντο.—ἔνερθε κάτωθεν.—Μοῖρις (=ιος καὶ -ιδος) λίμνη, βλ. χάρτ. τῆς Αἰγύπτου (ἐν τέλει τοῦ βιβλ. πίν. IV).—ἀνὰ τὸν ποταμὸν διὰ τοῦ ποταμοῦ (δηλ. τοῦ Νείλου).—δῆλα = δῆλον (ἔστι).—Αἰγυπτος, ἐδῶ: τὸ μέρος τῆς Αἰγύπτου γοεῖται τὸ Δέλτα τοῦ Νείλου.—ναυτίλοιμαι ταξιδεύω διὰ θαλάσσης.—ἐπίκτητος γῇ γεωστι κτηθείσα γῇ, γῇ δηλ. ήτις ἦτο πρότερον ὑπὸ τὸ θῦντο.—καὶ τὰ κατύπερθε ἔτι ἀκόμη καὶ ἡ χώρα ἡ ὑπεράνω.—ἔτερον τοιοῦτο παρόμιον τι (δηλ. ἐπίκτητος γῇ καὶ δῶρον τοῦ Νείλου).—χώρα ἔδαφος.—ἡμέρης δρόμος δύον δύναται τις νὰ τρέξῃ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας (περὶ τὰ 1300 στάδια).—κατεῖς (=ἀττ. καθεῖς) οὐρανούς τοῦ καθίνμι.—καταπειρηγήση ὅργανον γαυτικόν, μὲ τὸ ὅποιον τὸ βάθος τῆς θαλάσσης εὑρίσκουν καὶ μετροῦν βυθίζοντες αὐτό, δηλ. ἡ βολίς.—ἀνοίσεις, μέλλ. τοῦ ἀναφέρω φέρω ἐπάνω, ἐκβάλλω.—έν ἔνδεκα ὁργυιῆσι εἰς βάθος ἔνδεκα ὁργυιῶν· ἡ ὁργυιὰ = 2 μέτρα (περίπου).—πρόχυσις τῆς γῆς ἡ ἥ σχηματισθεῖσα ἐκ προσχώσεως.—ἐπὶ τοσοῦτο ἔστι ἔως τόσον ἐκτείνεται.

Κεφ. 10. κατά περο, βλ. I, 131 (τελ. 237).—"Ιλιον πόλις τῆς Τρωϊκῆς χώρας, μεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν Σιμόεντος καὶ Σκαμάνδρου.—Τευθρανία πόλις τῆς Μυσίας παρὰ τὸν Κάτικον ποταμόν.—Ἐφεσος πόλις τῆς Ιωνίας παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Καύστρου ποταμοῦ.—Μαιάνδρου πεδίον ἡ παρὰ τὸν Μαιάνδρον — ποταμὸν τῆς Μ. Ἀσίας — πεδιάς.—ώς εἰναι ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν.—συμβάλλω παραβάλλω, συγκρίνω. — οἱ προσχώσαντες ποταμοὶ ταῦτα τὰ χ. οἱ ποταμοί, οἱ ὅποιοι ἐσχηματίσαν τοὺς τόπους αὐτοὺς διὰ τῆς καταβέσεως Ἰλίου· νοοῦνται οἱ ποταμοὶ Σιμόεις (Σκάμιανδρος), Κάτικος, Κάυστρος, Μαιάνδρος.—πλήθεος πέρι ὡς πρὸς τὴν ἀφθονίαν τῶν θύματων.

Κεφ. 11. τῆς Ἀραβίης χ. κόλπος, ἐννοεῖται ὁ Ἀραβικὸς κόλπος (δι κόλπος τοῦ Σουέζ)· βλ. χάρτ. τῆς Αἰγύπτου.—πρόσω μακράν.—ἐσέχω ἐκτείνομαι. — ἔτερος τοιοῦτος, βλ. κεφ. 5 «ἔτερον τοιοῦτο».—δοκέω κουν ὑποθέτω.—γενέσθαι δι τοῦ θύμης κάποτε.—ό μεν, δηλ. ὁ Αἰγυπτιακὸς κόλπος.—έκ τῆς βορηίης θ., δηλ. τῆς Μεσογείου.—ἐκ τῆς νοτίης, δηλ. τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.—φέρω ἐπὶ

εἰσχωρῶν εἰς.—μιν αὐτὸν (δηλ. τὸν Ἀραβικὸν κόλπον).—τούτου, δηλ. τοῦ Νεῖλου.—(ἐκ) χώννυμα πληροῦμαι διὰ τῆς Ἰλύος ποταμοῦ, ἀποχεροσύνης.—ἔλπομαι νομίζω, θυσιάζω.—κοῦ γε δὴ πᾶς λοιπόν.—προαναισιμόω προσναλίσκω· προαναισιμώμενος χρόνος παρελθόν χρόνος.—τούτου, δηλ. τοῦ Αἴγυπτιακοῦ.—έργατικοῦ, καλεῖ δὲ Ἡρόδ. τὸν Νεῖλον ἔργατικὸν ἔνεκα τῆς ἐπενεργείας του πρὸς καρποφορίαν καὶ κατοίκησιν τῆς Αἴγυπτου.

Κεφ. 12. τὰ περὶ Αἴγυπτον ὡς πρὸς ὅσα ἀνέφερα περὶ τῆς Αἴγ.—ἡ Αἴγυπτος πρόκειται τῆς ἔχομένης γῆς ἡ Αἴγ. ἐξέχει πρὸς Β. περισσότερον ἢ ἡ γειτονική της γῆ (δηλ. ἡ Λιβύη).—ἄλμη ςριη, ἄλας.—ἐπανθεῖ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας (αὐτῶν, τῶν δρέων) ἀναθλαστάνει ὡς ἥψις, ἀναφαίνεται.—δηλέομαι βλάπτω. —πρὸς δὲ πρὸς τούτους δέ.—τῇ χώρῃ ὡς πρὸς τὴν γῆν, ὡς πρὸς τὸ ἔδαφος.—πρόσονυμος γειτονικός.—προσείκελος κάπως ὅμοιος.—οὐ μὲν (= μὴν) οὐδὲ οὐδὲ βέδαια.—νέμομαι κατοικῶ.—μελάγγαιος καὶ καταρρηγνυμένη ἔχουσα ἔδαφος μέλαν καὶ εὐκόλως διαρρηγνυόμενον (ἔχον χαράδρας καὶ ρήγματα).—ῶστε ἐοῦσαν (= ἄτε οὖσαν) Ἰλὺν ἀκριθῶς διότι αὐτὸς (τὸ ἔδαφος) εἰναι λάσπη, ἔχει σχηματισθῆ ἀπὸ λάσπης.—πρόχυσις χώρατα.—κατενηνειγμένην, τοῦ καταφέρομαι (βλ. I, 93).—ὑποφαμμοτέοντα κάπως ἀμμώδης.—ἀργιλώδεστέοντα καὶ λασπάλλον ἀργιλώδης (λευκὴ καὶ καθαρά).—ὑπόπτετος ὀλίγον πετρώδης.

Κεφ. 35. θωμάσια = θώματα (βλ. I, 93).—παρέχομαι δεινών.—πρὸς ἐν συγκρίσει πρός.—εἰρήσεται = ὄγησεται.—ἄμα τῷ οὐρανῷ... ἐκτὸς τοῦ διτὸς ὁ οὐρανός, καθὼς ὁ οὐρανός...—έτεροιος διαφορετικός.—τὰ πολλὰ πάντα ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ὅλως.—ἔμπαλιν τινι τὸ ἐναντίον πρός τινα, διαφορετικὰ ἀπὸ τινα.—ἴσταμαι καθιστῶ.—νόμοις ἔθιμον.—ἐν τοῖσι παρ’ αὐτοῖς (δηλ. τοῖς Αἴγυπτοις).—ἀγοράζω εἰμαι ἐν τῇ ἀγορᾷ.—καπτηλεύω κάριν ριμπόριον, λιανικούλλ.—κρόκη θράδιον.—ἄχθος βάρος, φορτίον.—φροδῶ φέρω.

Κεφ. 36. τῇ ἄλλῃ (χώρῃ) εἰς ἄλλα μέρη, ἄλλαχος.—κομῷ ἀφήνω τὴν κόρινην μικράν.—ἄμα κήδει ἐν πένθει, ὅταν πενθοῦν.—κέκαρμαι τὴν κεφαλὴν κουρεύομαι.—ἰκνέεται (κεκάρθαι) ἀριθέει (εἶναι πρέπον) νὰ κουρεύωνται.—ὑπὸ τοὺς θανάτους ἔτην ἀποθάνη-

τις (ἐκ τῶν συγγενῶν). — ἀνίημι ἀφήγω. — τέως ἔως τότε. — τοῖς ἄλλοις ἡ δίαιτα ἀποκέφοριται χωρὶς οἱ ἄλλοι ζοῦν ὅλως χωριστά. — θηρία τὰ (κατοικήδια) ζῷα. — πυρός σῖτος. — ὄλλοι = οἱ ἄλλοι. — ποιεῦμαι τὴν ζόην ζῷ. — σιτία ἀρτος. — τὰς ἄς. — ζειαὶ εἰδος σιτηροῦ, πιθ. τὸ ἀσπροσῖτι. — μετεξέτεροι = ἔνιοι. — φυρῶ ζυμώνω. — τὸ σταῖς (γνν. σταιτὸς) ζύμη. — εἶμα ἐνδυμα. — ἔχει φορεῖ. — κάλος (= ἀττ. κάλως) σχοινίον πρὸς ἀνέλκυσιν ἢ καθέλκυσιν τῶν ιστίων. — ψήφοις λογίζομαι ἀριθμῷ διὰ λιθαρίων. — διφάσιος διπλοῦς. — ίρά, ἐννοοῦντας τὰ ιερογλυφικὰ γράμματα (τὰ δηοῖα μετεχειρίζοντα οἱ ιερεῖς) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ δημοτικά, τὰ δηοῖα μετεχειρίζετο δὲ λαός.

Κεφ. 78. συνουσία συναγαπτοροφή, συμπόσιον. — εὐδαίμων πλούσιος. — ἀπὸ δείπνου γίνομαι τελειώνω τὸ δεῖπνον. — (ἥ) σορὸς θήκη, φέρετρον. — μεμιμημένον, πρκμ. ἐν πιθα. σημασίᾳ τοῦ μιμούματος. — ἔς τὰ μάλιστα κατὰ τὸ πλεῖστον: κατὰ τὸ δυνατόν. — γραφῆ καὶ ἔργῳ διὰ τῆς ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς. — ὅσον τε (= ἀττ. σόν) περίπου.

Κεφ. 80. ἐπικτῆμαι κτῶιαι πρὸς τούτοις, ἀποδέχομαι. — συμφέρομαι τινὶ συμφωνῷ μέ τινα. — τόδε, αἴτ. τοῦ κατά τι. — εἴκω τινὶ τῆς ὁδοῦ ἀποσύρομαι: ἐκ τῆς ὁδοῦ πρὸ τινος. — ἐκτράπομαι τρέπομαι ἔξω τῆς πορείας μου, πρὸς ἄλλο μέρος. — τοῖς πρεσβυτέροις ἔξ ἔδρης ὑπανίσταμαι σηκώνομαι: ἐκ τῆς θέσεώς μου καὶ παραχωρῶ κατὴγεν εἰς τοὺς πρεσβυτέρους. — ἄλλοισι οὐδαμοῖσι = οὐδενὶ ἄλλῳ (λαῷ τῶν Έλλ.). — προσαγορεύω, βλ. I, 134 (σελ. 239). — καθίημι καταθίθαζω.

Κεφ. 177. τότε, ὁ Ἀμασίς ἐκεῖλευσεν ἀπὸ τοῦ 570-526 π.Χ. — καὶ τὰ καὶ ὡς πρὸς τὰ. — ποταμοῦ, δηλ. τοῦ Νείλου. — πᾶς τις ἔκκοστος. — βιοῦμαι πορέζομαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν. — ἀποφαίνω δικαίην ζόην ἀποδεικνύω (φέρω ἐνδειξεῖς) διτὶ ζῷ δικαίως (νομίμως). — ιθύνομαι (= ἀττ. εὐθύνομαι), ἐδῶ: τιμωροῦμαι.

Κεφ. 178. μετεξέτεροι, βλ. κεφ. 36. — ἀποδείκνυμαι κάζμω. — ναυτίλλομαι, βλ. κεφ. 5. — τέμενος χρησιμώτατον ιερὸν πολὺ συ-

χγαζόμενον.—Φάσηλις ἀρχαία πόλις ἐπὶ τῶν δρίων τῆς Λυκίας καὶ Παιμφύλιας.—προστάται ἐπιμεληταῖς.—μεταποιεῦνται, δηλ. τοῦ τεμένεος· μεταποιοῦμαι ἴδιοι ποιοῦμαι, σὸνεισποιοῦμαι.—οὐδέν σφι (θηλ.) μέτεστι οὐδὲν δικαίωμα ἔχουν αὐταῖς (αἱ πόλεις).—ἐπὶ ἑωυτῶν δι' ἔαυτούς.

Κεφ. 179. ἐμπόριον πόλις ἐμπορική.—μὲν = μὴν βεβαίως.—ἀπόμνυμι ὀρκίζομαι οὗτοι δὲν ἔπραξά τι, ἀρνοῦμαι δι' ὅρκου.—ἔς τὸ Κανωβικὸν (στόμα) εἰς τὸ στόμιον τοῦ Κανωβικοῦ βραχίονος τοῦ Νείλου.—οἴα τέ ἐστι=οἶόν τέ ἐστι.—πρόδε ἀντίους δι' ἐγκατίους.—βᾶρις, -ιδος (ἰων. -ιος) μικρὸν ποταμόπλοιον.—Κυρηναῖοι κάτοικοι τῆς Κυρήνης, ἀρχαῖς Ἑλληνικῆς πόλεως τῆς Βορείου Αφρικῆς.—φιλότητα συντίθεμαι τινι συνάπτω (κάριν) φιλίαν μέτινα.

BIBLION TRITON

Κεφ. 14. τεῖχος φρούριον.—διαπειρῶμαί τινος δοκιμάζω τι.—ψυχὴ γενναιότης ψυχῆς, γενναιοψυχία.—στέλλω ἐνδύω.—ὑδρεῖον στάμνα.—ἀπολέγω ἐκλέγω.—παρέρχομαι παρὰ τινα διέρχομαι, περγῷ πλησίον (ἐμπροσθέν) τινος.—ἀντικλαίω κλαίω ἀκούων ἀλλον κλαίοντα.—κακῶ (-ώ) ταπειγώνω, ἔξευτελίζω.—προορῶ βλέπω ἐμπρός μου.—μανθάνω ἐδῶ : ἀναγνωρίζω.

δευτέρα (ἐπίρρ.) δεύτερον, μετὰ ταῦτα.—τὰ στόματα ἐγκεχαλινωμένοι ἔχοντες χαλινὸν εἰς τὸ στόμα.—τίνω ποιεῦν τινι πληρώνω ποιεῦν, λαμβάνω τὰ ἀντίποινα, ἀντιτιμωροῦμαι διὰ τινα.—τοῖσι ἀπολομ., δι Καιριδῆσης μετὰ τὴν ἡτταν τῶν Αἰγυπτίων παρὰ τὸ Πηλούσιον καὶ τὴν καταφυγὴν τῶν εἰς τὴν Μέμφιν εἰχε στέλει εἰς αὐτὴν Μυτιληναίαν ναῦν μὲν κήρυκα Πέρσην, διὰ νὰ προτείνῃ εἰς τοὺς Αἰγυπτίους γὰ παραδοθοῦν μὲν συνθήκας· οἱ Αἰγύπτιοι διμως, δτε εἰδού τὴν ναῦν, ἐπελθόντες καὶ αὐτὴν κατέστρεψαν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἄγδρας—200 τὸν ἀριθμὸν — ἐφόρευσαν.—δεινὰ ποιῶ «τὸ παίρνω βαρεά», ἀγαγακτῶ.

συνήνεκε = ἀττ. συνήνεγκε· συμφέρει ὥστε (μετ' ἀπριμφ.) συμβαίνει νά. — ἀπῆλιξ (= ἀττ. ἀφῆλιξ) δι υπερβάς τὴν μέσην ἥλικιαν, κλίνων πρὸς τὸ γῆρας· ἀπηλικέστερος ἀρκετὰ ἥλικιωμένος. — ἐκπί-

πτω ἔκ τινος χάγω τι. — τὰ ἔόντα ἡ περιουσία. — προσαιτῶ τινα
ζητῷ μὲν παραλήσεις ἐλεγμοσύνην παρά τινος. — πλήττομαι τὴν κε-
φαλὴν κτυπῶ τὴν κεφαλήν μου. — ἄρα, βέβαια, φυσικά. — ἐπ' ἐκάστῃ
ἔξοδῳ εἰς κάθε πέρασμα.

διότι δὴ διατί ἀραγε. — στείχω βαδίζω. — ἀνέβωσας = ἀττ.
ἀνεβόησας. — προσήκω τινὶ συγγενεύω, ἔχω συγγένειαν μέ τινα. —
οίκεια κακὰ οἰκογενειακά μου δυστυχία. — πένθος δυστυχία. —
πολλά τε καὶ εὐδαίμονα (ἐν διὰ δυοῖν) πολλὰ πλούτη, μεγάλη πε-
ριουσία. — ἐπὶ γῆραος οὐδῆν εἰς τὰ ἵσχατα τοῦ γήρατος. — ἀποφέρω
ἄναφέρω. — εὖ, εἰς τὸ εἰρησθαι. — ἐτετεύχεε = ἀττ. ἐτετυχήκει. —
ἐφέπομαί τινι ἀκολουθῷ τινα. — οἱ ἀπολλύμενοι οἱ καταδικασμένοι:
εἰς θάνατον.

Κεφ. 15. οἱ μετιόντες οἱ μεταβάντες (διὰ γὰ φέρουν αὐτόν). —
περιεών ζῶν. — ἔχων πάσχων.

Κεφ. 39. ἐπαναστὰς κατὰ τῆς δλιγαρχίας τῶν εὑγενῶν τὸ 532
π. Χ. — ἵσχων, δηλ. τὴν Σάμον· ἵσχω ἔχω ὅπλο τὴν κατοχήν μου. —
τὰ πρόγματα ἡ δύναμις. — βεβωμένος (= ἀττ. βεβιομένος) εἰμὶ
γίνομαι περιέδητος, διαφημίζομαι. — ἴθνω στρατεύεσθαι ἐπιχειρῶ
ἐκστρατείαν. — ἔκτητο = ἀττ. ἐκέπτητο. — πεντηκόντερος (νηῆς)
πλοίον μὲ 50 κουπιά. — διακρίνων οὐδένα ἥωρὶς γὰ κάμη γιάκρι-
σιν (μεταξὺ φίλων καὶ ἔχθρῶν): δροίως. — χαρίζομαι τινι κάμινο χά-
ριν εἰς τινα, διποχρεώνω τινά. — ἀρχὴν μηδὲ οὐδόλως, καθόλου δέν. —
ἀραιρήκεε = ἀττ. ήρήκει. — ἐν δὲ δὴ μεταξὺ δὲ αὐτῶν. — δεδεμέ-
νοι ως αἰχμάλωτοι.

Κεφ. 40. κυρίως: κάπως ἔδω: φυσικά. — ἐπιμελὲς ἀντι-
κείμενον φροντίδος. — βιβλίον ἐπιστολή. — ἐπιστέλλω στέλλω. — βού-
λομαι, ἐπομένου τοῦ ἦματος. — μᾶλλον βιούλομαι προτιμῶ. — τῶν ἂν κή-
δωμαι = τούτους, ὃν ἂν κήδωμαι. — προσπταίω ἀποτυγχάνω, δυσ-
τυχῶ. — διαφέρω τὸν αἰῶνα περνῶ τὴν ζωήν μου. — ἐναλλάξ πρήσ-
σων = τοτὲ μὲν εὖ, τοτὲ δὲ κακῶς πρήσσων. — εύτυχῶ τὰ
πάντα εύτυχῶ εἰς δλα, εύτυχῶ διαρκῶς. — λόγῳ (= ἀκοῇ) οἵδα
ἀκούσας γνωρίζω ἔξι ἀκοής. — πρόρριζος, βλ. I, 32: πρόρριζος κα-
κῶς κάκιστα. — φροντίζω σκέπτομαι. — ἀλγῶ θλίβομαι, λυποῦμαι. —

ἀποβάλλω τι φίττω, κάλυψω νὰ χαθῇ τι. — ὅπως μηκέτι ηὔξει ὥστε γὰ μὴ φανῇ πλέον. — τώπο τούτου = τὸ ἀπὸ τούτου εἰς τὸ ἔξης. — προσπίπτει τί τινι συμβαίνει τι εἰς τινα. — πάθη πάθημα, δυστυχία. — ὑπόκειμαι (πιθκ.) ὑποδεικνύομαι, ὑποδηλοῦμαι. — ἀκέο (=ἀκέεο), προστκτ. τοῦ ἀκέομαι (τὰς εὐτυχίας) θεραπεύω (ἐξοικονομῶ) τὰς εὐτυχίας.

Κεφ. 41. ἐπιλέγομαι ἀναγνώσκω. — νόω λαμβάνω λαμβάνω διὰ τοῦ νοῦ, ἐνογός. — ὑποτίθεμαι συμβουλεύω. — δίζημαι ἀναζητῶ. — ἀσάριμαι (ἄση), κυρ. : αἰσθάνομαι ἀγθίαν· ἔδω : = ἀλγό. — σφρηγίς, ἔδω : σφραγὶδόλιθος· κατωτέρω (περιελόμενος καὶ ἐν κεφ. 42) : διακυλίδιον (μετὰ σφραγὶδολίθου). — Θεόδωρος καλλιτέχνης, διαπρέψεις εἰς διαφόρους κλάδους τῆς τέχνης· ἡρμικασε κατὰ τὸν σ' π. Χ. κλῖνα. — περιαιροῦμαι τὴν σφρ. ἀφαιρῶ, βγάλλω τὸ διακυλίδιο μου. — τὰ οἰκία ἵσικία. — συμφορῇ ἔχορτο, δηλ. τῇ ἀπολομένῃ σφρηγίδι· συμφορῇ χρῶμαι τινι θεωρῶ τι ὡς συμφοράν, λυποῦμαι: διὰ τι.

Κεφ. 42. συμφέρει συμβαίνει. — ἀξιῶ κρίνω καλόν. — θύραι ἀνάκτορα. — Πολυνράτεϊ, εἰς τὸ : ἐλθεῖν ἐς ὄψιν· ἔρχομαι τινι ἐς ὄψιν ἔρχομαι: ἐνώπιόν τινος. — χωρεῖ τί μοι ἀποθαίνει τι καλῶς εἰς ἐμέ, ἐπιτυγχάνω τι. — δικαιῶ = ἀξιῶ. — ἀποχειροβίοτος δίαι τῆς ἔργασίας τῶν ἰδίων του χειρῶν. — μέγα ποιοῦμαι θεωρῶ μεγάλην τιμήν. — νηδὺς κολία. — ώς τάχιστα εὐθὺς ὡς. — πεκαδηκὼς = χαίρων. — ἐσέρχεται τινα ἐπέρχεται εἰς τινα (εἰς τὸν γεῦν τινος). — καταλαμβάνει τί με συμβαίνει εἰς ἐμέ τι.

Κεφ. 43. ἐκκομίζω, κυρ. : ἔξω κομίζω (εἰς ἀσφαλῆ τόπον)· ἔδω : σύρω, ἀπαλλάσσω. — συντυχία σύμπτωσις, τύχη· ἔδω : δυστυχία.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Κ εφ. 49. ἐς λόγους ἔρχομαι τινι ἔρχομαι εἰς συνοικίαν μέτινα.—περίοδος περιφέρεια.—έντεμνω ἐγχαράττω.

ἀπίξιος = ἀττ. ἀφίξεως.—τὰ κατήκοντα (= ἀττ. τὰ καθήκοντα) = τὰ παρόντα ἡ παροῦσα κατάστασις.—ἄλγος λύπη.—ὅσφι κατέσσον, διέτι.—ὅδοι μεταξύ παλιντρόψιας, σώζω.—δομαίμων ὁ ἐκ τοῦ κύτου αἴματος, συγγενῆς ἐξ αἵματος.—εὐπετέως = ἀττ. εὐπετῶς: εὐπετῆς εὔκολος.—οιά τέ ἐστι = οἶνόν τέ ἐστι.—χωρεῖ τί μοι, βλ. III, 42.—ἄλκιμος γενναῖος.—ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκω ἀρετῆς πέρι ἔχω φθάσει εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἀνδρείας (κυρ. : ὡς πρὸς τὴν ἀνδρείαν).—ἡ μάχη, ἐδῶ: ὁ τρόπος τῆς μάχης.—βραχέα = ἀττ. βραχεῖα.—ἀναξυρίς περισκελίς.—κυρβασίη περσικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς (τιάρα, σαρίκι).

νέμομαι κατοικῶ.—βούλομαι θυμῷ, κυρ. : ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐπιθυμιῶ. ἔπειτα : ἐπιθυμῶ.—κατοίκημαι (πιθηκ. πρκιμ.) = κατοικῶ.—ἔρχομαι τινος εἰμαι πλησίον τινός, συνορεύω μέτινα.—ἀγαθὴ εὐφροσύνης.—πολυάργυρος πλούσιος εἰς ἀργυρον.—ἡδῶς ἀνατολή.—πρόσοντος τινος ὁ γειτνιάζων, ὁ συνορεύων μέτινα.—καθήκω ἐπὶ φιένω (ἐκτείνομαι) ἔως.—τάλαντα, δηλ. βαθυλωνιακά: τὸ βαθυλωνιακὸν τάλαντον ἰσοδυνάμει πρὸς 78 ἀττικὰς μινᾶς ἢ πρὸς 7.800 ἀττικὰς δραχμ. —ἐπέτεος = ἀττ. ἐπέτειος ἑτήσιος.—ἐπιτελῶ πληρώνω.—Ματιανοὶ λαὸς ἐν τῇ ΒΔ. Μηδίζ (ἢ χώρα: Ματιανή).—δίαιταν ποιοῦμαι διέρχομαι τὴν ζωήν μου.—Διὶ ἐρίζετε (θὰ) δύνασθε νὰ διαγωνίζεσθε (γὰ μετριέσθε) μὲ τὸν Δία.

οῦροι = ἀττ. ὄροι σύνορα.—ἰσοπαλῆς ισόπαλος (ἐν μάχῃ).—χρυσοῦ ἔχόμενον οὐδὲν = χρυσὸς οὐδείς.—ἐνάγω παρακινῶ.—παρέχον (δηλ. ὑμῖν), αἰτ. ἀπόλυτος παρέχει μοι = ἔξεστί μοι.—αἰροῦμαι προτιμῶ.

Κ εφ. 50. ὑποκρίνομαι = ἀττ. ἀποκρίνομαι.—ἐς τοσοῦτο ἐλαύνω ἔως κύτου προχωρῶ.—ἐπείτε = ἀττ. ἐπεί.—κύριος, ἐπὶ χρόνου : ωρισμένος.—συγκείμενον (χωρίον) συμφωνημένος τόπος.—σοφὸς πονηρός.—διαβάλλω ἀπατῶ διὰ ψευδῶν πληροφοριῶν: ἔξα-

πατῶ. — εὖ ἐπιδεξίως. — χρεὸν ἐνῷ ἔπρεπε. — τὸ ἐὸν τὸ ἀληθές. — δ' ὅν
ζητῶς, μολχαταῦτα. — φάς = ἄττ. φάσκων. — ὑφαρπάζω ἀποτόμως δια-
κόπτω. — ὕρμητο λέγειν εἰχε κατὰ νοῦν γὰρ εἰπῆ. — ἀπαλλάσσομαι
ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ. — εὔεπής καλῶς λαληθεῖς: συνετός, λογικός.

Κεφ. 51. τὰ οἰκία, βλ. III, 41. — ίκετηρία (φάβδος) αλάδος
ἔλαίας, τὸν δόποιὸν ὁ ίκετηρίς ἐκράτει ως σύμβολον τῆς καταστάσεώς του. —
ές τοῦ Κλεομ., δηλ. οἶκον. — ἄτε ίκετεύων ως ίκετηρίς. — προσί-
σταμαι τινὶ ίσταμαι πλησίον τινός. — ἐπέχω (ἀμτότ.) ἐμποδίζομαι. —
ἀνανεύω κινῶ τὴν κεφαλήν μου πρὸς τὰ δόπισιν ως σημεῖον ἀρνήσεως:
ἀρνοῦμαι. — τοῖς χρήμασι ὑπερβάλλω προσφέρω περισσότερα χρή-
ματα. — ές δὲ ὡς δτοῦ. — ὑποδέχομαι = ὑπισχνοῦμαι. — αὐδάζομαι
φωνάζω. — ἦν μὴ ἀποστὰς ίης = ἦν μὴ ταχέως ἀποστῆς ἀφίστα-
μαι ἀπομακρύνομαι, φεύγω. — τὸ παράπαν παντελῶς. — ἐκγίνεται =
ἔξεστι. — ἐπὶ πλέον σημαίνω διεξοδικώτερον λέγω.

Κεφ. 97. ἀπελαύνω ἐκδιώκω. — δυναστεύω ἔχω ισχύν, δύγα-
μιν. — ἐπέρχομαι ἐπὶ τὸν δῆμον παρουσιάζομαι εἰς τὸν δῆμον. —
νομίζω τι, ἐδῶ: μεταχειρίζομαι τι. — ἄποικοι, ὁ Νηλεύς, ὁ υἱὸς τοῦ
Κόδρου, εἰχεν ίδρυσε τὴν Μίλητον. — οἰκός = ἄττ. εἰκός. — σφέας,
τοὺς Μιλησίους. — δυναμένους, τοὺς Ἀθηναίους. — οὐδέν, δηλ. ἦν. —
ὑπίσχομαι = ἄττ. ὑπισχνοῦμαι. — οἴα = ἄτε. — οἶκε = εοικε φαι-
νεται. — διαβάλλω, βλ. κεφ. 50. — ἀποδείκνυμι διορίζω. — δόκιμος
εὔυπόληγπτος.

Κεφ. 99. ἀπίκοντο, εἰς Μίλητον, ὅπου εὑρίσκετο καὶ ὁ Ἀριστ.
ἐπιστρέψας ἔξι Ἀθηνῶν. — ἄμα ἀγόμενοι φέροντες (ἔχοντες) μαζὶ των.

Κεφ. 100. Κορησόδος προάστειον τῆς Ἐφέσου, παρὰ τὰς ὄπω-
ρείας τοῦ ὄμιωνύμου ὄρους, ἔχον λιψένα — κείρ, ἐδῶ: πλήθος στρατιω-
τῶν: δυνάμεις στρατιωτικά. — ἥγεμόν διδηγός. — ἀντιωθέντος = ἄττ.
ἐναντιωθέντος. — ὁύομαι φυλάττω, ὑποστηρίζω. — Ἀρταφέροντης
ἀδελφὸς τοῦ Δαρείου, διοικητὴς τῶν Σάρδεων.

Κεφ. 101. ἔσχε = ἐκώλυσε. — τὸ πῦρ ἐπινέμεται τὸ ἄστυ τὸ
πῦρ ἐκτείνεται: (ἔξαπλοσται) εἰς τὴν πόλιν. — ἀπολαμφθέντες = ἄττ.

ἀποληφθέντες· ἀπολαμβάνομαι ἀποκλείομαι. — ὥστε (μετὰ μτχ.) = ἄτε (μετὰ μτχ.). — νέμομαι ἐπὶ τοῦ πυρός: κατατρώγω, κατακαίω. — τὰ περιέσχατα τὰ πέριξ ἔσχατα μέρη (τῆς πόλεως). — ἐξήλυσις ἔξοδος. — ψῆγμα κόνις. — καταφορέω = καταφέρω φέρω κάτω, καταβίθαζω. — ἐκδίδωμι, ἐπὶ ποταμῶν: ἐκβάλλω. — προσφέρομαι ἐφοριμῷ. — ἐξαναχωρῶ νποχωρῶ, ἀποσύρομαι.

Κ εφ. 102. ἐπιχώριος. — Κυβήβη (ἢ Κυβέλη) μεγάλη καὶ ἀρχαιοτάτη θεά λατρευομένη εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Μ. Ἀσίαν, ἰδίως εἰς τὴν Λυδίαν καὶ τὴν Φρυγίαν. — σκήπτομαι τι μεταχειρίζομαι τι ὡς πρόφασιν. — ἀντεμπίμπρημι πυρπολῶ καὶ ἐγὼ πρὸς ἀντεκδίκησιν. — ἐντὸς “Αλυος, βλ. I, 6 (σελ. 232). — νομός, ἐδῶ: κατοικία. — συναλίζομαι συναθροίζομαι. — καί κως (= πως) καὶ φυσικό. — στίβος ἵχην. — αἰρῶ, ἐδῶ = καταλαμβάνω προφύτανω. — συμβάλλω (ἀμπτό.) συμπλέκομαι = πολλὸν = ἀττ. πολὺ δλοσχερῶς, παντελῶς. — ἐσσοῦμαι = ἀττ. ἡττῶμαι. — ἐν δὲ δῆ, βλ. III, 39. — ἀναραιορκότα = ἀττ. ἀνηρηκότα· ἀναιρῶ στεφανηφόρους ἀγῶνας κερδίζω νίκας εἰς ἀγῶνας, εἰς τοὺς ὅποιούς τὸ ἀθλὸν είναι στέφανος. — Σιμωνίδης ὁ Κεῖος διάσημος λυρικὸς ποιητὴς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος (556 - 468 π. Χ.). — αἰνέομαι ἐπαινοῦμαι, ἔξυμνοῦμαι.

Κ εφ. 103. τὸ παράπαν, βλ. κεφ. 51. — τιμωρῶ τινι βοηθῷ τινα. — γάρ, ἐδῶ = ἐπεί. — ὑπῆρχε = ἦν. — ἔσσον = ἀττ. ἥσσον. — ταύτῃ ἔκειται. — ἐκπλέω τὸν Ἐλλ. ἔξω ἐκπλέω (ἐξέρχομαι) ἐν τοῦ Ἐλλ. ἔξω. — Καῦνος ἀρχαία πόλις κατὰ τὴν ΒΔ. ἀκτὴν τῆς Καρίας ἀπέναντι τῆς Ρόδου. — προσγίνομαι τινι προσχωρῶ εἰς τινα (ῳδόμαχος). — Ἀμαθύσιοι κάτοικοι τῆς Ἀμαθύστος, ἀρχαίας πόλεως τῆς Κύπρου.

Κ εφ. 105. συλλογὴ συνάθροισις τῶν στρατευμάτων. — συνυφαίνω μηχανορραφῶ, δολίως παρασκευάζω. — οὐδένα λόγον ποιοῦμαι τινος καθόλου δὲν φροντίζω διά τινα. — καταπροΐζομαι, μέλλ. ἀγενέστ. : θά κάμω τι ἀτιμωρητή! οὐ καταπροΐζονται ἀποστάντες δὲν θά μείνουν ἀτιμωρητοι διά τὴν ἀποστασίαν των. — ὁῖστὸς βέλος. — μιν = αὐτὸν (δηλ. τὸν ὁῖστόν). — Ζεῦ, βλ. I, 131 (Δία). — ἐκγενέσθαι μοι, τὸ ἀπριμφ. εἰς δήλωσιν εὐχῆς: εἴθε νὰ μου ἐπιτραπῇ: εἴθε

γὰ κατεύθυντο. — τείσασθαι, ἀστρ. ἀπομιφ. τοῦ τίνομαι ἐκδικοῦμαι. — μέμνεο = ἔττ. μέμνησο.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Κεφ. 6-7. συστρέφομαι συναθροίζω τὰ στρατεύματά μου. — στρατόπεδον στρατός, στράτευμα. — πόλισμα = πόλις. — περὶ ἑλάσσονος ποιοῦμαι τι δλιγάντερον φροντίζω περὶ τινος. — ἀντίξοος = ἐναντίος. — ὑπολείπομαι τι ἀργήνω τι δπίστω μου. — προναυμαχῶ τινος ναυμαχῆ ὑπέρ τινος.

Κεφ. 18, 20-21. ύπορθύσσω σκάπτω ὑποκάτω. — μηχανάς, δηλ. πολιορκητικάς. — προσφέρω φέρω πρός τι, χρησιμοποιῶ. — κατ' ἄκρης, κυρ. : ἀπὸ πορυφῆς μέχρι: θεμελίων: ἐδῶ: ἐξ ὀλοκλήρου. — ἔκτῳ ἔτει, ἡ ἀποστασία τῆς Μιλήτου ἐγένετο τὸ 500 π.Χ. — Έρυθρῷ θαλασσῃ, ἐννοεῖ τὸν Ηερσικὸν κόλπον. — ἔξινημι ἐκθάλλω. — ύπεράχθομαί τινι πολὺ λυποῦμαι: διά τι. — ἄλλῃ πολλαχῇ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους. — Φρύνιχος Ἀθηγαῖος δραματικὸς ποιητὴς (511 π. Χ.). — διδάσκω δρᾶμα, ἐπὶ τῶν δραματικῶν ποιητῶν: διδάσκω τοὺς ὑποκριτάς τὰ μέρη των καὶ ἐπιστατῶ κατὰ τὴν παράστασιν τοῦ δράματος: ἀναδιθάζω τὸ δρᾶμα ἐπὶ τῆς σκηνῆς. — πίπτω ἐς δάκρυα ἀναλύσομαι: εἰς δάκρυα. — οὐκεῖα κακὰ οἰκιακὰ συμφοραῖ.

Κεφ. 31-32. χειμερίζω διαχειμάζω. — τῷ δ. ἔτει τὸ ἐπόμενον ἔτος (493). — ἀναπλέω πλέω πρὸς τὰ ἄνω, ἀποπλέω. — Ιάδες Ιωνίας. — ύπὸ Λυδῶν, δηλ. ὑπὸ τοῦ Κροίσου (περὶ τὸ 560 π. Χ.). — δίς, τὴν μίαν φοράνω ὑπὸ τοῦ Κύρου (549) καὶ τὴν ἄλλην τώρα ὑπὸ τοῦ Δαρείου. — ἐφεξῆς κατὰ συνέχειαν.

Κεφ. 33. ἐσπλέοντι ὡς πρὸς ἔνα ποὺ εἰσπλέει. — ἦν γεγονότα = ἐγεγόνει. — ύποχείριος γίνομαι τινι διοπτάσσομαι: ὑπὸ τινος. — χῶραι τόποι, μέρη. — συχναὶ πολλαῖ. — τείχος ωχυρωμένος τόπος, φρούριον.

Κεφ. 42. ὑπαρχος διοικητής. — σφίσι αὐτοῖς = ἀλλήλοις. — δωσίδοιος ὁ παραδίδων ἔσωτὸν εἰς τὸν νόμον, εἰς τὸ δικαστήριον· ἵνα

δωσίδοικοι εἶεν καὶ μὴ... ἄγοιεν, κατ' ἔννοιαν : διὰ νὰ λύουν τὰς μεταξέν των διαφοράς μὲ τὸ δικαστήριον καὶ ὅχι μὲ βιαιοπραγίας.—τοὺς καθώς.—τὰ τριήκοντα στ. τὸ διάστημα τῶν τρ. σταδίων.—κατὰ χώρην εἰς τὴν θέσιν των : ἀμετάθλητοι.—διατελῶ ἔχων (= ὥν) ἐξκολουθῷ γὰρ εἴησαι.—ἔς ἐμὲ ἔως τὴν ἐποχήν μου.—κατὰ ταῦτα, τὰ ὄμοιώς ὡς.—εἶχον = ἤσαν.—εἰρηναῖα εἰρηνικὰ (μέτρα).

Κεφ. 43. ἄμα τῷ ἔαρι, τοῦ 492.—καταλύομαι καθαιροῦμαι, ἀπολύομαι.—κάρτα πολλὸν πάρα πολύν, πολυάριθμον.—άμα ἀγόμενος, βλ. V, 99.—ναυτικὸς (στρατὸς) στρατὸς προωρισμένος διὰ τὰ πλοῖα.—γίνομαι ἐν φύλαντι εἰς.—κομίζομαι ταξιδεύω, πλέω.—καταπαύω καταβιβάζω ἀπὸ τὴν ἔξουσίαν, καθαιρῶ.—καθίστημι διρύω.—έπειγομαι σπεύσω.—χρῆμα πλῆθος.

Κεφ. 44. πρόσχημα πρόφασις.—στόλος ἐκστρατεία.—ἀτὰρ δέ ἔμως.—καταστρέψομαι ὑποτάσσω.—τοῦτο μὲν... τοῦτο δὲ ἀφ' ἔνδος μὲν... ἀφ' ἔτερου δέ.—ἀνταειραμένους = ἀττ. ἀνταειραμένους (δηλ. αὐτοῖς) χεῖρας ἀνταίρομαι τινι σηκώνων χεῖρας ἐναντίον τινός, ἀνθίσταμαι κατά τινος.—ἐντὸς ἐντεῦθεν, δηλ. ἀνατολικῶς τῆς Μακεδονίας (ἔλαν παρατηρῇ τις ἀπὸ τῆς Ηερσίδος).—ἢν γεγονότα, βλ. κεφ. 33.—ύποχείριος γίνομαι τινι, βλ. κεφ. 33.—διαβάλλω (ἀπιθτ.) διαβιβάζομαι.—"Ακανθὸς πόλις ἐπὶ τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου.—περιβάλλω = περιπλέω.—ἄνεμος ἄπορος ἄνεμος, κατὰ τοῦ ὄποιού οὐδεμίᾳ ἀντίστασις δύναται νὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα : ἀκαταμάχητος, ἀκατανίκητος.—τρηχέως περιέπω (τινὰ) κακοποιῶ, βλάπτω τινά.—κατὰ μετ' αἰτ. = ἀττ. εἰς ἥ περὶ μετ' αἰτ.—ῶστε (μετὰ μιχ.) = ἀτε (μετὰ μιχ.).—θηριώδης πλήρης ἀγρίων θηρίων (ἀρπακτικῶν ιχθύων).—ἥ πέτρα δ βράχος.—ἀράσσω κυπῶ, κατασυντρίβω.—νέω κολυμβῶ.—ἡπιστέατο = ἀττ. ἡπίσταντο.—κατὰ τοῦτο διὰ τοῦτο, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν.

Κεφ. 45. οὗτοι πρήσσω τοιαύτην τύχην ἔχω. — Βρύγοι λαὸς θρακικὸς κατοικῶν πλησίον τῆς Μακεδονίας.—έπιχειρῶ τινι προσβάλλω τινά, ἐπιτίθεμαι κατά τινος.—ἀπανίσταμαι ἀποσύρομαι, ἀπογωρῶ.—πρὸν ἥ = ἀττ. πρίν.—στόλος στρατός.

Κεφ. 94. δευτέρῳ ἔτεϊ τούτων τὸ δεύτερον ἔτος μετὰ ταῦτα.—φλαύρως (=φαύλως) πρήσσω τινὶ ἀτυχῷ μέ τι.—παραλύω ἀπόλύω, παύω.—ἀποδείκνυμι διορίζω.—ἀδελφιδοῦς ἀνεψιός.—έντειλάμενος ἀπέπεμπε = ἀπέπεμπεν (αὐτοὺς) ἐντειλάμενος (αὐτοῖς).—ἄγω τινὶ ἐς ὅψιν φέρω ἐγώπιόν τινος.

Κεφ. 95. πεζὸν στρ. πολλόν, αἱ συνάμεις τῶν Ηεροῦν ἀνήρχοντο πιθανῶς εἰς 100.000 πεζικοῦ στρατοῦ, 10.000 ἵππικοῦ καὶ 600 πλοῖα ἐκτὸς τῶν ἵππων.—ἐπέρχομαι ἔρχομαι αἴφηνς.—προεῖπε = ἐκέλευσε.—ἔχω τὰς ναῦς διευθύνω τὰς ναῦς.—ἰδὺ (=ἀττ. εὐθὺ) μετὰ γυν.: κατ' εὐθεῖαν εἰς.—διὰ νήσων, δηλ. τοῦ Αιγαίου πελάγους.—ώς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, βλ. I, 131 (σελ. 237).—τρίτῳ πρότερον ἔτεϊ πρὸ δύο ἐτῶν.—ποιοῦμαι τὴν κομιδὴν = κομίζομαι (κεφ. 43).—ταύτῃ ἐκεὶ (δηλ. περὶ τὸν Ἀθων).—πρὸς δὲ (ἐπίρρ.) πρὸς τούτοις δέ.—οὐκ ἀλοῦσα, οἱ Ηέρσαι πρὸ 9 ἐτῶν (τὸ 499 π. Χ.) ὑπὸ τὸν Ἀρισταγόραν εἰχον ἀποπειραθῆναν τὴν Νάξον ἡ ἀπόπειρά των ὅμιως ἀπέτυχε.

Κεφ. 96. προσφέρομαι πλέω.—προσμείγνυμι τῇ Νάξῳ ἀγκυροθολῷ, ἀποθιβάζομαι εἰς τὴν Ν. — ἐπέχω (τὸν νοῦν) ἔχω κατὰ νοῦν, διανοοῦμαι.—τῶν πρότερον, δηλ. τῆς ἀποτυχούσης ἐκστρατείας τοῦ Ἀρισταγόρου.—καταλαμβάνω προφθάνω.

Κεφ. 97. Ἄρναια, νῆσος μικρὰ 4 στάδια μακρὰν τῆς Δήλου (γῦν Μεγάλη Δήλος).—ἴνα ποῦ.—ἴδοι, ως κάτοικοι ἱερᾶς χώρας: διέτι ἡ Δήλος ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἀρτεμιν.—οὐκ ἐπιτήδεα καταγινώσκω κατά τινος κρίνω περὶ τινος οὐχὶ ὅπως πρέπει: ἀδίκως ὑποπτεύω τινά.—ἐπὶ τοσοῦτό γε φρονέω εἰμι: βεβαίως ἀρκετὰ νοήμων.—ῳδε ἐπέσταλται ἔχει διθῆ τοιαύτη ἐντολή.—ἐν τῇ = ἐν ἥ.—σίνομαι βλάπτω.—ἄπιτε ἐπανέλθετε (δηλ. ἐκ Τήγνου).—νέμομαι κατοικῶ.—ἐπικηρυκεύομαι διὰ κήρυκος παραγέλλω.—μετὰ δέ, ἐπίρρ.—τάλαντα, τὸ τάλαντον ἕδω μέτρον βάρους ἰσον μὲ 26 περίπου χιλιόγρ.: τὸ δὲ χιλιόγρ. = 312 ‰, δράμια.—κατανέω συσσωρεύω.—θυμιάω καίω ώς θυμίζω, ώς προσφοράν.

Κεφ. 100. ἀπείπαντο = ἀττ. ἀπείπον ἡρνήθησαν.—κληρουχῶ

ώς κληροῦχος κατέχω, κατοικῶ· οἱ Ἀθηναῖοι τὸ 506 π. Χ. νικήσαντες τοὺς Χαλκιδεῖς τῆς Εὐθοίας διέγρεσαν τὴν χώραν αὐτῶν εἰς 4000 κλῆρούς, τοὺς δροίσους ἔδωκαν ώς κατοχὴν εἰς τοὺς ἀπόρους συμπολίτας τῶν· οὗτοι δὲ ὡς λαβόντες τοὺς κλήρους τούτους (δηλ. τὰ κληρωθέντα εἰς αὐτοὺς κτήματα) ἐκαλοῦντο κληροῦχοι.—Ιπποβόται ἐκαλοῦντο οἱ πλούσιοι Χαλκιδεῖς, οἱ ἀριστοκρατικοί.—τιμωρὸς βογθός.—ἄρα ώς κατόπιν ἔδειχθη· — ὑγιὲς βούλευμα συνετῇ ἀπόφασις.—διφασίας ἰδέας ἐφρόνεον διαφοροτρόπως ἐσκέπτοντο: ἐσκέπτοντο δύο τρόπους ἐνεργείας. — ἐκλιπεῖν τὴν π. ἐσ=ἐκλιπεῖν τὴν π. καὶ φυγεῖν ἐς.—τὸ ἄκρον ἡ κορυφὴ (ὄρους).—προσδέχομαι ἐλπίζω.—ἴδια κέρδεα φέρομαι ἐπιτυγχάνω ἰδιαιτερα ὡφελήματα.—ὁ Πέρσης=ό Περσέων βασιλεύς. — ἐκάτερα=ἐκάτερον.—τὰ πρῶτα ἵνας ἀπὸ τοὺς πρώτους.—προσδέομαι=δέομαι.—προσαπόλλυμαι χάγομαι καὶ ἔγω (μαζὶ μὲν ἄλλους).

Κεφ. 101. κατέχω (τὰς νέας) κατά τι ἦται τι ἀγκυροδολῷ πλήσιον εἰς τι. — χωρίον τόπος.—προσφέρομαι τινι ἐπιτίθεμαι κατά τινος.—ἐποιεῦντο βουλὴν=έβουλεύοντο.—μέλει τινὶ περὶ τινος φροντίζει τις περὶ τινος.—νικᾶ (ἢ γνώμη) μετ' ἀπριμφ.: ἀποφασίζεται νά.—ἀστὸς πολίτης.—δόκιμος ἔγκριτος, εὐνυόληπτος. — τοῦτο μὲν... τοῦτο δέ, βλ. κεφ. 44.—ἀποτίνυμαι τινος λαμβάνω ἐκδίκησιν διά τι.—τῶν κατακ. ἴρων, περὶ τοῦ πράγματος βλ. βιβλ. V, κεφ. 102 (ἐν σελ. κεψ. 172).

Κεφ. 102-103. χειροῦμαι ὑποτάσσω.—ἐπέχω διαμένω.—κατεπείγω σπεύδω, βιάζομαι.—γάρ = ἐπεί.—ἐνιππεύω ἵππεύω (κάινῳ χρῆσιν τοῦ ἵππικοῦ) ἐν τινι τόπῳ.—ἀγχοτάτω, ἐπίρρ. διπερθτικ. τοῦ ἀγχοῦ πλησίον.—καθηγοῦμαι τινι διηγῷ τινα. — καταλαμβάνει (ἀπροσ.) συμβαίνει.—φεύγω τινὰ ἔξορίζομαι ὑπό τινος. — ἥκων, μετ' ἀπουσίαν 20 ἑτῶν.—ἐκ τῆς Χερσονήσου, τῆς Θρακικῆς, ὅπου ἔως τώρα ἔζηγη μακράν τῆς πατρίδος του ώς ἤγειρών.

Κεφ. 105. ἄλλως κατὰ τὰ ἄλλα.—ἡμεροδρόμος ὁ τρέχων καθ' δλην τὴν ἡμέραν, ὁ ταχυδρόμος, ὁ ἀγγελιοφόρος.—τοῦτο, δηλ. τὸ ἡμεροδρομεῖν.—μελετῶ τι ἔχω τι ώς ἐπάγγελμα.—ἀφικνοῦμαι ἐπὶ τινα φθάνω καὶ παρουσιάζομαι ἐγώπιόν τινος.—λόγιμος ἀξιόλογος.

Κεφ. 106 - 107. ἔαδε, ἀόρ. β' τοῦ ἀνδάνω ἀρέσκω. — τὸ παραυτίκα ἀμέσως. — ἴσταμένου = ἀρχομένου. — ἔξελεύσεσθαι = ἀπ. ἔξιέναι. — τοῦ κύκλου, δηλ. τῆς σελήνης. — ἐν τεμένει Ὁρ., πλησίον τοῦ Μαραθώνος τέμενος ἵερόν. — ἐπέρχομαι, βλ. κεφ. 95. — ἐδεδώκεσαν σφέας, τοῦτο εἶχε γίνει τὸ 519, ὅτε οἱ Θηβαῖοι ἐπίεζον τοὺς Ηλαταῖες ὡς μὴ ἀναγγωρίζοντας τὴν κυριαρχίαν των. — συχνὸς πόλης. — ἀναιριζέατο = ἀπ. ἀνήρηντο. ἀναιροῦμαι ἀναλημβάνω.

Κεφ. 108. γίνομαι δίχα διαιροῦμαι (εἰς δύο μέρη), διχάζομαι. — συμβάλλω συμπλέκομαι. — δλίγοντος, ή δλη δύναμις τῶν Ἀθην. μετὰ τῶν 1.000 Πλαταιέων συγενοσσοῦτο εἰς 11.000. — γάρ = ἐπει. — ψηφιδοφόρος ψηφοφόρος. — οἱ τῷ κυάμῳ λαχῶν ὄποιος ἐτύχαινε διὰ τοῦ κυάμου (κλήρου). — ὁμόψηφος ὁ ἔχων δικαιώματα νὰ δώσῃ ψῆφον. — Ἀφιδναῖος ὁ ἐκ τῶν Ἀφιδνῶν, πόλεως πλησίου τῆς Δεκελείας. .

Κεφ. 109. ἐν σοὶ ἔστι εἰς τὰς χειράς σου κείται: ἀπὸ σὲ ἔξαρταται. — μνημόσυνον μνημείον, ἐνθύμημα. — δὴ ὡς γνωστόν. — δέδειται = ἀπ. δέδεικται. — περιγίνομαι ὑπερτερῶ, γινθῶ. — οἵος τέ εἰμι δύναμαι. — ἐς σέ τοι ἀνήκει ἀπὸ σὲ ἀκριβῶς ἔξαρταται. — τὸ κύρος ἔχει περὶ τινος ἀποφασίζω ὁριστικῶς περὶ τινος. — ἔλπομαι, ἐδῶ: φροδοῦμαι.. — μετεξέτεροι = ἔνιοι. — σαθρόν τι ἐγγίνεται τινι νοσηρά τις σκέψις ἐπέργεται εἰς τινα (ἐδῶ: ή τῆς προδοσίας). — συμβολὴ μάχη. — τείνει τι ἐς τι ἀπόκειται τι εἰς τι. — ἀρτῶ (-άω) ἔξαρτῶ. — τοι = ἀπ. σοι. — ἀποσπεύδω προσπαθῶ μὲ κάθις τρόπον νὰ ἐμποδίσω, ἀποτρέπω. — προσκτῶμαι λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου. — προσγίνομαι προστιθεμαι.. — κυρῶ ἀποφασίζω.

Κεφ. 110 - 111. ή γνώμη ἔφερε (μετ' ἀπριμφ.) ή γνώμη ἔκλινεν εἰς τὸ νά. — προτανήη, ἐδῶ: ἡγεμονία, ἀρχιστρατηγία (τὴν ὄποιαν ἔκλιστος τῶν δέκα στρατηγῶν ἐναλλάξ ἐπὶ μίαν ἡμέραν εἶχε). — οὔτι πω = οὐπω τι οὐδέλως ἀκόμη. — ἔξεδέκοντο ἡγολούθουν. — ὡς ἡριθμέοντο καθὼς ἡριθμοῦντο, δηλ. κατὰ τὴν σειράν των, ή ὄποια διὰ κλήρου ωρίζετο. — ἔχομεναι ἄλλ. ή μία πλησίον τῆς ἀλληλης. — ἀνάγω φέρω ἐπάνω (εἰς τὴν Ἀχρόπολιν). — πανηγύριας ἐννοοῦνται τὰ μεγάλα Παναθήναια. — ἐν τῇσι πεντετηρίσι οὐτά πᾶν πέμπτον ἔτος. — στρατόπε-

δον, βλ. κεφ. 6. — ἐπὶ τάξις ὀλίγας πατὰ βάθος εἰς ὀλίγας τάξεις: εἰχε βάθος παρατάξεως ὀλίγων ἀνδρῶν (πιθανῆς τριῶν). — ταύτη ἔκει, ἐν τῷ μέσῳ. — ἔρρωτο, τοῦ ὁώνυμοι κάτινθος ἴσχυρόν, ἐνισχύω.

Κεφ. 112. διετέτακτο (ἀπροσ.) ἡ παράταξις εἰχε γίνει: — ἀπείθησαν = ἀττ. ἀφείθησαν· τοῦ ἀφίμητι. — δρόμῳ τροχάδην. — ἵεμαι ὅρμῳ. — τὸ μεταίχμιον τὸ μεταξὺ (τῶν δύο στρατῶν) διάστημα. — ἐπιφέρω ἀποδίδω. — πάγχυ = πάνυ. — ἡ ἵππος τὸ ἱππικόν. — τοξεύματα = τοξόται. — κατεικάζω συμπεραίνω. — προσμείγνυμι τινι πλησιάζω τινά. — τῶν ἔδιμεν, βλ. I, 6 (σελ. 232). — ἐσθημένος, προκριμένος τινάς τοι, τοῦ ἐσθέω (ἐσθῆταις) ἐνδόω. — τέως ἔως τότε.

Κεφ. 113 - 114. τῇ (ἀττ. ᾧ) ἔκει ὅπου. — Σάκαι λαὸς κατοικῶν εἰς τὰ ΒΑ. τῆς ἐν Ἀσίᾳ Βακτριανῆς: ἔμεωροι δυντοί ὡς ἀνδρειότεροι: καὶ καλύτεροι στρατιῶται τοῦ περισκοῦ στρατοῦ. — ἐτετάχατο = τεταγμένοι ἦσαν. — όγήγνυμι διαρρηγνύω, διαπεπλ. — συνάγω συνενῶ, συνάπτω. — ἔς δὲ ἔως ὅτου. — ἐπιλαμβάνομαι πιάνω. — τοῦτο μέν... τοῦτο δέ... τοῦτο δὲ πρῶτον μέν, ἔπειτα δέ, πρὸς τούτοις δέ. — πόνος μάχη. — ἀπὸ δ' ἔθμανε, τιμῆσις = ἀπέθμανε δέ. — τὰ ἄφλαστα τὰ κατὰ τὴν πρόμακαν τοῦ πλοίου κοσμήματα: ταῦτα ἦσαν συνήθιως εἰκόνες θεῶν ἢ ἥρωών.

Κεφ. 115 - 117. ἐπικρατῶ τινος γίνομαι: κύριός τινος. — ἔξανακρούομαι ἀποσύρομαι, ἀποπλέω — ἐκ τῆς νήσου, δηλ. τῆς Αἰγαίεις (μεταξὺ Εὔβοιας καὶ Ἀττικῆς). — φυάνω τινὰ ἀφικόμενος φιλόνω πρωτύτερα ἀπό τινα. — αἵτινη ἔσχε ἐπεκράτησε (διεδόθη) ἡ κατηγορία. — Ἀλκμαϊωνίδαι ὀνομαστὴ σικαγένεια ἐν Ἀθήναις. — μηχανὴ μηχανορραφία, σκευωρία. — ἐπινοηθῆναι = ἐπινοῆσαι. — συντίθεμαι τινι συμφωνῶ μετά τινος. — ἀναδείκνυμι ἀσπίδα ἀσπίδας ὡς σημεῖον. — ὡς ποδῶν ἔχει μὲν ὅλην τὴν δύναμιν τῶν ποδῶν του: δέσον ταχέως δύναται. — Κυνόσαργες γυμνάσιον ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν εἰς Φάληρον ὁδὸν (παρὰ τὴν σημειωτὴν Γαργαρέταν). — ὑπεραιωροῦμαι Φαλήρου ἐμφανίζομαι: εἰς τὸ πέλαγος (στὸ ἀνοικτὰ) ἀντικρὺ τοῦ Φαλήρου. — ὑπέρ τούτου πρὸ τούτου. — ἀνακοχεύω κρατῶ ἐπὶ διλίγον τὰ πανιά.

Κεφ. 119. προσέχω ἐς προσορμίζομαι εἰς.—ἐνέχω χόλον τινὶ ἔχω μέσα μου δργήν, δργίζομαι κατά τινος.—οἷα = ἄτε.—σταθμὸς κτῆμα.—μέχρι ἐμέο ἔως τὸν καιρὸν μου.

Κεφ. 120. καταλαμβάνω (προ)φίάνω.—ίμείρομαι ἐπιθυμῶ.—τοὺς Μήδους, δηλ. τοὺς ἐν Μαραθώνι πεσόντας Ηέρσας.

BIBLION ΕΒΔΟΜΟΝ

Κεφ. 100. διατάσσω παρατάσσω.—διεξελαύνω διέρχομαι.—θεῶμαι ἐπιθεωρῶ.—ἀπογράφω καταγράφω ἐν καταλόγῳ.—γραμματιστὴς γραμματεὺς.—ἔξ ἐσχάτων ἐς ἐσχάτα ἀπὸ τὸ ἐν ἀκρον ἔως τὸ ἄλλο.—μετεκβαίνω μεταβαίνω ἀπὸ τὸ ἐν εἰς ἄλλο.—Σιδώνιος ὁ ἐκ Σιδώνος, πόλεως τῆς Φοινίκης.—ἴζομαι κάθημαι.—ἀπογράφομαι διατάσσω γὰ καταγράψουν.—ἀνάγω φέρω εἰς τὸ πέλαγος. δόσον τε περίπου.—ἀνακοχεύω, βλ. VI, 115 - 117 (ἐν τῇ αὐτῇ σελ.).—μετωπηδὸν ἐν πυκνῷ μετώπῳ.—ἐπιβάται οἱ ἐπὶ τοῦ πλοίου πολεμοῦσται στρατιῶται: (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἑρέτας καὶ λοιποὺς ναύτας).—ἐντὸς μεταξύ.

Κεφ. 101. διεκπλέω διέρχομαι πλέων.—Δημάρατος, ὁ ἐξόριστος βασιλεὺς τῆς Σπάρτης.—εἰς = ἄττ. εἰ.—πυνθάνομαι τινος μαγθάνω ἀπὸ τινα.—ύπομένω μετὰ μτχ. ἀναφερομένης εἰς τὸ ὑπκρ.: τολμῶ γά.—χειρας ἀνταίρομαι τινι, βλ. VI, 44 (ἐν σελ. 251).—πρὸς ἐστέρης πρὸς δυσμάζει.—ἀξιόμαχος (μετ' ἀπρφ.): ύπομένω τινὰ ἐπιόντα περιμένω τὴν ἐπίθεσίν τινος.—ἄρθμιος ἡγιωμένος. τὸ ἀπὸ σεῦ τὴν γνώμην σου.—ύπολαμβάνω λαμβάνω τὸν λόγον. χρῶμαι ἀληθείᾳ λέγω τὴν ἀλήθειαν.—χρῶμαι ἥδονη διπλῶ πρὸς εὐχαρίστησιν.—ἀηδῆς δυσάρεστος.—ἔσεσθαι, ὑπκρ. αὐτόν.

Κεφ. 102. ἀλίσκομαι ψευδόμενός τι πιάνομαι ψεύστης εἰς τι.—αἱεί κοτε ἀνέκαθεν.—σύντροφός είμι τινι εἰμι: ἀγαθρεψιένος μαζὶ μὲ τινα.—ἔπακτός ἔστι δὲν εἶναι: ἔμφυτος.—κατείργασται (ἐν πθκ. σημ.). ἔχει ἀποκτηθῆ.—σοφίη νοημοσύνη.—διαχρῶμαι τινι μεταχειρίζομαι: (ἔχω) τι πάντοτε.—ἀπαμύνομαι ἀποκρύω. —δεσπο-

σύνη δεσποτισμός.—οἶκημαι = οἰκῶ.—οὐκ ἔστι ὅκως κοτὲ οὐδέποτε.—λόγοι προτάσεις.—αὗτις δὲ ἔπειτα δέ.—ἀντιοῦμαι=έναντιοῦμαι.—φρονῶ τά τινος ἔχω τὰ αὐτὰ φρονήματα, τὰ ὅποια ἔχει καὶ ἄλλος τις: εἴμαι μὲ τὸ μέρος τινός.

Κ εφ. 103. φυέγγομαι λέγω, ἐκστομίζω.—ἔπος λόγος.—δύναιτο = ἀττ. δύναιντο.—γύνονται περὶ ἔνα ἔκαστον ἀναλογούν εἰς τὸν καθένα.—γενοίτο = ἀττ. γένοιντο.—δειμαίνω φοβοῦμαι.—ἀνειμένος (ἀνίημι) ἀφειμένος.—ἀνισῶ ἔξισθ.

Κ εφ. 104. τὰ κατήκοντα Σπαρτ. τὰ ἀφορῶντα τοὺς Σπαρτ.—τὰ νῦν τάδε (ἐπιρρ.) : ἀκριθῶς τώρα.—ἔστοργα, ὁ πρκμ. μὲ σημ. ἐνεστ.= στέργω ἀγαπῶ.—ἔξεπίσταμαι γγωρίζω καλῶς.—τιμὴ βασιλικὸν ἀξιωμα.—γέρεα προνόμια (ἀποδιδόμενα εἰς βασιλεῖς).—βίος τὰ μέσα πρὸς ζωήν.—οἶκος κατοικία.—οἰκός=ἀττ. εἰκός.—φαινομένη φανερά.—διωθοῦμαι ἀποκρούω.—κατὰ ἔνα εἰς πρὸς ἔνα.—οὐδαμὸς=ἀττ. οὐδείς.—κακίων δλιγάτερον ἀνδρεῖος.—ἀλέες δλοι δμοῦ.—ἔπειμί τινι προϊσταμαι τινος.—ύποδειμαίνω φοβοῦμαι.—γῶν = ἀττ. γοῦν.—ἄνωγα διατάσσω.—φεύγω ἀποφεύγω.—ἐπικρατῶ νικῶ.—τὸ λοιπὸν εἰς τὸ ἔστης.—κατὰ νόον τοι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου.

Κ εφ. 105. ἐς γέλωτα τρέπω (τὸ πρᾶγμα) τὸ γυρίζω στὸ γέλοιο.—ποιοῦμαι ὀργὴν δργίζομαι.

Κ εφ. 201. ἡ δίοδος τὸ στενόν.—ἐπιχώριος ἐγτόπιος.—τὰ ἔχοντα ἡ φέροντα πρὸς τὰ ἐκτεινόμενα μέρη πρός.

Κ εφ. 202-203. ύπομένω περιμέγω.—ό Πέρσης, βλ. VI, 100.—ἐπίκλητος γίνομαι προσκαλοῦμαι.—Λοκρὸι Ὁπούντιοι οἱ κάτοικοι τῆς Ἀν. Λοκρίδος ἐκ τῆς ἐκεὶ πρωτεύουσης Ὁπούντος.—πρόδρομος ὁ τρέχων ἐμπρός τινος, ὁ προπορεύμενος, ἡ πρωτοπορία.—προσδόκιμός είμι περιμένομαι.—ἐν φυλακῇ είμι φυλάσσομαι.—τῷ = ὦ.—ἔξ ἀρχῆς γινομένῳ εὐθὺς ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του.—κακὸν οὐ συνεμείχθη (δηλ. τοῖσι ἀγαθοῖσι) μὲ τὴν εὐτυχίαν δὲν ἀνεμείχθη κάποια δυστυχία.—μέγιστα, δηλ. κακὰ συνεμείχθη.—

πίπτω ἀπὸ τῆς δόξης ἀποτυγχάνω εἰς τὴν ἴδεαν μου (εἰς τὴν προσδοκίαν μου).

Κεφ. 204-205. ἐνάστων, ἐκ τοῦ στρατηγοῖ· — ἐξ ἀπροσδοκήτου ἀπροσδοκήτως, παρ' ἑλπίδα ὁ Λεωνίδας ὃς ἔχων δύο ἀδελφοὺς μεγαλύτερους, τὸν Κλεομένην καὶ τὸν Δωριέα, οἱ δέποτε ἥλπιζε νὰ γίνῃ βασιλεὺς. Ἐπειδὴ δημιώς ὁ Κλεομένης ἀπέθανεν ἀνεύ τέκνου ἅρρενος, ὃ δὲ Δωριέας δὲν ὑπῆρχε πλέον, ἀλλ' εἶχε ἀποθάνει καὶ αὐτός, ἢ βασιλεία περιῆλθεν εἰς τὸν Λεωνίδαν. — ἐπιλέγομαι ἐκλέγω διὰ τὸν ἔσυτόν μου. — οἱ κατεστεῶτες οἱ (διὰ νόμου) δριτιένοι· ἐνοοῦνται οἱ κατ' ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσλαμβανόμενοι τριακόσιοι εἰς ἐπικινδύνους ἐπιχειρήσεις. — ἐσ τὸν ἀριθμὸν λογίζομαι ἀπαριθμῷ. — σπουδὴν ποιοῦμαι (μετ' ἀπριμφ.) φροντίζω νά. — κατηγορεῖται (ἀπροσ.) τινὸς (μετ' ἀπριμφ.) φέρεται κατηγορία κατά τινος ὅτι. — παρακαλῶ προσκαλῶ. — ἀπερέουσι, μέλλ. τοῦ ἀπαγορεύω ἀρνοῦμαι. — ἐκ τοῦ ἐμφανέος φανερά.

Κεφ. 206. ὑπερθάλλομαι ἀναθάλλω. — γὰρ ἐπειδὴ. — Κάρνεια ἑορτὴ τελουμένη ἐν Σπάρτῃ κατ' ἔτος πρὸς τιμὴν τοῦ Καρυείου Ἀπόλλωνος καὶ διαρκοῦσσα ἐννέα ἡμέρας. — κατὰ τάχος = ταχέως. — πανδημεῖ = πανστρατιῇ. — ὡς = οὕτως. — ἐνένωντο = ἀττ. ἐνενόηντο· τοῦ νοοῦμαι σκέπτομαι. — ἦν συμπεσοῦσα = συνέπεσε. — κατὰ τωύτῳ κατὰ τὸν ἀντὸν χρόνον. — Όλυμπιας οἱ Όλυμπιακοὶ ἀγῶνες. — κατὰ τάχος οὕτω = οὕτω ταχέως. — διακρίνεται ὁ πόλεμος τελειώνει: ὁ πόλεμος.

Κεφ. 207. διενένωντο, βλ. ἀνωτέρω ἐνένωντο (κεφ. 206). — πέλας (μετὰ γν.) πλησίον τινός. — ἐσβολὴ δίδοσις, στενόν. — καταρρωδῶ = κατορρωδῶ πολὺ φοδοῦμαι. — ἀπαλλαγὴ ἀναχώρησις. — περισπερχομαι τινι πολὺ δυσαρεστοῦμαι (ἴργιζομαι) διά τι. — ἀλέξασθαι, μέσ. ἀόρ. τοῦ ἀλέξω ἀποκρούω.

Κεφ. 208. ἰδέσθαι = ἰδεῖν. — ἀκηκόεε = ἡκηκόει. — ἀλίζομαι συναθροίζομαι. — ταύτῃ αὐτοῦ. — προσελαύνω (ἔφιππος) πληγιάζω. — καθώρα = ἀττ. καθεώρα· καθισθῶ βλέπω καλῶς. — ἔσω τοῦ τείχεος, τοῦτο τὸ τείχος εἶχον κτίσει πρὸ πολλῶν ἐτῶν οἱ Φωκεῖς, διὰ νὰ

προφυλάσσωνται ἀπὸ τὰς προσθολὰς τῶν Θεσσαλῶν, τῶν ἀσπόγδων ἔχθρῶν των.— ἀνορθώσαντες, διότι τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ ὡς ἐκ τῆς πολυκαρίας εἶχε καταπέσει.— οἴλα τε ἦν=οἴόν τε ἦν.— ὁ δὲ= ἀλλά.— μανθάνω, ἐδῶ: παρατηρῶ.— τοῖσι (=οἷς) τὰ δύπλα ἔκειτο οἱ ὄποιοι εἰχον στρατοπεδεύσει.— ἀτρεκέως ἀκριβῶς.— ἀλογίη ἀδιαφορία, καταφρόγνησις.— κυρρέω=τυγχάνω.— δύπωπα, πρκιτ. τοῦ ὄρῳ.

Κεφ. 209. ἔχω (μετ. ἀπρημφ.) δύναμαι.— συμβάλλομαι ἐγγοῦ.— τὸ ἐδύν τὸ ἀληθές.— ἀλλὰ=γὰρ ἀλλ' ἐπειδή.— μευ=ἀtt. μοῦ.— καὶ πρότερον, περὶ τοῦ πράγματος βλ. κεφ. 101-104 (ἐν σελ. κειμ. 186-187).— εὗτε = ἀtt. δύτε.— γέλωτα τίθεμαι τινα περιγελῶ τιγα.— τῇ (=ἀtt. ἥ) πᾶς.— ἀγῶν ἔργον, καθῆκον.— ἀντία σεῦ ἐγώπιόν σου.— ἀπίκαται=ἀtt. ἀφιγμένοι εἰσί.— ἔσοδος=έσβολὴ (κεφ. 207).— νόμος συνήθεια.— ἔχων ἐστὶ=ἔχει.— ἐπεὰν = ἀtt. ἐπάν.— ψυχὴ ζωῆ.— τὸ ύπομένον = οἱ ύπομένοντες ύπομένω μένω δπίσω.— ύπομένω (μετὰ μτχ. ἀναφερομένης εἰς τὸ ὑποκιμ.), βλ. κεφ. 101 (ἐν σελ. 256).— χειρας ἀνταίρομαι τινα ἥ τινι, βλ. VI, 44 (ἐν σελ. 251).— βασιλήιος=ἀtt. βασίλειος βασιλικός.— προσφέρομαι πρός τινα ἐπέρχομαι ἐγχειρίον τιγός.— κάρτα=λίαν.— χρᾶσθαι, τὸ ἀπρημφ. ἀντὶ προστακτ.=χρῶ.— τοι = ἀtt. σοι.— ταύτη... τῇ οὕτω... δπως.

Κεφ. 210. παρεξῆκε, τοῦ παρεξένημι ἀφήγω γὰ περάσγ.— ἀβουλία ἀπερισκεψία.— διαχρῶμαι = χρῶμαι.— Κίσσιοι κάτοικοι τῆς Κισσίας, χώρας περισκῆς, ἐν τῇ ὄποιᾳ ἔκειντο τὰ Σοῦσα.— ἐς δψιν τὴν ἑωυτοῦ ἐγώπιόν του.— φερόμενοι μὲ δρμήν.— ἐπεσήηησαν= ἀtt. ἐπεισῆησαν εἰσήρχοντο εἰς τὰς τάξεις τῶν πιπτόντων.— προσπταίω βλάπτομαι, ὑψίσταμαι ἀπωλείας.— τέφ=ἀtt. τῷ, τινι.— πᾶς τις ἔκαστος.— συμβολὴ μάχη.— δι' ἡμέρης (καθ[?]) ἐληγ τὴν ἡμέραν.

Κεφ. 211. τρηχέως περιέπω κακοποιῶ, βλάπτω.— ύπεξέρχομαι δι' δλίγον κατ' δλίγον ἀποσύρομαι.— ἐκδέχομαι διαδέχομαι.— ἀθάνατοι, σῶμα ἐκ δεκακισχιλίων ἐπιλέκτων στρατιωτῶν τῆς περισκῆς βασιλικῆς φρουρᾶς· ὧνομάζετο οὕτω, διότι ἀγυικαθίσταντο πάντοτε οἱ ὑπὸ νόσου ἀποθυῆσκοντες ἥ οἱ φονευόμενοι, ὥστε γὰ μένη πάντοτε πλήρης δι' ἀριθμός.— ὡς κατεργασόμενοι (αὐτούς, δηλ. τοὺς "Ελλ.). μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τοὺς νικήσουν.— εύπετεώς εὐκόλως.— συμμίσγω =

συμμείγνυμι ἔρχομαι εἰς χειρας.—πλέον φέρομαι περισσότερον κατορθώω.—στεινόποδος στενός.—ἡ περοῦ = ἀττ. ἦ (συγχρτ.).—ἄλλα εἰς ἄλλα.—ἔξεπίσταμαι γνωρίζω καλῶς.—δκως = ὄπότε δσάκις.—ἄλης εἰς ἐν ἐλον ἥθροισμένος, συγνωμένος.—φεύγεσιν = ἔφευγον.—δῆθεν κατὰ τὸ φαινόμενον.—πάταγος κρότος (τῶν ἐπλωγ).—καταλαμβάνω προφθάνω.—ἄν υπέστρεφον, ἐδῶ δ ἀν μετὰ τοῦ παρτκ. δηλοῖ τὸ κατ' ἔπανάληψιν συμβαίνον εἰς τὸ παρελθόν: ἔστρεφον δπίσω.—ἀντίοι ἀντιμέτωποι.—μεταστρέφομαι στρέφομαι δπίσω.—καταβάλλω = ἀποκτείνω πθτκ. τούτου τὸ πίπτω. —έδυνέατο = ἀττ. ἡδύναντο.—οὐδέν, ἐπίρρ.—παραλαμβάνω τῆς ἑσόδου καταλαμβάνω τὴν εἰσόδου: γίνομαι κύριος τῆς εἰσόδου.—τέλος σῶμα στρατοῦ, τάγμα.—παντοίως κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους.

Κεφ. 212. πρόσοδοι τῆς μάχης ἐπιθέσεις, ἔφοδοι.—ἀνατρέχω ἀναπηδῶ.—άεθλέω = ἀττ. ἀθλῶ μάχομαι.—έόντων, δηλ. τῶν Ἑλλήνων.—συμβάλλω ἔρχομαι εἰς χειρας, συμπλέχομαι.—κεκομημένοι τεταγμένοι.—ἐν μέρεϊ μὲ τὴν σειράν, διαδοχικῶς.—ἐς τὸ οὖδος, δηλ. τῶν Καλλιδρομον.—ἄλλοιος διαφορετικός.—ἐνώρων = ἀττ. ἐνεώρων δ παρτκ. ἐδῶ μὲ σημ. νπερσυντλκ. ἐνορῶ παρατηρῶ.

Κεφ. 213. ὅ τι χρήσηται τῷ π. πρήγμ. πῶς γὰ μεταχειρισθῇ τὴν παροῦσαν περίστασιν: τί νὰ κάμῃ εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν.—φέρομαι λαμβάνω (ὧς ἀνταμοιβήν).—διὰ τοῦ οὔρεος (δηλ. τοῦ Καλλιδρόμου) φέρουσαν, βλ. σχ. τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης ἐν τέλει τοῦ βιβλίου (πίν. I).—ταύτη ἐδῶ (δηλ. ἐν Θερμοπ.).—ύπομένω μένω.—ὕστερον, δτε δηλ. οἱ Πέρσαι ἀφῆκαν τὴν Ἑλλάδα.—Πυλαγόροι οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν 12 λαῶν, οἱ δποῖοι μετείχον τοῦ ἀμφικτυονικοῦ συγεδρόου συγήρχοντο δις τοῦ ἔτους, τὸ μὲν ἔχρι Δελφοῖς, τὸ δὲ φυιγόπωρον ἐν Ἀγθήλῃ παρὰ τὰς Θερμοπύλας.—Πυλαίη (δηλ. σύνοδος) ἡ συνέλευσις ἐν Ηύλαις (ἢ μᾶλλον ἐν Ἀγθήλῃ παρὰ τὰς Ηύλας).—ἐπικηρύσσω ἀργύριον τινι δρίζω χρηματικὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν κεφαλήν τινος.—κατέρχομαι ἔπανέρχομαι.—Ἀντικύρη πόλις παρὰ τὸν Μαλιακὸν κόλπον, ἢ πατρὶς τοῦ Ἐφιάλτου.

Κεφ. 215. κατεργάζομαι κατορθώνω.—ώρμεατο = ἀττ. ὥρμηντο δρμῶμαι ξεκινῶ.—περὶ λύχνων ἀφάς περὶ τὴν ὥραν, κατὰ

τὴν ὁποίαν ἀγάπτεοται εἰ λύχνοι, δηλ. θταν ἀρχίζῃ νὰ νυκτώνῃ.—καθηγοῦμαι ὅδηγῷ.—ὅτε οἱ Φωκεῖς κτλ., περὶ τοῦ πράγματος. βλ. κεφ. 208 (ἐν σελ. 259).—ἐν σκέπῃ εἰμί τινος προφυλάσσομαι ἀπὸ τι.—ἐκ τόσου, δηλ. χρόνου.—κατεδέδεκτο=ἀττ. κατεδέδεικτο.—χρηστὸς χρήσιμος.

Κεφ. 216-217. διασφάξ, γος χαράδρα.—Ἄσωπὸς-Ἄνοπαια, βλ. σχ. τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης ἐν πίν. I.—τείνω ἔκτείνομαι.—πρὸς τῶν Μηλιέων (ώς πρὸς τὸν ἐρχόμενον) ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Μαλιέων.—ἡώς (=ἀττ. ἔως) διαφαίνει ἀρχίζει νὰ φαίνεται ἡ αὔγῃ: ἀρχίζει νὰ γλυκοχαράζῃ.—καὶ οἱ καὶ οὐτοι.—γίνομαι ἐπί τινι φθάνω εἰς τι.—ἀκρωτήριον κορυφή.—ρύμομαι ὑπερασπίζω. —ἡ κάτω ἐσβολὴ τὸ κάτω κείμενον στεγνόν.—ὑπὸ τῶν εἴρηται = ὑπὸ τούτων, ύφ' ὧν αὐτὴν φυλάσσεσθαι πρότερόν μοι εἴρηται (βλ. κεφ. 202).—ὑποδέχομαι ἀναλαμβάνω, ὑπόσχομαι.

Κεφ. 218. ἐπίπλεος=ἀττ. ἐπίπλεως γεμάτος.—ψόφος θέρυ-
δος.—οἰκὸς = ἀττ. είκός.—φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τ. π.
διέτι τούτων φύλλα εἰχον πέσει (ἐκ τῶν δένδρων) καὶ εἰχον σκορπισθῇ ὑπὸ τοὺς
πόδας των.—ἀνὰ - ἔδραμον, τιμῆσις: ἀνέδραμον· ἀνατρέχω, βλ.
κεφ. 212.—ἐνδύνω = ἐνδύομαι.—ἐν θώματι γίνομαι ἐκπλήττο-
μαι.—ἔλπομαι ἔλπιζω.—ἀντίξοος ἐγκατίσις, ἐχθρικός.—ἐγκυρέω
(ἀδρ. ἐνεκύρησα) συγχντῶ.—όποδαπὸς ἐκ τίνος χώρας.—διατάσσω
θέτω ἐν τάξει, παρατάσσω.—βάλλω κτυπῶ.—τόξευμα βέλος.—κό-
ρυμβίος κορυφή.—ἐπίσταμαι, ἔδω: εἰμι: βέλαιος, πιστεύω.—ἀρχὴν
(ἐπίρρ.) ἀρχικῶς, κυρίως.—παρεσκευάδατο = ἀττ. παρεσκευασμέ-
νοι ἥσαν.—οὐδένενα λόγον ποιοῦμαι τινος καθόλου δὲν λογαριάζω
τινά.—οἱ δὲ=ἄλλα.

Κεφ. 219. τὰ ἴρᾳ τὰ σφάγια, τὰ σπλάγχνα τῶν σφαγίων.—ἄμα
ἥοι (=ἀττ. ἄμ' ἔφ) κατὰ τὴν αὔγῃ (τῆς ἐποιμένης ἡμέρας).—ἔπι δὲ
(ἐπίρρ.) ὑστερον δέ.—περιόδος περικύλωσις.—σημαίνω εἰδοποιῶ.—
ἥμεροσκόπος φρουρὸς ἐν καιρῷ ἡμέρας.—τὸ ἄκρον ἡ κορυφή.—δια-
φαίνει ἥμέρη ἀρχίζει νὰ ἤηιερώνῃ.—σχίζομαι διαιροῦμαι.—ἔων=
ἀττ. εἶων.—διακρίνομαι διαλύομαι, χωρίζομαι.

Κεφ. 220. κήδομαι μεριμνῶ, ἔδιαφέρομαι.—εὔπρεπέως ἔχει=

πρέπει ἀριθμεῖται. — ἀρχήν, βλ. κεφ. 218. — ταύτη τῇ γνώμῃ πλειστός είμι εἰς ταύτην τὴν γνώμην κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποκλίνω: μὲν τὴν τὴν γνώμην καθ' ὅλοκληρίαν συμφωνῶ. — καλῶς ἔχει εἶναι ἔντιμον. — ἐκέχρηστο, πιθανό. τοῦ χρῶ διδω χρησμόν. — χρῶμαι (χρηστηρίω η Ηυθία) ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον. — αὐτίκα κατ' ἀρχὰς εὑθὺς ἔξι ἀρχῆς. — ἀνάστατος γίνονται καταστρέφομαι. — ἐπιλέγομαι σκέπτομαι. — κατατίθεμαι δόξαν θησαυρίζω δέξαν. — διαφέρομαι γνώμῃ ἔχω διάφορον γνώμην, διαφωνῶ. — ἀκόσμως ἀπρεπῶς.

Κεφ. 221. τὰ ἀνέκαθεν ἐκ καταγωγῆς. — Μελάμπους περίφημος μάντις κατὰ τοὺς μυθικοὺς χρόνους.

Κεφ. 222. ἐν ὁμήρῳ λόγῳ ποιοῦμαι θεωρῶς ὁμήρους.

Κεφ. 223. ἐπέχω περιμένω. — ἔς ἔως, μέχρι. — κού μάλιστα περίπου. — ἀγορῆς πληθώρη = ἀγορὰ πλήθουσσα δικρόνος ἀπὸ 9 - 11 $\frac{1}{2}$, π.μ. περίπου. — ἐπέσταλτο οὕτω εἰχε διθῆ τοιαύτη παραγγελία. — χωρος ἀπόστασις. — πολλὸν πολύ. — ἥπερ = ἀττ. ή. — ή περίοδος, ἑδῶ: ή (περὶ τὸ δρός) κυκλοτερής δέξε. — κατ' ἀρχὰς πρότερον. — αὐλὴν στεγόν. — ἔρυμα διχύρωμα. — ὑπεξέρχομαι προφυλακτικῶς ἐξέρχομαι. — συμμίσγοντες, οἱ Ἑλλ. — τέλος, βλ. κεφ. 211. — φατίζω μαστιγών. — ζωδός ζωντανός. — οὐδεὶς λόγος ἔστι τινος οὐδεὶς φροντίζει περὶ τινος. — τὸ ἀπολλύμενον = οἱ ἀπολλύμενοι. — ἀποδείκνυμαι ἐπιδεικνύω. — ὁρμης ὅσσον είχον μέγιστον τὴν μεγίστην δύναμιν ποὺ είχον. — παραχρεώμενοι μαχόμενοι ἀνευ σκέψεως περὶ τῆς ζωῆς των, ἀψηφοῦντες τὴν ζωήν των. — ἀτέων παράφορος, ἔξω φρενῶν. — κατάγνυμι θραύσω δι πρεκι. κατέαγα είμαι θραυσμένος. — διεργάζομαι φοεύω.

Κεφ. 224. πόνος μάχη. — ἐν δὲ δὴ πρὸς τούτοις δέ.

Κεφ. 225. ὠθισμός, ἐπὶ τῶν μαχομένων ἐν συμπλοκῇ: σπρώξιμον. — ἔς δὲ ἔως ὅτου. — ἀρετὴ ἀγδρεία. — ὑπεξερύω ἀποσύρω, ἀποσπῶ. — τοῦτο συνεστήκεε σύτος δι ἀγῶν διήρκεσε. — ἐτεροιοῦμαι μεταξάλλομαι, ἀλλάσσω μορφήν. — τὸ νεῖκος δι ἀγῶν. — ἀναχωρῶ διπίσω διποχωρῶ. — παραμείθομαι ὑπερβείνω. — κολωνὸς λόφος. — ἄλις, βλ. κεφ. 211 (ἐν σελ. 259 - 260). — ἐπὶ Λεωνίδῃ πρὸς τιμὴν τοῦ Λ. —

ἀλεξιμαι ὑπερασπίζομαι. — περίειμι ὑπολείπομαι, ἀπομένω. — καταχώννυμι χώνω βαθέως, κατακαλύπτω, θάπτω. — ἐξ ἐναντίης ἐκ τῶν ἔμπροσθεν. — ἐφέπομαι ἐπιτίθεμαι. — συγχώννυμι μεταβάλλω εἰς σωρὸν ἐρειπίων, κατακρημμίζω. — περιέρχομαι περικυκλώνω. — περισταδὸν σταθέντες δλόγυρα.

Κεφ. 226-227. εἶπαι=ἀττ. εἰπεῖν. — τὸ ἔπος ὁ λόγος. — πρός τεν παρά τινος. — ἀπιέωσι=ἀττ. ἀφιώσι· ἀφίημι ρίπτω. — δίστοδς βέλος. — ἐν ἀλογίῃ ποιοῦμαι τι δὲν λογαριάζω τι, ἀδιαφορῶ διά τι. — τοιουτότροπος παρόμιος. — μνημόσυνον, βλ. VI, 109 (ἐν σελ. 254).

Κεφ. 228. θαφθεῖσι = ἀττ. ταφεῖσι. — αὐτοῦ ταύτῃ ἐδῶ ἐν αὐτῇ τῇ θέσει. — τῇ περ δην ἀκριθῶς. — ή, μετὰ τὸ πρότερον = πρίν. — γράμματα ἐπίγραμμα. — τῷδε ἐδῶ. — Πελοποννάσου, δωρικὸς τύπος. — τέτορες, δωρικὸς τύπος = τέσσαρες. — ἀγγέλλειν, ἀντὶ προστατευεῖν=ἄγγελλε. — ὄημα νόμος. — ηλεινός ἔνδοξος. — ἀμείβομαι διαβάσινω. — οήρο, οηρός, συγήθιως ἐν τῷ πληθ. οήρες θάνατος. — σάφα σαφῶς. — οὐκ ἔτλη (ἀόρ. β' τοῦ ἀχρ. ἐνεστ. τλάω) δὲν ὑπέμεινε, δὲν γῆθέληγε. — προλείπω καταλείπω. — ἔξω ή = πλήν. — ἐπικοσμῶ τιμῶ. — κατὰ ξεινίην, ή κατὰ ξενκα. — Συμωνίδης, περὶ τούτου βλ. V, 102 (ἐν σελ. 249).

BIBLION ΟΓΔΟΟΝ

Κεφ. 40. κατίσχω τὰς νέας διευθύνω τὰ πλοῖα. — προσδέομαι=δέομαι. — σχεῖν=κατασχεῖν· κατέχω προσορμίζομαι, ἀράξω. — ὑπεξάγομαι φέρω (τοὺς ἴδικούς μου) εἰς ἀσφαλῆ τόπον. — τὸ = ἀττ. δ. — τὰ κατήκοντα πρόγραμματα = τὰ παρεόντα πρόγραμματα ή παροῦσα κατάστασις τῶν πραγμάτων: αἱ παροῦσαι περιστάσεις. — βουλήν ποιοῦμαι = βουλεύομαι. — ἐψευσμένοι γνώμης ἀπατηθέντες εἰς τὰς ἐλπίδας των. — ὑποκάθημαι τινα ἐνεδρεύω τινά. — οἱ δὲ = ἀλλά. — τειχέω = τειχίζω. — περίειμι σώζομαι. — περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πολὺ φροντίζω. — ἀπιέναι = ἀττ. ἀφιέναι· ἐκ τοῦ ἐπυνθάνοντο.

Κεφ. 41. τῇ (= ἥ) τις ὅπου ἔκαστος.—οίκεται ὅλοι οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἡ οἰκογένεια ἐδῶ : γυναῖκες καὶ δοῦλοι.—ύπεκτίθεμαι=ύπεξ-άγομαι (κεφ. 40).—χρηστήριον χρησιμός: οἱ Ἀθηναῖοι ἀφότου ἔμα-θον, ὅτι δὲ Ξέρξης θὰ ἐπέλθῃ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰχον λητήσει ἀπὸ τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν χρησιμόν. Ὁ Ἀπόλλων τοὺς ἀπεκρίθη, ὅτι μεγάλη καταστροφὴ τοὺς περιμένει καὶ ὅτι μόνον τὰ ἔδυτα τείχη θὰ ἥτο δυνατὸν γὰρ τοὺς σώσουν. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἀπὸ τότε ἔσχήγησε τὸν χρησιμόν, ὅτι δὲ θεός μὲν τὰ ἔδυτα τείχη ἐννοεῖ τὰ πλοῖα. —ύπηρετῷ τινι προσφέρω ὑπηρεσίαν εἰς τινα, ὑπακούω εἰς τινα. —ἐνδιαιτῶμαι κατοικῶ, διαιρέω.—ἐν τῷ ἰρῷ, δηλ., τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς. —ώς ἔοντι ως ἐὰν ἀληθῶς ὑπῆρχεν (δ ὅφις). —ἐπιμήνια (ἰερὰ) μηγιαῖαι προσφοραι ἡ θυσίαι. —προτίθημι παραβέτω. —μελιτόεσσα (= ἀττ. μελιτοῦττα, δηλ. μᾶζα) μελόπητα.—ἀναισιμῶ (-ώ) καταναλίσκω, κατατρώγω.—τῆς θεοῦ, δηλ., τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς τὴν ὅποιαν ιερὸς ἦτο δ ὅφις. —ύπέκνειμαι (πιθαν.) ἔχω μεταφερθῆνεις μέρος ἀσφαλές. —στρατόπεδον στόλος.

Κεφ. 42. ωύτδε= ὁ αὐτός.—πάρεξ ἐκτός, πλήν.—πεντηκόν-τερος, βλ. III, 39 (ἐν σελ. 245).

Κεφ. 49. προτίθημι προτείνω. — ὅκου... τῶν...= ὅκου τού-των τῶν χωρέων, τῶν αὐτοὶ ἐγκρατέες εἰσίν. — ἐγκρατῆς κύ-ριος.—έπιτήδειος κατάλληλος.—ἀπεῖτο=ἀττ. ἀφεῖτο πιθαν. ὑπερ-συντλκ. τοῦ ἀφίημι. — συνεκπίπτω εἰμαι σύμφωνος, συμφωνῶ. —έπι-λέγω λέγω προσέτι. — πολιορκήσονται, ἐν πιθαν. σημασίᾳ. — ἴνα, τοπικ. = ὅπου. — τιμωρίη βοήθεια. — ἐκφέρομαι (μέλλ. ἔξοισομαι) ἐξερχόμενος ἀπὸ τὸ πλοῖον καταφεύγω.

Κεφ. 50. ἐπιλέγονται συσκέπτονται, συζητοῦν. — τρέπομαι πο-ρεύομαι. — ἐκλείπω ἔς = ἐκλείπω καὶ φεύγω ἔς. — Καλλ. ἄρχον-τος Ἀθ., δηλ. τὸ 480 π. X.

Κεφ. 51. ἐν τῷ ἰρῷ, δηλ., τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Ἀκρο-πόλει. — ταμίας τοῦ ἰροῦ, οὗτοι ἡσαν δέκα καὶ ἑψύλαττον τὰ κειμή-λια καὶ τὰ χρήματα τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς καὶ καθόλου φαίνεται, ὅτι εἰ-χον τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐποπτείαν ἐλῶν τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. — θύρα

σανίς. — ἄμα μὲν - πρὸς δὲ ἀφ' ἑνὸς μὲν - πρὸς τούτοις δέ. — ἀσθενεῖα βίου πενία. — ἐκχωρῶ ἀπέρχομαι, ἀγαχωρῶ. — αὐτοὶ αὐτοὶ μόνον. — τὸ μαντήιον, ἐδῶ: τὴν ἔνγοιαν (τὴν σημασίαν) τοῦ χρησμοῦ. — χρῶ (-άω) χρησμοδοτῶ. — ἀνάλωτος ἀκυρίευτος, ἀπόρθητος. — κρησφύγετον καταφύγειν.

Κεφ. 52. ἵζομαι, ἐπὶ στρατεύματος: λαμβάνω θέσιν, στρατοπεδεύω. — καταντίον ἀπέναντι. — ὅνθος ὕψωμα, λόφος. — ὅνως = ὁπότε δέσάκις. — ἄπτω ἀνάπτω. — τὸ ἔσχατον τοῦ κακοῦ τὰ ἔσχατα δεινά. — προδίδωμι (ἀπιτθ.). ἐκλείπω, γίνομαι ἀχρηστος. — λόγοι προτάσεις. — τῶν Πεισιστρατιδέων, δηλ. τοῦ Ἰππίου καὶ τῶν δπαδῶν του, οἱ ὅποιοι εὑρίσκοντο ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Εέρζου. — δύολογία συνθήκη. — δόλοίτροχος στρογγυλὸς λίθος. — ἀπορίησι ἐνέχομαι εὑρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν.

Κεφ. 53. τὰ ἀπορα=αἱ ἀπορίαι, ἡ ἀμηχανία. — ἔξοδος διέξοδος. — ἔδεε ἡτο προωρισμένον. — θεοπρόπιον χρησμός. — γίνομαι ύπό τινι περιέρχομαι: εἰς τὴν ἔξουσίαν τινάς. — ἐλπίζω μὴ φοδοῦμαι μῆπως. — κατὰ ταῦτα ἀπ' αὐτοῦ. — ταύτῃ ἀπὸ αὐτὸν τὸ μέρος. — κατὰ τοῦ τείχεος κάτω ἀπὸ τὸ τείχος κάτω. — ἐσ τὸ μέγαρον, δηλ. τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς· μέγαρον δὲ τὸ ἐσώτατον καὶ λερώτατον μέρος τοῦ ναοῦ; τὸ ἀδυτον' ἐν αὐτῷ εὑρίσκετο τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς. — τὰς πύλας, δηλ. τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς. — κατέστρωντο, πήτη, ὑπερσυντλ. τοῦ καταστρώνυμη φονεύω.

Κεφ. 54. Ἀρταβάνῳ, τοῦτον δέ Εέρξης εἰχεν ἀφήσει εἰς τὰ Σοῦσα ὃς διοικητὴν τοῦ κράτους του. — εὔπροηξίη εὐτυχία, ἐπιτυχία. — τοὺς φυγάδας, δηλ. τὸν Ἰππίαν καὶ τοὺς δπαδοὺς αὐτοῦ. — τὰ ίρὰ τὰς συγήθεις θυσίας. — ὅψις ἐνυπνίου δραματική εἰς τὸν ὅπνον. — ἐνθύμιον μοι γίνεται ποιήσαντι αἰσθάνομαι βάρος εἰς τὴν ψυχήν μου (μὲ τύπτει ἡ συνείδησίς μου), διότι ἔκαιμα.

Κεφ. 55. ἐπιμιμνήσκομαι τινος μνημονεύω τι. — γηγενῆς ὁ ἐκ τῆς γῆς γεννηθεῖς. — θάλασσα πηγὴ ἀλμυρὸν ὅδατος. — ἔνι = ἔνεστι. — λόγος (ἐστι) λέγεται. — μαρτύριον μαρτυρία, ἀπόδειξις. — καταλαμβάνει (ἀπροσ.) συμβαίνει. — ὕδων = ἄττ. ἔώδων. — στέλεχος κορμός. — ὅσον τε περίου. — ἀνατρέχω, ἐδῶ: βλαστάνω, μεγαλώνω.

Κεφ. 56. θόρυβος ταραχή.—μένω περιμένω.—κυρώ (-ώ)
ἐπικυρώνω, λαμβάνω ἀπόρρητον.—τὸ προκείμενον πρῆγμα τὸ θέμα
τῆς συγδιασκέψεως, τῆς συζητήσεως (τὸ δποίον εἶχε προταθῆ ὑπὸ τοῦ
Εὐρυθίαδον βλ. κεφ. 49).—εἰσπίπτω πίπτω ἐντὸς μὲν δρμῆν (μὲ
βίσιν), εἰσορμῶ.—ἀείρω=ἄττ. αἴρω.—ἀποθευσόμενοι, τοῦ ἀποθέω
ταχέως ἀπέρχομαι.—τοῖσι τε ὑπολ., δτκ. τοῦ ποιητκ. αἰτίου. — καὶ
οὗ καὶ οὗτοι.

Κεφ. 57. Μνησίφιλος, πατρικὸς φίλος τοῦ Θερμιστ. — σφι, δτκ.
τοῦ ποιητκ. αἰτίου. — βεβούλευται ἔχει ἀποφασισθῆ. — δέδοκται =
βεβούλευται.—τοι βεβίως.—ἀπαίρω τὰς ναῦς κινῶ τὸν στόλον,
ἀποπλέω.—ἀβουσλία ἀπεριτεψέψια.—μηχανὴ τρόπος.—διαχέαι, ἀπριψ.
χορ. τοῦ διαχέω διαλύω, ματαιώω.—άνεγγνωσα (ἀόρ. κ' τοῦ ἀναγ-
γνώσκω) ἔπεισα.—μεταβούλεύομαι μεταβάλλω γνώμην.

Κεφ. 58. ὑποθήκη συμβούλη.—κοινὸν πρῆγμα ὑπόθεσις κοι-
νῆς φροντίδος: ὑπόθεσις δημοσία.—συμμείγνυμι τινί τι ἀνακοινῶ
τι εἰς τινα.—παρίζομαι τινι κάθημαι πλησίον τινός.—καταλέγω
διηγοῦμαι, ἐκθέτω.—έμαυτοῦ ποιοῦμαι τι οἰκειοποιοῦμαι τι.—ές ὁ
ἔως έτου.—χρηζῶ παρακαλῶ.

Κεφ. 59. προτίθημι ἐκθέτω, ἀγκοινώω.—τῶν εἶνεκεν=ἄντι:
τοῦ εἶνεκεν=οὖ (δηλ. λέγου) ἔνεκα.—πολλός εἴμι ἐν τοῖσι λό-
γιοισι διμιλῶ πολλά.—οἶα=ἄτε.—κάρτα δέομαι ἔχω μεγάλην ἀνάγ-
κην.—προεξανίσταμαι, ἐν ἀγῶνι: ἔκεινῷ πρὶν δοθῆ τὸ σύνθημα.—
φαπίζω φαδδίζω, δέρω.—ἀπολύομαι ἀπολογοῦμαι:—έγκαταλείπο-
μαι ἐν ἀγῶνι δρόμου: μένω δπίσω.

Κεφ. 60. διαδιδρήσκω=ἀποδιδράσκω.—κόσμον φέρει τινὶ¹
φέρει τιμῆν εἰς τινα.—ό δὲ=ἄλλα. — ἄλλου λόγου ἔχομαι πιάνο-
μαι ἀπὸ ἄλλου λόγου: κάριν χρῆσιν ἄλλου λόγου.

α) ἐν σοί ἔστι, βλ. VI, 109 (ἐν σελ. 254).—ἀναζεύγνυμι τὰς
ναῦς φέρω τὰ πλοῖα.—ἀνατίθημι ἀντιπαραβάλλω, συγκρίω.—συμ-
βάλλω συμπλέκομαι.—ἀναπεπταμένος ἀγοικότος.—τὸ = ἄττ. ὅ.—
τοῦτο δὲ ἀφ' ἔτέρου δέ. — πινδυνεύω τινὶ κινδυνεύω μέ τινα: ἐκ-
θέτω τινὰ εἰς κίνδυνον.

β) χρηστὰ ὠφέλειαι. — τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνει ὁ πόλεμος λαμβάνει ἔκθασιν, ὅποιαν πρέπει. — πολλὸν κρατῶ κερδίζω μεγάλην νίκην. — πρός τινος πρὸς τὸ συμφέρον τινός. — αὗτις δὲ πρὸς τούτοις δέ. — περιγίνομαι σώζομαι. — ύπεκκειμαι ἔχω μεταφερθῆ χάριν ἀσφαλείας. — ἐν αὐτοῖσι, δηλ. ἐν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις. — περιέχομαι τινος προσκολλήμαι: εἰς τι: ἐπιδιώκω τι. — προναυμαχῶ τινος ναυμαχῶ ὑπέρ τινος. — καί, μετὰ τὸ ὄμοίως καθὼς καί. — σφέας, τοὺς Πέρσας.

γ) ἐκαστέρῳ, συγκρτν. ἐπίρρ. τοῦ ἐκὰς μακράν. — κόσμος τάξις. — κερδαίνω τινὶ περιεόντι ἔχω τὸ κέρδος, δτι: σώζεται τις. — λόγιον χρησμός. — κατύπερθε γίνομαι τινος γίνομαι ὑπέρτερός τινος: νικῶ τινα. — οἰκότα δρθά, λογικά. — ως τὸ ἐπίπταν δές ἐπὶ τὸ πλειστον. — ἐθέλει, ὡς ὑποκι. : τὰ βεβουλευμένα ἐθέλω, ἐδῶ: συηγθίζω. — εὖ γίνομαι ἀποθαίνω καλῶς, ἐπιτυγχάνω. — προσχωρῶ πρός τινα ὑποστηρίζω, βοηθῶ τινα.

Κεφ. 61. ἐπιφέρομαι (τινι) διὰ λόγου καταφέρομαι κατά τινος. — ἐπιφηγίζω τινὶ δίδω δικαιωτικά ψήφου εἰς τινα. — παρέχομαι παρουσιάζω, ἔχω. — γνώμας συμβάλλομαι προσθέτω τὴν γνώμην μου εἰς τὰς γνώμιας τῶν ἄλλων: δίδω τὴν γνώμην μου, δπως καὶ οἱ ἄλλοι. — προσφέρω τί τινι ἐπιρρίπτω τι: (δνειδος) κατά τινος. — ἐωυτοῖσι, δηλ.: ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθ. — ἥπερ = ἀττ. ἦ. — ἔστε ἐφόσον. — οὐδαμός = οὐδείς.

Κεφ. 62. διαβαίνω ἔς τινα στρέφομαι πρὸς τινα. — λόγοι ἐπεστραμμένοι λόγοι: ἔντονοι, σφοδροί. — τὸ πᾶν τοῦ πολέμου τὴν ὅλην κρίσιν τοῦ πολέμου. — ως ἔχομεν δπως εἰμεθα: εὐθύς, ἀμέσως. — ἀναλαμβάνω ἐμβιβάζω εἰς τὰ πλοῖα. — κομίζομαι πλέω. — ἐκ παλαιοῦ ἔτι ἥδη ἐκ παλαιοῦ χρόνου. — κτῖζω ἰδρύω, ἀποικίζω, κατακτῶ. — μονοῦμαι τινος ἐγκαταλείπομαι ἀπό τινα.

Κεφ. 63 - 64. ἀναδιδάσκομαι μεταβάλλω γνώμην. — δοκέειν μοι, τὸ ἀπριμφ. ἀπολύτως: κατὰ τὴν γνώμην μου. — ἀρρωδῶ = ὁρθωδῶ φοβοῦμαι. — διαναυμαχῶ συγκροτῶ ναυμαχίαν. — ἀκροβολίζομαι, κυρ.: ἀψιμαχῶ ἀκροβολίζομαι ἐπεσι λογιομαχῶ. — ἐπὶ Αἰακὸν διὰ τὸν Αἰακόν: διὰ γὰ φέρῃ τὸν Αἰακὸν (τὸ ἄγαλμα δηλ. αὐτοῦ) ὁ

Αἰακὸς ἡτο κατὰ τὸν μῆθον υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς νύμφης Αἰγίνης· ἀπόγονοι τούτου (**Αἰακίδαι**) ἦσαν δὲ Πηλεύς, δὲ Τελαμών, δὲ Φῶκος, δὲ Ἀχιλλεύς, δὲ Αἴας καὶ δὲ Τευχρός. Εἰς τὰ ἀγάλματα τῶν Αἰακίδῶν ἀπεδίδετο ἡ ἴδιότης λαχυρῶν βοηθῶν κατὰ τὰς μάχας.

Κεφ. 70. παρήγγειλε, δὲ Ξέρξης.—παρεκρίθησαν διαταχθέντες παρετάχθησαν κατὰ σειρὰν καὶ τάξιν.— ἔξεχρησε, τοῦ ἐκχρῶ (-άω) ἔξαρχω.—οἱ δὲ = ἀλλά.—πολιορκήσονται, ἐν πίτη. σημασίᾳ.—ἀπολαμφύντες = ἀττ. ἀποληφθύντες· ἀπολαμβάνω ἀποκλεῖω.

Κεφ. 71. ἐμεμηχάνητο, ὑπερσυντλκ. ἐν πίτη. σημασίᾳ τοῦ μηχανῶμαι ἐπινοῶ.—ώς τάχιστα εὐθὺς ώς.—ἴζομαι στρατοπεδεύω.—συγχρῶ (-ώω) σκεπάζω (φράζω) μὲν χώματα.—Σκειρωνὶς ὄδός, ἣ ἔγουσα ἀπὸ τῆς Κορίνθου εἰς Μέγαρα καὶ Ἀττικὴν περὰ τὴν θάλασσαν ἐπὶ ἀποτόμων βράχων.—ἄνω = ἀνύω περατῶ.—φρομίδος κοφίνι.—έσφορέω εἰσκομίζω.—έλινύω (μετὰ μτχ.) παύω νά.

Κεφ. 72. ὑπεραρρωδῶ τινι ὑπερβολικὰ φοδοῦμιαι διά τινα.—οὐδὲν μέλει τινὶ καθόλου δὲν ἐνδιαφέρεται τις.—**Κάρνεια,** βλ. VII, 206 (ἐν σελ. 258).—παροιχώκεε, ὑπερσυντλκ. τοῦ παροίχομαι ἔχω παρέλθει.

Κεφ. 74. πόνος ἐπίπονος ἐργασία.—συνίσταμαι τινι, ἐδῶ : καταπονοῦμαι μέ τι.—τὸν περὶ τοῦ παντὸς δρόμον θέω διαγωνίζομαι, διακιγδυνεύω περὶ τῶν ὅλων.—έλλαμπομαι διακρίνομαι: ἐδῶ : κερδίζω τὴν γίνηγν.—οὐκ οὕτω - ως ὅχι τόσον - δσον.—δειμαίνω περὶ τινι φοδοῦμιαι διά τινα.—τέως ἐπὶ τινα χρόνον.—σιγῇ μὲν καμηλὴν τὴν φωνήν.—ῳδῶμα ποιεῦμαι θυμάζω.—έξερράγη (ἀπροσ.) ἡ ἀγανάκτησίς των ἐξέσπασε.—ές τὸ μέσον φυνερά.—δοριάλωτος κυριευμένος.

Κεφ. 75. ἐσσοῦμαι=ἀττ. ἡττῶμαι.—χρεόν, δηλ. ἐστί.—ἐπιδέχομαι δέχομαι προσέτι, δέχομαι νέους (πολίτας).—ὅλβιος πλούσιος.—κατύπερθε γίνομαι ὑπερισχύω.—δρησμὸς (δρασμὸς - διδράσκω) φυγή.—παρέχει (ἀπροσ.) = πάρεστι ἢ ἐξεστι.—περιορῶ (μετὰ μτχ.) ἐπιτρέπω, ἀφήγω νά.—προς ἐαυτοὺς = πρὸς ἄλλήλους.—ἐκποδῶν ἀπαλλάσσομαι ἀπέρχομαι.

Κεφ. 76. τοῦτο μέν... τοῦτο δέ, βλ. VI, 44 (ἐν σελ. 251).—άνηγον (ἀμιτέτ.) τὸ ἀπ' ἐσπέρης κέρας ἐπροχώρουν μὲν τὸ δυτικὸν κέρας. — κυκλοῦμαι = κυκλῶ.—Κέος· Κυνόσουρα, ἀκρωτήρια εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Σαλαμῖνος. — Μουνιχίη, χερσόνησος τῆς Ἀττικῆς μὲ δύμώνυμον λιμένα κείμενον μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Φαλήρου.—ἀπολαμφθέντες, βλ. κεφ. 70.—τίσιν δίδωμι τινος τιμωροῦμαι διὰ τι. — ἀγώνισμα πολεμικὸν κατόρθωμα. — τῶν Περσέων, δηλ. τινάς. — ἐκφέρομαι (μέλλ. ἔξοισομαι) φέρομαι ἔξω (ἐν τῇ θαλάσσῃ εἰς τὴν Ἑγράν). — πόρος τῆς ναυμαχίης τῆς μελλ. ἔσ. τὸ μέρος, ὅπου ἔμελε νὰ γίνη ἡ ναυμαχία. — περιποιῶ διασώζω. — πυνθανοίατο=ἀττ. πυνθάνοντο.—παραρτέομαι τι παρασκευάζω τι.

Κεφ. 78 - 79. ὀθυτιμὸς λόγων λογομαχία.—οἱ στρατηγοὶ συνίστανται οἱ στρατηγοὶ διαφωνοῦν. — κατὰ χώραν εἰμὶ εἰμι: εἰς τὴν θέσιν μου. — τρόπος χαρακτήρ. — συνέδριον τόπος τοῦ συνεδρίου. — ἐκκαλοῦμαι φωνάζω ἔξω. — ὑπὸ ἐνεκα. — λήθην ποιοῦμαι = ἐπιλανθάνομαι. — συμμείγνυμι τινι διμιλῷ μέ τινα. — στασιάζω φιλογικῶ. — τοι = ἀττ. σοι.—ἴσον Πελοποννησίοισι τὸ αὐτὸν (ἀνωφελές) διὰ τοὺς Πελοπ.

Κεφ. 80 - 81. χρηστὰ ωφέλιμα. — διακελεύομαι συμβουλεύω. — τὰ ἔγῳ ἐδεόμην κλπ.=αὐτόπτης γενόμενος (τούτων), τὰ γενέσθαι ἔγῳ ἐδεόμην.—ἔξ ἐμέο (δηλ. ἔοντα) ὅτι ἐκ μέρους μου προέρχονται: ὅτι εἰς τὰς ἐνεργείας μου διφείλονται. — παρίσταμαι φέρω πρὸς τὸ μέρος μου διὰ τῆς βίας, ἀναγκάζω. — πλάσσω ἐπινοῶ. — ὡς οὐ ποιεύντων τῶν β. ταῦτα διότι κατὰ τὴν γγώμην των (δηλ. τὴν γγώμην τῶν λοιπῶν στρατηγῶν) οἱ βάρδαροι δὲν πράττουν ταῦτα. — παρερχομαι εἰσέρχομαι. — μόγις μιόλις, μετὰ δυσκολίας. — ἐφορμῶ (-έω) μένω ἡγκυροδιολημένος ἐν τινι τόπῳ: ἐκτελῶ ἀποκλεισμόν. — παραρτέομαι γίνομαι ἔτοιμος, παρασκευάζομαι. — ἀλέξομαι (καὶ μέσ. μέλλ. ἀλεξήσομαι)=ἀμύνομαι. — μεθίσταμαι ἀποχωρῶ. — ἀμφισβασίη φιλονικία. — λόγων ἀμφισβασίη λογομαχία.

Κεφ. 82. ἐν τοῖσι, ἡ ἐν μεταξύ.—καθαιρῶ καταβάλλω, γινώ. — ἐς τὸν τρίποδα, τὸν δποῖον οἱ "Ελλ. μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην ἀφιέρωσαν εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα" ὁ τρίπους οὗτος ἦτο χρυ-

σοῦς καὶ ἐστηρίζετο ἐπάγω εἰς τὰς κεφαλὰς τριῶν χαλκῶν δφεων, τῶν δποίων τὰ σώματα περιπλεκόμενα ἀπετέλουν σπειροειδῆ στήλην· ἐπὶ τῶν σπειρῶν τῶν δφεων οἱ Ἑλλ. ἔχαραξαν τὰ δνόματα τῶν πόλεων, δσαι ἔλαχον μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν Περσῶν (βλ. πάν. III ἐν τέλει τοῦ βιβλίου).

Κεφ. 83. όημα λόγος.— ήδος διαφαίνει, βλ. VII, 216.—καὶ οἱ καὶ οὗτοι (δηλ. οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλ.). — ἐπιβάται, βλ. VII, κεφ. 100. — προοαγορεύω δμιλῷ ἐνώπιον ὅλων. — εὖ ἔχοντα ωραῖα, εὐστοχα. — ἐκ πάντων ὑπὲρ πάντας. — τὰ ἔπεα ἦν ἀντιτιθέμενα, κατ’ ἔννοιαν: εἰς τὸν λόγον του (ὁ Θεμ.) παρέδικλε. — πάντα τὰ πρέσσω τοῖσι ἕσσοσι ὅλα τὰ εὐγενέστερα πρὸς τὰ κειρότερα (δηλ. τὴν ἀνδρείαν πρὸς τὴν δειλίαν, τὴν ἐλευθερίαν πρὸς τὴν δουλείαν, τὴν δέξαν πρὸς τὴν καταισχύνην). — ἐγγίνομαι ὑπάρχω. — καταπλέκω τὴν όησιν τελειώνω τὸν λόγον. — κατὰ τοὺς Αἰακίδας=ἐπὶ τοὺς Αιακίδας (βλ. κεφ. 64). — ἀποδημῶ ἀπέρχομαι, ἀποπλέω.

Κεφ. 84. ἐπεκέατο=ἀττ. ἐπέκειντο· ἐπίκειμαι ἐπιτίθεμαι.— πρόμνην ἀνακρούομαι ὑποχωρῶ μὲ τὴν πρόμναν. — ὕκελλον, πρτκ. ἀποπειρτκ. ὕκελλω τὰς νέας ρίπτω τὰ πλοιά εἰς τὴν ἔηράν. — Παλληνεύς, δέκα τοῦ Ἀττικοῦ δήμου Παλλήνης (νῦν Χαρδάτι). — ἔξανάγομαι ὀριῳ ἔξω ἀπὸ τὴν γραμμήν. — ἐμβάλλω νηὶ ἐπιπίπτω ἐναντίον πλοίου (ἐχθρικοῦ). — συμμίσγω συμπλέκομαι. — δαιμόνιος κκρότυχος.

Κεφ. 85. κατὰ ἀπέναντι.— πρὸς Ἐλευσῖνος πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐλευσ. — ἐθελοκακῶ μὲ τὴν θέλησίν μου δεικνύομαι δειλός. — κατὰ τὰς Θεμ. ἐντολάς, δέ Θεμιστ. κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἑλλ. στόλου ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου εἰχει χαράξει ἐπὶ βράχων αὐτοῦ συμβουλάς πρὸς τοὺς μετά τοῦ Ξέρξου ἐκστρατεύσαντας Ἱωνας, δπως ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Πέρσας ἡ τούλαχιστον δειχθοῦν ἔκουσίως δειλοὶ εἰς μέλλοντας ἀγῶνας. — καταλέγω ἀπαριθμιδ. — μέμνημαι, ἐδῶ: ἀναφέρω. — καθίστημι διορίζω.

Κεφ. 86. κεραΐζω καταδυθίζω.— σὺν κόσμῳ κανονικῶς. — σὺν νόῳ μετά περισκέψεως. — συμφέρομαι, ἐπὶ γεγονότων: συμβαίνω,

γίνοιαι.— μακρῷ πολὺ (ἐπίρρ.). — ἀμείνονες αὐτοὶ ἔωυτῶν ἀνδρεῖσι· τεροὶ παρ' ὅ, τι γῆσαν ἄλλοτε. — βασιλέα, ὑποκι. τοῦ θεήσασθαι· ὁ Ξέρξης καθήμενος ἐπὶ ἀργυρόποδος θρόνου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Αλγάλεω — δρους τῆς Ἀττικῆς ἀπέναντι τῆς Σαλαμίνος — ἐπεσκόπει τὴν ναυμαχίαν μετὰ γραμματέων, οἱ ὅποιοι ἐσημείωνον τὴν δράσιν ἐνδὸς ἐκάστου.

Κεφ. 87. κατὰ τοὺς ἄλλους ως πρὸς τοὺς ἄλλους. — ἀτρεκέως ἀκριβῶς. — εύδοκιμῷ ἔχω ὑπόληγψιν. — θύρουβιος ἀταξία. — καὶ ή καὶ κῦτη. — μάλιστα πρός τινος πολὺ πλησίον τινός. — συνήνεικε, ἀδρ. τοῦ συμφέροντος φέρω καλὸν ἀποτέλεσμα, ὀφελθ. — φέρουσα μὲν ὄρμήν. — Καλυνδεῖς οἱ ἐκ τῆς Καλύνδης, πόλεως ἐν Καρίᾳ. — εἰ μὲν καὶ ἂν καὶ πράγματι. — νεῖκος φιλονικία. — μέντοι διώκει. — ἐκ προνοίης ἐπίτιθες. — συγκυρόντων (μετὰ μτχ.) συμπίπτω νά. — παραπίπτω συναντῶ. — ἀμύνω τινὶ βοηθῷ τινα. — ἀποστρέφω (ἀπιθτ.). στρέφομαι διπίσω.

Κεφ. 88. τοῦτο μέν... τοῦτο δέ, βλ. κεφ. 76. — συνήνεικε, ἐδῶ, ὅπως καὶ κατωτέρῳ : συνέδη. — μανθάνω (μετὰ μτχ.) παρατηροῦ ὅτι. — φημὶ λέγω γάλι, διαδεδαιώγω. — τὸ ἐπίσημον τὸ σῆμα τοῦ πλοίου. — ἡπιστέατο = ἀττ. ἡπισταντο· ἐπίσταμαι ἐδῶ : πιστεύω, νομίζω.

Κεφ. 89. πόνος μάχη. — ἀπὸ μὲν ἔθανε· ἀπὸ δὲ (ἔθανον). τμῆσις. — νέω κολυμβῶ. — χειρῶν νόμος συμπλοκή, μάχη. — διανέω ἐς κολυμβῶν διαπεραισθῆται εἰς. — ἐς τὸ πρόσθε παρέρχομαι περγῷ ἐμπρός. — ἀποδεξόμενοι = ἀττ. ἀποδειξόμενοι· ἀποδείκνυμαι (ἐπι)δεικνύω. — περιπίπτω τινὶ πίπτω ἐπάνω εἰς τινα.

Κεφ. 90. διεφθάρατο = ἀττ. ἥσαν διεφθαρμέναι. — ἀπολοίατο = ἀττ. ἀπόλοιντο. — ως προδόντων, δηλ. αὐτῶν (τῶν Πόνων). — ἐπιφέρομαι ἐπέρχομαι μὲν ὄρμήν. — Σαμοθρήτικες οἱ ἐκ τῆς Σαμοθράκης, νήσου παρὰ τὰ παράλια τῆς Θράκης, ἀνήκοντες εἰς τοὺς Πόνων. — ἀπαράσσω ἐξολοθρεύω, ἐπαστρέψω. — ὁύομαι σώζω. — οἴα (μετὰ μτχ.) = ἀτε (μετὰ μτχ.). — ὑπερολυποῦμαι ἀγανκτῷ πολὺ. — κακὸς δειλός. — δκως=δόπτε δσάκις. — ὑπὸ τῷ οὔρεϊ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ δρους. — ἀντίον ἀπέναντι. — ἀναπυνθάνομαι τινὶ ζητῷ

πληροφορίας περί τινος. — γραμματιστής γραμματεύς. — πατρόθεν μὲ τὸ δόνομα τοῦ πατέρος.

Κεφ. 91. ύψισταμαι ἐγεδρεύω. — ἐν τῷ πορθμῷ, τῷ μεταξὺ τῆς νήσου Ψυτταλείας καὶ Ἀττικῆς. — κεραΐζω, βλ. κεφ. 86. — δικαίως, βλ. κεφ. 90. — φέρομαι φεύγω μὲ σπουδῆγν.

Κεφ. 92. συγκυρέω συγχαντῶμαι. — σημήιον = ἐπίσημον (κεφ. 88). — βώσας = ἀττ. βοήσας. — ἐπικερδούμω τινα ὀνειδίζων εἰρωνεύομαι τινα μὲ πειρακτικοὺς λόγους. — ἐξ τὸν μηδισμὸν ὡς πρὸς τὸν μηδισμόν οἱ Ἀθην. πρὸς δὲ λίγων ἐτῶν εἶχον κατηγορήσει τοὺς Αἰγινῆτας ἐπὶ μηδισμῷ καὶ τὸν πατέρα τοῦ Πολυκρίτου, τὸν Κριόν, εἶχον φυλακίσει. Ταύτην τὴν ἄδικον κατηγορίαν δικαινίσεται: ἐδῶ δὲ Πολύκριτος. — ἀπορρίπτω (ὄνειδη) ἐξ τινα ἔχακοντίζω πειρακτικοὺς λόγους κατά τινος. — περιγίνομαι σώζομαι. — ὑπὸ δικαιούμενος προστασίαν.

Κεφ. 93. ἀριστα ἀκούω παρὰ πολὺ ἐπαινοῦμαι. — ἐπὶ δὲ μετὰ τούτους. — Ἀναγυράσιος ὁ ἐκ τοῦ Ἀναγυροῦντος, δήμου τῆς Ἀττικῆς καιρέγου νοτίως τοῦ Υμηττοῦ κατὰ τὴν θέσιν τῆς σημερινῆς Βάρης. — ἐπιδιώκω καταδιώκω. — ἐν ταύτῃ, δηλ. τῇ νηὶ. — ἥλω, τοῦ ἀλίσκομαι συλλαμβάνομαι. — παρεκεκέλευστο (πήτη.) εἶχε δοθῆδιαταγὴ (γὰ συλλάβουν δηλ. τῇ Ἀρτ.). — ποιοῦμαι δεινὸν θεωρῶ βαρὺ πρᾶγμα: τὸ παίρνω βαρειά.

Κεφ. 95-96. τούτων, ἐκ τοῦ πρότερον. — ἐπιμιμνήσκομαι τινος κάμνω μνείαν τινός. — ἀπέβησα (ἀδρ. α' τοῦ ἀποβαίνω) ἀπεβίησα: — κατειρύνω = κατερύνω κατέλλω, σύρω. — ταύτη εἰς τοῦτο τὸ μέρος. — ἐλπίζω διοθέτω, νομίζω. — περίειμι διπάρχω, διπολείπομαι.

Κεφ. 140. α) ἀμαρτὰς = ἀμάρτημα σφάλμα. — τὰς γενομένας ἔξ = τὰς ποιηθείσας ὑπό. — μετίημι συγχωρῶ. — όμολογῶ τινι ἐρχομαι εἰς συνενόησιν μὲ τινα: συμβιθάζομαι μὲ τινα.

τούτων, ἔξ δινομαστικῆς ταῦτα κύται κι διαταγαῖ. — ἀναγκαίως ἔχει μοι ἀναγκάζομαι. — τὸ ὑμέτερον ἀντίον γίνεται = ὑμεῖς ἐναντιοῦσθε. — ἀνταειρόμενοι = ἀττ. ἀνταιρόμενοι ἀνταίρομαι τινι πόλεμον κινῶ πόλεμον κατά τινος. — ὑπερβάλλομαι διπερτέρω, διπερισχύω. — στρατηλασίη, ἐδῶ: στρατός. — παριστοῦμαι τινι ἔξισοῦμαι

μέ τινα.—θέω περὶ ἐμαυτοῦ διακιγδύνεύω τὴν ζωήν μου.—καταλύ-
σασθε, δηλ. βασιλεῖ· καταλύομαι τινι κάμινω εἰρήνην μέ τινα.—
παρέχει = ἔξεστι.—κάλλιστα μὲ τοὺς ἐγγιμοτέρους δρους.—ταύτη
ώρμημαι τοισυτερόπως σκέπτομαι: τοῦτο ἐπιθυμῶ.—όμαιχμίην συν-
τίθεμαί τινι συνάπτω συμμαχίαν μετά τινος.

β) προσχρητίζω τινὸς = δέομαι τινος.—λόγοι προτάσεις.—ή
βασιλέως χεὶρ ὑπεριμήκης ἔστι εἶναι πολὺ μακρά: φθάνει εἰς με-
γάλην ἀπόστασιν.—προτεινόντων, δηλ. τῶν Περσῶν· μεγάλα
προτείνω ἐπ' οἷσι προτείνω εὐνοϊκοὺς δρους, μὲ τοὺς ὅποιοις.—δει-
μαίνω φοδοῦμαι:—τρίβος μεγάλη ὁδός, λεωφόρος.—οἴκημαι = οἰ-
κῶ.—μάλιστα, νὰ συναφθῇ μὲ τό: συμμάχων πάντων.—ἐξαίρε-
τόν τι...=τὴν γῆν, ἥ ἔξαίρετόν τι μεταίχμιόν ἔστι· μεταίχμιον,
ἔδω: διαμφισθητουμένη μεθόριος χώρα, ἀμφισθητούμενα σύνορα.—
ἔκτημαι=κέκτημαι.

Κ εφ. 141. ὄμοιογίη συγεννόγησις, συμβιθασμός.—λόγιον χρη-
σμός.—χρέον ἔστι = χρὴ εἶναι δρισμένον (πεπρωμένον).—έκπισττω
έκδιώκομαι:—συνέπιπτε συγένη.—όμοῦ συγχρόνως.—σφεων, δηλ.
τοῦ Ἀλεξ., καὶ τῶν Δακεῶν.—κατάστασις παρουσίασις (ἐγώ-
πιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ δῆμου).—ἐπαναμένω περιμένω ἐπὶ πλέον.—
διατρίβω ἀργοπορῶ.—ένδεικνύμενοι θέλοντες νὰ δεῖξουν.

Κ εφ. 142. διαδέχομαι (τὸν λόγον) λαμβάνω τὸν λόγον.—νεώ-
τερον, ἐπὶ πολιτικῶν μεταβολῶν: νεωτερισμός.—ένδεχομαι ἀποδέχο-
μαι:—κόσμον φέρον (δηλ. ἔστι) = κόσμον φέρει (βλ. κεφ. 60).—
οὐδαμὸς = οὐδείς.—διὰ πάντων μεταξὺ πάντων.—πολλῶν εἴνε-
κεν διὰ πολλὰς αἰτίας.—οὐδὲν (ἐπίρρ.), εἰς τὸ βουλομένων.—φέρω
ἔς ἐκτείνομαι εἰς:—ἄλλως τε καὶ πρὸς τούτοις: νὰ συναφθῇ μὲ τό:
οὐδαμὸς ἀνασχετόν (ἔστι) ἀνασχετὸς ὑποφερτός.—τούτων ἀπάν-
των... δουλοσύνης=τούτων ἀπάντων αἰτίους (γενομένους) αἰ-
τίους γενέσθαι δουλοσύνης.—τὸ πάλαι ἐκ παλαιῶν χρόγων.

συνάχθομαι τινι συλλυποῦμαι τινα.—διξὸς=ἀττ. δισσός· καρ-
ποὶ δισσοὶ παραγωγὴ δύο ἐτῶν (δηλ. τοῦ 480 καὶ 479).—οἰκοφθό-
ρημαι, πρκι. τοῦ οἰκοφθορέομαι χάνω τὴν περιουσίαν μου, κατα-
στρέφομαι, χάνομαι:—τὰ οἰκετέων ἔχόμενα = τοὺς οἰκέτας· οἰκέ-
ται μέλη οἰκο·ενείας (ἔδω: παιδεῖς καὶ δοῦλοι).—έπιτρέφω τρέφω.—

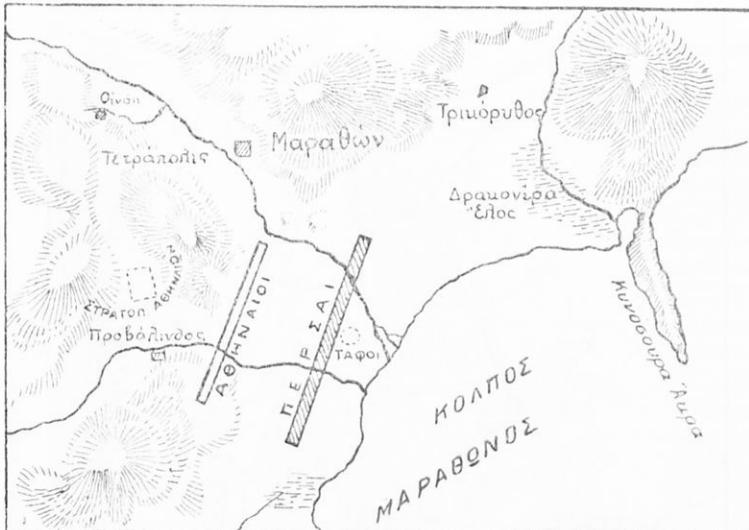
ἔστ' ἄν συνεστήκη ἐφόσον διαρκεῖ. — ἀνέγνωσα (ἀόρ. α' τοῦ ἀναγνώσκω) ἔπεισα. — λεήνας, ἀόρ. τοῦ λεαίνω μετριάζω. — συγκατεργάζομαι τινὶ βοηθῷ τινα.

Κεφ. 143. ύποκρίνομαι=ἀττ. ἀποκρίνομαι. — ἥπερ=ἀττ. ἦ (συγκριτικ.). — ὀνειδίζειν, δηλ. ἡμῖν· ὀνειδίζω τινί τι κατηγορῶ τινα διά τι. — γλίχομαι τινος ποιθ, σχοδρῶς ἐπιθυμῶ τι. — πίσυνοι μιν...=ἐπέξιμεν, ἀμυνόμενοί μιν, πίσυνοι θεοῖσί τε καὶ ἥρωσι συμμάχοισι· ἐπεξέρχομαι ἐξέρχομαι ἐναντίον τινός· πίσυνος πεποιθώς, ἔχων πεποιθησιν· θ. τε καὶ ἥρ. συμμάχοισι (κτυρι). : εἰς τὴν συμμαχίαν θεῶν καὶ ἥρωών. — ὅπις θρησκευτικὸς φόδος, σεβασμός· δπιν ἔχω τινὸς ἔχω σεβασμὸν πρός τινα. — οἶκος, ἐδῶ: ναός. — ἐπιφαίνομαι παρουσιάζομαι. — χρηστὰ ύπουργῷ (τοῖς Ἀθηναίοις) παρέχω ωφελίμους ἐκδουλεύσεις εἰς τοὺς Ἀθ. — ἀθέμιτος παράνομος. — ἔρδω πράττω. — ἄχαρις δυσάρεστος.

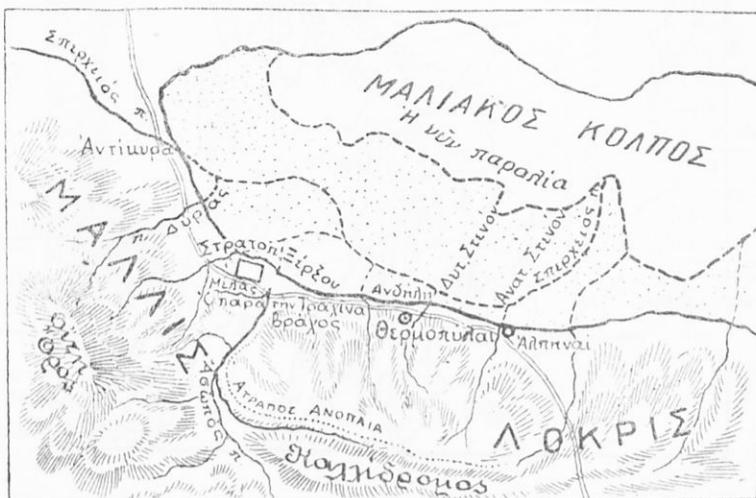
Κεφ. 144. ἀτάρ δέ, δημος. — αἰσχρῶς... οἴκατε...=οἴκατε αἰσχρῶς ἀρρωδῆσαι ἐξεπιστάμενοι τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων. δτι: οἴκατε=ἀττ. οἴκατε ἀρρωδῶ=ἀττ. ὀρρωδῶ φιθοῦμαι: ἐξεπίσταμαι γνωρίζω καλῶς· φρόνημα ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς φρόνημι: μεγαλοφροσύνη. — οὐδαμόδιν γῆς εἰς οὐδὲν μέρος τῆς γῆς. — ἀρετή, ἐδῶ: εὐφορία. — (οὗτῳ) μέγα τόσον πολύ. — ὑπεροφέω υπερέχω, υπερτερῶ. — συγκεχωσμένα, πήτη. πρκη. τοῦ συγχώνυμι μεταβάλλω εἰς σωρὸν ἔρειπιν. — ἀναγκαίως ἔχει = ἀνάγκη (έστι). — τιμωρῶ τινι λαμβάνω ἐκδίκησιν διά τι. — αὕτης δὲ ἔπειτα δέ. — τὸ Ἑλληνικὸν οἱ Ἑλληνες. — ὕδρυμα ναός, ιερόν. — ὁμότροπος δροιος. — περίειμι ἐπιζῶ, υπάρχω ἐν τῇ ζωῇ. — μηδαμὰ κατ' οὐδένα τρόπον.

ἄγαμαι θαυμάζω, ἐκτιμῶ. — ἡ πρόνοια ἡ πρόδος ἡμέας ἔοισσα ἡ πρόνοιας ἡ ἀφορῶσα ἡμᾶς: ἡ πρόνοια δι' ἡμᾶς. — προοιρῶ τινος προνοῦ διά τινα. — ὑμῖν, δτη. τοῦ ποιητικ. αἰτίου. — λιπαρῶ ἐμμένω, ἐγκαρτερῶ. — ἔχωμεν, δηλ. λιπαρεῖν· ἔχω μετ' ἀπριμφ. =; — λυπῶ τινα ἐνοχλῶ τινα, γίνομαι βάρος εἰς τινα.

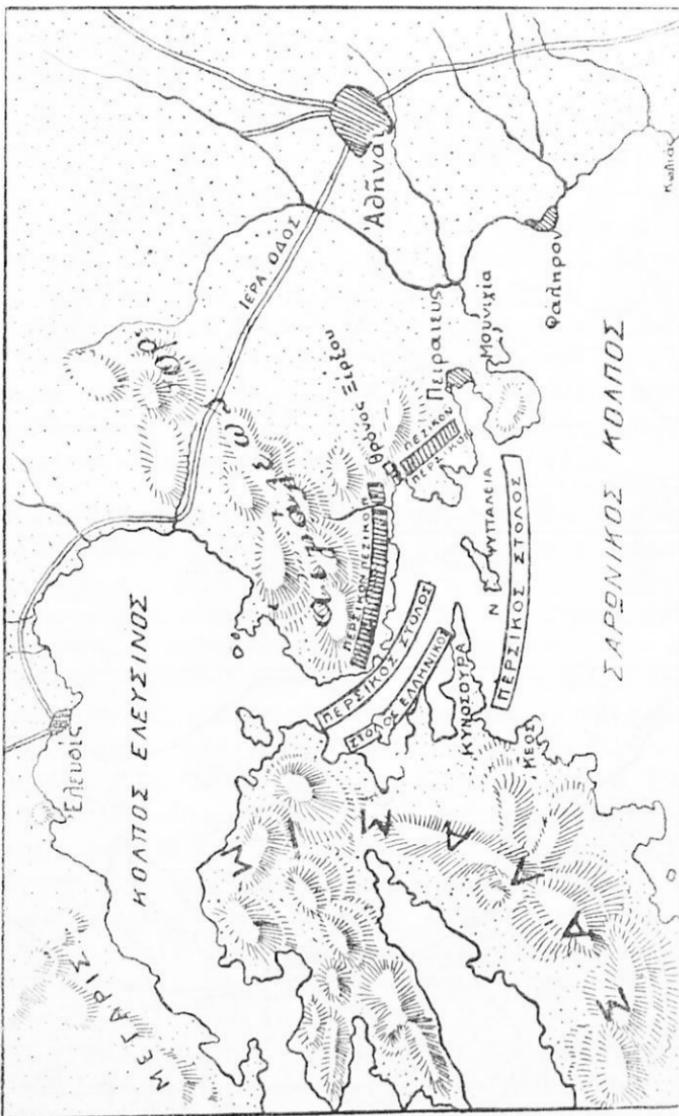
ώς οὗτω ἔχόντων ἀφοῦ τοιουτορέπως ἔχουν τὰ πράγματα. — οὐκ ἐνας χρόνου οὐχὶ ἐν μακρῷ χρόνῳ. — ἐπεὰν τάχιστα εὐθὺς ὡς. — τῶν=τούτων, ἡ. — προσδέομαι τινός τι ζητῶ τι παρά τινος. — καιρὸς κατάλληλος περίστασις. — προβοηθῶ σπεύσω εἰς βοήθειαν πρότερον.

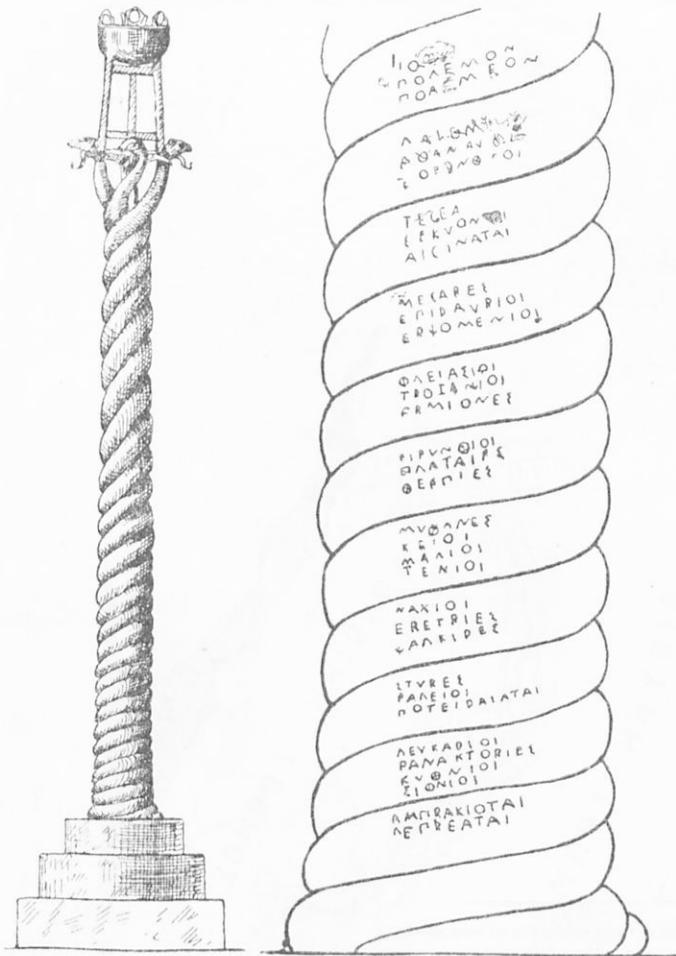
Σχέδιον τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης.

Σχέδιον τῆς ἐν Θεομοπύλαις μάχης.

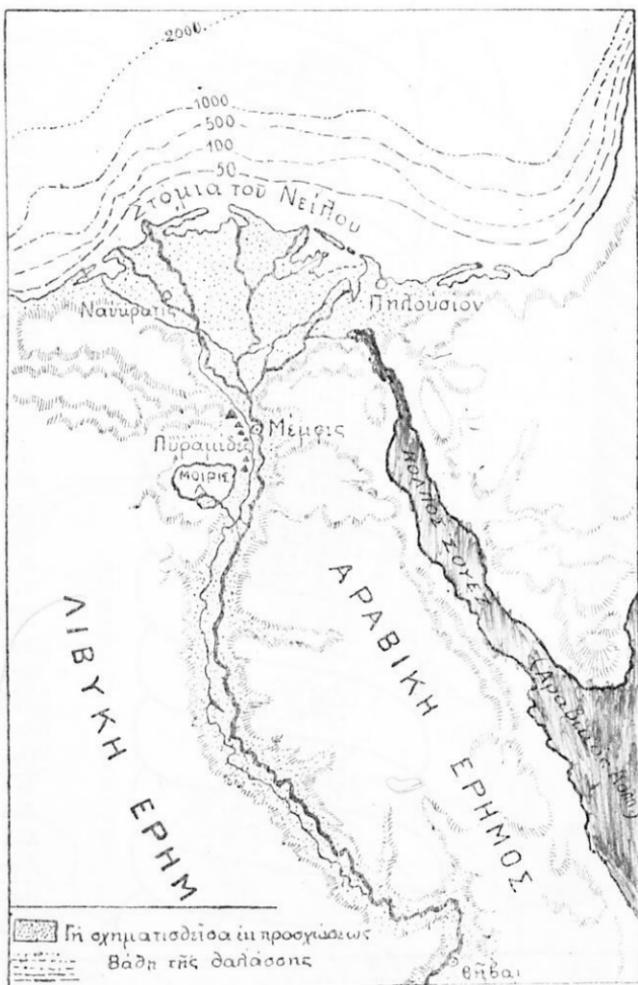
Σχέδιον τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυπορίας

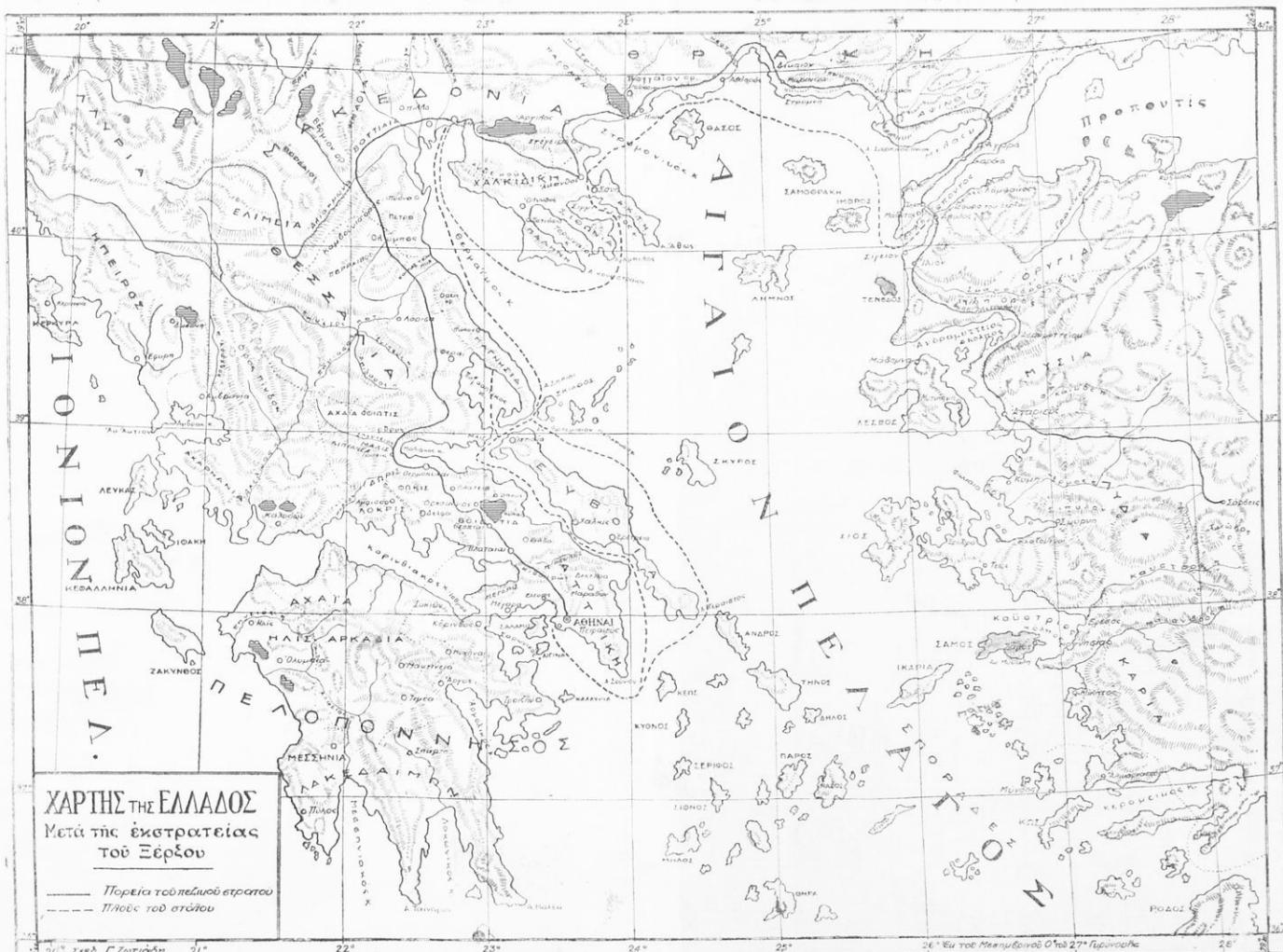
‘Ο ύπό τῶν Ἑλλήνων ἀφιερωθείς εἰς τὸν Ἀπόλλωνα τρίποντος.

‘Η ἐπὶ τῶν σπειρῶν τῶν ὅφεων ἐπιγραφή.

<i>To ïde tōn</i>	<i>pólemon</i>
<i>épolémēson</i>	
<i>λακεδαιμόνιοι</i>	
<i>Ἀθαναῖοι</i>	
<i>Κορίνθιοι</i>	
<i>Τερεάται</i>	
<i>Σικυνῖοι</i>	
<i>Αιγινᾶται</i>	
<i>Μεγαρᾶς</i>	
<i>Ἐπιδαύριοι</i>	
<i>Ἐρχομένιοι</i>	
<i>Φλειάσιοι</i>	
<i>Γροζάνιοι</i>	
<i>Ἐρμονῆς</i>	
<i>Πιρύνθιοι</i>	
<i>Πλαταιᾶς</i>	
<i>Θεσπῖες</i>	
<i>Μυκανᾶς</i>	
<i>Κἴται</i>	
<i>Μάλιοι</i>	
<i>Τέριοι</i>	
<i>Νάξιοι</i>	
<i>Ἐρετρᾶς</i>	
<i>Χαλκιδᾶς</i>	
<i>Σιυρᾶς</i>	
<i>Ζαλεῖοι</i>	
<i>Ποτειδαιάται</i>	
<i>Λευκαδῖοι</i>	
<i>Ζαγακτορᾶς</i>	
<i>Κύθνοι</i>	
<i>Σίφνοι</i>	
<i>Ἀμπρακιῶται</i>	
<i>Λεπρεᾶται</i>	

Χάρτης τῆς Αιγύπτου.

ΚΟΥΛΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ

Ε.Α.

~~146~~

5 €

